

**ANALIZA ČEZMEJNIH PODJETNIŠKIH
PRILOŽNOSTI NA OBALNO-KRAŠKEM
IN GORIŠKEM**

Tanja Kosi Antolič

Suzana Laporšek

Mitja Ruzzier

Matej Rus

2007-2013 cooperazione territoriale europea
programma per la cooperazione
transfrontaliera
Italia-Slovenia
evropsko teritorialno sodelovanje
program čezmejnega sodelovanja
Slovenija-Italija

Investiamo nel
vostro futuro!
Naložba v vašo
prihodnost!
www.ita-slo.eu
Fondo europeo di sviluppo regionale
Evropski sklad za regionalni razvoj

**Tanja Kosi Antolič
Suzana Laporšek
Mitja Ruzzier
Matej Rus**

**ANALIZA ČEZMEJNIH PODJETNIŠKIH
PRILOŽNOSTI NA OBALNO-KRAŠKEM
IN GORIŠKEM**

Vse pravice avtorja pridržane. Knjige ni dovoljeno razmnoževati brez pisnega dovoljenja založnika.

Naslov:	Analiza čezmejnih podjetniških priložnosti na Obalno-kraškem in Goriškem
Avtorji:	Doc.dr. Tanja Kosi Antolič Doc.dr. Suzana Laporšek Prof. dr. Mitja Ruzzier Mag. Matej Rus
Izdalo in založilo:	MeritUM d.o.o., Ljubljana, 2015
Recenzenta:	Prof.dr. Boštjan Antončič doc. dr. Igor Stubelj

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

658(497.4-15:450.36)(0.034.2)

ANALIZA čezmejnih podjetniških priložnosti na Obalno-kraškem in Goriškem
[Elektronski vir] / Tanja Kosi Antolič ... [et al.]. - El. knjiga. - Ljubljana : MeritUM, 2015

ISBN 978-961-92961-5-8 (pdf)

1. Kosi, Tanja, 1981-
279762432

KAZALO VSEBINE

KAZALO SLIK	III
KAZALO PREGLEDNIC	V
KAZALO PRILOG	I
1 UVOD	1
1.1 Konceptualna zasnova analize	1
1.2 Geografsko območje analize	3
2 ANALIZA ZNAČILNOSTI OKOLJA	4
2.1 Makroekonomsko okolje v Sloveniji	4
2.2 Kazalniki konkurenčnosti, poslovnega okolja in inovativnosti – Slovenija v mednarodnem kontekstu	7
2.3 Naravne značilnosti obalno-kraške in goriške regije	12
2.4 Prometna in poslovna infrastruktura	14
2.4.1 Prometna infrastruktura	14
2.4.2 Podjetniška infrastruktura	17
2.5 Usmeritve Slovenske industrijske politike (SIP) za obdobje 2014–2020	18
2.6 Raziskovalno-razvojna vlaganja	21
3 ANALIZA ZNAČILNOSTI POVPRŠEVANJA – OCENA TRŽNEGA POTENCIALA	26
3.1 Demografske značilnosti prebivalcev obalno-kraške in goriške regije	26
3.1.1 Osnovni podatki o prebivalstvu	26
3.1.2 Gibanje prebivalstva	28
3.1.3 Starostna struktura prebivalstva	30
3.1.4 Izobrazbena struktura prebivalstva	32
3.1.5 Gospodinjstva	33
3.1.6 Družine	36
3.2 Aktivnost prebivalstva	38
3.2.1 Delovno aktivno prebivalstvo	38
3.2.2 Zaposlenost po dejavnostih	39
3.2.3 Brezposelnost	41
3.2.4 Zaposlitvene možnosti	42

3.2.5	Delovne migracije	43
3.3	Plače	46
3.4	Razpoložljiv dohodek za potrošnjo in struktura potrošnje	49
3.4.1	Razpoložljiv dohodek za potrošnjo	49
3.4.2	Struktura povprečne potrošne košarice	52
4	PONUDBENI VIDIK ANALIZE PODJETNIŠKIH PRILOŽNOSTI	55
4.1	Ekonomski pomen regij za nacionalno gospodarstvo	55
4.2	Velikostna in pravnoorganizacijska struktura podjetij po regijah	58
4.3	Pomen posameznih področij dejavnosti po regijah	60
4.4	Značilnosti in poslovanje gospodarskih družb v regijah	61
4.4.1	Število gospodarskih družb in njihova struktura po dejavnostih	62
4.4.2	Velikost gospodarskih družb glede na zaposlene in sredstva	63
4.4.3	Velikost gospodarskih družb glede na ustvarjene prihodke	67
4.4.4	Povprečno število zaposlenih, opremljenost dela s sredstvi ter produktivnost in stroškovnost dela	71
4.4.5	Rezultati poslovanja gospodarskih družb	76
4.4.6	Financiranje in vodoravni finančni ustroj gospodarskih družb	83
4.4.7	Izvozna usmerjenost gospodarskih družb	86
4.5	Analiza značilnosti in poslovanja gospodarskih družb po področjih dejavnosti	87
4.5.1	Kmetijstvo, lov, gozdarstvo in ribištvo	88
4.5.2	Rudarstvo	95
4.5.3	Predelovalne dejavnosti	100
4.5.4	Oskrba z električno energijo, plinom in paro	120
4.5.5	Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje	125
4.5.6	Gradbeništvo	132
4.5.7	Storitvene dejavnosti	139
5	ZAKLJUČEK	154
6	VIRI IN LITERATURA	158
7	PRILOGE	161

KAZALO SLIK

Slika 1: Analiza poslovnih priložnosti – konceptualni model	2
Slika 2: Realna rast BDP v Sloveniji in EU-27, 2003–2012	4
Slika 3: BDP na prebivalca v SKM, 2001–2012	5
Slika 4: Uvrstitev Slovenije glede na komponente indeksa globalne konkurenčnosti.....	8
Slika 5: Uvrstitev Slovenije po komponentah indeksa ekonomske-poslovne konkurenčnosti, 2009 in 2013	9
Slika 6: Uvrstitev Slovenije glede na pogoje poslovanja, 2013	10
Slika 7: Inovacijska uspešnost – pregled po dimenzijah, Slovenija in EU.....	11
Slika 8: Avtoceste in hitre ceste v Sloveniji	14
Slika 9: Železniško omrežje v Sloveniji	15
Slika 10: Ladijski pretovor v Luki Koper, 2011 in 2012	16
Slika 11: Povezava uspešnosti inoviranja in nivoja splošnega zadovoljstva v družbi.....	22
Slika 12: Delež posamezne regije v bruto domačih izdatkih za raziskave in razvoj, 2009	25
Slika 13: Gostota naseljenosti v obalno-kraški in goriški regiji	28
Slika 14: Gibanje števila prebivalstva (leva os) in skupni prirast na 1000 prebivalcev (desna os) v obdobju 1990–2012.....	29
Slika 15: Starostna piramida prebivalstva, v %, julij 2012.....	31
Slika 16: Izobrazbena struktura prebivalstva, starega 15 let ali več, v %, 2012.....	32
Slika 17: Starostna sestava enočlanskih gospodinjstev, v %, 1. januar 2011.....	34
Slika 18: Velikost gospodinjstev, v %, 1. januar 2011	35
Slika 19: Družine po številu otrok, v %, 1. januar 2011	37
Slika 20: Zaposlenost po dejavnostih, v %, 2011.....	40
Slika 21: Delovne migracije iz obalno-kraške in goriške regije v druge regije, v %, 2012	44
Slika 22: Delovne migracije v obalno-kraško in goriško regijo iz drugih regij, v %, 2012.....	45

Slika 23: Povprečna mesečna bruto plača po področjih dejavnosti, v EUR, 2012	47
Slika 24: Povprečna bruto plača na plačano uro na mesec po področjih dejavnosti, v EUR, 2012	48
Slika 25: Indeks bruto plače v občini glede na povprečje Slovenije, 2012.....	49
Slika 26: Dinamika gibanja neto razpoložljivega dohodka v tekočih cenah, 2000–2010, v EUR	50
Slika 27: Indeks kupne moči, 2009	52
Slika 28: Struktura povprečne potrošnje na člana gospodinjstva, 2010.....	54
Slika 29: Bruto družbeni proizvod na prebivalca v Sloveniji ter v obalno-kraški in goriški regiji v tržnih cenah (EU-27=100).....	56

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Statistični regiji preučevanja in vključene občine	3
Preglednica 2: Makroekonomski kazalniki, Slovenija in EU-27, 2007–2012.....	7
Preglednica 3: Uvrstitev Slovenije po indeksu globalne konkurenčnosti	8
Preglednica 4: Izbrane mere podjetniške aktivnosti v Sloveniji, 2012.....	12
Preglednica 5: Kapacitete Luke Koper.....	17
Preglednica 6: Podjetniška infrastruktura v obalno-kraški in goriški regiji.....	18
Preglednica 7: Ključni industrijski sektorji in prednostna tehnološka področja glede na družbene izzive.....	20
Preglednica 8: Bruto domači izdatki za R&R dejavnosti (BIRR) po slovenskih regijah, 1998 do 2008.....	23
Preglednica 9: Bruto domači izdatki za R&R dejavnost in struktura virov po regijah, 2009 ...	24
Preglednica 10: Osnovni podatki o prebivalstvu na dan 1. julij 2012	27
Preglednica 11: Naravno in selitveno gibanje prebivalstva, 2011	30
Preglednica 12: Starostna sestava prebivalstva, julij 2012	31
Preglednica 13: Tipi gospodinjstev in njihove značilnosti, 1. januar 2011.....	34
Preglednica 14: Tipi družin, 1. januar 2011.....	37
Preglednica 15: Značilnosti družin, 1. januar 2011	38
Preglednica 16: Struktura aktivnega prebivalstva po statistični regiji prebivališča, 2012.....	39
Preglednica 17: Registrirano brezposelne osebe in stopnja registrirane brezposelnosti (strukturni podatki), 2012	42
Preglednica 18: Delovna mesta in indeks zaposlitvenih možnosti, 2012	42
Preglednica 19: Delovne migracije, 2012.....	43
Preglednica 20: Razpoložljiv dohodek gospodinjstev na letni ravni, 2010	51
Preglednica 21: Bruto družbeni proizvod v Sloveniji in izbranih statističnih regijah, 2011	55

Preglednica 22: Število podjetij, število oseb, ki delajo, in prihodek podjetij po letih v Sloveniji in v izbranih regijah	57
Preglednica 23: Podjetja po pravnoorganizacijski obliki (število, struktura v %), 2011	59
Preglednica 24: Velikostna struktura gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov glede na število oseb, ki delajo (število, struktura v %), 2011.....	60
Preglednica 25: Struktura bruto dodane vrednosti po regijah (%), 2011	61
Preglednica 26: Aktivne gospodarske družbe po dejavnosti v obalno-kraški in goriški regiji, 2011.....	63
Preglednica 27: Skupna in povprečna vrednost sredstev gospodarskih družb, 2011	64
Preglednica 28: <i>Aktivne</i> gospodarske družbe glede na vrednost sredstev, 2011.....	65
Preglednica 29: Povprečna sredstva <i>aktivnih</i> gospodarskih družb po področjih dejavnosti, 2011	66
Preglednica 30: Skupni in povprečni prihodki gospodarskih družb, 2011	69
Preglednica 31: Porazdelitev <i>aktivnih</i> gospodarskih družb glede na celotne prihodke, 2011	69
Preglednica 32: Struktura celotnih prihodkov in povprečni celotni prihodki gospodarskih družb, 2011.....	70
Preglednica 33: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo.....	73
Preglednica 34: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, za obalno-kraško regijo, 2011.....	74
Preglednica 35: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, za goriško regijo, 2011	75
Preglednica 36: Čisti poslovni izid, EBIT in EBITDA gospodarskih družb v preučevanih regijah, 2011.....	77
Preglednica 37: Čisti poslovni izid in EBIT <i>aktivnih</i> gospodarskih družb po področjih dejavnosti, 2011.....	78
Preglednica 38: Delež čistega poslovnega izida v celotnih prihodkih <i>aktivnih</i> gospodarskih družb, 2011.....	79
Preglednica 39: Donosnost sredstev in lastniškega kapitala <i>aktivnih</i> gospodarskih družb v letu 2011.....	80
Preglednica 40: Gospodarnost poslovanja <i>aktivnih</i> gospodarskih družb v letu 2011	81
Preglednica 41: Kazalniki uspešnosti poslovanja <i>aktivnih</i> gospodarskih družb po področjih dejavnosti, 2011	82

Preglednica 42: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja, 2011.....	84
Preglednica 43: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja po področjih dejavnosti, 2011	85
Preglednica 44: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb na Goriškem in na Obalno-kraškem, 2011.....	86
Preglednica 45: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb po področjih dejavnosti, 2011.....	87
Preglednica 46: Število <i>aktivnih</i> gospodarskih družb v kmetijstvu, lov, gozdarstvu in ribištvo, 2011.....	89
Preglednica 47: Sredstva <i>aktivnih</i> družb v kmetijstvu, lov, gozdarstvu in ribištvo, 2011.....	90
Preglednica 48: Prihodki <i>aktivnih</i> družb v kmetijstvu, lov, gozdarstvu in ribištvo, 2011	91
Preglednica 49: Prihodki od prodaje največjih družb v kmetijstvu, lov, gozdarstvu in ribištvo, 2011.....	91
Preglednica 50: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb v kmetijstvu, lov, gozdarstvu in ribištvo, 2011.....	92
Preglednica 51: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, za kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo, 2011	93
Preglednica 52: Uspešnost poslovanja družb v kmetijstvu, lov, gozdarstvu in ribištvo, 2011	94
Preglednica 53: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja družb v kmetijstvu, lov, gozdarstvu in ribištvo, 2011	95
Preglednica 54: Število <i>aktivnih</i> gospodarskih družb v rudarstvu, 2011	95
Preglednica 55: Sredstva aktivnih družb v kmetijstvu, lov, gozdarstvu in ribištvo, 2011.....	96
Preglednica 56: Prihodki <i>aktivnih</i> družb v rudarstvu, 2011	97
Preglednica 57: Prihodki od prodaje največjih družb v rudarstvu, 2011	97
Preglednica 58: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb v rudarstvu, 2011.....	98
Preglednica 59: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, za rudarstvo, 2011.....	98
Preglednica 60: Uspešnost poslovanja gospodarskih družb v rudarstvu, 2011.....	99
Preglednica 61: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja družb v kmetijstvu, lov, gozdarstvu in ribištvo, 2011	100
Preglednica 62: Število <i>aktivnih</i> družb po predelovanih dejavnostih, 2011.....	101

Preglednica 63: Sredstva <i>aktivnih</i> družb po predelovanih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011.....	102
Preglednica 64: Sredstva <i>aktivnih</i> družb po predelovanih dejavnostih na Goriškem, 2011 .	104
Preglednica 65: Prihodki družb po predelovanih dejavnostih, 2011	105
Preglednica 66: Prihodki od prodaje največjih igralcev po predelovalnih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011	108
Preglednica 67: Prihodki od prodaje največjih igralcev po predelovalnih dejavnostih na Goriškem, 2011	109
Preglednica 68: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb po predelovanih dejavnostih, 2011	110
Preglednica 69: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, po predelovanih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011	112
Preglednica 70: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, po predelovanih dejavnostih na Goriškem, 2011.....	114
Preglednica 71: Poslovni izidi družb po predelovanih dejavnostih, 2011.....	115
Preglednica 72: Uspešnost poslovanja družb po predelovanih dejavnostih, 2011	117
Preglednica 73: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja po predelovanih dejavnostih, 2011	119
Preglednica 74: Število <i>aktivnih</i> gospodarskih družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011	121
Preglednica 75: Sredstva <i>aktivnih</i> družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011	121
Preglednica 76: Prihodki <i>aktivnih</i> družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011	122
Preglednica 77: Prihodki od prodaje največjih družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011	122
Preglednica 78: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011	123
Preglednica 79: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, za dejavnost oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011.....	123
Preglednica 80: Uspešnost poslovanja gospodarskih družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011	124

Preglednica 81: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011	125
Preglednica 82: Število aktivnih gospodarskih družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011	125
Preglednica 83: Sredstva <i>aktivnih</i> družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011	126
Preglednica 84: Prihodki <i>aktivnih</i> družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011	127
Preglednica 85: Prihodki od prodaje največjih družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011	128
Preglednica 86: Izvozna naravnost družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011	129
Preglednica 87: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011	129
Preglednica 88: Uspešnost poslovanja družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011	131
Preglednica 89: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011	132
Preglednica 90: Število <i>aktivnih</i> gospodarskih družb v gradbeništvu, 2011.....	133
Preglednica 91: Sredstva <i>aktivnih</i> družb v gradbeništvu, 2011	134
Preglednica 92: Prihodki <i>aktivnih</i> družb v gradbeništvu, 2011.....	135
Preglednica 93: Prihodki od prodaje največjih družb v gradbeništvu, 2011.....	136
Preglednica 94: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb v gradbeništvu, 2011	136
Preglednica 95: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, v gradbeništvu, 2011	137
Preglednica 96: Uspešnost poslovanja družb v gradbeništvu, 2011.....	138
Preglednica 97: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja družb v gradbeništvu, 2011.....	139
Preglednica 98: Število <i>aktivnih</i> družb v posameznih storitvenih dejavnosti, 2011.....	140
Preglednica 99: Sredstva <i>aktivnih</i> družb po storitvenih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011	141
Preglednica 100: Sredstva <i>aktivnih</i> družb po storitvenih dejavnostih na Goriškem, 2011 ...	142

Preglednica 101: Prihodki <i>aktivnih</i> družb po storitvenih dejavnostih, 2011	143
Preglednica 102: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb po storitvenih dejavnostih, 2011	144
Preglednica 103: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, po storitvenih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011	145
Preglednica 104: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, po storitvenih dejavnostih na Goriškem, 2011.....	147
Preglednica 105: Poslovni izidi družb po storitvenih dejavnosti, 2011.....	149
Preglednica 106: Uspešnost poslovanja družb po storitvenih dejavnosti, 2011	151
Preglednica 107: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja po področjih predelovalne dejavnosti, 2011	153

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Pregled podjetniške infrastrukture v občinah obalno-kraške regije.....	161
Priloga 2: Pregled podjetniške infrastrukture v občinah goriške regije.....	165
Priloga 3: Prihodki vseh gospodarskih družb po področjih dejavnosti v obalno-kraški regiji, 2011.....	171
Priloga 4: Prihodki vseh gospodarskih družb po področjih dejavnosti v obalno-kraški regiji – podrobno, 2011.....	172
Priloga 5: Prihodki vseh gospodarskih družb po področjih dejavnosti v goriški regiji, 2011.	174
Priloga 6: Prihodki vseh gospodarskih družb po področjih dejavnosti v goriški regiji – podrobno, 2011.....	175
Priloga 7: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb po področjih dejavnosti, 2011.....	178
Priloga 8: Število in poslovanje gospodarskih družb v storitvenih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011	180
Priloga 9: Število in poslovanje gospodarskih družb v storitvenih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011 (nadaljevanje)	182
Priloga 10: Število in poslovanje gospodarskih družb v storitvenih dejavnostih na Goriškem, 2011.....	185
Priloga 11: Število in poslovanje gospodarskih družb v storitvenih dejavnostih na Goriškem, 2011 (nadaljevanje).....	188

1 UVOD

Pred vami je analiza poslovnih in podjetniških priložnosti v obalno-kraški in goriški regiji Slovenije. Gre za analizo, katere namen je, da (vam) podjetnikom in potencialnim investitorjem ponudi informacije, ki vam/jim bodo v pomoč pri presojanju poslovnega okolja in absorpcijske sposobnosti trga proizvodov in storitev onstran meje. Dodatno je namen prikazati in pojasniti vrednosti pomembnejših kazalnikov poslovanja gospodarskih družb v posameznih področjih dejavnosti v obmejnih regijah in tako nuditi podlago za presojo perspektivnosti posameznih področij dejavnosti (panog) z vidika potencialne rasti, vstopa novih podjetij in poslovnih povezovanj ter sodelovanj.

1.1 Konceptualna zasnova analize

Pri analizi čezmejnih podjetniških priložnosti sledimo konceptualnemu modelu, ki je bil uporabljen pri analizi poslovnih priložnosti v središču Milwaukeeja (Center for Community and Economic Development in University of Wisconsin, 2007). Podobna metoda je bila uporabljena tudi pri tržni analizi središča Madisona avtorjev Kures in Ryan (2007). Modela iz omenjenih analiz smo prilagodili ciljem in namenu pričujoče raziskave obmejnih podjetniških priložnosti v obalno kraški-in goriški regiji.

Diagram na sliki 1 prikazuje razporeditev informacij in podatkov v tri ključna področja, ki osvetljujejo tržne pogoje in priložnosti za podjetja in investitorje na posameznih segmentih oziroma po področjih oziroma panogah dejavnosti: poslovno okolje (naravne danosti, infrastrukturne značilnosti, makroekonomske značilnosti), potencial in značilnosti na strani povpraševanja, konkurenca in značilnosti na strani ponudbe. Na osnovi tako organiziranih podatkov in informacij bosta v nadaljevanju sledili kvantitativna in kvalitativna analiza poslovnih priložnosti na ravni statističnih regij in delno tudi na ravni posameznih občin v obravnavanih statističnih regijah.

Slika 1: Analiza poslovnih priložnosti – konceptualni model

Vir: Prilagojeno po Center for Community and Economic Development in University of Wisconsin, 2007.

Skladno z diagramom na sliki 1 je analiza čezmejnih priložnosti razdeljena na tri dele:

1. analizo okolja (naravnih danosti, infrastrukturnih značilnosti, makroekonomskih značilnosti),
2. analizo povpraševanja,
3. analizo ponudbe.

Analiza okolja zajema pregled kazalnikov makroekonomskega okolja (na nacionalni ravni), naravnih danosti preučevanih regij in infrastrukturnih značilnosti preučevanih regij. Dodatno so osvetljeni določeni narodno-gospodarski okvirji, ki vplivajo ali bodo potencialno vplivali na razvoj posameznih dejavnosti v obravnavanih regijah. Poslovno okolje je pomemben dejavnik zlasti pri odločanju o širitvi dejavnosti in pri dolgoročnejšem povezovanju ter sodelovanju z lokalnimi podjetji.

Analiza povpraševanja zajema pregled podatkov in informacij, na podlagi katerih lahko podjetja sklepajo o potencialnih potrošnikih in tržnem potencialu obmejnega področja. Med take podatke spadajo demografske in družbene značilnosti prebivalstva, njihova kupna moč, struktura potrošne košarice povprečnega Slovenca, ocenjeni prihodki od prodaje po dejavnostih in podobno. Podatki bodo podani na ravni posameznih statističnih regij, saj bistvenih razlik med samimi občinami ne pričakujemo.

Analiza ponudbenega vidika podjetniških priložnosti zajema preučitev značilnosti posameznih panog oziroma področij dejavnosti (število gospodarskih družb, skupni prihodki, stopnja tržne koncentracije, povprečna velikost posamezne družbe, kapitalaska/delovna intenzivnost) ter

povprečne vrednosti kazalnikov poslovanja gospodarskih družb v regiji, in sicer skupno ter ločeno po panogah oziroma področjih dejavnosti.

1.2 Geografsko območje analize

Skladno s skupno klasifikacijo statističnih teritorialnih enot – NUTS (angl. *Common Classification of Territorial Units for Statistics*), ki je bila uveljavljena z Uredbo (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta, je območje Slovenije kot celote (NUTS 1) razdeljeno na dve kohezijski regiji (Vzhodno Slovenijo in Zahodno Slovenijo, NUTS 2) in na 12 statističnih regij (NUTS 3). Pričujoča analiza podjetniških priložnosti se osredotoča na dve od 12 statističnih regij, in sicer na obalno-kraško regijo in na goriško regijo. Izbrani kazalniki poslovanja gospodarskih družb so izračunani tudi na ravni posameznih občin (tj. kot povprečja za aktivne gospodarske družbe v občini).

Preglednica 1: Statistični regiji preučevanja in vključene občine

Statistična regija:	Obalno-kraška regija	Goriška regija
Občine:	Divača Hrpelje – Kozina Izola/Isola (dvojezična) Komen Koper/Capodistria (dvojezična) Piran/Pirano (dvojezična) Sežana	Ajdovščina Bovec Brda Cerkno Idrija Kanal Kobarid Miren – Kostanjevica Nova Gorica Renče – Vogrsko Šempeter – Vrtojba Tolmin Vipava

Vir: SURS, 2013a.

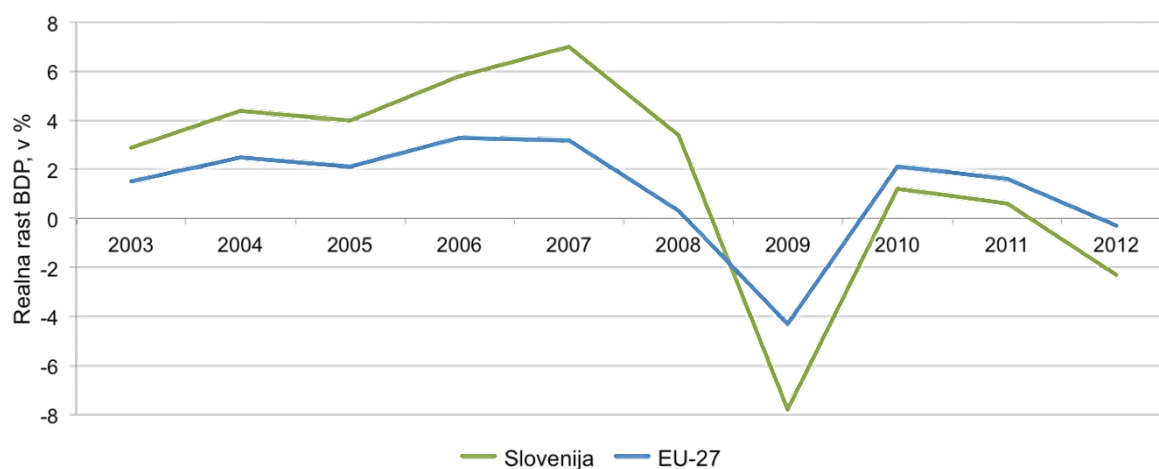
2 ANALIZA ZNAČILNOSTI OKOLJA

Analiza značilnosti okolja zajema pregled kazalnikov makroekonomskega okolja in strukture gospodarstva na nacionalni ravni, s posebnim poudarkom na uvrstitvev Slovenije po kazalnikih konkurenčnosti in kazalnikih poslovnega okolja v mednarodnih primerjavah. Dodatno so prikazane naravne značilnosti in podatki o prometni in poslovni infrastrukturi v obravnavanih regijah. Nenazadnje so predstavljene tudi usmeritve Slovenske industrijske politike za obdobje 2014–2020, ki bodo vplivale na razvoj posameznih dejavnosti v obalno-kraški in goriški regiji.

2.1 Makroekonomsko okolje v Sloveniji

Slovenija je vse do začetka gospodarske krize dosegala nadpovprečno gospodarsko rast, v primerjavi z državami članicami Evropske unije (v nadaljevanju EU). Slovenski bruto domači proizvod (v nadaljevanju BDP) na prebivalca po standardih kupne moči (v nadaljevanju SKM) je tako v letu 2008 znašal 91 % povprečja EU-28 in je močno presegal povprečje preostalih novih držav članic (glejte sliko 3). V letu 2009 je BDP zaradi učinka gospodarske in finančne krize močno upadel (za 8 %), pri čemer je padec BDP na prebivalca v primerjavi s povprečjem EU večinoma izhajal iz relativno večjega padca produktivnosti kot v EU (MGRT, 2013). V letu 2010 je sledilo počasno okrevanje, v letih 2011 in 2012 pa ponovna upočasnitev gospodarstva. V letu 2012 se je BDP znižal za 2,3 %. Vzroki za znižanje BDP v letu 2012 so upočasnitev gospodarske aktivnosti na glavnih izvoznih trgih (Nemčija, Avstrija, Italija in države z območja nekdanje Jugoslavije), zmanjšanje investicijske aktivnosti, zmanjšanje končne potrošnje gospodinjstev (zaradi nižjega razpoložljivega dohodka) in države ter spremembe zalog (UMAR, 2013a).

Slika 2: Realna rast BDP v Sloveniji in EU-27, 2003–2012

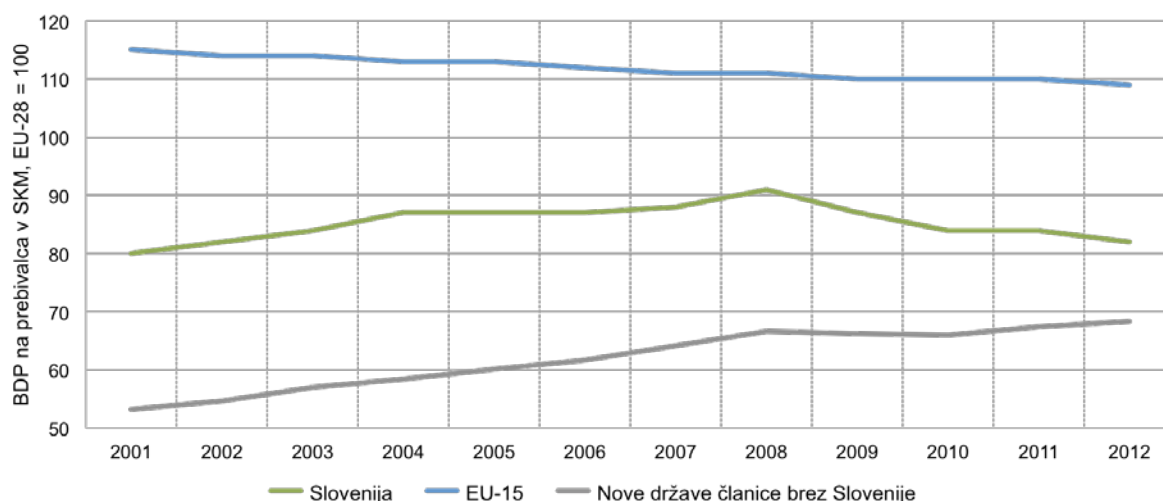

Vir: Eurostat, 2013.

Z gospodarsko krizo se je BDP na prebivalca znižal na 84 % povprečja EU-28, razkorak med Slovenijo in EU-15 pa se je še dodatno poglobil. Kljub temu Slovenija še vedno beleži enega višjih BDP na prebivalca med novimi državami članicami (tako za Ciprom in Malto), a se razlika vseskozi zmanjšuje.

Največji delež k dodani vrednosti in k BDP prispevajo predelovalne dejavnosti (17,6 % v letu 2011; opaziti je počasno upadanje deleža v celotni strukturi), trgovina, vzdrževanje in popravilo vozil (10,7 % v letu 2011; opaziti je postopno rast deleža v celotni strukturi) in dejavnost poslovanja z nepremičninami (6,8 %). Dejavnosti gradbeništva, prometa in skladiščenja, informacijskih in komunikacijskih tehnologij posamezno prispevajo približno 5 % k dodani vrednosti in k BDP (SURS, 2013b).

Slika 3: BDP na prebivalca v SKM, 2001–2012

Vir: Eurostat, 2013.

Letna **rast cen življenjskih potrebščin** v Sloveniji se je med leti 2009 in 2011 gibala okrog 2 %, v letu 2012 pa se je povišala na 2,7 %. Na rast cen v letu 2012 so, podobno kot v predhodnem letu, vplivale višje cene energentov (5,3 %) in hrane (4,8 %), dodatno pa so k inflaciji (v primerjavi s predhodnim letom) prispevali še enkratni ukrepi na davčnem (višje trošarine na tobačne izdelke, alkoholne pijače in tekoča goriva ter višje okoljske dajatve) in socialnem področju (ukinitvev subvencij za šolsko prehrano) (UMAR, 2013a). Na ravni celotnega evrskega območja je inflacija, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin, znašala 2,5 %, kar je za 0,3 odstotne točke manj kot v Sloveniji, najvišjo stopnjo inflacije pa so zabeležile Estonija (4,2 %) in Italija (3,3 %) (Eurostat, 2013).

Javnofinančni primanjkljaj je v Sloveniji v letu 2012 znašal 4 % BDP, kar je za 2,4 odstotne točke manj kot leto prej. Povprečni primanjkljaj v evrskem območju je v istem letu znašal 3,7 %, na ravni celotne EU pa 4 % (glejte preglednico 2).

Slovenija v zadnjih letih beleži izrazito rast zadolževanja. **Javni dolg** se je iz 22 % BDP v predkriznem letu 2008 povišal na 54,1 % BDP v letu 2012 kot posledica povečanega obsega zadolževanja in nominalnega padca BDP. Navkljub rasti zadolževanja, je javni dolg v Sloveniji nižji od povprečja celotne EU (85,3 % BDP) (glejte preglednico 2).

Zaradi zaostrovanja gospodarskih razmer **stopnja brezposelnosti** v Sloveniji narašča. Še posebej izrazit je problem brezposelnosti ranljivih skupin na trgu dela (mladih in starejših), zaskrbljujoč je tudi naraščajoč delež brezposelnih oseb s končano visokošolsko izobrazbo. Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje (v nadaljevanju ZRSZ) je bila stopnja registrirane brezposelnosti v Sloveniji 12 %, stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili pa je znašala 8,7 %.¹ To je precej manj kot na ravni celotne EU, kjer je stopnja anketne brezposelnosti v letu 2012 znašala 10,5 %, kar je 0,8 odstotne točke več kot leto prej. Visoka stopnja anketne brezposelnosti na ravni EU odraža poslabšanje razmer na trgu dela v državah članicah zaradi recesije (predvsem v Španiji, Grčiji in na Portugalskem).

---

¹ Registrirana brezposelnost obsega osebe, ki so prijavljene na ZRSZ in ustrezajo vsem merilom brezposelnosti, ki jih določa ZRSZ. Anketna brezposelnost se ugotavlja s četrletnimi anketami o delovni sili, ki se izvajajo po merilih Mednarodne organizacije za delo (angl. *International Labour Organization*, v nadaljevanju ILO). Po definiciji ILO so brezposelne tiste anketirane osebe, ki v referenčnem tednu niso bile delovno aktivne, aktivno iščejo delo in so v naslednjih dveh tednih pripravljene sprejeti delo (SURS, 2013b; Eurostat, 2013).

Preglednica 2: Makroekonomski kazalniki, Slovenija in EU-27, 2007–2012

Kazalnik	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Realna rast BDP, v %						
Slovenija	7,0	3,4	-7,8	1,2	0,6	-2,3
EU-27	3,2	0,3	-4,3	2,1	1,6	-0,3
BDP na prebivalca v EUR (v SKM)						
Slovenija	22.100	22.700	20.300	20.500	21.000	21.000
EU-27	25.000	25.100	23.500	24.500	25.200	25.600
Inflacija (HICP), v %						
Slovenija	3,8	5,5	0,9	2,1	2,1	2,8
EU-27	2,3	3,7	1,0	2,1	3,1	2,6
Javnofinančni primanjkljaj, % BDP						
Slovenija	0,0	-1,9	-6,2	-5,9	-6,4	-4,0
EU-27	-0,9	-2,4	-6,9	-6,5	-4,4	-4,0
Bruto javni dolg, % BDP						
Slovenija	23,1	22,0	35,0	38,6	46,9	54,1
EU-27	59,0	62,3	74,6	80,0	82,5	85,3
Produktivnost dela, indeks, EU-27 = 100						
Slovenija	83,9	83,4	79,2	78,1	80,5	79,5
EU-27	100	100	100	100	100	100
Stopnja anketne brezposelnosti, v %						
Slovenija	4,9	4,4	5,9	7,3	8,2	8,9
EU-27	7,2	7,1	9,0	9,7	9,7	10,5

Vir: Eurostat, 2013; SURS, 2013b.

2.2 Kazalniki konkurenčnosti, poslovnega okolja in inovativnosti – Slovenija v mednarodnem kontekstu

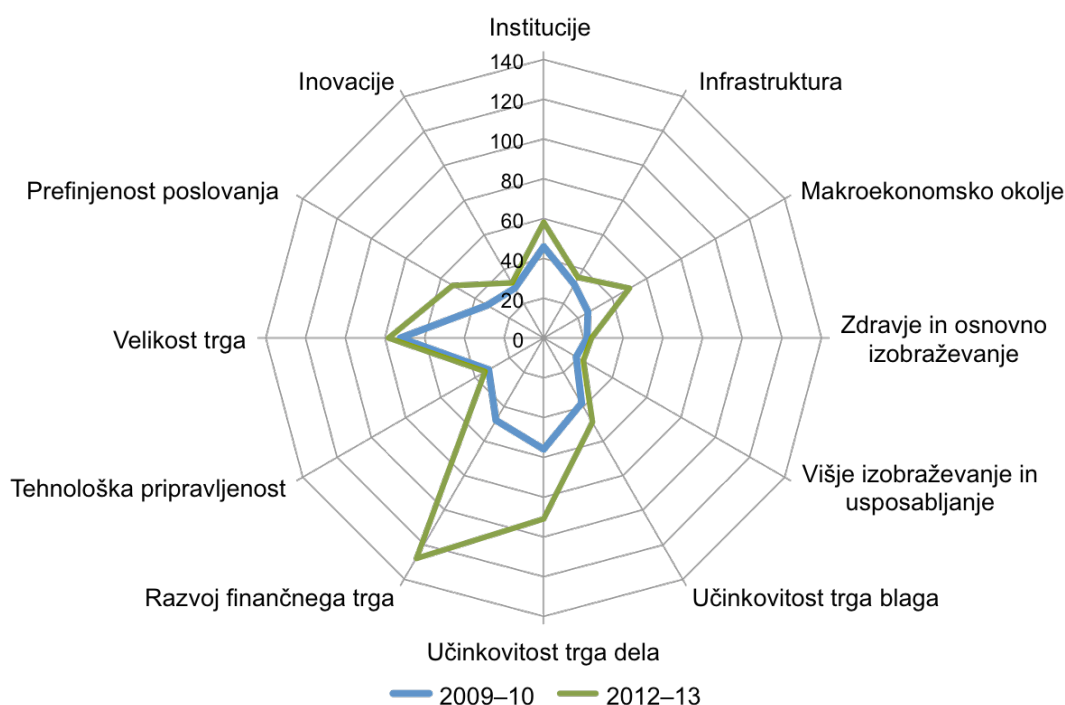
Slovenija se je po indeksu globalne konkurenčnosti (angl. *Global Competitiveness Index*, v nadaljevanju GCI) v letih 2012–2013 uvrstila na 56. mesto med 144 državami. V primerjavi s preteklimi leti se položaj Slovenije na lestvici celotne konkurenčnosti slabša (glejte preglednico 3). Slovenija tako po celotni konkurenčnosti zaostaja za večino držav članic EU, med drugimi tudi za nekaterimi novimi (tranzicijskimi) državami članicami EU (Estonija, Češka, Poljska, Litva in Latvija). Največji oviri celotne konkurenčnosti Slovenije sta učinkovitost trga dela in razvoj finančnega trga – uvrstitev Slovenije glede na te mere se je v letih 2012–2013 izrazito poslabšala.

Preglednica 3: Uvrstitev Slovenije po indeksu globalne konkurenčnosti

Obdobje ocenjevanja:	2009–10	2010–11	2011–12	2012–13
Število opazovanih držav:	133	139	142	144
Indeks globalne konkurenčnosti (GCI)	37	45	57	56

Vir: WEF, 2013.

Slika 4: Uvrstitev Slovenije glede na komponente indeksa globalne konkurenčnosti

Opomba: V diagramu je prikazana uvrstitev Slovenije med 144 obravnavanimi državami.

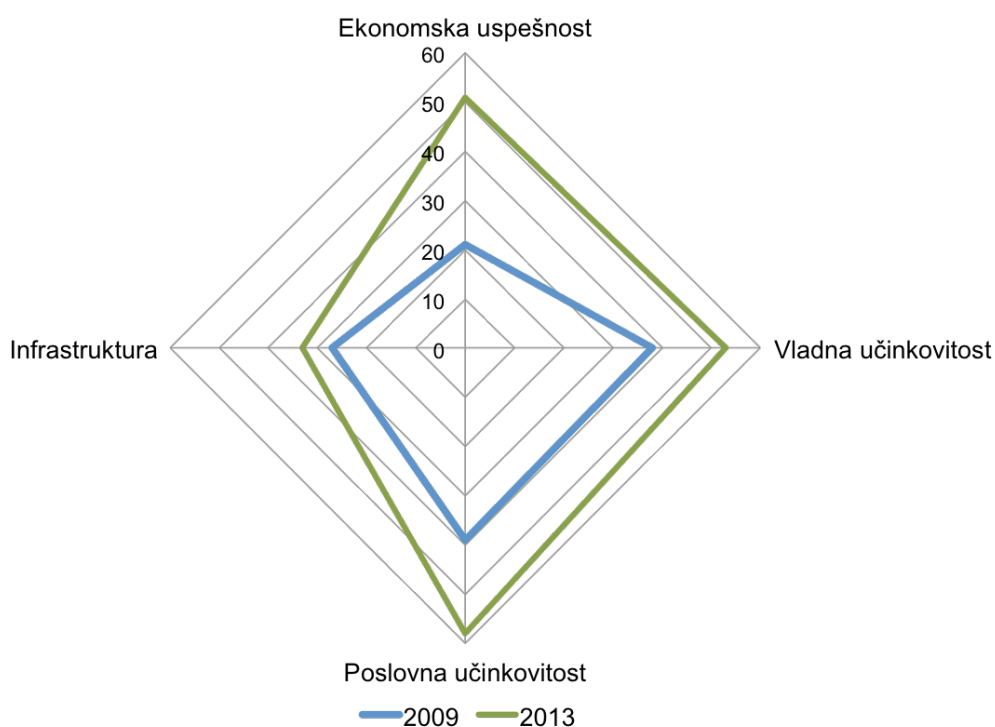
Vir: WEF, 2013.

Svetovni ekonomski forum (angl. *World Economic Forum*, v nadaljevanju WEF) v raziskavi nadalje ugotavlja, da so največje ovire za poslovanje v Sloveniji dostop do financiranja, sledijo neučinkovita vladna birokracija, rigidna delovna zakonodaja in davčne stopnje (WEF, 2013).²

² Rigidnost slovenske delovne zakonodaje potrjuje tudi indeks varovanja zaposlitve (angl. *Employment Protection Legislation Index*), ki ga je razvila Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (angl. *Organisation for Economic Co-operation and Development*, v nadaljevanju OECD). Slovenska zakonodaja je v vsem tranzicijskem obdobju veljala za eno najbolj rigidnih med državami OECD in EU, posebno pri postopkih zaposlovanja in odpuščanja redno zaposlenih delavcev. Novi zakon o delovnih razmerjih iz marca 2013 vnaša pomembne spremembe v smeri večanja fleksibilnosti, saj zmanjšuje stroške in poenostavlja postopek odpuščanja za redno zaposlene (a uvaja nekatere nove omejitve pri sklepanju pogodb za določen čas). S tem se je OECD indeks varovanja zaposlitve zmanjšal iz 2,76 od leta 2008 na 2,19 v 2013 (UMAR, 2013b), s čimer se Slovenija uvršča pod povprečje OECD. Dodatna ovira na slovenskem trgu dela ostaja visoka obremenitev plač z davki in prispevki.

Podobne ugotovitve o stanju konkurenčnosti v Sloveniji izhajajo iz indeksa ekonomsko-poslovne konkurenčnosti, ki ga meri Institut za razvoj managementa (angl. *International Institute for Management Development*, v nadaljevanju IMD). Glede na vrednost indeksa ekonomske-poslovne konkurenčnosti se Slovenija v letu 2013 uvršča na 52. mesto med 60 razvitimi državami. Uvrstitev Slovenije se je v zadnjih letih močno poslabšala (za primerjavo, v letu 2009 je Slovenija zasedala 32. mesto med 57 državami), predvsem zaradi izrazitega znižanja ekonomske uspešnosti v času krize, znižanja poslovne učinkovitosti in vladne neučinkovitosti.

Slika 5: Uvrstitev Slovenije po komponentah indeksa ekonomske-poslovne konkurenčnosti, 2009 in 2013

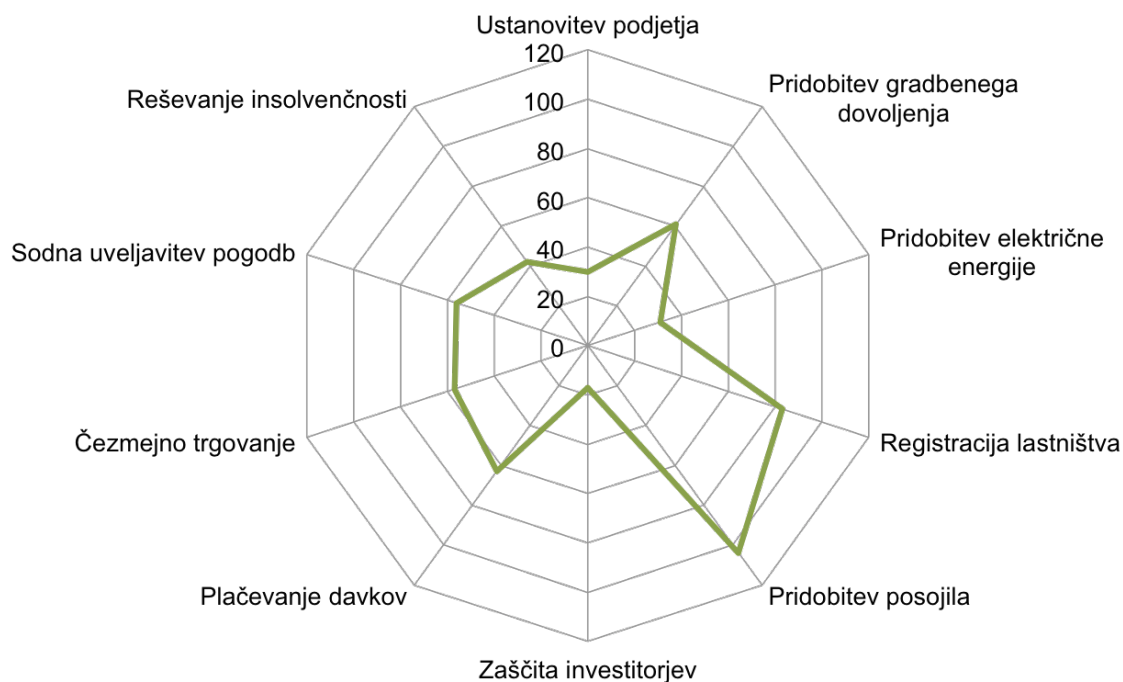

Opomba: V diagramu je prikazana uvrstitev Slovenije med 60 obravnavanimi državami.

Vir: IMD, 2013.

Svetovna banka (angl. *World Bank*) meri težavnost poslovanja z indeksom »Ease of Doing Business«, ki temelji na nizu indikatorjev, kateri merijo rigidnost zakonodaje na področju poslovanja majhnih in srednjih podjetij. Slovenija se po težavnosti poslovanja majhnih in srednjih podjetij uvršča na visoko 35. mesto med 185 preučevanimi državami. Podobno kot pri preostalih kazalnikih konkurenčnosti je ena večjih ovir pri poslovanju majhnih in srednjih podjetij pridobitev posojila, temu sledijo trajanje postopkov registracije lastništva.

Slika 6: Uvrstitev Slovenije glede na pogoje poslovanja, 2013

Opomba: V diagramu je prikazana uvrstitev Slovenije glede na pogoje poslovanja med 185 obravnavanimi državami.

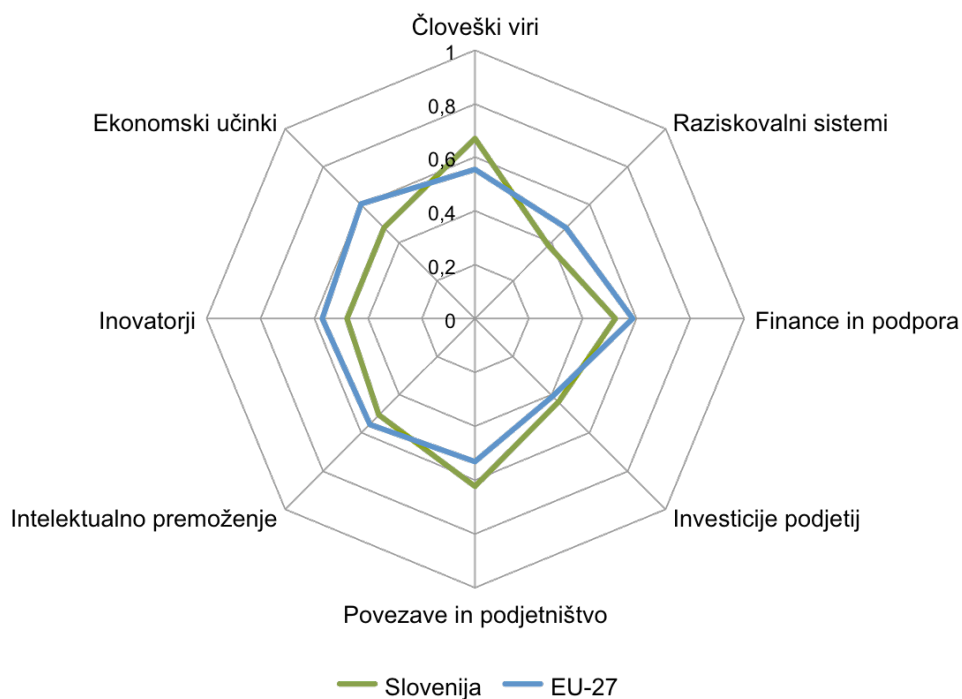
Vir: World Bank, 2013.

Innovation Union Scoreboard (v nadaljevanju IUS), ki ga pripravlja Evropska komisija, meri inovacijsko uspešnost držav članic EU ter jih na podlagi meritev razvršča v štiri skupine: inovacijsko vodilne države (angl. *innovation leaders*), inovacijsko sledeče države (angl. *innovation followers*), zmerni inovatorji (angl. *moderate innovators*) in skromni inovatorji (angl. *modest innovators*).³ Slovenija se uvršča v skupino inovacijsko sledečih držav. Kljub temu da se uvršča pod povprečje svoje skupine, sodi med države z najvišjo rastjo inovacijske uspešnosti. Relativne prednosti Slovenije so človeški viri (visok delež visoko izobraženih oseb), povezave in podjetništvo (tj. povezovanje inovativnih malih in srednjih podjetij), relativne slabosti pa intelektualno premoženje (tj. prijave patentov, modelov ipd.) in nizek delež podjetij, ki inovira. Kljub relativno visokim vlaganj v inovacije, je ekonomski učinek teh vlaganj nizek.

³ IUS upošteva tri kategorije dejavnikov: omogočevalci (glavni zunanji gonilniki inovacijske uspešnosti podjetij), aktivnosti podjetij (inovacijske aktivnosti na ravni podjetij) in rezultati (učinki inovacij podjetij, ki so lahko inovatorski ali ekonomski) (IUS, 2013).

Slika 7: Inovacijska uspešnost – pregled po dimenzijah, Slovenija in EU

Opomba: Ocene po dimenzijah indeksa inovacijske uspešnosti se gibljejo od 0 do 1.

Vir: IUS, 2013.

Globalni podjetniški monitor (angl. *Global Business Monitor*, v nadaljevanju GEM) meri stanje na področju podjetništva. Po rezultatih raziskave GEM se je celotna zgodnja podjetniška aktivnost (angl. *Total Entrepreneurship Activity*, v nadaljevanju TEA) po obdobju padanja v času krize v letu 2012 ponovno izboljšala (5,4 %). Povečanje celotne zgodnje podjetniške aktivnosti odraža povečanje števila tistih, ki se šele odločajo za podjetništvo ali poslujejo manj kot tri mesece, in povečanje števila novih podjetnikov, ki izplačujejo plače manj kot 42 mesecev. K povečanju zgodnje podjetniške aktivnosti so v veliki meri prispevale subvencije za samozaposlitev ZZRS. Za primerjavo, povprečna stopnja celotne zgodnje podjetniške aktivnosti 22-ih držav članic EU je v letu 2012 znašala 6,8 %, v Estoniji, Latviji, na Nizozemskem in na Slovaškem pa celo preseгла 10 % (UMAR, 2013a).

Kot izhaja iz preglednice 4, se večina oseb za podjetniško aktivnost odloča zaradi zaznane podjetniške priložnosti, le zanemarljiv delež zaradi nuje. Prav tako je zaznati povišanje deleža oseb, ki v naslednjih treh letih nameravajo pričeti s podjetniško aktivnostjo.

Preglednica 4: Izbrane mere podjetniške aktivnosti v Sloveniji, 2012

Mera podjetniške aktivnosti	% oseb med 18. in 64. letom starosti	
	2010	2012
Indeks celotne zgodnje podjetniške aktivnosti (TEA) - % prebivalstva, ki je vzpostavil novo podjetje ali pričel opravljati nove poslovne dejavnosti (tudi samozaposlitev)	4,7	5,4
TEA – priložnost - % prebivalstva, ki je pričel s podjetništvom zaradi zaznane poslovne priložnosti	-	4,9
TEA – nuja - % prebivalstva, ki je pričel s podjetništvom zaradi nezmožnosti druge zaposlitve	-	0,4
Ustaljeno podjetništvo - % podjetnikov v prebivalstvu, ki posluje več kot 42 mesecev	-	5,8
Celotna podjetniška aktivnost (TEA in ustaljeno podjetništvo)	-	11,2
Podjetniški namen - % prebivalstva, ki namerava v naslednjih treh letih pričeti s podjetništvom	8,7	13,2
Pričakovanje rasti v zgodnji fazi - % TEA, ki pričakuje, da bo v roku petih let imel najmanj pet zaposlenih	27	25
Novi proizvodi/storitve - % TEA, ki meni, da je njihov proizvod/storitev nov vsaj nekaterim kupcem	45	49
Vpetost v mednarodni trg - % TEA, ki imajo vsaj 25 % kupcev iz tujih držav	22	32

Opomba: V raziskavo je bilo vključenih 3.000 oseb.

- ni podatka

Vir: Rebernik et al., 2013.

2.3 Naravne značilnosti obalno-kraške in goriške regije

Obalno-kraška in goriška statistična regija ležita na zahodu Slovenije in skupaj obsegata 3.369 km² oziroma 16,7 % površine celotne države (tj. obalno-kraška regija meri 1.044 km² oziroma 5,2 % površine, goriška regija pa kot četrta največja regija zavzema 2.325 km² oziroma 11,5 % površine Slovenije).

Obalno-kraška regija, ki geografsko zavzema jugozahodni del Slovenije, meji na zahodu na Italijo (Furlanija Julijska Krajina), na jugu na Hrvaško Istro, na vzhodu na notranjsko-kraško regijo in na severu na goriško regijo. Je edina slovenska regija z izhodom na morje. Geografska lega in naravne danosti ji omogočajo razvoj prometa (predvsem pristaniške dejavnosti in dejavnosti povezanih z Luko Koper), turizma (v letu 2011 je bilo v regiji ustvarjenih ena četrtnina vseh nočitev v državi) in gojenja posebnih kultur v kmetijstvu (več kot četrtnino površine vseh kmetijskih zemljišč zavzemajo trajni nasadi; eno desetino površine je namenjeni ekološki pridelavi) (UMAR, 2013a). Upravno je razdeljena na sedem občin (glejte preglednico 1), med njimi so štiri dvojezične, vlogo regionalnega središča pa prevzema občina Koper.

Goriška regija na skrajnem zahodu Slovenije v celoti leži v porečju reke Soče z Idrijco in Vipavo. Na zahodu meji z Republiko Italijo (videmska in goriška pokrajina), na severu z gorenjsko regijo, na jugu z obalno-kraško in na vzhodu z obrobjem osrednje-slovenske regije. Goriška regija je upravno razdeljena na 4 subregije in na 13 občin (glejte preglednico 1). Subregije so Zgornje Posočje na severu (Bovec, Kobarid in Tolmin), Idrijsko-Cerkljanska subregija na vzhodu (Cerkno in Idrija), Goriška subregija na zahodu (Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba in Nova Gorica) in Zgornja Vipavska dolina na jugu (Ajdovščina in Vipava). Vlogo regionalnega središča regije prevzema občina Nova Gorica.

Ozemlje obeh regij je geografsko in geološko izredno razgibano. **Obalno-kraška regija** je sestavljena iz štirih naravno-geografskih enot (Luthar et al., 2008; Kontić et al., 2008):

- *obalni pas slovenske Istre s subsredozemskimi značilnostmi* (Ankaran, Izola, Koper, Piran): področje slovenske Istre, ki leži ob 46,6 km dolgi obali, ima sub-sredozemske značilnosti, zaznamujejo ga nizki ravninski obalni pas, ki prehajajo v nizko gričevje. Klima je sub-sredozemska z vročimi poletji in milimi zimami ter značilno burjo.
- *Kras* (Divača, Hrpelje-Kozina, Komen, Koper, Sežana): je apneniška kraška planota, ki se strmo dviga nad Tržaški zaliv in sega do Komenskega (spodnjega) Krasa na severu do Divače na jugu. Nadmorska višina kraške planote se giblje od 150 do 450 metrov. Površje je kamnito, prepleteno z vrtačami, suhimi dolinami in kopastimi hribi, na katerem prevladuje grmičasto rastje in borovci. Za območje je značilno pomanjkanje površinskih voda, tanke plasti rodovitne zemlje in suha ter vroča poletja.
- *Brkini* (Divača, Hrpelje-Kozina): ležijo jugovzhodno od Krasa in predstavljajo vezni člen s celinsko Slovenijo. Območje je hribovito (do 800 m nadmorske višine), na katerem prevladujejo gozdovi bukve, hrasta in kostanja. Večji del Brkinov gradi flišno površje, zaradi katerega je vodno omrežje gosto. Rodovitna prst in ugodno podnebje s sredozemskim vplivom sta omogočila razvoj kmetijstva, predvsem sadjarstva in živinoreje.
- *Čičarija* (Hrpelje-Kozina): leži med slovensko Istro in Brkini, najvišji vrh je Slavnik (1.028 m). Pokrajina s kraško sestavo je pusta z veliko grmičevja, hladnimi poletji in ostrimi zimami. Nad 800 m nadmorske višine prevladuje bukov gozdov.

Na območju **goriške regije** se srečujejo alpski in predalpski svet (Julijske Alpe), rob dinarskega hribovja s kraškimi planotami in sredozemski svet. Severni alpski in predalpski del regije je reliefno zelo razgiban in težko prehoden, zaradi česar je prometno slabo povezan s preostalimi deli regije in s sosednjo Italijo. Dinarsko-kraški svet (z nadmorsko višino 500 do 1000 m) zaznamuje zmerno celinsko podnebje z veliko padavin. Kot naravno rastje prevladujejo bukovi gozdovi v nižjih in grmovno, travniško ter zeliščno rastje v višjih legah. Mediteranski svet zajema območje Vipavske doline in Goriških Brd, ki sta najbolj gosto naseljeni območji in gospodarsko središče regije. Področji veljata za najbolj rodovitni v celotni regiji, pri čemer je flišna prst še posebej primerna za gojenje vinske trte in sadja. Kljub visoki količini padavin v

jesenskih mesecih in zgodaj spomladi, je to področje podvrženo sušnosti v poletnih mesecih. Snežnih padavin je malo, v Vipavski dolini pa je (predvsem pozimi) značilna močna burja (Ambrožič, 2009).

2.4 Prometna in poslovna infrastruktura

2.4.1 Prometna infrastruktura

Celotna **obalno-kraška regija** je dobro povezana z osrednjim delom Slovenije in z evropskimi prometnimi koridorji z avtocestama Koper–Ljubljana (A1) in Divača–Sežana–Trst (A3). Skupna dolžina avtocest in hitrih cest na področju regije znaša 82 km. Trenutno na področju regije poteka še gradnja hitre ceste Koper–Izola, po letu 2013 pa je načrtovana izgradnja srminske vpadnice oziroma povezave med avtocesto A1 in Luko Koper (DARS, 2013).

Slika 8: Avtoceste in hitre ceste v Sloveniji

Vir: DARS, 2013.

V **goriški regiji** je vpetost v avtocestno omrežje in s tem povezava do osrednje Slovenije in evropskih koridorjev slabša, še posebej v severnem delu regije, ki je reliefno zelo razgiban. Južni del regije z evropskimi koridorji in s preostalo Slovenijo povezuje hitra cesta Razdrto–Nova Gorica (v dolžini 45 km), ki poteka preko Vipavske doline in povezuje občine Vipava, Ajdovščina, Nova Gorica, Renče-Vogrsko, Šempeter-Vrtojba in Miren-Kostanjevica. Cestno omrežje in povezanost s preostalimi regijami je slaba v severnem delu regije, še posebej v

občinah Kobarid in Bovec (razdalja od Kobarida oziroma Bovca do priključka hitre ceste v Novi Gorici znaša 50 oziroma 72 km; najbližja avtocestna povezava do Kopra je preko hitre ceste v Italiji ob meji s Slovenijo).

Železniški promet na območju obravnavanih regij zaostaja za gospodarskimi potrebami. Dvotirna železnica je speljana le preko občin Divača in Sežana in je hkrati edina možna železniška povezava s sosednjo Italijo. Preko občin Hrpelje-Kozina in Koper je speljana enotirna elektrificirana železniška povezava z Luko Koper. Ker slednja ne zadošča potrebam pretovora, trenutno poteka modernizacija železniške proge Divača-Koper, do leta 2021 pa je na tej relaciji predvidena izgradnja novega drugega tira. Prav tako se načrtuje izgradnja hitre železniške povezave Trst-Sežana-Ljubljana-Zagreb.

Slika 9: Železniško omrežje v Sloveniji

Legenda: _____ enotirna proga   _____ dvotirna proga

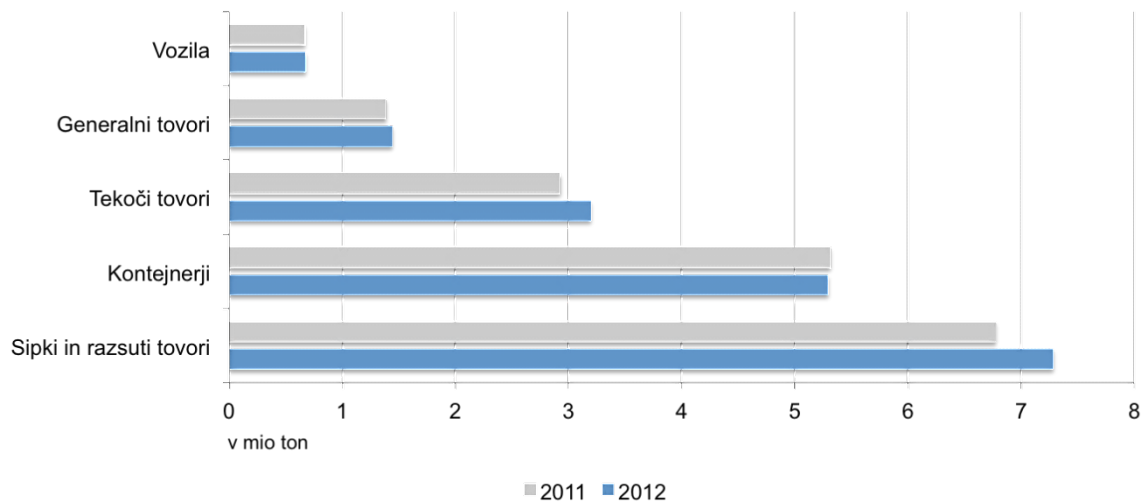
Vir: Slovenske železnice, 2013.

Pomembno gonilo **obalno-kraške regije** predstavlja pristanišče Luka Koper, kjer poteka mednarodni tovorni in potniški promet. Luka Koper se umešča v V. panevropski koridor (Benetke – Trst/Koper – Ljubljana – Maribor – Budimpešta – Užgorod – Lvov – Kijev), ki obsega 3.270 km železniških prog, 2.850 km cest, pet letališč in tri pristanišča. Lega Luke Koper ob V. panevropskem koridorju ji prinaša strateško prednost, saj je prevoz tovorov iz srednje Evrope na Bližnji in Daljni vzhod za nekaj dni krajši kot iz zahodnoevropskih pristanišč (Kontić et al., 2008).

Luka Koper razpolaga s terminali za generalni tovor (kava, sladkor, papir, celuloza, magnezit, aluminij, profili, pločevine, cevi, tirnice, bela tehnika, projektni tovari ipd.), sadje in lahko pokvarljivo blago, les, živino, ostale razsute tovore (npr. rude, minerali, krmila, glinica), žito, tekoči tovor ter kontejnerski in RO-RO terminali. Kapacitete na posameznem terminalu so prikazane v spodnji preglednici. Največji obseg pretovora Luka Koper opravi na terminalih za sipke in razsute tovore in na kontejnerskem terminalu.

Slika 10: Ladijski pretovor v Luki Koper, 2011 in 2012

Vir: Luka Koper, 2013.

Preglednica 5: Kapacitete Luke Koper

Terminali in tovor	Kapaciteta
Kontejnerski in ro-ro terminal	letna kapaciteta pretovora: 750.000 TEU
Avtomobilski terminal	letna kapaciteta pretovora: 600.000 vozil
Terminal za generalne tovore	skladiščna kapaciteta: 134.000 m ² (večnamenska zaprta skladišča), 3.600 m ² (nadkrito skladišče), 40.000 m ² (odprte skladiščne površine)
Terminal za sadje	skladiščna kapaciteta: 25.800 m ² (kondicionarno skladišče), 2.000 m ² (hladilnica za globoko zmrzovanje), 1.800 ton/mesec (zorilnica za banane)
Terminal za les	letna kapaciteta: 1.500.000 m ³
Terminal za minerale in rudnine	skladiščna kapaciteta: 120.000 ton
Terminal za žitarice in krmila	skladiščna kapaciteta: 60.000 ton (silos), 55.000 ton (trikotne/talne hale)
Terminal za glinico	skladiščna kapaciteta: 20.000 ton
Evropski energetske terminal	skladiščna kapaciteta: 500.000 ton (premog), 300.000 ton (železova ruda)
Terminal za tekoče tovore	skladiščna kapaciteta: 143.000 m ³
Terminal za živino	skladiščna kapaciteta: 1.300 glav živine
Potniški terminal	

Vir: Luka Koper, 2013.

Strateška prednost obravnavanih regij je prav tako bližina in ugodna prometna povezanost z letališčem Jožeta Pučnika Ljubljana in letališčem Ronchi v okolici Trsta, letališčem v Trevisu, letališčem Marco Polo v Benetkah in letališčem v Celovcu.

2.4.2 Podjetniška infrastruktura

Podjetniško podporno okolje in podjetniška infrastruktura, ki obsega podjetniške centre in inkubatorje, tehnološke in inovacijske parke ter gospodarske cone, so predpogoj za uspešno delovanje, razvoj ter rast podjetništva v regiji. Podjetniška infrastruktura se v obravnavanih regijah uspešno razvija predvsem v gospodarskih središčih. Pomanjkanje podjetniških razvojnih centrov in podpornega okolja je opaziti predvsem na področjih Zgornjega Posočja in Idrijsko-Cerkljanske subregije.

Podroben pregled in opis podjetniške infrastrukture po občinah obalno-kraške in goriške regije se nahaja v prilogah 1 in 2.

Preglednica 6: Podjetniška infrastruktura v obalno-kraški in goriški regiji

Obalno-kraška regija	Goriška regija
Podjetniški centri/agencije	
<ul style="list-style-type: none"> • Regionalni razvojni center Koper • Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov (Sežana) • Center za pospeševanje podjetništva Piran	<ul style="list-style-type: none"> • Regionalna razvojna agencija (RRA) Severne Primorske (Nova Gorica) • Razvojna agencija ROD (Ajdovščina) • Posoški razvojni center Kobarid • Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. (Idrija)
Univerzitetni inkubatorji	
<ul style="list-style-type: none"> • Univerzitetni razvojni center in inkubator Primorske (UIP Koper)	
Podjetniški inkubatorji/tehnološki parki	
<ul style="list-style-type: none"> • Inkubator d.o.o. Sežana • Poslovno inovacijski center (PIC) Sežana	<ul style="list-style-type: none"> • Primorski tehnološki park d.o.o. (Šempeter pri Gorici)
Gospodarske cone	
<ul style="list-style-type: none"> • pregled po občinah v prilogi 1	<ul style="list-style-type: none"> • pregled po občinah v prilogi 2
Drugo podporno okolje	
<ul style="list-style-type: none"> • Univerza na Primorskem • Primorska gospodarska zbornica	<ul style="list-style-type: none"> • Univerza v Novi Gorici • GZS – Območna zbornica za Severno Primorsko

2.5 Usmeritve Slovenske industrijske politike (SIP) za obdobje 2014–2020

Slovenska industrijska politika (v nadaljevanju SIP) 2014–2020⁴ je strateški dokument države, ki postavlja prioritete in usmeritve razvoja industrije in ostalega gospodarstva za obdobje 2014-2020 (tj. za obdobje, ki ga pokriva naslednja *finančna perspektiva EU*). SIP vsebuje usmeritve glede ukrepov, ki naj bi prispevali k povečanju konkurenčnosti slovenskega poslovnega okolja, h krepitvi podjetništva in inovacijske sposobnosti gospodarstva ter h krepitvi temeljev trajnostnega (tj. vzdržnega z vidika naravnih in človeških virov) gospodarskega razvoja. Elementi SIP 2014–2020 bodo upoštevani pri pripravi *Operativnih programov za obdobje finančne perspektive 2014–2020* ter pri oblikovanju dvoletnih programov ukrepov s področja podjetništva, konkurenčnosti in tehnologije (MGRT, 2013).

V Sloveniji je v zadnjih dveh desetletjih na področju industrijske politike v splošnem prevladoval horizontalni pristop spodbujanja industrijskih projektov, kar pomeni, da Slovenija ni imela izrecno opredeljenih ključnih področij dejavnosti (panog oziroma sektorjev), ki bi se jim strateško namenjala posebna pozornost. A vendarle se je v zadnjem desetletju nabralo kar

⁴ Besedilo SIP 2014–2020 je dostopno na povezavi:

http://www.mgrrt.gov.si/nc/si/medijsko_sredisce/novica/article//8924/.

nekaj primerov zaščite posameznih podjetij (t. i. »nacionalnih šampionov«) oziroma finančne podpore le-teh, kar je povezano tudi z državnim (so)lastništvom v prenekaterih gospodarskih družbah. Slednje naj bi v naslednjih letih zmanjševalo.

SIP 2014–2020 sicer še vedno temelji na horizontalnem pristopu in v marsičem sledi *Novi evropski industrijski politiki*,⁵ ki izpostavlja pomen industrije nasploh. Hkrati pa bolj izrecno kot v preteklosti izpostavlja prednostna tehnološka področja in ključne industrijske sektorje, ki so posebnega pomena pri soočanju z okoljskimi, demografskimi, prehranskimi in drugimi družbenimi izzivi, ter pri krepitvi inovativnega potenciala.

SIP 2014–2020 je razdeljena na štiri področja oziroma sklope usmeritev in ukrepov. Prvi sklop usmeritev SIP 2014–2020 se nanaša na splošno **izboljšanje poslovnega okolja**. Gre torej za (horizontalne) usmeritve, ki so zelo splošne, nanašajo pa se na:

1. prijaznejše administrativno okolje,
2. fleksibilnejši trg dela in izobraževanje po meri gospodarstva,
3. ugodno davčno okolje,
4. okoljsko, energetsko in prostorsko politiko,
5. celovito podjetniško inovacijsko podporno okolje,
6. izboljšanje dostopa do virov financiranja,
7. okolje naklonjeno ustvarjalnosti, podjetništvu in inovativnosti,
8. učinkovito upravljanje podjetij, zlasti podjetij v državni lasti,
9. družbeno odgovornost podjetij.

Drugi sklop ukrepov je usmerjenih v **spodbujanje podjetništva in inovacij**. Gre za (horizontalne) ukrepe izboljšanja okvirnih pogojev za podjetništvo in inovacije, kar vključuje zlasti:

- spodbujanje povezovanja med javnim raziskovalnim in izobraževalnim sektorjem ter gospodarstvom,
- spodbujanje razvojnih dejavnosti in tehnoloških investicij v podjetjih,
- spodbujanje netehnoloških inovacij,
- spodbujanje zaposlovanja razvojnikov v podjetjih ter spodbujanje mobilnosti visoko kvalificiranih kadrov.

Posebna pozornost naj bi bila namenjena spodbujanju novih, inovativnih in rastočih podjetij.

Tretji sklop usmeritev odgovarja na že omenjene **družbene izzive**, zlasti okoljske in demografske, izzive povezane s prehrabno varnostjo, s trajnostnim vidikom gospodarskega

---

⁵ Evropska komisija jo je poimenovala »Industrijska politika za dobo globalizacije«. Več o tem na povezavi: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/industrial-competitiveness/industrial-policy/index_en.htm.

razvoja in z vzdržnostjo gospodarske rasti (sloneče na inovativnih tehnologijah). Gre za ukrepe v smeri pametne specializacije, izkoriščanja razpoložljivih naravnih in človeških virov ter razvoja visokorastočih, perspektivnih področij gospodarstva. Skladno s tem je vlada opredelila ključne industrijske sektorje in prednostna tehnološka področja (glejte preglednico 7), ki naj bi bila v naslednjem obdobju deležna posebnih/dodatnih spodbud.

Preglednica 7: Ključni industrijski sektorji in prednostna tehnološka področja glede na družbene izzive

Izziv	Prednostna tehnološka področja*	Ključni industrijski sektorji*
Okoljsko - energetski izziv in učinkovita uporaba naravnih virov, ki temelji na trajnostni proizvodnji in potrošnji	Okoljske tehnologije (tehnologije za URE, vključno z varčno porabo energije, tehnologije za OVE, tehnologije za povečevanje snovne učinkovitosti ...)	Energetika / »Smart« sistemi Trajnostno gradbeništvo Predelovalne dejavnosti (še posebno lesno-predelovalna industrija, kovinska, elektroindustrija in elektronika) Kemijska in procesna industrija
Trajnostna mobilnost	Tehnologije za trajnostno mobilnost	Avtomobilska industrija
Hrana, zdravje in staranje prebivalstva	Biotehnologija in druge tehnologije povezane z izzivom	Farmacevtska industrija Živilsko-predelovalna industrija in trajnostna pridelava hrane Trajnostni turizem
Potencial KET - Ključnih spodbujevalnih tehnologij	Nanotehnologije, mikro- in nanoelektronika, fotonika, biotehnologija, napredni materiali, napredne proizvodne in procesne tehnologije	IKT Elektroindustrija in elektronika Novi materiali Kovinsko – predelovalna industrija, strojegradnja in orodjarstvo

OPOMBA: * Vsa tehnološka področja in industrijski sektorji se med sabo prepletajo in ni jasne ločnice med njimi. Navedene tehnologije prav tako podpirajo tudi druge industrijske sektorje, zato so v okviru določenih tehnologij navedeni le ključni sektorji aplikacij. Industrijski sektorji se ne nanašajo na definicije po SKD, temveč so širše pojmovani.

Vir: MGRT, 2013.

SIP opredeljuje tudi **usmeritve za dolgoročen razvoj industrije** in ostalega gospodarstva. Posebej je navedeno, da bo država spodbujala:

- internacionalizacijo podjetij in povečanje vpetosti slovenskega gospodarstva v mednarodne tokove poslovanja;
- industrijsko oblikovanje, ki se nanaša predvsem na krepitev blagovnih znamk;
- prestrukturiranje podjetij v vseh fazah razvoja, za lažje prilagajanje hitrim spremembam.

SIP 2014-2020 dodatno izpostavlja še pomen učinkovitega črpanja sredstev iz evropskih skladov, kjer ima Slovenija precejšnje rezerve.

2.6 Raziskovalno-razvojna vlaganja

V preteklosti je bilo mesto posamezne države oziroma regije v mednarodni delitvi odvisno od obilnosti produkcijskih faktorjev, ki jih je določena država oziroma regija posedovala. S povečevanjem tehnološke zahtevnosti proizvodov, s hitro dinamiko tehnološkega napredka in s padanjem pomembnosti surovin in cenenege dela je postala konkurenčna sposobnost določene države oziroma regije odvisna predvsem od sposobnosti inoviranja proizvodov in storitev.

Wintjesa in Hollandersa (2011) sta v svoji raziskavi poskušala osvetliti odnos med spremembami ekonomije v smeri »na znanju temelječe ekonomije« in regionalnimi razlikami v Evropi. Na eni strani namreč obstaja bojazen, da se bodo obstoječe razlike med regijami v ekonomski moči in potencialu znanja še povečale, in sicer zaradi trendov koncentracije na znanju temelječih dejavnosti na določenih območjih. Po drugi strani pa lahko opazamo tendence, da nove članice EU in njihove regije intenzivno »lovijo« priključek z bolj razvitimi.

Določenim regijam je tako uspel preboj in doseganje zavidljivega življenjskega standarda, kar lahko pripisujemo dejstvu, da so uspele postati svetovno privlačen tehnološki in inovacijski center oziroma "razvojna os" (hub), da so tam zrasla globalna proizvodna podjetja oziroma se tam nahajajo določena želena naravna bogastva. Nadalje so lahko k uspešnemu razvoju pripomogle tudi kakovostne povezave s sosednjimi regijami (velikokrat čezmejnimi) oziroma so k razvoju prispevale druge specifične značilnosti regije, ki so okrepile dinamično rast njenega gospodarstva. Glavna dejavnika mednarodne konkurenčnosti sta danes postala znanje in sodobna tehnologija in zato tudi govorimo o družbi znanja (»knowledge-based society«).

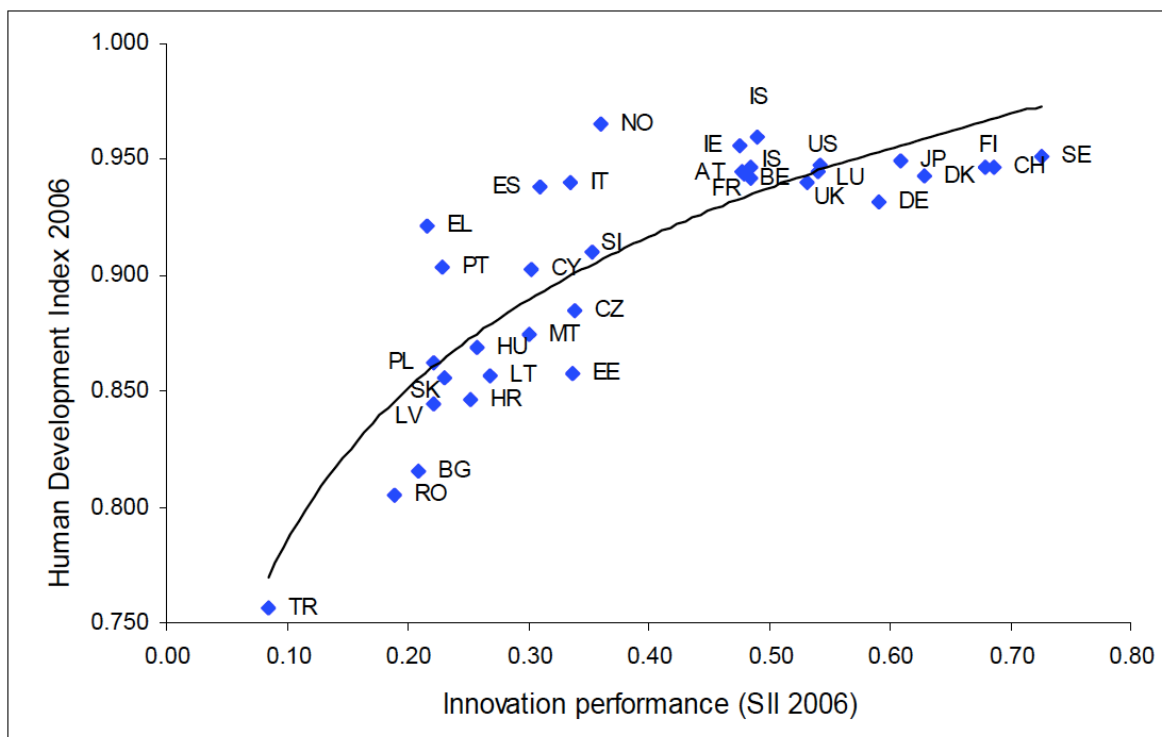
Številne raziskave dokazujejo, da je mogoče razlike v ekonomski rasti in zadovoljstvu v družbi delno pojasniti z razlikami v uspešnosti držav na področju inoviranja, kar pomeni, da je inovacijska aktivnost, skupaj s tehnološkim napredkom eden glavnih virov ekonomske rasti. Ekonomska rast v družbi pa povečuje zmožnost družbe za zadovoljevanje potreb prebivalcev (dostopnost kakovostne prehrane in visoko razvite in kakovostne in dostopne storitve, kot na primer šolstvo, zdravstvo, rekreacija,...), kar posledično povečuje njihovo splošno zadovoljstvo v družbi (glej Sliko 11). Splošno mednarodno sprejeto merilo za merjenje zadovoljstva v družbi predstavlja t.i. Indeks človekovega napredka (Human development index - HDI), ki upošteva pričakovano življensko dobo, pismenost, izobrazbo in življenski standard v posameznih državah sveta (UNDP, 2006).

Inovacijska aktivnost države/regije je odvisna od vlaganj v raziskave in razvoj (R&R), od človeškega kapitala, od izobraževalnega sistema in od celotne socialne infrastrukture (socialni kapital), saj med znanstvenimi dosežki in konkurenčnostjo ni neposredne povezave. Sodobne teorije gospodarskega razvoja poudarjajo tako pomen osnovne infrastrukture (npr. raziskovalni inštituti, univerze, organizacije, ki spodbujajo znanstveno-tehnološki napredek)

kot pomen medsebojnega sodelovanja vseh relevantnih ekonomskih agentov (boljše znanje, difuzija znanja). To velja za gospodarsko rast na nacionalni, sektorski in na regionalni ravni.

Med regijami v Sloveniji in EU so velike razlike v inovacijski aktivnosti. Razlike se kažejo tako v izdatkih za R&R na prebivalca, kakor tudi s pomočjo drugih kazalnikov. Šele konec 80-ih in predvsem v 90-ih letih so države in tudi EU postale pozorne na regionalne razlike v R&R in inovacijski dejavnosti. Najprej je analiza temeljila zgolj na razlikah v izdatkih za R&R na prebivalca in v številu raziskovalcev na prebivalca. Te razlike so dosegle tudi rang 1:7, kar je bilo precej več, kot so bile razlike v BDP per capita (1:3).

Slika 11: Povezava uspešnosti inoviranja in nivoja splošnega zadovoljstva v družbi

Vir: UNU-MERTI. Hollanders, H. and A. Arundel, "Differences in socio-economic conditions and regulatory environment: explaining variations in national innovation performance and policy implications", INNO Metrics 2007 report, Brussels: European Commission, DG Enterprise, 2007. Dostopno na: <http://www.merit.unu.edu/about/profile.php?id=31>.

Večja inovacijska aktivnost družbe torej praviloma pomeni tudi višji bruto domači proizvod na prebivalca. To še posebej poudarjajo sodobne teorije gospodarskega razvoja (npr. nove teorije rasti, kjer je koncept tehnološkega razvoja glavni motor gospodarskega razvoja). Pozitivno ali negativno na raven bruto domačega proizvod na prebivalca vplivajo tudi drugi dejavniki, kot so zgodovina, geostrateška lega (npr. države Beneluksa, kjer se opravi 70 % vseh logističnih storitev v EU), konkurenčnost v neinovativnih dejavnostih, velikost regije.

Na osnovi jasno dokazane povezave med inovacijsko aktivnostjo in BDP na prebivalca lahko zaključimo, da morajo države in regije stopnjevat svoja prizadevanja za krepitev ključnih dejavnikov, ki opredeljujejo na znanju temelječo družbo in hkrati povečujejo konkurenčnost gospodarstva. Poleg hitrega razvoja in uporabe sodobnih tehnologij, gre za mnogo širši nabor dejavnikov, ki določajo učinkovitost prehoda v na znanju temelječo družbo. Poleg izobraževanja so to zlasti raziskave, inoviranje, vzpodbujanje podjetništva, tehnološki razvoj in uporaba telekomunikacij in informacijske tehnologije v vseh segmentih gospodarstva in družbe⁶.

Kot kaže Preglednica 8 so bruto domači izdatki za R&R dejavnost na ravni Slovenije v letu 2009 znašali 671,0 mio EUR (616,9 milijona EUR v letu 2008) ali 1,9 % slovenskega BDP (1,66 v letu 2008). Od tega se je na Obalno-kraško regijo v letu 2009 nanašalo 27,0 mio EUR in na Goriško regijo 33,0 mio EUR.

Preglednica 8: Bruto domači izdatki za R&R dejavnosti (BIRR) po slovenskih regijah, 1998 do 2008

Regija	BIRR – tekoče cene (v mio EUR)											
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
SLOVENIJA	200.4	230.3	256.4	310.4	339.9	320.7	379.9	412.8	484.3	500.5	616.9	671,0
Pomurska	1.1	1.5	1.6	1.5	1.8	1.4	1.5	3.0	3.0	3.0	5.2	5,0
Podravska	14.5	15.5	16.5	19.1	21.6	18.2	19.3	24.4	26.0	29.0	36.4	42,0
Koroška	1.1	1.3	1.7	1.4	1.8	0.8	0.8	1.7	2.6	3.1	2.5	4,0
Savinjska	11.4	19.7	23.2	29.6	28.6	13.9	16.3	29.3	35.4	33.6	48.0	44,0
Zasavska	0.6	0.6	1.0	2.4	3.8	2.7	3.2	2.0	4.1	4.3	4.8	4,0
Spodnjeposavska	0.2	0.2	0.4	0.6	0.3	0.4	0.4	0.2	1.2	1.8	2.6	3,0
Jugovzhodna Slovenija	17.5	15.5	17.7	18.8	28.9	26.1	31.5	39.5	53.8	63.0	75.8	77,0
Osrednjeslovenska	123.8	142.9	154.0	182.9	194.8	200.5	245.8	241.7	278.0	276.0	337.0	351,0
Gorenjska	22.9	23.9	30.0	41.2	41.6	44.2	45.9	49.0	51.7	52.0	54.5	52,0
Notranjsko-kraška	0.7	1.0	1.3	1.6	2.2	0.7	0.6	1.5	2.1	4.6	2.0	7,0
Goriška	4.6	5.8	7.0	8.5	9.8	9.5	11.3	16.7	22.4	24.7	30.3	33,0
Obalno-kraška	1.9	2.6	1.9	2.9	4.6	2.4	3.3	3.7	4.0	5.4	17.8	27,0

Vir: SURS, 2010.

Iz Preglednice 8 izhaja, da so se izdatki za R&R dejavnost v Goriški in Obalno-kraški regiji od leta 1998 do 2009 relativno povečali bistveno bolj od povprečja v državi, kar kaže na lovljenje razvojnega razkoraka.

⁶ Povzeto in deloma prirejeno po virih: IER 2008, str. 9-14 in Nared 2007, str. 53 in Asheim, Bjørn T. 2009, str. 10.

Od 27 mio EUR vloženih v raziskovalno-razvojno dejavnost v Obalno-kraški regiji so 62,3 % investirala podjetja (4,3 odstotne točke nad povprečjem države), 33,6 % je investirala država, iz tujine je prišlo 3,7 % sredstev, medtem ko je visoko šolstvo zagotovilo 0,5 % sredstev (glej Preglednica 9). Od 33 mio EUR vloženih v raziskovalno-razvojno dejavnost v Goriški regiji so 63,5 % investirala podjetja (5,5 odstotne točke nad povprečjem države), 31,5 % je investirala država, iz tujine je prišlo 4,8 % sredstev, medtem ko je visoko šolstvo zagotovilo 0,2 % sredstev (glej Preglednico 9).

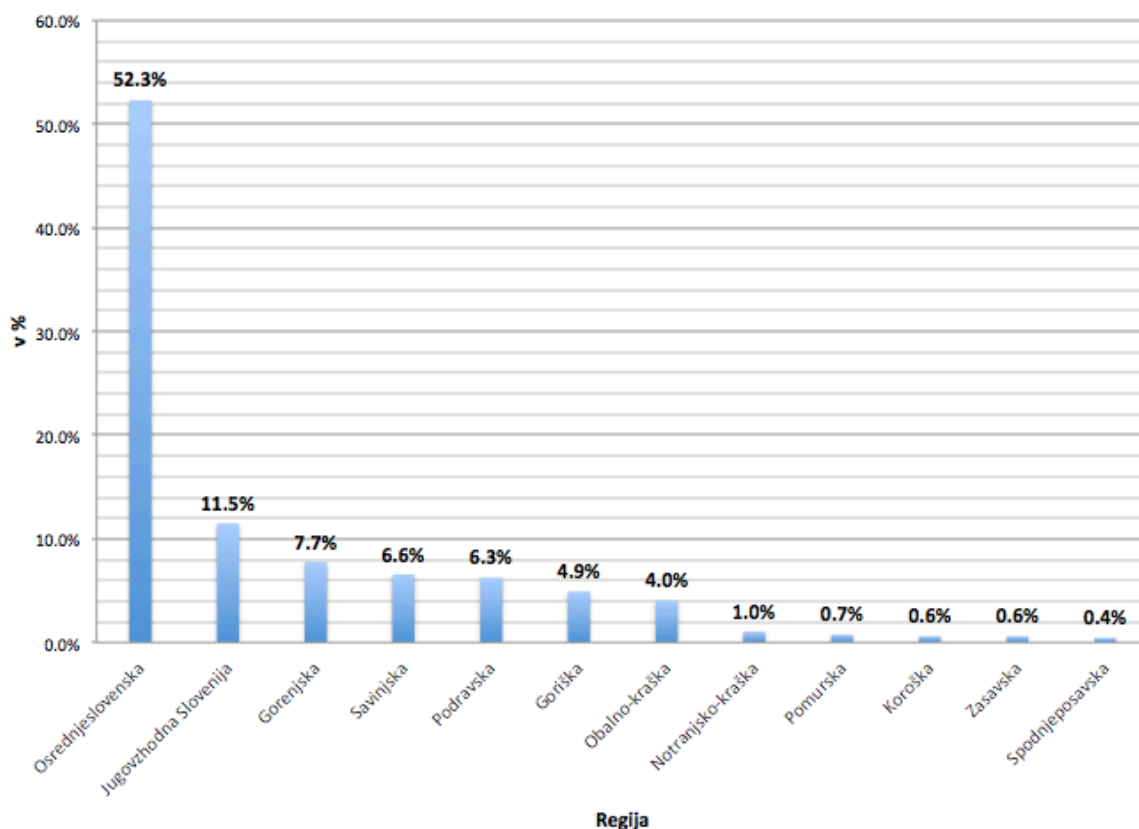
Preglednica 9: Bruto domači izdatki za R&R dejavnost in struktura virov po regijah, 2009

	Bruto izdatki za R&R v mio EUR (2009)	Delež bruto izdatkov za R&R v BDP regije v % (2009)	Delež vseh R&R izdatkov Slovenije v % (2009)	Struktura virov R&R				
				Gospod. družbe	Državni viri	Viri iz visokega šolstva	Zasebne nepridobitne org.	Viri iz tujine
Pomurska	5	0.4 %	0.8 %	89.9 %	9.3 %	0 %	0 %	0.8 %
Podravska	42	0.9 %	6.5 %	35.4 %	55.5 %	2.7 %	0.4 %	6,0 %
Koroška	4	0.4 %	0.6 %	96.9 %	3.1 %	0 %	0 %	0 %
Savinjska	44	1.1 %	7,0 %	79.4 %	15.2 %	0.1 %	0 %	5.4 %
Zasavska	4	0.8 %	0.6 %	85.1 %	14.8 %	0 %	0 %	0.1 %
Spodnje-posavska	3	0.3 %	0.4 %	71.9 %	6.2 %	0 %	0 %	21.9 %
Jugovzhodna-Slovenija	77	3.4 %	11.7 %	94.9 %	3,0 %	0 %	0 %	2.1 %
Osrednje-slovenska	351	2.7 %	54.2 %	44,0 %	47.9 %	0.1 %	0 %	8,0 %
Gorenjska	52	1.8 %	8 %	79.1 %	18.5 %	0.3 %	0 %	2.1 %
Notranjsko-kraška	7	1 %	1 %	92.7 %	2.6 %	0 %	0 %	4.7 %
Goriška	33	1.7 %	4.9 %	63.5 %	31.5 %	0.2 %	0 %	4.8 %
Obalno- kraška	27	1.3 %	4.2 %	62.3 %	33.6 %	0.5 %	0 %	3.7 %
Slovenija	671	1.9 %	100 %	58,0 %	35.7 %	0.3 %	0 %	6,0 %

Vir: SURS, 2010.

Bruto domači izdatki za R&R dejavnost po statističnih regijah so precej neenakomerno razporejeni (glej Sliko 12). Največ sredstev, namenjenih za R&R dejavnost v letu 2008, je bilo porabljenih v Osrednje-slovenski statistični regiji 52,3% vseh sredstev, z 11,5% ji je sledila Jugovzhodna Slovenija in z 7,7% Gorenjska statistična regija. Te tri statistične regije so v letu 2008 porabile tri četrtine vseh sredstev, namenjenih za R&R dejavnost v Sloveniji. Goriška regija je bila s 4,9 % na šestem mestu, medtem ko je bila Obalno-kraška s 4,0 % na sedmem mestu.

Slika 12: Delež posamezne regije v bruto domačih izdatkih za raziskave in razvoj, 2009

Vir: SURS, 2010.

V letu 2009 so vlaganja v raziskav in razvoj na ravni Slovenije znašala 1,9 % BDP, kar je ravno enako povprečju EU 27 (sicer podatek za leto 2008). Povsem drugačna pa je slika vlaganj v R&R dejavnost po posameznih regijah, kjer opazimo velika razhajanja (glej Preglednica 9). V Goriški regiji so vlaganja v R&R dejavnost dosegla 1,7 % BDP regije v Obalno-kraški regiji pa 1,3 %, kar je bistveno boljše od nekaterih drugih slovenskih regij, kot na primer Podravske (0,9 %), Pomurske (0,4 %), Koroške (0,4 %) in Spodnje-posavske regije (0,3 %) in slabše od Osrednje-slovenske regije (2,7 %) in najboljše po tem kazalniku Jugovzhodne Slovenije (3,4 %).

3 ANALIZA ZNAČILNOSTI POVPRASHĚVANJA – OCENA TRŽNEGA POTENCIALA

Namen analize značilnosti povpraševanja je prikazati demografske in socialno-ekonomske značilnosti prebivalstva, na podlagi katerih je mogoče oceniti tržni potencial regije. Analiza zajema analizo demografskih značilnosti prebivalstva, aktivnosti prebivalstva na trgu dela, analizo plač v obravnavanih regijah in potrošnje "povprečnega" Slovenca.

3.1 Demografske značilnosti prebivalcev obalno-kraške in goriške regije

To poglavje namenjam pregledu demografskih značilnosti prebivalcev v obravnavanih regijah, pri čemer ob osnovnih podatkih o prebivalstvu analiziramo tudi starostno in izobrazbeno strukturo prebivalstva ter značilnosti gospodinjstev in družin.

3.1.1 Osnovni podatki o prebivalstvu

Obalno-kraška in goriška regija se po številu prebivalstva uvrščata med srednje velike regije v Sloveniji. V **obalno-kraški regiji** je julija 2012 živel 111.577 prebivalcev oziroma 5,4 % vseh prebivalcev Slovenije, v **goriški regiji** pa 119.230 prebivalcev oziroma 5,8 % vseh prebivalcev Slovenije. Obe regiji sta po spolni sestavi prebivalstva, to je razmerje med številom ali deležem moškega in ženskega prebivalstva, precej uravnoteženi in sledita državnemu povprečju. Opaznejša nesorazmerja med spoloma v prid moških je mogoče opaziti predvsem na podeželju (na primer, v občinah Divača in Hrpelje-Kozina v obalno-kraški regiji in v občinah Cerklje na Gorenjskem in Kanal v goriški regiji), medtem ko ženske prevladujejo v večjih mestnih središčih. **Obalno-kraška regija** beleži najvišji delež tujih državljanov med vsemi regijami, saj je vsak trinajsti prebivalec regije tuji državljan, štirje od petih priseljenih tujih državljanov pa so državljani ene od držav nekdanje Jugoslavije. Večina tujih državljanov živi v mestnih oziroma zaposlitvenih središčih. V **goriški regiji** je delež tujih državljanov nižji oziroma enak povprečju na ravni države.

Preglednica 10: Osnovni podatki o prebivalstvu na dan 1. julij 2012

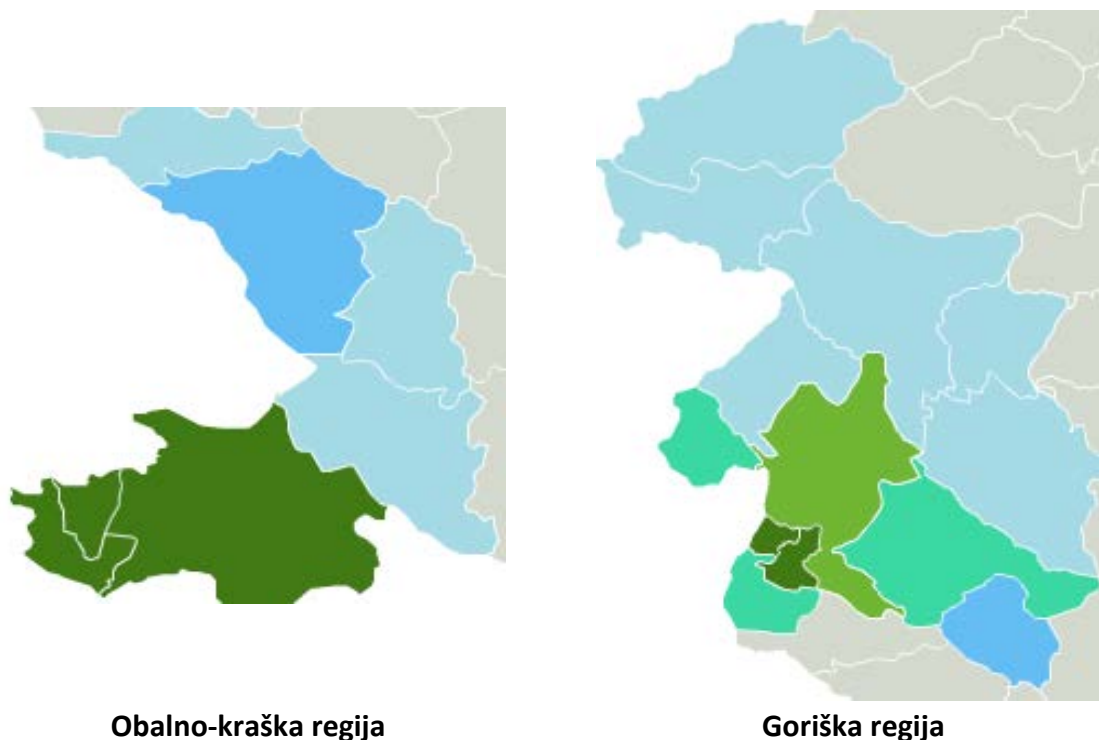
Kazalnik	Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
Število prebivalcev	111.577	119.230	2.056.262
Delež moških (%)	49,8	49,9	49,5
Delež žensk (%)	50,2	50,1	50,5
Delež tujih državljanov (%)	8,3	4,4	4,3
Gostota naseljenosti na km ²	106,9	51,3	101,4

Vir: SURS, 2013b.

Obalno-kraška regija predstavlja območje goste naselitve, ki je najvišja v manjših občinah z večjimi mesti in na obrobjih gospodarskih in zaposlitvenih središč. Gostota naseljenosti, to je razmerje med številom prebivalcev in velikostjo ozemlja, na katerem ti živijo, je v letu 2012 znašala 106,9 prebivalca na km², kar je nad slovenskim povprečjem (101,4 prebivalca na km²). Območja najgostejše poselitve v obalno-kraški regiji so v obmorskih občinah. V občini Izola povprečna gostota naseljenosti znaša 558 prebivalcev na km², v občini Piran 396 prebivalcev na km² in v občini Koper 171 prebivalcev na km². Najredkeje sta poseljeni občini Divača in Hrpelje-Kozina z 27 oziroma 22 ljudmi na km².

Goriška regija je, ob notranjsko-kraški regiji, najredkeje poseljena regija v Sloveniji, tako zaradi naravno-geografskih značilnosti regije (velik del regije pokriva težje prehodni predalpski in alpski svet) kot zaradi prometne neprehodnosti in odmaknjenosti od večjih središč. Gostota naseljenosti je v letu 2012 znašala 51,3 prebivalca na km², kar je polovica državnega povprečja. Področja goste naselitve so predvsem v gospodarsko in kmetijsko intenzivnih območjih v Vipavski dolini, Goriških Brdih in na Goriškem polju, najredkeje pa so poseljena območja Julijskih Alp, Cerkljanskega hribovja in Trnovske planote. Prebivalstvo je tako zgoščeno predvsem v ravninski občini Šempeter-Vrtojba s 428 prebivalci na km², nad slovenskim povprečjem sta prav tako občini Renče-Vogrsko (145 prebivalcev na km²) in Nova Gorica (114 prebivalcev na km²). Najredkeje je poseljena občina Bovec z devet prebivalci na km².

Slika 13: Gostota naseljenosti v obalno-kraški in goriški regiji

Legenda: Število prebivalcev na km²

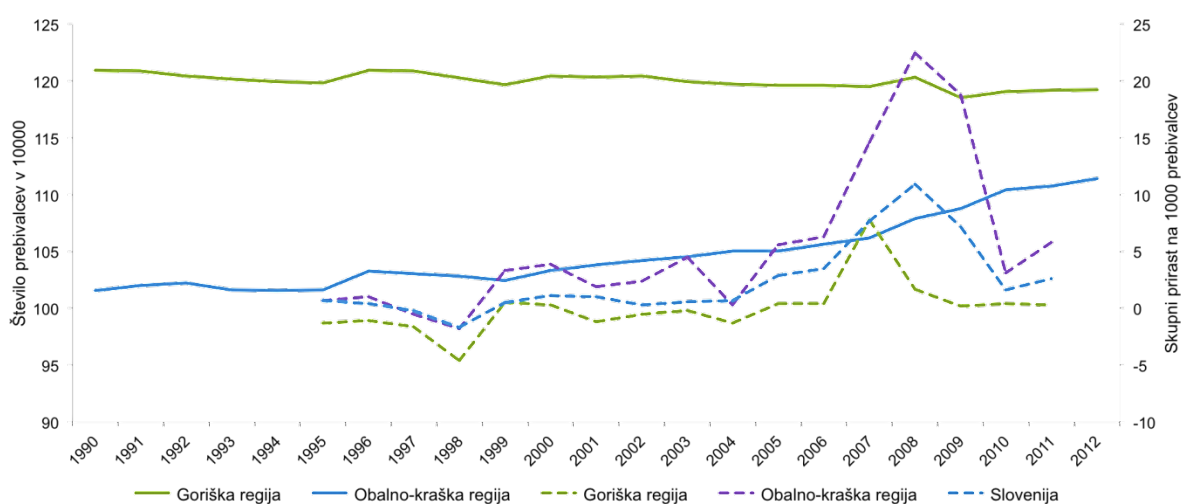
Vir: SURS, 2013c.

3.1.2 Gibanje prebivalstva

Obalno-kraška regija v zadnjih 20 letih beleži vztrajno rast prebivalstva – v obdobju 1990–2012 se je število prebivalcev povečalo za 9,7 %. Kot kaže slika 12, je bila rast prebivalstva še posebej izrazita med leti 2007 in 2009, ko je skupni prirast, to je razmerje med vsoto naravnega in selitvenega prirasta v koledarskem letu in številom prebivalstva sredi istega leta, znašal med 14,6 in 22,5 ljudi na 1.000 prebivalcev. Večji del rasti prebivalstva je odraz priselitve prebivalstva v regijo iz tujine (predvsem delavcev iz držav nekdanje Jugoslavije) in iz preostalih statističnih regij, kar se odraža tudi v sestavi prebivalstva. Med vsemi prebivalci obalno-kraške regije je imelo prvo prebivališče v tujini 21,7 % vseh prebivalcev (oziroma 217 oseb na 1.000 prebivalcev; državno povprečje 111 oseb na 1.000 prebivalcev), 18 % prebivalcev (167 oseb na 1.000 prebivalcev; državno povprečje 139 oseb na 1.000 prebivalcev) pa je pred zadnjo selitvijo prebivalo v drugi statistični regiji (največ prebivalcev se je v regijo preselilo iz

osrednjeslovenske, goriške in notranjsko-kraške regije).⁷ Samo v letu 2011 se je v obalno-kraško regijo preselilo 2,9 ljudi na 1.000 prebivalcev iz tujine oziroma 1,9 ljudi na 1.000 prebivalcev iz drugih statističnih regij, kar je krepko nad državnim povprečjem in priča o pomembnosti regije (glejte preglednico 9).

Slika 14: Gibanje števila prebivalstva (leva os) in skupni prirast na 1000 prebivalcev (desna os) v obdobju 1990–2012

Vir: SURS, 2013b.

V **goriški regiji** število prebivalcev postopoma upada. Upad prebivalstva je še posebej izrazit na področju Zgornjega Posočja in Idrijsko-Cerkljanskega območja, predvsem zaradi ekonomskega izseljevanja v preostale subregije in statistične regije. Goriška regija zato beleži negativen medregijski selitveni prirast, pri čemer se je večji del prebivalstva preselil v osrednjeslovensko, obalno-kraško in gorenjsko regijo. V letu 2011 se je v druge statistične regije preselilo 2,5 ljudi na 1000 prebivalcev (glejte preglednico 9).

⁷ Obalno-kraška regija je ena od treh slovenskih regij (skupaj z osrednjeslovensko in gorenjsko regijo) z neto pozitivnim medregijskim selitvenim prirastom, kar pomeni, da se je v regijo priselilo več prebivalcev kot iz nje odselilo. Medregijski selitveni prirast je v letu 2011 znašal 12.054 prebivalcev.

Preglednica 11: Naravno in selitveno gibanje prebivalstva, 2011

Kazalnik	Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
Naravni prirast na 1.000 prebivalcev^a	1,0	1,4	1,6
Selitveni prirast s tujino na 1.000 prebivalcev^b	2,9	1,4	1,0
Selitveni prirast med statističnimi regijami na 1000 prebivalcev^b	1,9	-2,5	
Skupni prirast na 1.000 prebivalcev^c	5,8	0,3	2,6

Opombe:

^a Naravni prirast je razlika med številom živorojenih otrok in umrlih. Naravni prirast na 1.000 prebivalcev je razmerje med naravnim prirastom v koledarskem letu in številom prebivalstva sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.

^b Selitveni prirast s tujino (med statističnimi regijami) je razlika med številom priseljenih in številom odseljenih v tujino (v drugo statistično regijo). Selitveni prirast na 1.000 prebivalcev je razmerje med selitvenim prirastom v koledarskem letu in številom prebivalstva sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.

^c Skupni prirast je seštevek naravnega in selitvenega prirasta v koledarskem letu.

Vir: SURS, 2013b.

3.1.3 Starostna struktura prebivalstva

V obeh regijah se kaže neugoden trend staranja prebivalstva. **Obalno-kraška regija** primerjavi s preostalimi regijami beleži enega najnižjih deležev otrok starih od 0 do 14 let (ta se je znižal iz 19,5 % v letu 1991 na 12,8 % v letu 2012), delež ostarelih ljudi v starosti nad 65 let pa presega 17 %. Indeks staranja, to je razmerje med starim prebivalstvom (starejšim od 64 let) in mladim prebivalstvom (mlajšim od 15 let), pomnoženo s 100, presega državno povprečje in je v letu 2012 znašal 134,5 (med vsemi statističnimi regijami druga najvišja vrednost indeksa v Sloveniji). To pomeni, da je na 100 oseb, mlajših od 15 let, v regiji prebivalo 134,5 oseb starih 65 let ali več. Indeks staranja je občutneje višji pri ženskah. V primerjavi z letom 2002 se je indeks staranja povišal za 12,9 točke, kar je odraz nižje rodnosti in podaljševanja življenjske dobe prebivalstva.

V **goriški regiji** delež otrok starih od 0 do 14 let v celotnem prebivalstvu znaša 14 % (v letu 1991 je znašal 20,1 %), delež ostarelega prebivalstva pa presega državno povprečje in znaša 18,2 %. Delež starega prebivalstva je nadpovprečno visok v Idrijsko-Cerkljanski subregiji. Na ravni celotne regije indeks staranja prebivalstva znaša 130,6, kar pomeni, da na 100 oseb, mlajših od 15 let, v regiji prebiva 130,6 oseb starih 65 let ali več. V primerjavi z letom 2002 se je indeks staranja občutno povišal za 17,9 točke.

Preglednica 12: Starostna sestava prebivalstva, julij 2012

Kazalnik	Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
Delež prebivalcev (%) starih			
– od 0 do 14 let	12,8	14,0	14,3
– od 15 do 24 let	9,6	9,6	10,9
– od 25 do 64 let	60,4	58,1	58,0
– 65 let in več	17,2	18,2	16,8
Povprečna starost v letih	43,2	43,2	42
Indeks staranja^a	134,5	130,6	118
– ženske	164,4	161,6	145,7
– moški	106,1	101,1	91,8
Sprememba indeksa staranja – 2012/2002	12,9	17,9	21,6

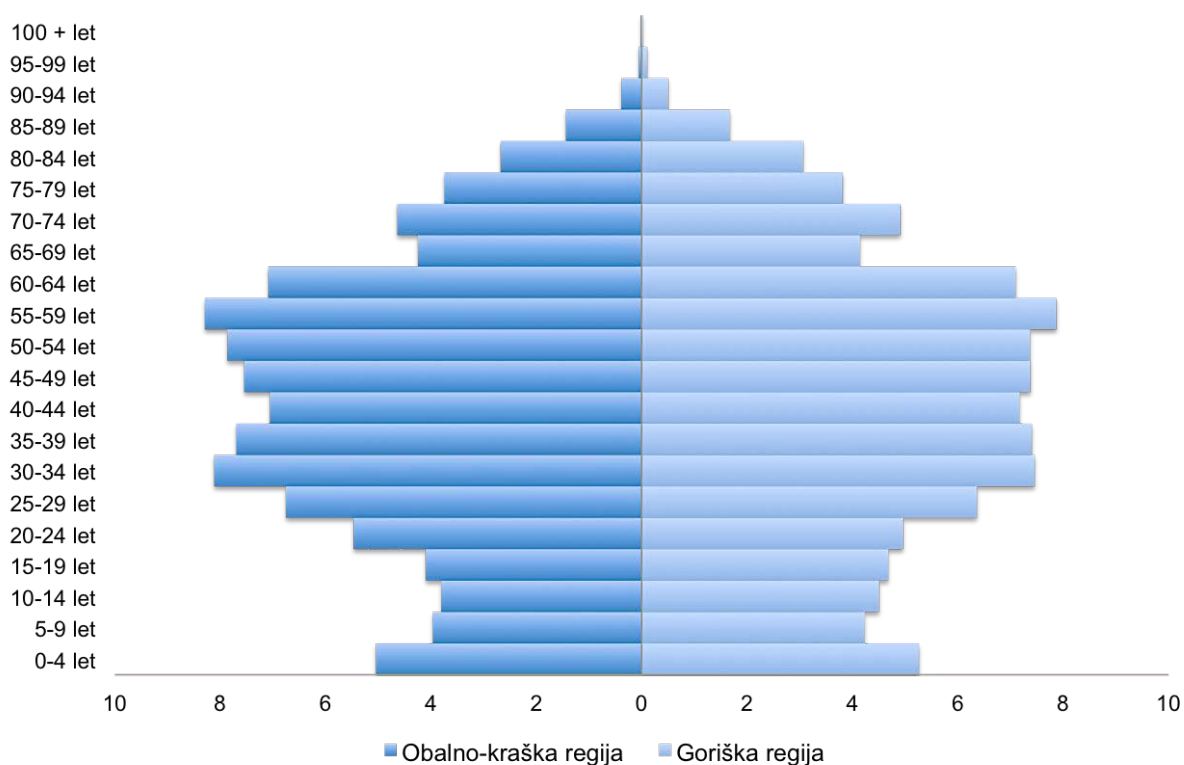
Opomba:

^a Indeks staranja je razmerje med deležem starega prebivalstva (prebivalci stari 65 let in več) in deležem mladega prebivalstva (prebivalci stari od 0 do 14 let), pomnoženo s 100.

Vir: SURS, 2013a.

Podrobno starostno strukturo prebivalstva v obalno-kraški in goriški regiji prikazuje slika 13.

Slika 15: Starostna piramida prebivalstva, v %, julij 2012

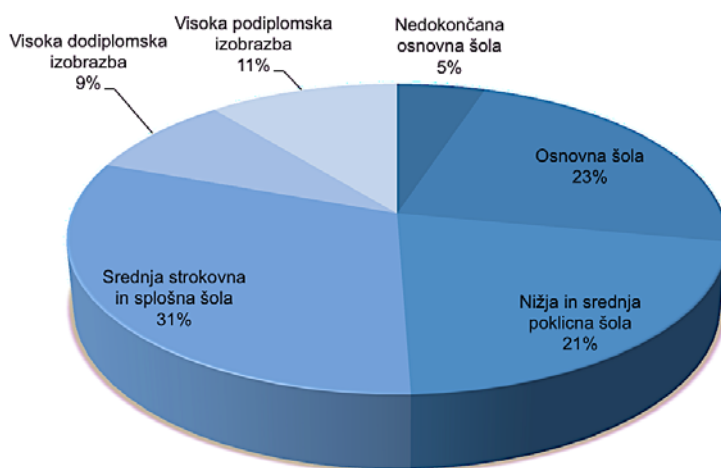

Vir: SURS, 2013b.

3.1.4 Izobrazbena struktura prebivalstva

V obeh obravnavanih regijah prevladuje prebivalstvo s srednješolsko izobrazbo, pri čemer narašča delež tistih z dokončano srednjo strokovno in splošno šolo. Slednje je odraz zmanjševanja vpisa v nižje in srednje poklicno izobraževanje in trenda nadaljevanja izobraževanja v programih za pridobitev srednje strokovne izobrazbe. Skupaj je v letu 2012 imelo dokončano srednjo poklicno ali srednjo strokovno izobrazbo 52,6 % v **obalno-kraški regiji** oziroma 50,9 % v **goriški regiji** odraslih prebivalcev starih 15 let ali več.

Slika 16: Izobrazbena struktura prebivalstva, starega 15 let ali več, v %, 2012

Obalno-kraška regija

Goriška regija

Vir: SURS, 2013b.

Podatki o izobrazbeni sestavi prebivalstva vključujejo prebivalstvo, starejše od 15 let ali več, torej po starosti, ko večina prebivalstva zaključi osnovnošolsko izobraževanje. Podatki o osnovnošolski izobrazbi vključujejo tako tudi najstnike, ki po zaključeni osnovni šoli nadaljujejo šolanje v srednji šoli, a srednješolske izobrazbe še niso pridobili. Delež prebivalstva z zgolj osnovnošolsko izobrazbo je zato precej nižji – med prebivalci, starimi od 19 do 26 let, je imelo osnovnošolsko izobrazbo 17 % v obalno-kraški regiji in 17,3 % v goriški regiji, kar je nad slovenskim povprečjem (14,5 %).

Terciarno izobraževanje je zaključilo 19,5 % odraslih oseb v **obalno-kraški regiji** in 18 % odraslih oseb v **goriški regiji** (slovensko povprečje 18,8 %). Med prebivalci, starimi 30–49 let, je imelo zaključeno terciarno izobrazbo 27,9 % (obalno-kraška regija) oziroma 27,1 % (goriška regija) vseh prebivalcev v tej starosti. Naziv magister ali doktor znanosti je pridobilo 56 oseb na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo v obalno-kraški regiji oziroma 47 oseb na 1.000 prebivalcev s terciarno izobrazbo v goriški regiji, kar je pod slovenskim povprečjem (72 oseb na 1.000 prebivalcev) (SURS, 2013d).

Vključenost v terciarno izobraževanje je precej višja v goriški regiji. Po podatkih za študijsko leto 2011/2012 je bilo v terciarno izobraževanje vpisanih 53,8 študentov na 1.000 prebivalcev v **goriški regiji** in 40,7 študentov na 1.000 prebivalcev v **obalno-kraški regiji**. Slovensko povprečje je bilo 50,6 študentov na 1.000 prebivalcev. Med prebivalci starimi 19–26 let je bilo v terciarno izobraževanje vključenih 66 študentov na 1.000 prebivalcev v goriški regiji oziroma 46 študentov na 1.000 prebivalcev v obalno-kraški regiji (SURS, 2013a).

3.1.5 Gospodinjstva

Število gospodinjstev se je v obeh obravnavanih regijah od popisa leta 2002 povečalo – iz 37.314 na 45.712 v **obalno-kraški regiji** in iz 40.924 na 46.309 v **goriški regiji**, povprečna velikost gospodinjstev pa se je zmanjšala na 2,4 člana v **obalno-kraški regiji** oziroma 2,5 člana v **goriški regiji**.⁸

Po strukturi gospodinjstev obravnavani regiji ne odstopata od državnega povprečja. Tretjina gospodinjstev je enočlanskih, po starostni strukturi pa v teh gospodinjstvih prevladujejo starejše osebe stare 65 let ali več in osebe stare med 45 in 64 let (glejte sliko 15). Delež starejših v enočlanskih gospodinjstvih je še posebej visok v goriški regiji, kjer presega državno povprečje za 6 odstotnih točk.

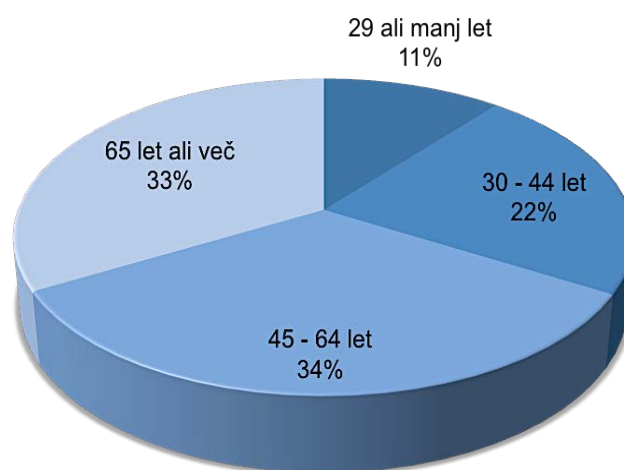
⁸ Velik del povečanja števila gospodinjstev v obravnavanih regijah je odraz spremembe v metodologiji. SURS namreč med enočlanska gospodinjstva v letu 2002 ni uvrščal tujih državljanov, ki so stanovali v samskih domovih, če tam niso živeli s svojimi družinskimi člani (SURS, 2013b).

Preglednica 13: Tipi gospodinjstev in njihove značilnosti, 1. januar 2011

Kazalnik	Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
Število	45.712	46.309	813.531
Tip gospodinjstva (v %)			
- enočlanska	35,5	31,5	32,8
- veččlanska	64,5	68,5	67,3
- družinska	61,2	66,3	64,8
- nedružinska	3,3	2,2	2,5
Povprečna velikost gospodinjstva	2,39	2,54	2,48
Tri ali večgeneracijska gospodinjstva (%)	7,5	6,8	7,1
Gospodinjstva z vsaj enim članom s terciarno izobrazbo (%)	29,5	28,0	28,4
Upokojenska gospodinjstva (%)	22,4	25,1	22,9
Gospodinjstva z državljani RS in tujimi državljani (%)	3,9	1,9	2,2
Priseljenska gospodinjstva (%)	46,5	19,9	26,3
Gospodinjstvo je najemnik stanovanja (%)	9,8	7,0	9,4

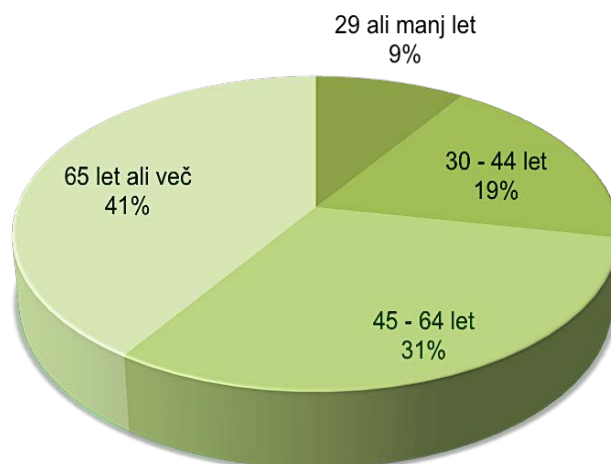
Vir: SURS, 2013b, 2013d.

Slika 17: Starostna sestava enočlanskih gospodinjstev, v %, 1. januar 2011

Obalno-kraška regija

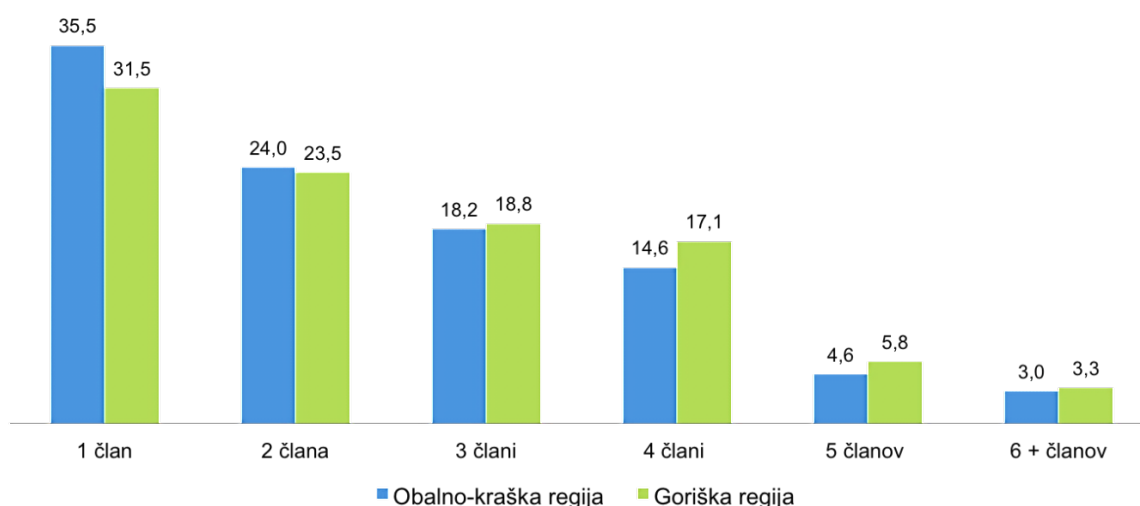

Goriška regija

Vir: SURS, 2013b.

Dve tretjini gospodinjstev je veččlanskih, pri čemer so gospodinjstva večinoma družinska, kar pomeni, da sta vsaj dva člana gospodinjstva tudi družinska člana. Skoraj četrtina gospodinjstev ima dva člana, sledijo gospodinjstva s tremi člani in štirimi člani. Gospodinjstva s petimi oziroma šestimi člani predstavljajo 8 oziroma 9 % vseh gospodinjstev v **obalno-kraški** oziroma **goriški regiji**. V 7 % gospodinjstev prebivajo vsaj tri generacije, v približno 30 % gospodinjstev pa ima vsaj en član terciarno izobrazbo. Upokojenjskih gospodinjstev, to je gospodinjstev, v katerem so vsi člani po statusu aktivnosti upokojenci, je v **obalno-kraški regiji** 22,4 %, v **goriški regiji** pa 25,1 %.

Slika 18: Velikost gospodinjstev, v %, 1. januar 2011

Vir: SURS, 2013a.

Delež gospodinjstev, v katerem sobivajo državljani Republike Slovenije in tuji državljani, je nizek. V primerjavi z državnim povprečjem je delež višji v **obalno-kraški regiji**, kjer je tovrstnih gospodinjstev 3,9 %, v **goriški regiji** pa le 1,9 %. **Obalna-kraška regija** beleži izrazito visok (najvišji v primerjavi s preostalimi statističnimi regijami) delež priseljenjskih gospodinjstev oziroma gospodinjstev, v katerem prebiva vsaj en član ali njegov neposredni potomec s prvim prebivališčem v tujini. Tovrstnih gospodinjstev je v obalno-kraški regiji skoraj polovica (46,5 %), medtem ko je v **goriški regiji** priseljenjskih gospodinjstev le 19,9 %. To je povezano s priseljevanjem oseb iz republik nekdanje Jugoslavije v 1980-ih in 1990-ih letih z namenom zaposlitve v večjih industrijskih obratih v obalno-kraški regiji.

Večina gospodinjstev živi v lastniških stanovanjih. Delež gospodinjstev, ki ima stanovanje v najemu, znaša le 7 % v **goriški regiji** oziroma 9,8 % v **obalno-kraški regiji**.

3.1.6 Družine

V januarju 2011 je v **obalno-kraški regiji** prebivalo 30.633 družin, v **goriški regiji** pa 33.017 družin. Najpogostejši tip družine v obeh obravnavanih regijah je zakonski par z otroki, pri čemer je delež teh višji (in presega državno povprečje) v goriški regiji. Med vsemi tipi družin imajo zakonski pari z otroki 48,1-odstotni delež v **goriški regiji** in 41,1-odstotni delež v **Obalno-kraški regiji**.⁹

Skoraj vsaka četrta družina je enostarševska družina, med enostarševskimi družinami pa prevladujejo matere z otroki.¹⁰

---

⁹ Delež zakonskih parov z otroki med vsemi tipi družin se je v primerjavi z letom 2002 občutno zmanjšal v obeh obravnavanih regijah – za 10 odstotnih točk v goriški regiji in za 12 odstotnih točk v obalno-kraški regiji. Razlogi za to izhajajo iz praznjenja gnezda (odrasli otroci zapustijo izvorno družino in si ustvarijo novo), razveze partnerjev in sprememb tradicionalnih vzorcev družin (SURS, 2013d).

¹⁰ Podatki za Slovenijo kažejo, da sta bila vsaka šesta mati in vsak četrti oče v enostarševskih družinah formalno poročena, iz česar izhaja, da je delež enostarševskih družin nižji (SURS, 2013d).

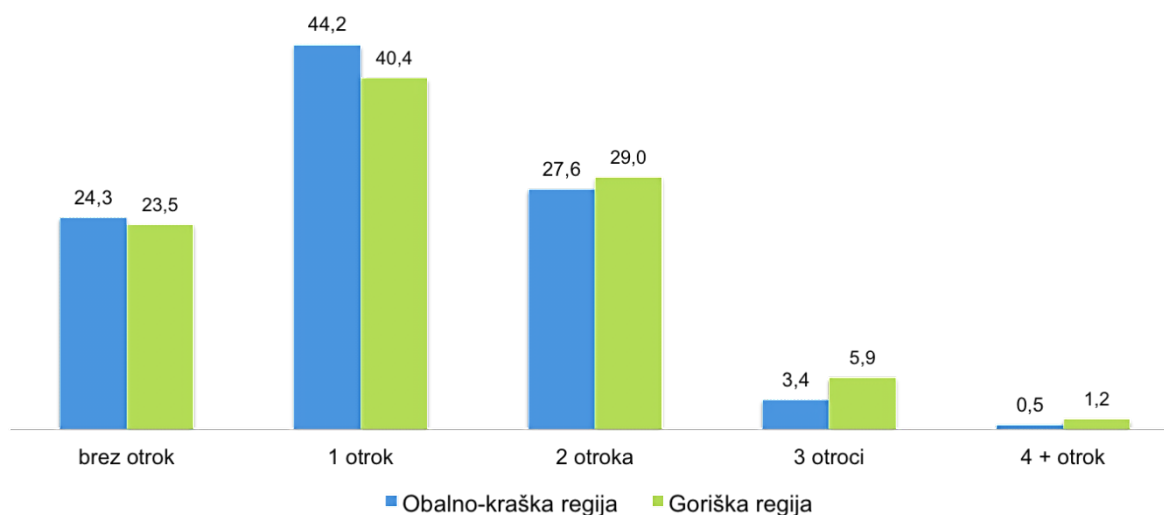
Preglednica 14: Tipi družin, 1. januar 2011

Kazalnik	Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
Število	30.633	33.017	567.347
Tip družine (v %)			
– zakonski par brez otrok	22,2	22,1	22,1
– zakonski par z otroki	41,1	48,1	41,8
– mati z otroki	22,2	18,6	21,1
– oče z otroki	4,7	3,9	4,1
– zunajzakonska partnerja brez otrok	2,1	1,4	2,1
– zunajzakonska partnerja z otroki	7,7	5,8	8,7

Vir: SURS, 2013a, 2013d.

V obeh obravnavanih regijah v treh četrtinah vseh družin prebiva vsaj en otrok. Med vsemi družinami z otroki prevladujejo družine z enim otrokom – teh družin je med vsemi družinami z otroki več kot polovica v obeh regijah. Delež družin z dvema otrokoma je med vsemi družinami z otroki v **obalno-kraški regiji** 36 %, v **goriški regiji** pa 38 %. Družin s tremi ali več otroki je malo – v **obalno-kraški regiji** je takih družin le 5 %, delež je višji v **goriški regiji**, 9 % (večje družine so pogostejše v podeželskem okolju).

Slika 19: Družine po številu otrok, v %, 1. januar 2011

Vir: SURS, 2013b.

Povprečna starost otrok v obeh obravnavanih regijah presega državno povprečje – v povprečju so otroci stari 19,6 oziroma 19,5 let v **obalno-kraški** oziroma **goriški regiji**. Na drugi strani je v skoraj polovici družin (med vsemi družinami) vsaj en otrok mlajši od 18 let.¹¹

Preglednica 15: Značilnosti družin, 1. januar 2011

Kazalnik	Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
Povprečna starost otroka (leta)	19,6	19,5	18,6
Družine z vsaj enim otrokom, mlajšim od 18 let (% od družin z otroki)	48,1	48,4	51,3
Oba zakonca/partnerja imata višješolsko ali visokošolsko izobrazbo (%)	10,3	9,6	10,8
Oba zakonca/partnerja sta brezposelna (%)	0,6	0,5	0,9

Vir: SURS, 2013a, 2013d.

V približno 10 % družin imata oba zakonca oziroma partnerja višješolsko ali visokošolsko izobrazbo. Družin, kjer bi bila oba zakonca oziroma partnerja, je po podatkih za leto 2011 relativno malo in pod državnim povprečjem – takšnih družin je 0,6 % oziroma 0,5 % med vsemi družinami v obalno-kraški oziroma goriški regiji.

3.2 Aktivnost prebivalstva

V tem poglavju se osredinjamo na analizo delovne aktivnosti prebivalstva, zaposlenosti in brezposelnosti ter zaposlitvenih možnosti v obravnavanih regijah. V zadnjem delu poglavja predstavljamo še podatke o delovnih migracijah.

3.2.1 Delovno aktivno prebivalstvo

Aktivno prebivalstvo sestavljajo delovno aktivno prebivalstvo in registrirane brezposelne osebe. Delovno aktivno prebivalstvo sestavljajo zaposlene osebe in samozaposlene osebe (to so samostojni podjetniki posamezniki, osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost, in kmetje) (glejte SURS, 2013b).

¹¹ Podatki za Slovenijo kažejo, da je četrtnina otrok že zaposlenih, kar pomeni, da otroci pozno zapuščajo svoje izvirne družine (SURS, 2013d).

V **obalno-kraški** in **goriški regiji** je med vsemi delovno sposobnimi prebivalci, starimi 15–64 let, nekaj več kot 60 % aktivnih oseb oziroma 56 % delovno aktivnih oseb. Stopnja delovne aktivnosti je predvsem odvisna od starostne sestave prebivalstva in zaposlitvenih možnosti (Luthar et al., 2008). Tako je stopnja delovne aktivnosti bistveno nižja na območjih z ostarelim prebivalcem in/ali večjo stopnjo brezposelnosti, višja pa je v občinah z večjimi mestnimi in gospodarskimi središči.

Preglednica 16: Struktura aktivnega prebivalstva po statistični regiji prebivališča, 2012

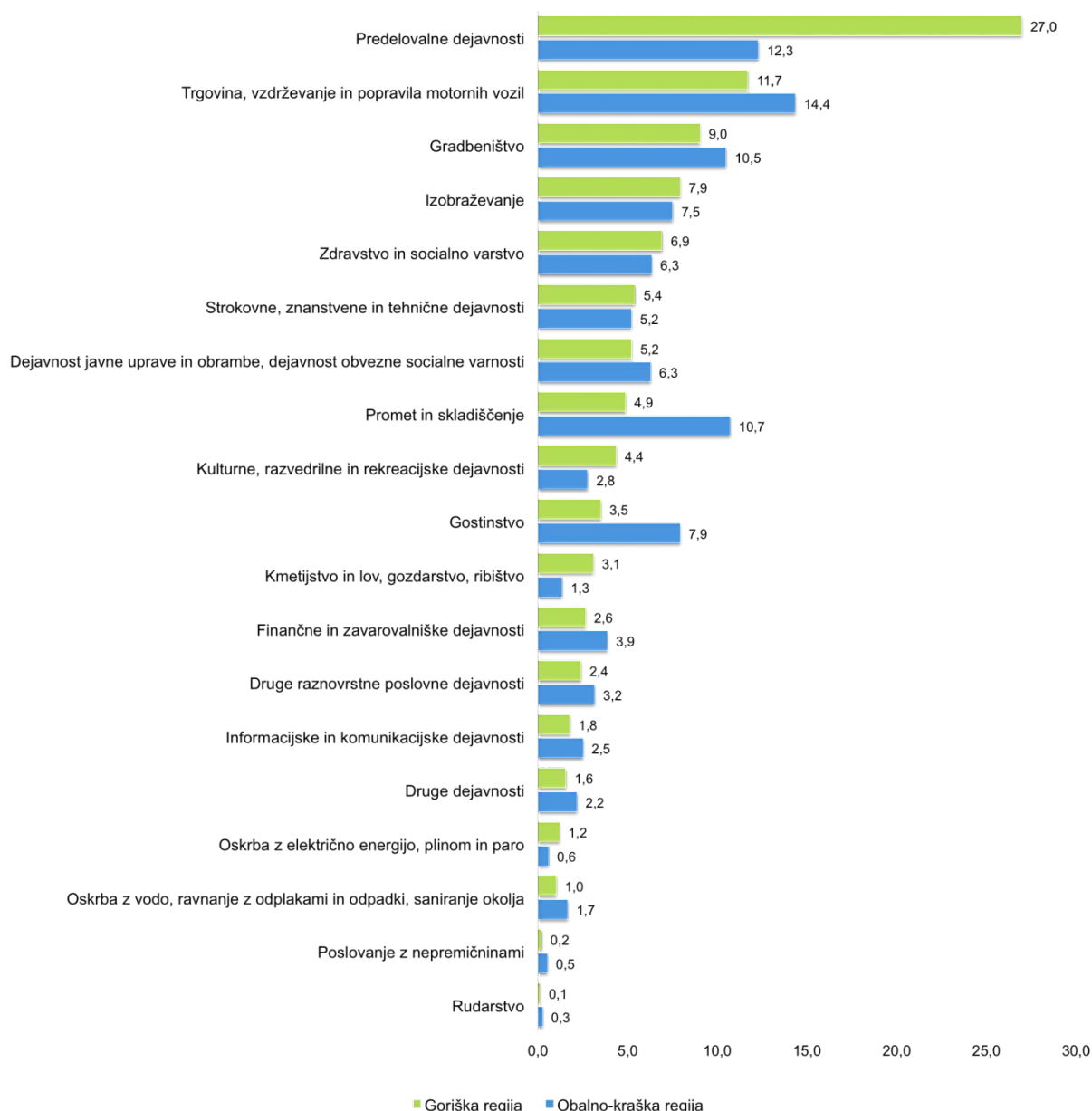
Kazalnik	Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
Delovno aktivno osebe	43.782	45.062	792.948
Struktura delovno aktivnega prebivalstva (v %)			
– Zaposleni	88,3	86,9	88,3
– Samozaposlene osebe (brez kmetov)	9,9	8,7	7,6
– Kmetje	1,8	4,4	4,1
Registrirano brezposelne osebe	5.669	5.850	118.061
Aktivno prebivalstvo - SKUPAJ	49.451	50.876	911.009
Kazalniki:			
– Stopnja aktivnosti (%)	63,6	63,2	64,5
– Stopnja delovne aktivnosti (%)	56,3	55,9	56,2

Vir: SURS, 2013b.

3.2.2 Zaposlenost po dejavnostih

Med delovno aktivnimi prebivalci prevladujejo zaposlene osebe pri pravnih in fizičnih osebah – teh je 88 % oziroma 87 % v **obalno-kraški** oziroma **goriški regiji**. Več kot tretjina vseh zaposlenih je bila v letu 2011 zaposlenih v predelovalnih dejavnostih (C), dejavnosti trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil (G) in gradbeništvu (F). V gradbeništvu se je zaposlenost zaradi stečaja večih večjih gradbenih podjetij v zadnjih dveh letih občutno znižala. V **goriški regiji** je delež zaposlenih v predelovalnih dejavnostih (C) še posebej izrazit, saj je v regiji več industrijskih centrov, predvsem v južnem delu regije. V **obalno-kraški regiji** je, ob naštetih dejavnostih, visok delež zaposlenih v storitvenih dejavnostih, tj. dejavnosti prometa in skladiščenja (H) kot odraz lege ob pristanišču in bližine prometnih poti ter v dejavnosti gostinstva (I) kot odraz naravne danosti obmorske lege in razvoja turizma.

Slika 20: Zaposlenost po dejavnostih, v %, 2011

Opomba: Iz analize so izločene dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo in neznane dejavnosti.

Vir: SURS, 2013b.

V primerjavi s slovenskim povprečjem obe regiji beležita visok delež samozaposlenih oseb – teh je bilo med vsemi delovno aktivnimi prebivalci v **obalno-kraški regiji** 10 %, v **goriški regiji** pa 8,7 % (državno poprečje v letu 2012 znaša 7,6 %). Med samozaposlenimi osebami prevladujejo moški (približno 70 % v obeh obravnavanih regijah), osebe s srednješolsko izobrazbo (med vsemi samozaposlenimi ima srednješolsko izobrazbo 64 % oseb v **obalno-kraški** oziroma 68 % oseb v **goriški regiji**), glede na starostno strukturo pa osebe v starosti med 30 in 49 let (te skupaj predstavljajo več kot 60 % vseh samozaposlenih). V primerjavi z letom

2005 se je delež samozaposlenih oseb med vsemi delovno aktivnimi osebami povečal za 1,5 odstotne točke (iz 8,5 % (7,2 %) na 9,9 % (8,7 %) v obalno-kraški regiji (goriški regiji)); v zadnjih štirih let delež samozaposlenih oseb stagnira.

Goriška regija prav tako beleži nadpovprečno visok delež kmetovalcev v primerjavi z obalno-kraško regijo – v dejavnosti kmetijstva je bilo v letu 2012 samozaposlenih 4,6 % delovno aktivnih oseb, slovensko povprečje znaša 4,1 %. Najvišji delež delovno aktivnih prebivalcev, ki se ukvarja s kmetijskimi dejavnostmi, imajo kmetijsko intenzivne občine, to so občine Brda (kar 31,4 % ob koncu leta 2012), Cerklje, Kobarid in Vipava (v zadnjih treh občinah se delež delovno aktivnih oseb samozaposlenih v kmetijstvu giblje okrog 10 %).

3.2.3 Brezposelnost

V času krize se je povprečna stopnja registrirane brezposelnosti (tj. delež registriranih brezposelnih oseb med aktivnim prebivalstvom) povišala, a ostaja pod državnim povprečjem – v letu 2012 je znašala 10,2 % v **obalno-kraški** oziroma 10,3 % v **goriški regiji** (v Sloveniji 12 %). Najbolj ranljive skupine so mladi in starejši delavci ter delavci brez izobrazbe oziroma z osnovnošolsko izobrazbo (glejte preglednico 15). Starejši delavci med 50. in 59. letom starosti predstavljajo eno tretjino vseh brezposelnih delavcev v regijah. Med vsemi brezposelnimi je visok tudi delež delavcev starih med 30 in 39 let – ti predstavljajo skoraj eno četrtno vseh brezposelnih v regiji.

Preglednica 17: Registrirano brezposelne osebe in stopnja registrirane brezposelnosti (strukturni podatki), 2012

Kazalnik	Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
Število registriranih brezposelnih oseb	5.669	5.850	118.061
Stopnja registrirane brezposelnosti (%)	10,2	10,3	12,0
Stopnja dolgotrajne brezposelnosti (%)	4,6	4,9	5,9
Stopnja registrirane brezposelnosti po starostnih skupinah (v %)			
– 15-24 let	21,1	24,1	21,1
– 25 do 29 let	14,0	15,9	14,0
– 30 do 39 let	8,8	9,0	8,8
– 40 do 49 let	8,0	7,2	8,0
– 50 do 59 let	15,7	15,8	15,7
– 60 let ali več	18,0	19,7	18,0
Stopnja registrirane brezposelnosti glede na doseženo izobrazbo (v %)			
– Osnovnošolska ali manj	22,4	23,2	28,4
– Srednješolska	11,0	10,2	11,7
– Višješolska, visokošolska	5,9	7,0	6,7

Vir: SURS, 2013b, ZRSZ, 2013.

3.2.4 Zaposlitvene možnosti

Zaradi večje gospodarske intenzivnosti je v **obalno-kraški regiji** precej več prostih delovnih mest kot v **goriški regiji**. Temu ustrežno je višji tudi indeks zaposlitvenih možnosti, to je razmerje med številom delovnih mest in aktivnim prebivalstvom (brez kmetov) v regiji prebivališča. Ta v **obalno-kraški** regiji znaša 79, kar pomeni, da je v regiji 21 % manj delovnih mest kot je aktivnega prebivalstva. Razlika je bolj izrazita v **goriški regiji**, kjer beležijo 23,4 % manj delovnih mest kot aktivnega prebivalstva.

Preglednica 18: Delovna mesta in indeks zaposlitvenih možnosti, 2012

Kazalnik	Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
Število prostih delovnih mest	308	174	5.340
Število zasedenih delovnih mest	38.146	37.745	702.010
Indeks zaposlitvenih možnosti	79,0	77,6	80,5

Opomba: Podatek o prostih delovnih mest ne vključuje izjem, ki po Zakonu o delovnih razmerjih niso dolžne poročati o prostem delovnem mestu.

Vir: SURS, 2013b, ZRSZ, 2013.

V letu 2012 so delodajalci na območju obravnavanih regij največkrat povpraševali po prodajalcih, natakarih, delavcih za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, zidarjih, voznikih težkih tovornjakov, delavcih v gradbeništvu, delavcih v gostinstvu, komercialnih zastopnikih za prodajo in inženirjih strojništva (ZRSZ, 2013).

3.2.5 Delovne migracije

Zaradi neustreznega razmerja in ujemanja med delovnimi mesti in aktivnim prebivalstvom delavci izbirajo zaposlitve v občinah oziroma regijah izven njihovega prebivališča. Večina delovnih migracij poteka med občinami znotraj regij, delovnih migrantov med regijami pa je le 16,7 % v **obalno-kraški regiji** oziroma 13,9 % v **goriški regiji** v celotnem delovno aktivnem prebivalstvu (brez kmetov) v regiji prebivališča.

Preglednica 19: Delovne migracije, 2012

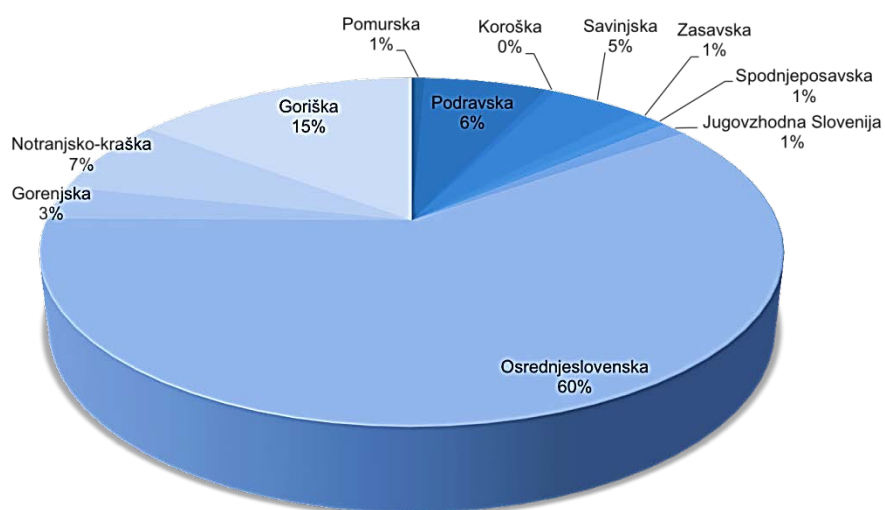
Kazalnik	Obalno-kraška regija	Goriška regija
Število zaposlenih oseb, katerih delovno mesto je v drugi regiji	7.095	5.938
Število zaposlenih oseb, katerih prebivališče je v drugi regiji	5.321	4.015
Delež delovno aktivnega prebivalstva (brez kmetov), katerih delovno mesto je v regiji prebivališča	83,3	86,1
Indeks delovne migracije	97,3	96,0

Vir: SURS, 2013b.

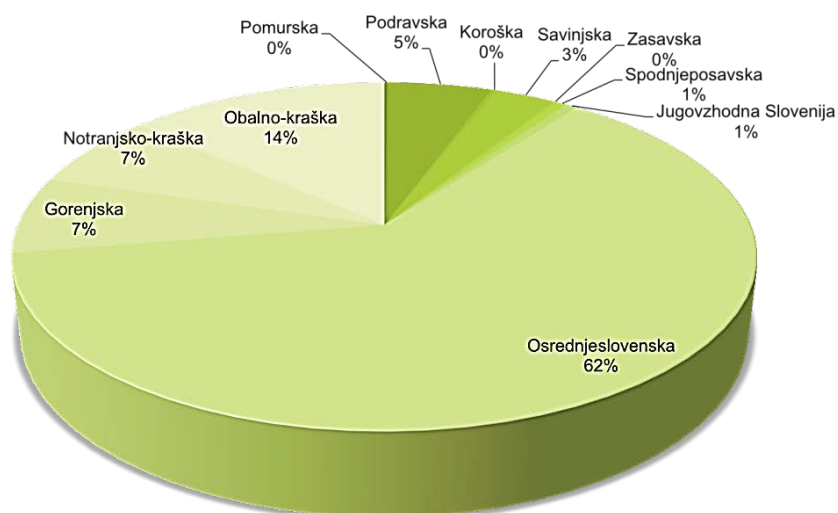
Kot izhaja iz slike 19, je večji del delovnih migrantov zaposlenih v osrednjeslovenski regiji (60 % in več) in v sosednjih regijah – tako se **delavci s prebivališčem v goriški regiji** zaposlujejo v obalno-kraški regiji (14% delovni migrantov), gorenjski regiji (7 % delovnih migrantov) in notranjsko-kraški regiji (7 % delovnih migrantov); **delavci s prebivališčem v obalno-kraški regiji** pa se zaposlujejo v goriški regiji (15 % delovnih migrantov) in notranjsko-kraški regiji (7 % delovnih migrantov).

Lega regij ob meji prispeva tudi k čezmejnimi delovnim migracijah. Delovnih migrantov, ki delajo v tujini, je občutno več v goriški regiji. Delež zaposlenih v tujini je v letu 2011 znašal 2,4 % v goriški regiji, pri čemer je bil najvišji v občini Kobarid (približno 8 %). V obalno-kraški regiji je ta delež znašal 1,6 %, povprečje na ravni Slovenije pa znaša 0,9 % (SURS, 2013d). Pretežni del teh delavcev je zaposlenih v sosednji Italiji.

Slika 21: Delovne migracije iz obalno-kraške in goriške regije v druge regije, v %, 2012

Obalno-kraška regija

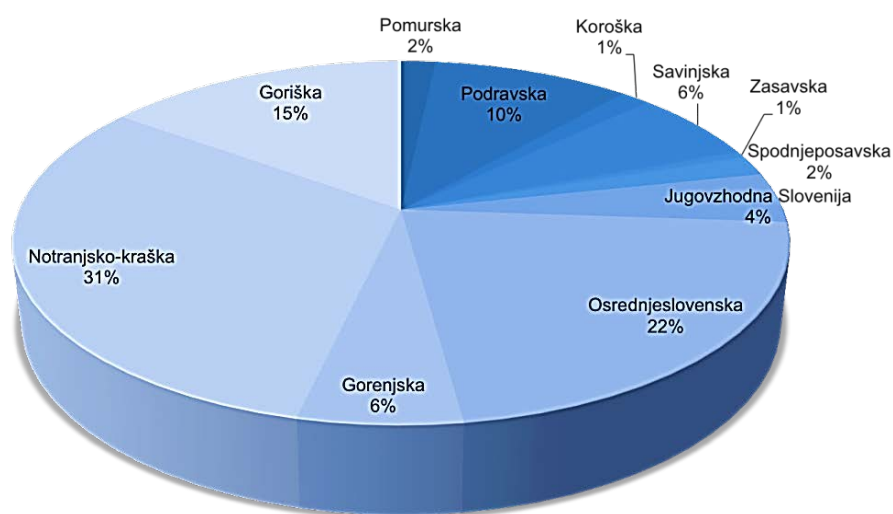

Goriška regija

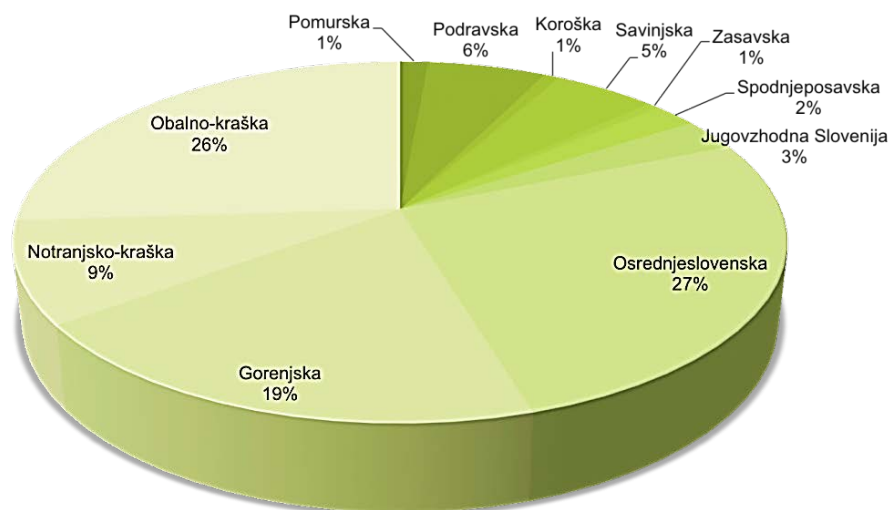
Vir: SURS, 2013b.

Podoben trend je mogoče zabeležiti tudi v nasprotno smer, torej iz drugih regij v obalno-kraško in goriško regijo. V letu 2012 je bilo v **obalno-kraški regiji** zaposlenih 5.321 oseb, ki niso imele prebivališča v tej regiji, pri čemer jih je pretežni del prihajal iz osrednjeslovenske (22 %) in notranjsko-kraške regije (31 %). V **goriško regijo** na delo iz drugih regij prihaja 4.015 oseb, od tega 19 % iz bližnje gorenjske regije, 26 % iz obalno-kraške regije in 27 % iz osrednjeslovenske regije.

Slika 22: Delovne migracije v obalno-kraško in goriško regijo iz drugih regij, v %, 2012

Obalno-kraška regija

Goriška regija

Vir: SURS, 2013a.

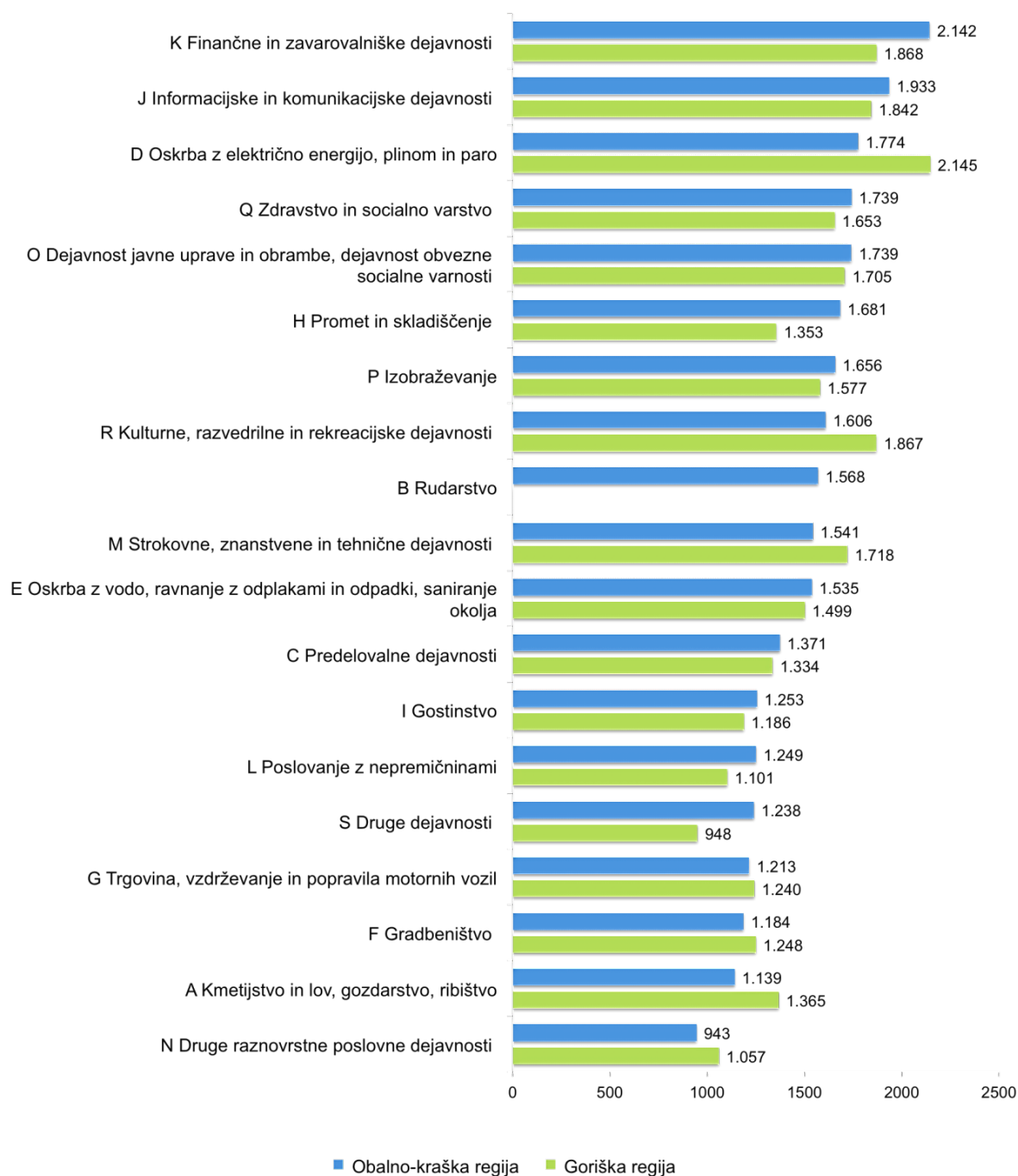
Kot omenjeno, večji del delovnih migracij v regiji poteka med občinami, pri čemer so migracije bolj izrazite v mestna in industrijska središča. Glede na indeks delovne migracije, to je razmerje med številom delovno aktivnih prebivalcev (brez kmetov) v določeni teritorialni enoti delovnega mesta in številom delovno aktivnih prebivalcev (brez kmetov) v teritorialni enoti prebivališča, se med delovne oziroma izrazito delovne občine (tj. visoke migracije v občino zaradi zaposlitve) umeščajo Idrija, Koper, Nova Gorica, Sežana in Šempeter-Vrtojba. Preostale občine se po indeksu umeščajo med bivalne občine.

3.3 Plače

Povprečna mesečna plača v letu 2012 je v **obalno-kraški regiji** znašala 1.506 EUR bruto oziroma 980 EUR neto (nad državnim povprečjem), nižja je bila v **goriški regiji**, kjer je znašala 1.460 EUR bruto oziroma 964 EUR neto (pod državnim povprečjem). V **Sloveniji** je povprečna mesečna plača znašala 1.525 EUR bruto oziroma 991 EUR neto.

Slika 21 prikazuje povprečne mesečne bruto plače po področjih dejavnosti v obeh obravnavanih regijah. V **obalno-kraški regiji** so bile plače v letu 2012 v povprečju najvišje v finančni in zavarovalniški dejavnosti (K) in v informacijski in komunikacijski dejavnosti (J), najnižje pa v dejavnosti kmetijstva in lova, gozdarstva in ribištva (A) ter v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (N). V **goriški regiji** so bile plače v letu 2012 najvišje v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro (D) ter v finančni in zavarovalniški dejavnosti (K), najnižje pa v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (N) in v drugih dejavnostih (S).

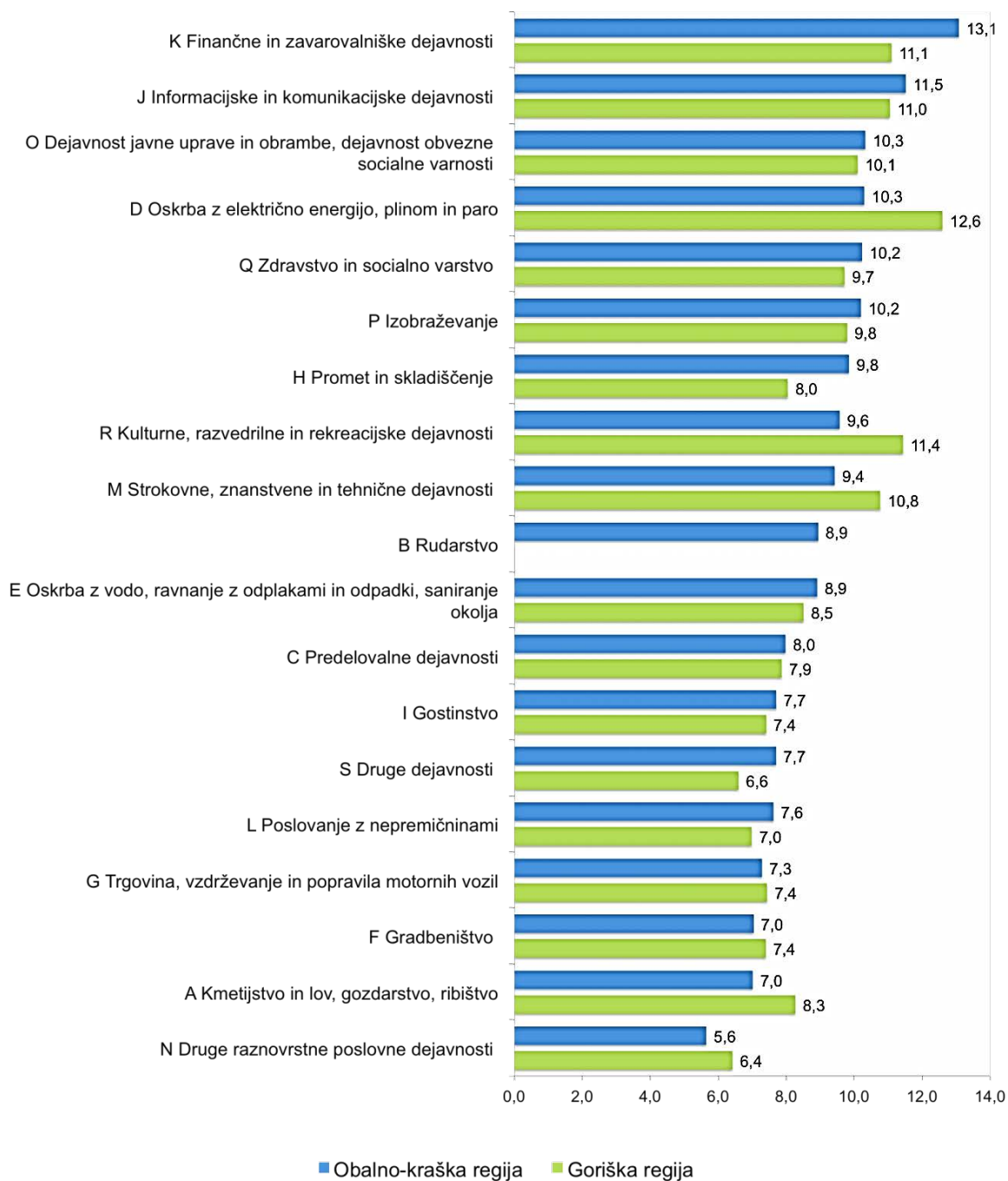
Slika 23: Povprečna mesečna bruto plača po področjih dejavnosti, v EUR, 2012

Vir: SURS, 2013b.

Slika 22 prikazuje povprečno bruto plačo na plačano uro na mesec po področjih dejavnosti v letu 2012. Povprečna plača se tako giblje od 5,6 EUR na plačano uro do 13,1 EUR na plačano uro v **obalno-kraški regiji** in od 6,4 EUR na plačano uro do 12,6 EUR na plačano uro v **goriški regiji**.

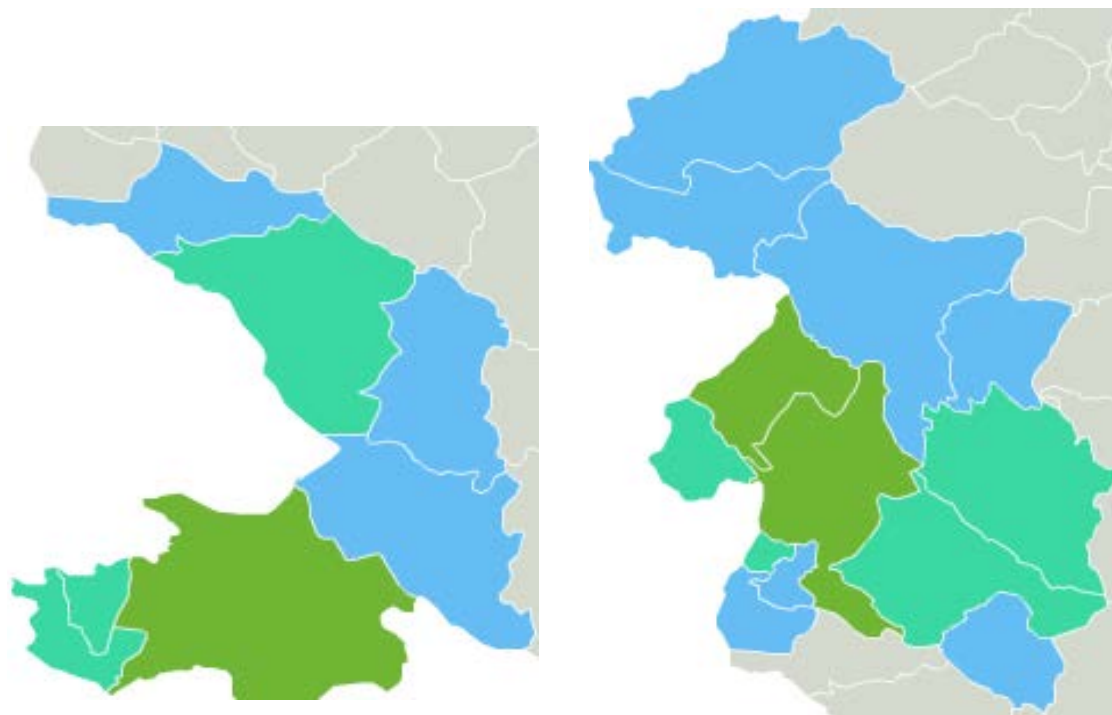
Slika 24: Povprečna bruto plača na plačano uro na mesec po področjih dejavnosti, v EUR, 2012

Vir: SURS, 2013b.

V večini občin v **obalno-kraški** in **goriški regiji** je bruto plača na plačano uro nižja od povprečja v Sloveniji (glejte sliko 23). Še posebej so nižje plače izrazite v goriški regiji, kjer je v večini občin povprečna bruto plača na plačano uro 10 do 20 % nižja od letnega povprečja v Sloveniji.

Slika 25: Indeks bruto plače v občini glede na povprečje Slovenije, 2012

Obalno-kraška regija

Goriška regija

Legenda: Indeks bruto plače za plačano uro glede na povprečje Slovenije

Vir: SURS, 2013c.

3.4 Razpoložljiv dohodek za potrošnjo in struktura potrošnje

V tem poglavju obravnavamo razpoložljiv dohodek za potrošnjo in kupno moč ter strukturo potrošnje v obravnavanih regijah.

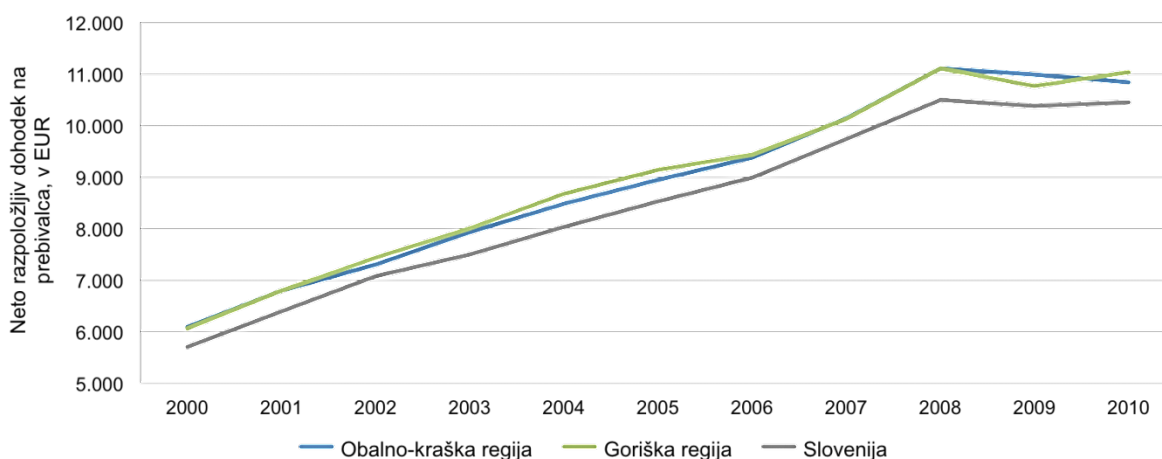
3.4.1 Razpoložljiv dohodek za potrošnjo

Razpoložljiv dohodek prebivalstva kaže na osnovno raven blaginje prebivalstva, saj nam daje informacijo o tem, kakšen obseg sredstev imajo prebivalci regije na voljo za končno porabo in varčevanje. Podatek o razpoložljivem dohodku zajema primarni dohodek (tj. poslovni presežek in prihodek/odhodek od dejavnosti samostojnih podjetnikov in stanovanje in kmetijske

dejavnosti gospodinjestev, plače in prihodek/odhodek od lastnine) in sekundarni dohodek (tj. socialni prejemki (pokojnine in drugi socialni transferji) in drugi tekoči transferji (odškodnine neživiljenjskih zavarovanj, štipendije, dobitki od iger na srečo), davki, socialni prispevki in drugi transferji (npr. premije za neživiljenjska zavarovanja, plačane kazni, članarine, donacije) (SURS, 2013b).

Neto razpoložljivi dohodek se je v obdobju 2000–2010 v Sloveniji (in v obravnavanih regijah) nominalno skoraj podvojil. Skozi celotno obdobje **obalno-kraška in goriška regija** beležita višji neto razpoložljivi dohodek od slovenskega povprečja. Podobna je tudi dinamika gibanja razpoložljivega dohodka, čeprav lahko v času krize opazimo izrazitejše znižanje razpoložljivega dohodka v goriški regiji na račun nižjih dohodkov iz kapitala in dela ter višjih socialnih prejemkov zaradi slabšanja ekonomskega položaja. V primerjavi s preostalimi regijami je bil napredek **obalno-kraške regije** višji kot slovensko povprečje, medtem ko je se je v **goriški regiji** povečal manj od slovenskega povprečja.

Slika 26: Dinamika gibanja neto razpoložljivega dohodka v tekočih cenah, 2000–2010, v EUR

Vir: SURS, 2013b.

Po razpoložljivih podatkih za leto 2010, je neto (letni) razpoložljiv dohodek na prebivalca znašal 11.027 EUR v **goriški regiji** in 10.832 EUR v **obalno-kraški regiji**. Neto razpoložljiv dohodek je za 6 % v goriški regiji oziroma 4 % v obalno-kraški regiji presejal povprečje Slovenije (10.447 EUR). Višji neto razpoložljivi dohodek na prebivalca so v letu 2010 zabeležili le v osrednjeslovenski regiji (11.344 EUR), najnižji neto razpoložljivi dohodek pa je imela pomurska regija (8.765 EUR).

Kot izhaja iz preglednice 18, je prebivalec **obalno-kraške regije** v letu 2010 prejel za 11.873 EUR neto primarnega dohodka (tj. prihodek od dela in kapitala), kar je več kot povprečje Slovenije. Obenem je prebivalec obalno-kraške regije plačal 1.204 EUR tekočih davkov, kar je za 9 % več kot povprečni prebivalec Slovenije. Neto primarni dohodek na prebivalca **goriške regije** je bil za dobrih 200 EUR nižji kot v obalno-kraški regiji, hkrati pa je

prebivalec goriške regije zaradi slabšega socialnega položaja prejel višje socialne prejemke in imel posledično nižje socialne in druge tekoče izdatke in prispeval v državno blagajno manj za tekoče davke kot prebivalec obalno-kraške regije. Iz tega razloga je bil neto razpoložljivi dohodek na prebivalca v letu 2010 v goriški regiji višji kot v obalno-kraški regiji.

To izhaja tudi iz deleža razpoložljivega dohodka v primarnem dohodku gospodinjstev, ki odraža, v kolikšni meri prebivalci regije prispevajo v obliki dajatev oziroma so zaradi slabšega ekonomskega položaja upravičeni do pomoči države. **Obalno-kraška regija** beleži nižjo vrednost kazalnika, kar pomeni, da ustvarja več primarnega dohodka, razpoložljivi dohodek pa se zaradi prerazporejanja relativno zmanjša. Obratno je v **goriški regiji** – prebivalci tukaj ustvarijo manj primarnega dohodka, a se razpoložljivi dohodek v procesu razporejanja relativno zviša (SURS, 2010).

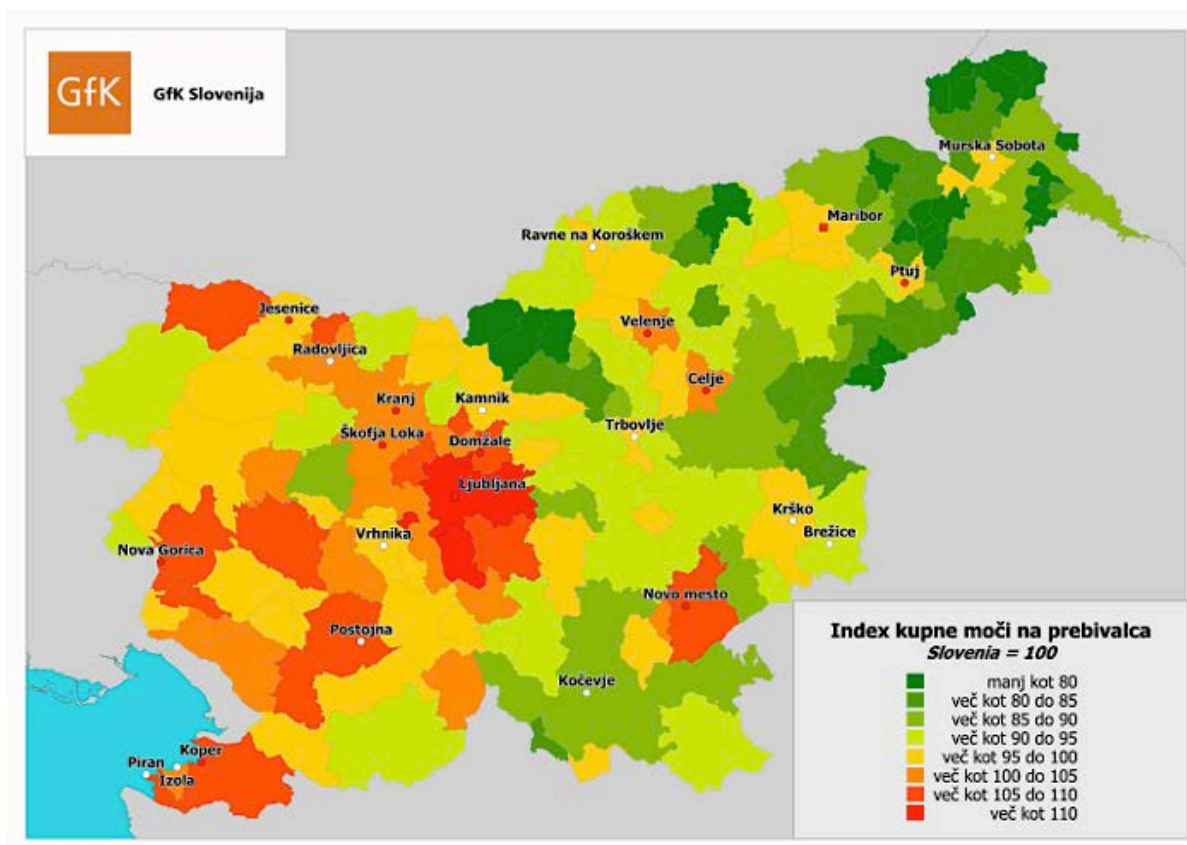
Preglednica 20: Razpoložljiv dohodek gospodinjstev na letni ravni, 2010

Kazalnik	Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
Razpoložljiv dohodek na ravni celotne regije (v mio EUR)	1.199,3	1.313,3	21.404,3
Razpoložljiv dohodek na prebivalca (v EUR)	10.832	11.027	10.447
– neto primarni dohodek	11.873	11.655	11.312
– neto sekundarni dohodek	-1.040	-626	-863
Delež razpoložljivega dohodka v primarnem dohodku (v %)	91,2	94,6	92,4
Indeks kupne moči na prebivalca (Slovenija = 100)	104	106	100

Vir: SURS, 2013b.

V obravnavanih regijah je torej kupna moč (vsota vseh neto prihodkov v regiji) višja kot v preostalih regijah. Kot izhaja iz slike 25, je indeks kupne moči višji v občinah, kjer je gospodarska aktivnost in aktivnost prebivalstva višja. Višji indeks kupne moči torej beležijo obmorske občine in občina Sežana v obalno-kraški regiji in občine Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Renče-Vogrsko v goriški regiji.

Slika 27: Indeks kupne moči, 2009

Vir: GfK, 2013.

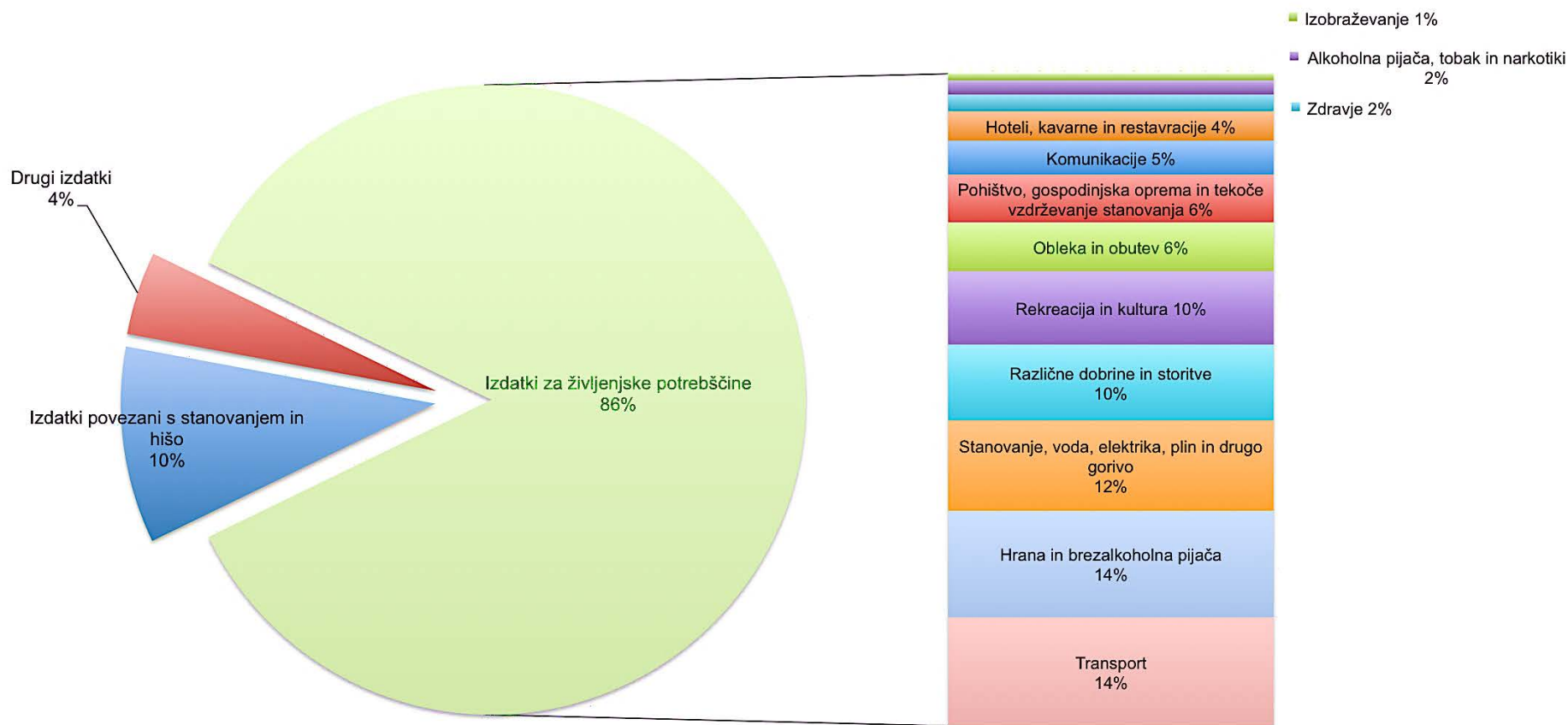
3.4.2 Struktura povprečne potrošne košarice

Glede na razpoložljive podatke za leto 2010 so gospodinjstva v Sloveniji v povprečju porabila 20.339 EUR na leto za potrošnjo, kar znese 8.046 EUR na leto na člana gospodinjstva.

Večino porabljenih sredstev (86 %) gospodinjstva namenijo za nakup življenjskih potrebščin (v povprečju 17.420 EUR na gospodinjstvo oziroma 6.891 EUR na člana gospodinjstva). Kot kaže slika 26, gospodinjstva največ sredstev porabijo za transport (14,3 % oziroma 2.901 EUR, od tega največ za nakup goriv in maziv ter vzdrževanje in popravila transportnih sredstev) ter hrano in brezalkoholne pijače (14 % oziroma 2.848 EUR). Temu sledijo porabljena sredstva za najem, redno vzdrževanje stanovanja in za plačilo obratovalnih stroškov kot so voda, elektrika, plin in drugo gorivo (12 %). Za različne dobrine in storitve, kot so osebna nega in predmeti, socialno varstvo, zavarovanje, finančne in druge storitve, gospodinjstva v povprečju porabijo 10 % vseh porabljenih sredstev (od tega največ za zavarovanje in osebno nego). Nekoliko manj (tj. 9,6 %) gospodinjstva porabijo za rekreacijo in kulturo, pri čemer v povprečju 2,6 % porabljenih sredstev namenijo počitnicam, 2,5 % storitvam za rekreacijo in kulturo in 2 % za cvetje, vrt in živali. Tako za obleko in obutev kot pohištvo, gospodinjstvo opremo in tekoče

vzdrževanje gospodinjstva porabijo dobrih 6 % vseh porabljenih sredstev, približno 4,5 % namenijo storitvam komunikacije. Približno 4 % porabljenih sredstev namenijo hotelskim storitvam in prehrani, najmanj pa storitvam povezanim z zdravjem (2,2 %), nakupu alkoholnim pijač, tobaka in narkotikov (1,9 %) in storitvam za izobraževanje (0,9 %).

Slika 28: Struktura povprečne potrošnje na člana gospodinjstva, 2010

Vir: SURS, 2013b.

4 PONUDBENI VIDIK ANALIZE PODJETNIŠKIH PRILOŽNOSTI

V tem poglavju se osredotočamo na analizo ponudbenega vidika podjetniških priložnosti, kar zajema oceno ekonomskega pomena obravnavanih regij za nacionalno gospodarstvo, analizo značilnosti posameznih področij dejavnosti in oceno povprečnih vrednosti kazalnikov poslovanja gospodarskih družb v regiji.

4.1 Ekonomski pomen regij za nacionalno gospodarstvo

BDP Slovenije je v letu 2011 znašal 36,172 milijarde evrov, kar je (nominalno) 2,9 % manj kot leta 2008, ko je konjunktura gospodarstva dosegla vrh. Gibanje BDP Slovenije ter obalno-kraške in goriške regije ter gibanje BDP na prebivalca v Sloveniji in v obeh regijah kaže preglednica 19.

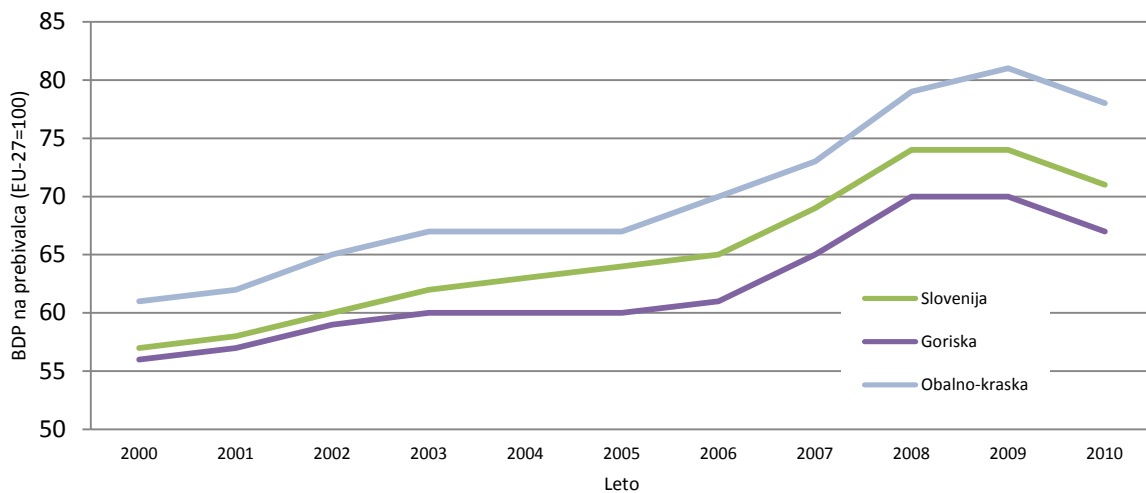
Preglednica 21: Bruto družbeni proizvod v Sloveniji in izbranih statističnih regijah, 2011

	Regionalni BDP v mio EUR (fiksni tečaj 2007)					BDP na prebivalca, EUR (tekoči tečaj)		
	Slovenija	Goriška (delež v BDP Slovenije)		Obalno-kraška (delež v BDP Slovenije)		Slovenija	Goriška	Obalno-kraška
1995	10.357	625	(6.0%)	582	(5.6%)	8.151	8.093	8.843
1996	11.946	722	(6.0%)	674	(5.6%)	8.488	8.481	9.260
1997	13.608	829	(6.1%)	761	(5.6%)	9.100	9.147	9.824
1998	15.076	905	(6.0%)	839	(5.6%)	9.785	9.707	10.532
1999	16.922	1.024	(6.1%)	931	(5.5%)	10.558	10.570	11.171
2000 ^(a)	18.566	1.096	(5.9%)	1.043	(5.6%)	10.908	10.664	11.760
2001	20.765	1.232	(5.9%)	1.156	(5.6%)	11.502	11.309	12.281
2002	23.195	1.365	(5.9%)	1.301	(5.6%)	12.316	12.046	13.200
2003	25.195	1.451	(5.8%)	1.417	(5.6%)	12.942	12.427	13.831
2004	27.165	1.538	(5.7%)	1.524	(5.6%)	13.645	12.910	14.559
2005	28.722	1.620	(5.6%)	1.596	(5.6%)	14.355	13.552	15.160
2006	31.045	1.727	(5.6%)	1.749	(5.6%)	15.464	14.442	16.486
2007	34.594	1.962	(5.7%)	1.956	(5.7%)	17.135	16.362	18.278
2008	37.244	2.091	(5.6%)	2.136	(5.7%)	18.420	17.633	19.842
2009	35.556	1.961	(5.5%)	2.083	(5.9%)	17.415	16.480	18.964
2010	35.607	1.948	(5.5%)	2.109	(5.9%)	17.379	16.358	19.044
2011	36.172	1.949	(5.4%)	2.092	(5.8%)	17.620	16.354	18.838

Vir: Regionalni računi (SURS, 2013f).

Nominalni BDP na prebivalca v Sloveniji in v posameznih regijah se je od leta 1995 postopoma vzpenjal vse do konca leta 2008. Rast glede na ostale države EU je bila posebej intenzivna med letoma 2006 in 2008; v tem obdobju se je BDP na prebivalca Slovenije povečal s 65 na 74 % BDP na prebivalca v Evropski uniji (EU-27). Po letu 2009 pa je Slovenija zabeležila večji padec gospodarske aktivnosti kot območje EU-27 (glejte sliko 27), kar je Slovenijo po BDP na prebivalca oddaljilo od povprečja EU-27 (s 74 na 71 % BDP na prebivalca v EU-27).

Slika 29: Bruto družbeni proizvod na prebivalca v Sloveniji ter v obalno-kraški in goriški regiji v tržnih cenah (EU-27=100)

Vir: Eurostat, 2013.

Obalno-kraška regija je v letu 2011 ustvarila 5,8 % slovenskega BDP. Delež, ki ga obalno-kraška regija prispeva k slovenskemu BDP, je med letoma 1995 in 2006 stagniral na 5,6 %, nato pa je sledil rahel in postopen dvig. BDP na prebivalca v obalno-kraški regiji (18.838 EUR) je bil v letu 2011 za slabih 7 % višji od državnega povprečja (17.620 EUR). Pa pogledjmo še druge gospodarske statistike za to regijo v državnem kontekstu:

- V obalno-kraški regiji je leta 2011 poslovalo 11.613 podjetij (gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov ter drugih registriranih pravnih in fizičnih oseb), kar predstavlja 6,9 % podjetij v Sloveniji.
- V podjetjih s sedežem v obalno-kraški regiji je leta 2011 delalo 41.977 oseb, kar je 5,1 % delovno aktivnih oseb v Sloveniji.
- Podjetja v obalno-kraški regiji so leta 2011 skupaj ustvarila 4.931.630 EUR prihodkov oziroma 5,4 % prihodkov vseh podjetij v Sloveniji.
- Obalno-kraška regija je v letu 2011 ustvarila 5,8 % bruto dodane vrednosti v Sloveniji (preglednica 20).

Preglednica 22: Število podjetij, število oseb, ki delajo, in prihodek podjetij po letih v Sloveniji in v izbranih regijah

ŠTEVILO PODJETIJ						
Leto	Obalno-kraška regija		Goriška regija		Slovenija	
	število	(delež v Sloveniji)	število	(delež v Sloveniji)	število	medletni / verižni indeks
2008	10.557	(6,9%)	9.930	(6,5%)	152.541	
2009	11.096	(6,9%)	10.370	(6,4%)	160.931	105,5
2010	11.361	(6,9%)	10.514	(6,3%)	165.959	103,1
2011	11.613	(6,9%)	10.526	(6,2%)	169.360	102,0

ŠTEVILO OSEB, KI DELAJO						
Leto	Obalno-kraška regija		Goriška regija		Slovenija	
	število	(delež v Sloveniji)	število	(delež v Sloveniji)	število	medletni / verižni indeks
2008	44.222	(5,0%)	47.185	(5,4%)	881.598	
2009	44.147	(5,1%)	45.340	(5,3%)	864.347	98,0
2010	42.596	(5,1%)	43.931	(5,2%)	842.159	97,4
2011	41.977	(5,1%)	42.561	(5,2%)	822.368	97,6

PRIHODEK						
Leto	Obalno-kraška regija		Goriška regija		Slovenija	
	znesek v 1.000 EUR	(delež v Sloveniji)	znesek v 1.000 EUR	(delež v Sloveniji)	znesek v 1.000 EUR	medletni / verižni indeks
2008	5.576.322	(5,8%)	4.448.113	(4,6%)	95.786.283	
2009	4.544.093	(5,5%)	3.670.648	(4,4%)	83.060.213	86,7
2010	4.753.789	(5,5%)	3.885.528	(4,5%)	86.705.208	104,4
2011	4.931.630	(5,4%)	4.028.942	(4,4%)	90.789.676	104,7

BRUTO DODANA VREDNOST						
Leto	Obalno-kraška regija		Goriška regija		Slovenija	
	znesek v 1.000 EUR	(delež v Sloveniji)	znesek v 1.000 EUR	(delež v Sloveniji)	znesek v 1.000 EUR	medletni / verižni indeks
2008	1.874	(5,7%)	1.834	(5,6%)	32.681	
2009	1.817	(5,9%)	1.711	(5,5%)	31.023	94,9
2010	1.838	(5,9%)	1.699	(5,5%)	30.985	99,9
2011	1.822	(5,8%)	1.697	(5,4%)	31.499	101,7

Opomba: Podjetje je pravna ali fizična oseba, ki je med letom opazovanja izkazala prihodek ali zaposlene osebe oziroma osebe, ki delajo.

Viri: SURS (2013e), za dodano vrednost SURS (2013f) in UMAR (2013c).

Goriška regija je v letu 2011 ustvarila 5,4 % slovenskega BDP. Delež, ki ga goriška regija prispeva k slovenskemu BDP, od leta 1999 (ko je znašal 6,1 %) naprej postopoma pada. Od leta 1999 naprej BDP na prebivalca v goriški regiji zaostaja za državnim povprečjem. Leta 2011 je

BDP na prebivalca v goriški regiji znašal 16.354 EUR, kar je 7,2 % manj od državnega povprečja. Druge gospodarske statistike za to regijo v državnem kontekstu so:

- V goriški regiji je leta 2011 poslovalo 10.526 podjetij (gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov ter drugih registriranih pravnih in fizičnih oseb), kar predstavlja 6,2 % vseh podjetij v Sloveniji.
- V podjetjih s sedežem v goriški regiji je leta 2011 delalo 42.561 oseb, kar je 5,2 % delovno aktivnih oseb v Sloveniji.
- Podjetja v goriški regiji so leta 2011 skupaj ustvarila 4.028.942 EUR prihodkov oziroma 4,4 % prihodkov vseh podjetij v Sloveniji.
- Goriška regija je v letu 2011 ustvarila 5,4 % bruto dodane vrednosti v Sloveniji (preglednica 20).

4.2 Velikostna in pravnoorganizacijska struktura podjetij po regijah

V **obalno-kraški regiji** je leta 2011 poslovalo/obstajalo 11.613 podjetij, od tega 3.566 (30,7 %) gospodarskih družb, 6.180 (53,2 %) samostojnih podjetnikov (v nadaljevanju s. p.) in 1.867 (16,1 %) drugih pravnih oseb (glejte preglednico 21).

95,4 % gospodarskih družb in s. p.-jev v obalno-kraški regiji spada med mikro podjetja z največ 9 zaposlenimi, 3,9 % gospodarskih družb in s. p.-jev spada med majhna podjetja z 10 do 49 zaposlenimi, preostalih 0,7 % pa jih zaposluje 50 oseb ali več (glejte preglednico 22).

V **goriški regiji** je leta 2011 poslovalo/obstajalo 10.526 podjetij, od tega 2.738 (26 %) gospodarskih družb, 5.770 (54,8 %) s. p.-jev in 2.018 (19,2 %) drugih pravnih oseb (glejte preglednico 21).

95,5 % gospodarskih družb in s. p.-jev v goriški regiji spada med mikro podjetja z največ 9 zaposlenimi, 3,5 % gospodarskih družb in s. p.-jev spada med majhna podjetja z 10 do 49 zaposlenimi, preostalih 0,9 % pa jih zaposluje 50 oseb ali več (glejte preglednico 22).

Preglednica 23: Podjetja po pravnoorganizacijski obliki (število, struktura v %), 2011

	Obalno-kraška regija		Goriška regija		Slovenija	
Družbe z omejeno odgovornostjo, d. o. o.	3.417	(29,4%)	2.642	(25,1%)	52.075	(30,7%)
Družbe z neomejeno odgovornostjo, d. n. o.	55	(0,5%)	43	(0,4%)	1.254	(0,7%)
Delniške in komanditne delniške družbe, d. d.	37	(0,3%)	43	(0,4%)	783	(0,5%)
Komanditne družbe, k. d.	57	(0,5%)	10	(0,1%)	595	(0,4%)
Samostojni podjetniki posamezniki, s. p.	6.180	(53,2%)	5.770	(54,8%)	81.989	(48,4%)
Druge pravne osebe (državni organi, lokalne skupnosti, zavodi, društva, zadruga, druge oblike podjetij) in druge fizične osebe (ki niso s.p.-ji)	1.867	(16,1%)	2.018	(19,2%)	32.664	(19,3%)
Skupaj	11.613	(100%)	10.526	(100%)	169.360	(100%)

Vir: Interni podatki SURS (2013g).

Preglednica 24: Velikostna struktura gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov glede na število oseb, ki delajo (število, struktura v %), 2011

GOSPODARSKE DRUŽBE						
	Obalno-kraška regija		Goriška regija		Slovenija	
Mikro podjetje (0 - 1)	1.929	(54,1%)	1.368	(50,0%)	28.191	(51,5%)
Mikro podjetje (2 - 9)	1.243	(34,9%)	1.029	(37,6%)	20.027	(36,6%)
Majhno podjetje (10 - 49)	320	(9,0%)	261	(9,5%)	5.025	(9,2%)
Srednje podjetje (50 - 249)	63	(1,8%)	68	(2,5%)	1.216	(2,2%)
Veliko podjetje (250 +)	11	(0,3%)	12	(0,4%)	248	(0,5%)
Skupaj	3.566	(100%)	2.738	(100%)	54.707	(100%)

SAMOSTOJNI PODJETNIKI						
	Obalno-kraška regija		Goriška regija		Slovenija	
Mikro podjetje (0 - 1)	4.925	(79,7%)	4.714	(81,7%)	63.832	(77,9%)
Mikro podjetje (2 - 9)	1.199	(19,4%)	1.017	(17,6%)	17.210	(21,0%)
Majhno podjetje (10 - 49)	56	(0,9%)	39	(0,7%)	927	(1,1%)
Srednje podjetje (50 - 249)	0	(0,0%)	0	(0,0%)	20	(0,0%)
Veliko podjetje (250 +)	0	(0,0%)	0	(0,0%)	0	(0,0%)
Skupaj	6.180	(100%)	5.770	(100%)	81.989	(100%)

SKUPAJ						
	Obalno-kraška regija		Goriška regija		Slovenija	
Mikro podjetje (0 - 1)	6.854	(70,3%)	6.082	(71,5%)	92.023	(67,3%)
Mikro podjetje (2 - 9)	2.442	(25,1%)	2.046	(24,0%)	37.237	(27,2%)
Majhno podjetje (10 - 49)	376	(3,9%)	300	(3,5%)	5952	(4,4%)
Srednje podjetje (50 - 249)	63	(0,6%)	68	(0,8%)	1236	(0,9%)
Veliko podjetje (250 +)	11	(0,1%)	12	(0,1%)	248	(0,2%)
Skupaj	9.746	(100%)	8.508	(100%)	136.696	(100%)

Vir: Interni podatki SURS (2013g).

4.3 Pomen posameznih področij dejavnosti po regijah

V **obalno-kraški regiji** so podjetja leta 2011 najvišji delež dodane vrednosti ustvarila v trgovini, gostinstvu in prometu (kategorije G, H in I skupaj: 33,6 %, kar daleč presega državno povprečje). Po deležu v dodani vrednosti regije sledijo predelovalne dejavnosti, rudarstvo in druga industrija (kategorije B, C, D in E skupaj: 16,8 %, kar je manj od državnega povprečja) ter dejavnosti, ki se v veliki meri izvajajo znotraj javnega sektorja (kategorije O, P in Q, ki zajemajo upravo in obrambo, socialna zavarovanja, varnost, izobraževanje in zdravstvo: 14,9 %). Gradbeništvo (kategorija F) je leta 2011 ustvarilo 7,9 % dodane vrednosti regije. Ostale podatke prikazuje preglednica 23.

V **goriški regiji** so podjetja leta 2011 najvišji delež dodane vrednosti ustvarila v predelovalnih dejavnostih, rudarstvu in drugi industriji (kategorije B, C, D in E skupaj: 31,2 %, kar presega

državno povprečje), od tega kar 28,3 % v predelovalnih dejavnostih (kategorija C). Po deležu v dodani vrednosti regije sledijo trgovina, gostinstvo in promet (kategorije G, H in I skupaj: 14,7 %) ter dejavnosti, ki se v veliki meri izvajajo znotraj javnega sektorja (kategorije O, P in Q, ki zajemajo upravo in obrambo, socialna zavarovanja, varnost, izobraževanje in zdravstvo: 13,6 %). Relativno visok delež dodane vrednosti je bil dosežen še v gradbeništvu (kategorija F: 9,3 %), ki je zabeležil velik padec obsega dejavnosti po letu 2008. Ostale podatke prikazuje preglednica 23.

Preglednica 25: Struktura bruto dodane vrednosti po regijah (%), 2011

Dejavnost po Standardni klasifikaciji dejavnosti – SKD 2008 (tj. po slovenski, dopolnjeni različici NACE Rev. 2)		Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
Skupaj	Skupaj dejavnosti	100,0	100,0	100,0
A	Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo	1,6	3,9	3,4
BCDE	Predelovalne dejavnosti, rudarstvo in druga industrija	16,8	31,2	28,1
(C)	(Od tega: Predelovalne dejavnosti)	(14,4)	(28,3)	(24,4)
F	Gradbeništvo	7,9	9,3	6,7
GHI	Trgovina, gostinstvo, promet	33,6	14,7	18,8
J	Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3,1	1,6	3,9
K	Finančne in zavarovalniške dejavnosti	5,4	4,0	4,9
L	Poslovanje z nepremičninami	7,6	8,0	7,9
MN	Strokovne, znanstvene, tehnične in druge posl. dejavnosti	4,4	4,3	7,1
OPQ	Uprava in obramba, obv. soc. varnost, izob., zdravstvo	14,9	13,6	16,1
RSTU	Druge dejavnosti	4,6	9,4	3,3

Vir: Regionalni računi (SUR5 2013e)

4.4 Značilnosti in poslovanje gospodarskih družb v regijah

V nadaljevanju se osredotočamo na poslovanje gospodarskih družb, tj. pravnih oseb, registriranih skladno z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1).¹² Analiza temelji na statističnih podatkih iz bilance stanja in bilance uspeha, ki jih gospodarske družbe letno predložijo Agenciji RS za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju AJPE5). V analizo niso zajete banke, zavarovalnice, družbe za upravljanje, nekatere druge finančne in investicijske družbe (ker ne poslujejo po kontnem načrtu za družbe) in nekatere družbe v stečajnem in likvidacijskem postopku (saj te podatkov niso dolžne predložiti).

¹² Zakon je dostopen na povezavi: http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r01/predpis_ZAKO4291.html.

Kot je bilo že omenjeno, se analiza osredotoča na gospodarske družbe, kar pomeni, da samostojni podjetniki, društva, zadruga in druge osebe javnega in zasebnega prava niso vključeni. Računovodske rešitve in posledično vsebine predloženih podatkov s strani teh gospodarskih subjektov se zaradi drugačnega načina poslovanja razlikujejo od tovrstnih podatkov gospodarskih družb (Pečar, 2011: 1). Analiza ponudbenega vidika je zaradi izključitve omenjenih gospodarskih subjektov okrnjena, a še vedno nudi vpogled v pomemben del gospodarstva v obalno-kraški in goriški regiji, saj gospodarske družbe v teh dveh regijah ustvarijo približno polovico bruto dodane vrednosti v preučevanih regijah (Pečar, 2011: 4).

4.4.1 Število gospodarskih družb in njihova struktura po dejavnostih

Podatke iz letnih poročil za leto 2011 je AJPES-u predložilo 57.798 gospodarskih družb **iz vse Slovenije** (Novak, 2013: 1). Gospodarske družbe v Sloveniji so močno skoncentrirane v osrednji Sloveniji (ki vključuje Ljubljano – glavno mesto). Med družbami, ki so predložile podatke iz letnih poročil za leto 2011, jih ima 3.915 sedež v **obalno-kraški regiji** in 2.900 sedež v **goriški regiji**.¹³ Izpostaviti velja, da je posamezna gospodarska družba statistično umeščena v tisto regijo, kjer ima registriran svoj sedež. Slednje pomeni, da njena umestitev v regijo ni odvisna od lokacije enot, kjer se dejavnost dejansko opravlja.

Strukturo števila gospodarskih družb v **obalno-kraški** in **goriški regiji** glede na dejavnost za leto 2011 kaže spodnja preglednica. V preglednici so zajete le *aktivne družbe*. To so zgolj tiste družbe, ki so v letu 2011 izkazale prihodke od prodaje ali stroške dela.¹⁴ V obalno-kraški regiji je bilo aktivnih 3.198 družb, v goriški regiji pa 2.494 družb.

---

¹³ Vir so podatkih iz baze GVIN (2013), katerih vir je AJPES.

¹⁴ Pri tej opredelitvi sledimo metodološkim pojasnilom Statističnega urada Republike Slovenije (SURS), dostopnim na: http://www.stat.si/doc/metod_pojasnila/14-157-mp.htm.

Preglednica 26: Aktivne gospodarske družbe po dejavnosti v obalno-kraški in goriški regiji, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008 (slovenska različica dopolnjene NACE Rev.2)	Obalno-kraška regija		Goriška regija	
	Število družb	Delež	Število družb	Delež
A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	24	0,75%	22	0,88%
B - Rudarstvo	5	0,16%	2	0,08%
C - Predelovalne dejavnosti	306	9,57%	403	16,16%
D - Oskrba z električno energijo, plinom in paro	12	0,38%	32	1,28%
E - Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja	14	0,44%	9	0,36%
F - Gradbeništvo	379	11,85%	299	11,99%
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	843	26,36%	655	26,26%
H - Promet in skladiščenje	299	9,35%	147	5,89%
I - Gostinstvo	192	6,00%	151	6,05%
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	121	3,78%	98	3,93%
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	42	1,31%	22	0,88%
L - Poslovanje z nepremičninami	103	3,22%	55	2,21%
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	591	18,48%	414	16,60%
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	105	3,28%	56	2,25%
O - Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	0	0,00%	0	0,00%
P - Izobraževanje	23	0,72%	16	0,64%
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	49	1,53%	33	1,32%
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	38	1,19%	44	1,76%
S - Druge dejavnosti	52	1,63%	36	1,44%
T - Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo	0	0,00%	0	0,00%
U - Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles	0	0,00%	0	0,00%
Skupaj	3.198	100%	2.494	100%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

4.4.2 Velikost gospodarskih družb glede na zaposlene in sredstva

Velikostno strukturo gospodarskih družb v regijah glede na število zaposlenih v letu 2011 smo že prikazali v preglednici 22. V obeh regijah prevladujejo mikro družbe (z manj kot 10 zaposlenimi). Delež teh družb v **obalno-kraški regiji** znaša 87,6 %, v goriški regiji pa 89,0 %.

Delež majhnih družb z 10 do vključno 49 zaposlenimi je v **obalno-kraški regiji** 9,0 %, v **goriški regiji** pa 9,5 %, Delež gospodarskih družb s 50 zaposlenimi ali več v **obalno-kraški regiji** je 2,1 %, v **goriški regiji** pa 2,9 %.

Gospodarske družbe s sedežem v **obalno-kraški regiji** so imele leta 2011 skupaj za 5,744 milijarde evrov sredstev. Povprečna sredstva na gospodarsko družbo v obalno-kraški regiji so znašala 1.467.236 evrov (60,5 % le-teh je dolgoročnih sredstev), povprečna sredstva na aktivno gospodarsko družbo v tej regiji pa 1.707.827 evrov (glejte preglednici 25 in 26). 50 % aktivnih družb je imelo sredstva v višini do 111.821 evrov.

Gospodarske družbe s sedežem v **goriški regiji** so imele leta 2011 skupaj za 4,341 milijarde evrov sredstev. Povprečna sredstva na gospodarsko družbo v goriški regiji so znašala 1.496.879 evrov (59,2 % le-teh je dolgoročnih sredstev), povprečna sredstva na aktivno gospodarsko družbo v tej regiji pa 1.663.773 evrov (glejte preglednici 25 in 26). 50 % aktivnih družb je imelo sredstva v višini do 123.282 evrov.

Preglednica 27: Skupna in povprečna vrednost sredstev gospodarskih družb, 2011

Bilančna postavka	Obalno-kraška regija		Goriška regija	
	Skupaj (vsota po družbah v EUR)	V povprečju na družbo (v EUR)	Skupaj (vsota po družbah v EUR)	V povprečju na družbo (v EUR)
Sredstva	5.744.229.678	1.467.236	4.340.950.184	1.496.879
– Dolgoročna sredstva	3.475.285.263	887.685	2.569.543.291	886.049
– Opredmetena osnovna sredstva	1.968.179.138	502.728	1.634.563.913	563.643
– Kratkoročna sredstva	2.242.521.968	572.803	1.729.958.985	596.538
– Denarna sredstva	170.093.856	43.447	143.217.017	49.385
Delež stalnih (dolgoročnih) sredstev v celotnih sredstvih (v %)	60,5%	60,5%	59,2%	59,2%

Opomba: V tabeli so upoštevane vse družbe, ki so AJPEŠ-u oddale poročilo s podatki, torej 3.915 družb v obalno-kraški regiji in 2.900 gospodarskih družb v goriški regiji.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Preglednica 28: Aktivne gospodarske družbe glede na vrednost sredstev, 2011

Delež družb pod mejo/percentilom	Obalno-kraška regija	Goriška regija
	Percentili v EUR	
1%	550	1.630
5%	7.325	7.682
10%	10.674	12.224
25%	28.902	35.026
50% (mediana)	111.821	123.282
75%	417.640	444.545
90%	1.580.077	1.596.779
95%	4.146.968	4.004.889
99%	23.654.075	25.796.671
Aritmetična sredina	1.707.827	1.663.773
Število družb	3.198	2.494

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Preglednica 27 prikazuje povprečno vrednost sredstev aktivnih podjetij po področjih dejavnosti za vsako od obravnavanih regij. Področja dejavnosti v **goriški regiji**, kjer so družbe glede na vrednost sredstev v povprečju največje, so: D – Oskrba z električno energijo, K – Finančne in zavarovalniške dejavnosti, R – Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti in B – Rudarstvo. Sledijo družbe v predelovalnih dejavnostih (C), ki so v povprečju imele za 3,56 milijona evrov sredstev.

Najvišje povprečne vrednosti sredstev na družbo v **obalno-kraški regiji** dosegajo sledeča področja dejavnosti: K – Finančne in zavarovalniške dejavnosti, E – Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja, R – Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti in H – Promet in skladiščenje. Sledijo družbe v rudarstvu (B) in predelovalnih dejavnostih (C), ki so v povprečju imele za 3,3 milijona evrov sredstev.

Preglednica 29: Povprečna sredstva aktivnih gospodarskih družb po področjih dejavnosti, 2011

Področja dejavnosti po SKD 2008 (slovenska različica dopolnjene NACE Rev.2)	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Sredstva na aktivno družbo v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih	Sredstva na aktivno družbo v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih
A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	775.755	31,0%	2,1%	662.813	57,1%	2,9%
B - Rudarstvo	3.291.877	75,4%	0,5%	4.438.022	78,3%	0,2%
C - Predelovalne dejavnosti	3.331.907	50,6%	1,2%	3.557.221	53,0%	2,8%
D - Oskrba z električno energijo, plinom in paro	2.942.344	83,3%	5,3%	16.615.144	88,7%	0,7%
E - Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja	5.202.013	53,5%	1,9%	3.074.426	51,5%	6,5%
F - Gradbeništvo	1.231.688	31,7%	2,1%	1.505.668	39,7%	2,8%
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	1.017.998	38,0%	3,8%	770.581	36,7%	4,4%
H - Promet in skladiščenje	3.805.022	76,1%	4,9%	667.330	46,9%	4,5%
I - Gostinstvo	2.734.367	92,7%	1,4%	580.277	89,3%	2,3%
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	297.739	51,6%	10,0%	250.294	43,5%	8,9%
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	15.303.945	76,1%	1,3%	12.149.273	69,6%	3,1%
L - Poslovanje z nepremičninami	973.962	62,1%	3,1%	1.188.059	73,7%	3,1%
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	484.041	45,7%	5,3%	812.542	55,5%	6,3%
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	324.095	46,8%	4,9%	158.494	49,9%	6,3%
P - Izobraževanje	143.360	62,2%	4,6%	105.525	43,1%	7,6%
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	490.752	83,2%	6,4%	235.340	63,9%	8,0%
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	4.215.473	73,4%	2,3%	6.292.879	82,6%	7,1%
S - Druge dejavnosti	469.842	48,0%	1,2%	101.891	42,7%	11,5%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

4.4.3 Velikost gospodarskih družb glede na ustvarjene prihodke

Gospodarske družbe s sedežem v **obalno-kraški regiji** so leta 2011 skupaj ustvarile 4,181 milijarde evrov celotnih prihodkov; 94,7 % teh predstavljajo čisti prihodki od prodaje. Povprečni prihodki na aktivno gospodarsko družbo (N = 3.198) v tej regiji so znašali 1.304.713 evrov. 50 odstotkov aktivnih družb v tej regiji je ustvarilo letne prihodke do 100.101 evrov (preglednici 28 in 29).

Najvišje povprečne celotne prihodke (vsaj 2 milijona evra na aktivno družbo) so ustvarile gospodarske družbe v sledečih področjih dejavnosti: E - Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja (4,46 milijona evrov na aktivno družbo), H - Promet in skladiščenje (2,97 milijona evrov), C - Predelovalne dejavnosti (2,92 milijona evrov) in K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti (2,32 milijona evrov) (glejte preglednico 30).

Družbe v obalno-kraški regiji so skupaj ustvarile najvišji delež prihodkov v:

- *trgovini, vzdrževanju in popravili motornih vozil* (skupaj 34,7 %), pri čemer je bilo ustvarjenih:
  - 18,7 % prihodkov v trgovini na drobno (brez trgovine z motornimi vozili),
  - 13 % prihodkov v trgovini na debelo (brez trgovine z motornimi vozili),
  - 3 % prihodkov v trgovini z motornimi vozili vključno s popravili;
- *predelovalnih dejavnostih* (skupaj 21,3 %), pri čemer so največji delež prihodkov ustvarile gospodarske družbe v sledečih predelovalnih dejavnosti:
  - proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (10 %),
  - proizvodnji živil (2,4 %),
  - proizvodnji kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (2,1 %),
  - proizvodnji kemikalij, kemičnih izdelkov (1,86 %),
  - proizvodnji nekovinskih mineralnih izdelkov (1,06 %),
  - proizvodnji drugih strojev in naprav (0,89 %);
- *prometu in skladiščenju* (skupaj 21,3 %), pri čemer na posamezne dejavnosti odpadejo sledeči deleži:
  - 16,1 % na skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti,
  - 4,1 % na kopenski promet in cevovodni transport,
  - 0,9 % na vodni promet,
  - 0,3 % na zračni promet,
- *gradbeništvu* (skupaj 6,8 %), pri čemer 4,4 % prihodkov odpade na gradnjo stavb, 1,3 % na gradnjo inženirskih objektov in 1 % na specializirana gradbena dela.

Podrobnejšo strukturo celotnih prihodkov vseh gospodarskih družb v obalno-kraški regiji po področjih dejavnosti prikazujeta prilogi 3 in 4.

Gospodarske družbe s sedežem v **goriški regiji** so leta 2011 skupaj ustvarile 3,511 milijarde evrov celotnih prihodkov; 95,1 % teh predstavljajo čisti prihodki od prodaje. Povprečni celotni prihodki na aktivno gospodarsko družbo (N = 2.494) v goriški regiji so znašali 1.404.490 evrov. 50 % aktivnih družb v tej regiji je ustvarilo letne celotne prihodke do 127.573 evrov (preglednici 28 in 29).

Najvišje povprečne celotne prihodke (vsaj 2 milijona evra na aktivno družbo) so ustvarile aktivne gospodarske družbe v sledečih področjih dejavnosti: D - oskrba z električno energijo, plinom in paro (6,23 milijona evrov na aktivno družbo), E - oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja (3,68 milijona evrov), R - kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti (4,08 milijona evrov), C - predelovalne dejavnosti (3,58 milijona evrov) in B - rudarstvo (2,04 milijona evrov) (preglednica 30).

Gospodarske družbe v goriški regiji so skupaj ustvarile najvišji delež prihodkov v:

- *predelovalnih dejavnostih* (skupaj 41,1 %), in sicer največ oziroma:
  - 13,7 % v proizvodnji električnih naprav,
  - 7,4 % v proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic,
  - 4,8 % v proizvodnji živil,
  - 3,1 % v proizvodnji nekovinskih mineralnih izdelkov,
  - 2,8 % v proizvodnji drugih strojev in naprav,
  - 2,1 % v proizvodnji kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav,
  - 1,4 % v proizvodnji kemikalij, kemičnih izdelkov,
  - 1,3 % v proizvodnji pohištva in
  - 1,2 % v proizvodnji izdelkov iz gume in plastičnih mas;
- *trgovini, vzdrževanju in popravilu motornih vozil* (skupaj 20,4 %), pri čemer je bilo ustvarjenih:
  - 13,7 % prihodkov v trgovini na debelo (brez trgovine z motornimi vozili),
  - 4,5 % prihodkov v trgovini na drobno (brez trgovine z motornimi vozili),
  - 2,1 % prihodkov v trgovini z motornimi vozili vključno s popravili;
- *gradbeništvu* (skupaj 10,0 %), pri čemer 1,2 % prihodkov odpade na gradnjo stavb, 5,7 % na gradnjo inženirskih objektov in 3 % na specializirana gradbena dela;
- *strokovni, znanstveni in tehnični dejavnosti* (skupaj 8,3 %), kjer so največ prihodkov ustvarili:
  - dejavnost uprav podjetij, podjetniško in poslovno svetovanje (4,6 %),
  - arhitekturno in tehnično projektiranje, tehnično preizkušanje in analiziranje (2 %),
  - pravne in računovodske dejavnosti (0,85 %) in
  - znanstvena raziskovalna in razvojna dejavnost (0,59 %).

Podrobnejšo strukturo celotnih prihodkov vseh gospodarskih družb v goriški regiji po področjih dejavnosti prikazujeta prilogi 5 in 6.

Preglednica 30: Skupni in povprečni prihodki gospodarskih družb, 2011

	Obalno-kraška regija		Goriška regija	
	Skupaj (vsota po družbah v EUR)	V povprečju na družbo (v EUR)	Skupaj (vsota po družbah v EUR)	V povprečju na družbo (v EUR)
Celotni prihodki	4.180.980.907	1.167.546	3.510.798.720	1.313.430
– Poslovni prihodki	4.039.732.214	1.128.102	3.406.824.533	1.274.532
– Čisti prihodki od prodaje	3.958.699.810	1.105.473	3.339.615.542	1.249.389
Delež čistih prihodkov od prodaje v celotnih prihodkih	94,7%	94,7%	95,1%	95,1%

Opomba: Iz analize so izločene štiri družbe, za katere so zavedeni negativni celotni prihodki.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Preglednica 31: Porazdelitev aktivnih gospodarskih družb glede na celotne prihodke, 2011

Delež družb pod mejo / percentilom	Obalno-kraška regija	Goriška regija
	Celotni prihodki v EUR – percentili	
1%	500	850
5%	2.853	4.310
10%	6.855	9.541
25%	25.265	33.171
50% (mediana)	100.101	127.573
75%	374.631	432.535
90%	1.478.530	1.746.979
95%	3.552.579	4.400.481
99%	14.820.513	21.555.738
Aritmetična sredina	1.304.713	1.404.490
Število aktivnih družb	3.198	2.494

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Preglednica 32: Struktura celotnih prihodkov in povprečni celotni prihodki gospodarskih družb, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija		Goriška regija	
	Struktura celotnih prihodkov vseh družb	Celotni prihodki na <i>aktivno</i> družbo*, EUR	Struktura celotnih prihodkov vseh družb	Celotni prihodki na <i>aktivno</i> družbo*, EUR
A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	0,18%	312.566	0,42%	672.562
B - Rudarstvo	0,20%	1.691.682	0,12%	2.036.887
C - Predelovalne dejavnosti	21,34%	2.915.271	41,06%	3.576.052
D - Oskrba z električno energijo, plinom in paro	0,30%	1.030.689	5,68%	6.234.682
E - Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja	1,50%	4.462.281	0,94%	3.682.103
F - Gradbeništvo	6,76%	741.493	9,97%	1.170.779
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	34,66%	1.718.343	20,37%	1.091.132
H - Promet in skladiščenje	21,28%	2.974.208	4,43%	1.057.256
I - Gostinstvo	3,30%	718.119	0,90%	209.616
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	0,98%	337.432	0,78%	277.737
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	2,42%	2.320.886	0,75%	1.016.991
L - Poslovanje z nepremičninami	0,50%	202.819	0,40%	215.968
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	3,57%	250.480	8,30%	700.559
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	1,06%	421.626	0,37%	232.075
P - Izobraževanje	0,06%	108.864	0,06%	140.683
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	0,25%	211.583	0,18%	188.855
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	1,33%	1.459.682	5,11%	4.079.733
S - Druge dejavnosti	0,31%	250.075	0,17%	161.646

Opomba: *Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

4.4.4 Povprečno število zaposlenih, opremljenost dela s sredstvi ter produktivnost in stroškovnost dela

Gospodarske družbe s sedežem v **obalno-kraški regiji** so imele leta 2011 v povprečju pet zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen s 275.956 evrov sredstev. Družbe v tej regiji so leta 2011 v povprečju ustvarile 195.230 evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in 37.894 evrov dodane vrednosti na zaposlenega.

Gospodarske družbe s sedežem v **goriški regiji** so imele leta 2011 v povprečju osem zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen s 182.651 evrov sredstev. Družbe v tej regiji so leta 2011 v povprečju ustvarile 143.279 evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in 34.634 evrov dodane vrednosti na zaposlenega.

Pa pojasnimo nekatere izraze, uporabljene v preglednicah 31–33 in v nadaljnjem besedilu. Brez teh pojasnil interpretacija podatkov namreč ne bo imela prave informativne vrednosti.

Mesečna bruto plača zaposlenega vključuje bruto zneske plač in bruto zneske nadomestil plač, ki jih prejema zaposleni za čas, ko ne delajo, in bremenijo gospodarsko družbo. Bruto plača vsebuje neto plačo zaposlenega ter delojemalčeve (tj. zaposlenčeve) prispevke za socialna zavarovanja iz bruto plače. Delavčeva neto plača se obračuna tako, da se od bruto plače skladno z Zakonom o prispevkih za socialno varnost (ZPSV) odvede delavčeve prispevke za socialno varnost (22,1 % bruto plače)¹⁵ ter dohodnino (skladno z veljavno dohodninsko lestvico).¹⁶

Stroški dela vsebujejo:

- stroške plač (vključno z nadomestili plač za zaposlene za čas, ko ne delajo, trinajsto in štirinajsto plačo ter udeležbo delavcev pri dobičku),
- stroške socialnih zavarovanj (pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja, starševsko varstvo ter zavarovanja za primer brezposelnosti) in
- druge stroške dela (prevoz na delo in z dela, regres prehrane med delom, regres za letni dopust, razna povračila in drugo).

---

¹⁵ Stopnje prispevkov za socialno varnost od prejemkov iz delovnega razmerja so dostopne na povezavi: http://www.durs.gov.si/si/prispevki_za_socialno_varnost/prispevki_za_socialno_varnost_pojasnila/prispevki_za_socialno_varnost_od_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo_velja_od_1_1_2013/. Za samozaposlene so dostopne na povezavi: http://www.durs.gov.si/si/prispevki_za_socialno_varnost/prispevki_za_socialno_varnost_samozaposlenih_pojasnila/

¹⁶ Informacije o dohodninski lestvici in davčnih olajšavah so dostopne na: http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodnina_pojasnila/stopnje_dohodnine_za_letno_2013/lestvica_za_odmero_dohodnine_in_olajsave_za_letno_2013/

Pojasnimo še posamezne kategorije in pomembne zakone, ki obvezujejo delodajalce. Delodajalce v gospodarstvu pri obračunavanju plač obvezujejo Zakon o minimalni plači (ZMinP) ter panožne in podjetniške kolektivne pogodbe.¹⁷ Leta 2011 je mesečna minimalna bruto plača za delo s polnim delovnim časom (tj. 40 ur tedensko) znašala 748,10 evrov. Od 1. januarja do 31. decembra 2013 mesečna minimalna (bruto) plača v Sloveniji znaša 763,06 evra.¹⁸ Poleg bruto plače (oziroma na bruto plačo) je podjetje dolžno plačati delodajalčeve prispevke za socialno varnost (za zaposlitev za nedoločen čas znašajo 16,1 % bruto plače, za zaposlitev za določen čas pa 16,34 % bruto plače). Delavcu je treba dodatno mesečno izplačati vsaj še nadomestilo za prehrano med delom, prevoz na delo in z dela¹⁹ in povračilo ostalih stroškov (npr. dnevnic in terenske dodatke), letno pa mu pripada vsaj še regres za letni dopust.²⁰

Gospodarske družbe s sedežem v **obalno-kraški regiji** so v letu 2011 v povprečju izplačale mesečno bruto plačo v višini 1.415 evrov, letni stroški dela pa so v povprečju znašali 23.172 evrov na zaposlenega. Stroški dela so v povprečju predstavljali 11,9 % poslovnih prihodkov in 61 % dodane vrednosti družbe.

Gospodarske družbe s sedežem v **goriški regiji** so v letu 2011 v povprečju izplačale mesečno bruto plačo v višini 1.423 evrov, letni stroški dela pa so v povprečju znašali 23.190 evrov na zaposlenega. Stroški dela so v povprečju predstavljali 16,2 % poslovnih prihodkov in 6 % dodane vrednosti družbe.

Stroški dela gospodarskih družb v **Sloveniji** so leta 2011 predstavljali približno 14,1 % poslovnih odhodkov gospodarskih družb in so bili druga največja kategorija odhodkov (za stroški blaga, materiala in storitev, ki so skupaj znašali 79,3 % poslovnih odhodkov). Stroški dela gospodarskih družb v **goriški regiji** so leta 2011 predstavljali 16,2 % poslovnih odhodkov, stroški dela gospodarskih družb v **obalno-kraški regiji** pa precej manj, 12,1 % poslovnih odhodkov.

---

¹⁷ Evidenca državnih in panožnih kolektivnih pogodb je dostopna na povezavi: http://www.mdds.gov.si/si/delovna_podrocja/delovna_razmerja_in_pravice_iz_dela/socialno_partnerstvo/evidenca_kolektivnih_pogodb/.

¹⁸ Vsakokratne aktualne informacije so dostopne na spletni strani Ministrstva za družino, delo in socialne zadeve (MDDSZ): http://www.mdds.gov.si/nc/si/medijsko_sredisce/novica/article/12106/6324/.

¹⁹ Za več informacij glej: <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/racunovodstvo/obracun-prevoz-na-delo-kilometrinerne-dnevnice-malica> in <http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=232/Kilometrinerne>. Veliko informacij o obračunu plač in drugih stroškov dela najdete na: http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=7190/Podatki_za_obracun_plac_za_maj_2013.

²⁰ Za več informacij glej: <http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/racunovodstvo/regres-in-letni-dopust>.

Preglednica 33: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo

Skupina kazalnikov	Ime kazalnika	Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
		V povprečju na <i>aktivno</i> družbo		
Povprečna velikost glede na zaposlene	Povprečno število zaposlenih	5,3	8,3	7,8
Opremljenost dela s sredstvi	Sredstva na zaposlenega, v EUR	275.956	182.651	217.852
Produktivnost dela	Poslovni prihodki na zaposlenega, v EUR	195.230	143.279	170.534
	Dodana vrednost na zaposlenega, v EUR	37.894	34.634	37.512
Delovna stroškovnost	Mesečna (bruto) plača na zaposlenega, v EUR*	1.415	1.423	1.416
	Stroški dela na zaposlenega, v EUR	23.172	23.190	23.253
	Delež stroškov dela v dodani vrednosti, v %	61%	67%	62%
	Delež stroškov dela v poslovnih prihodkih, v %	11,9	16,2%	13,6%
	Delež stroškov dela v poslovnih odhodkih, v %	12,1%	16,5%	14,1%

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c), zgolj zadnji dve kategoriji lasten izračun.

Preglednice spodaj prikazujejo posamezne kazalnike, povezane s proizvodnim virom delo, po področjih dejavnosti za obe regiji.

Preglednica 34: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, za obalno-kraško regijo, 2011

Področje dejavnosti	Število zaposlenih na družbo	Povprečna sredstva na zaposlenega, v tisoč EUR	Poslovni prihodki na zaposlenega, v EUR	Dodana vrednost na zaposlenega, v EUR	Stroški dela na zaposlenega, v EUR	Delež stroškov dela v dodani vrednosti (%)	Plače na zaposlenega, v EUR
A: Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	2,1	304	128.200	16.987	17.579	103,5	947
B, C, D in E: Industrija	12,8	228	188.966	36.528	22.523	61,7	1.361
B	17,7	155	78.943	38.536	25.386	65,9	1.546
C	12,1	240	206.115	37.370	21.999	58,9	1.328
D	0,7	3.096	1.045.220	233.624	34.164	14,6	2.249
E	30,7	114	87.164	27.843	25.080	90,1	1.517
F: Gradbeništvo	5,1	211	109.121	28.265	19.503	69,0	1.192
G do S: Storitve	4,3	307	213.722	40.280	24.121	59,9	1.479
G	2,8	308	556.101	43.486	23.059	53,0	1.422
H	12,1	269	165.472	50.666	27.118	53,5	1.650
I	9,0	249	63.959	29.097	20.271	69,7	1.255
J	3,1	84	91.587	39.993	31.019	77,6	1.951
K	4,0	2.675	111.580	23.457	31.798	135,6	1.963
L	0,9	919	151.379	44.714	20.322	45,4	1.232
M	1,8	282	112.207	36.500	23.365	64,0	1.413
N	6,1	55	54.311	18.970	15.546	82,0	926
O	0,3	173	477.921	40.189	20.318	50,6	1.191
P	1,1	106	65.533	23.884	15.841	66,3	926
Q	2,7	164	69.559	35.742	22.746	63,6	1.385
R	11,5	294	92.642	39.490	29.847	75,6	1.898
S	3,2	116	63.775	27.688	19.317	69,8	1.161
REGIJA SKUPAJ (A do S)	5,3	276	195.230	37.894	23.172	61,1	1.415
SLOVENIJA SKUPAJ (A do S)	7,8	218	170.534	37.512	23.253	62,0	1.416

Legenda: **A** - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo; **B** - Rudarstvo; **C** - Predelovalne dejavnosti; **D** - Oskrba z električno energijo, plinom in paro; **E** - Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja; **F** - Gradbeništvo; **G** - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil; **H** - Promet in skladiščenje; **I** - Gostinstvo; **J** - Informacijske in komunikacijske dejavnosti; **K** - Finančne in zavarovalniške dejavnosti; **L** - Poslovanje z nepremičninami; **M** - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti; **N** - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti; **O** - Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti; **P** - Izobraževanje; **Q** - Zdravstvo in socialno varstvo; **R** - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti; **S** - Druge dejavnosti.

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Preglednica 35: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, za goriško regijo, 2011

Področje dejavnosti	Število zaposlenih na družbo	Povprečna sredstva na zaposlenega, v tisoč EUR	Poslovni prihodki na zaposlenega, v EUR	Dodana vrednost na zaposlenega, v EUR	Stroški dela na zaposlenega, v EUR	Delež stroškov dela v dodani vrednosti (%)	Plače na zaposlenega, v EUR
A: Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	5,9	94	94.656	33.461	24.212	72,4	1.438
B, C, D in E: Industrija	25,8	158	130.440	35.099	22.321	63,6	1.357
B	22,2	205	91.340	37.276	26.674	71,6	1.569
C	26,7	126	123.135	32.182	21.628	67,2	1.316
D	13,6	770	294.757	89.232	33.073	37,1	1.969
E	49	64	70.711	27.105	23.290	85,9	1.467
F: Gradbeništvo	8,7	165	119.116	22.394	21.149	94,4	1.277
G do S: Storitve	4,1	228	172.596	38.360	25.240	65,8	1.578
G	3,4	188	268.994	33.854	21.469	63,4	1.322
H	6,5	92	146.620	33.965	21.239	62,5	1.302
I	2,8	167	59.723	20.680	17.865	86,4	1.097
J	3,7	62	69.833	33.786	28.639	84,8	1.818
K	2,0	6.026	112.874	59.555	31.261	52,5	2.018
L	0,8	1.334	226.702	65.703	22.493	34,2	1.351
M	2,8	282	205.857	40.552	29.282	72,2	1.846
N	3,7	38	45.312	20.484	16.890	82,5	1.012
O	0,0	0	0	0	0	0,0	0
P	1,9	54	67.109	21.139	20.310	96,1	1.154
Q	2,3	131	80.511	41.394	23.796	57,5	1.510
R	34,1	169	105.665	55.360	33.774	61,0	2.159
S	2,7	29	45.361	18.059	14.982	83,0	856
REGIJA SKUPAJ (A do S)	8,3	183	143.279	34.634	23.190	67,0	1.423
SLOVENIJA SKUPAJ (A do S)	7,8	218	170.534	37.512	23.253	62,0	1.416

Legenda: **A** - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo; **B** - Rudarstvo; **C** - Predelovalne dejavnosti; **D** - Oskrba z električno energijo, plinom in paro; **E** - Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja; **F** - Gradbeništvo; **G** - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil; **H** - Promet in skladiščenje; **I** - Gostinstvo; **J** - Informacijske in komunikacijske dejavnosti; **K** - Finančne in zavarovalniške dejavnosti; **L** - Poslovanje z nepremičninami; **M** - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti; **N** - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti; **O** - Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti; **P** - Izobraževanje; **Q** - Zdravstvo in socialno varstvo; **R** - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti; **S** - Druge dejavnosti.

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

4.4.5 Rezultati poslovanja gospodarskih družb

V tem podpoglavju natančneje predstavljamo rezultate poslovanja družbe, in sicer:

- *čisti poslovni izid* oziroma čisti dobiček/izguba, kar pomeni, da gre za poslovni izid po obdavčenju;
- *poslovni izid iz poslovanja* oziroma EBIT (angl. *Earnings Before Interest and Taxes*), ki kaže rezultate podjetja preden je upoštevan še izid iz financiranja in investiranja, ki lahko pomembno vpliva na poslovni izid podjetja pred obdavčenjem, in preden so upoštevani še davki. Kazalnik je koristen za mednarodne primerjave poslovanja družb znotraj preučevanih panog oziroma področij dejavnosti.
- *poslovni izid pred davki, obrestmi in amortizacijo* oziroma EBITDA (angl. *Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization*), ki se imenuje tudi kosmati denarni tok in je koristen zlasti za primerjavo poslovanja mlajših in hitro-rastočih gospodarskih družb.

Gospodarske družbe s sedežem v **obalno-kraški regiji** (skupno število: N = 3.915) so leto 2011 zaključile z neto čistim dobičkom v višini 10,101 milijona evrov (skupni čisti dobiček družb je znašal 135,743 milijona evrov, skupna čista izguba pa 124,641 milijona evrov).

Povprečna aktivna gospodarska družba iz **obalno-kraške regije** je leto 2011 zaključila s čistim dobičkom v višini 7.447 evrov (povprečni EBIT je znašal 32.071 evrov, EBITDA pa 95.877 evrov). Porazdelitev čistega poslovnega izida je rahlo asimetrična v desno. Nad 10 milijonov evrov čistega dobička so imele podružnica nemške družbe Glovis Europe GmbH, Istrabenz d. d. in OMV Slovenija, d. o. o., vse s sedežem v Kopru. Podružnica podjetja Glovis Europe se ukvarja s kopensko logistiko, Istrabenz d. d. je finančni holding, ki je v letu 2011 (z dobičkom) odprodal del svojega premoženja, OMV Slovenija d. o. o. pa se ukvarja s trgovino na drobno z lastnimi motornimi gorivi. Nad 10 milijonov evrov čiste izgube sta imeli družba Hoteli Bernardin, d. d. Portorož (12 milijonov izgube) in gradbeno podjetje Kraški zidar d. d., v stečaju (13,6 milijonov izgube). Če omenjenih pet družb izločimo iz analize, se povprečni čisti poslovni izid, EBIT in EBITDA poslabšajo na -646 evrov, 24.327 evrov in 78.798 evrov.

Gospodarske družbe v **goriški regiji** so leto 2011 so zaključile s skupnim neto čistim poslovnim izidom v višini -13,013 milijona evrov (skupni čisti dobiček družb je znašal 106,836 milijonov evrov, skupna čista izguba pa 119,848 milijona evrov).

Posamezna aktivna gospodarska družba v **goriški regiji** je v povprečju leto 2011 zaključila s čistim poslovnim izidom v višini -3.375 evrov (povprečni EBIT je znašal 27.388 evrov, EBITDA pa 109.666 evrov). Vendar ta rezultat ni reprezentativen, saj je porazdelitev družb glede na čisti poslovni izid izrazito asimetrična v levo (tj. v smeri izgube). Skrajne negativne vrednosti v porazdelitvi družb glede na čisti poslovni izid popačijo zgoraj omenjene srednje vrednosti. Nad 10 milijonov evrov čiste izgube so imele družbe Primorje d. d., Primorje holding d. d. (obe v

stečaju) ter Vipa holding d. d. (v likvidaciji). Primorje d. d. je bila ena največjih gradbenih družb v Sloveniji, ki je leta 2011 pridelala 36 milijonov izgube. Če te tri družbe izločimo iz analize, se povprečni čisti poslovni izid, EBIT in EBITDA (21.332 evrov, 36.651 evrov in 111.921 evrov) opazno izboljšajo.

Preglednica 36: Čisti poslovni izid, EBIT in EBITDA gospodarskih družb v preučevanih regijah, 2011

	Obalno-kraška regija		Goriška regija	
	Skupaj (vsota po družbah, EUR)	V povprečju na <i>aktivno</i> družbo*	Skupaj (vsota po družbah, EUR)	V povprečju na <i>aktivno</i> družbo*
Čisti poslovni izid	11.101.251	7.447	-13.012.646	-3.375
- čisti poslovni dobiček	135.742.872	62.581	106.835.960	59.614
- čista poslovna izguba	-124.641.621	-106.307	-119.848.606	-145.203
EBIT - poslovni izid iz poslovanja		32.071		27.388
EBITDA - izid pred davki, obrestmi in amortizacijo		95.877		109.666
<i>Izločene družbe s čisto izgubo ali čistim dobičkom nad 10 milijonov EUR</i>				
Čisti poslovni izid		-646		21.332
- čisti poslovni dobiček		38.752		59.614
- čista poslovna izguba		-81.974		-65.204
EBIT		24.327		36.651
EBITDA		78.798		111.921

Opomba: *Povprečni poslovni izid/EBIT/EBITDA je izračunan zgolj za družbe, ki so v letu 2011 izkazale prihodke od prodaje ali stroške dela (torej, zgolj za aktivne družbe).

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Čisti poslovni izid in EBIT po področjih dejavnosti za vsako od regij posebej prikazujemo v spodnji preglednici. Pojasnila so na voljo v poglavju 5 v okviru analize poslovanja družb za posamezno področje dejavnosti.

Preglednica 37: Čisti poslovni izid in EBIT *aktivnih* gospodarskih družb po področjih dejavnosti, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008 (slovenska različica dopolnjene NACE Rev. 2)	Obalno-kraška regija		Goriška regija	
	Čisti poslovni izid na aktivno družbo v EUR	EBIT na aktivno družbo v EUR	Čisti poslovni izid na aktivno družbo v EUR	EBIT na aktivno družbo v EUR
A – Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	-2.418	-12.909	15.429	14.651
B - Rudarstvo	66.827	88.339	-157.958	-121.468
C - Predelovalne dejavnosti	19.598	86.734	46.839	83.158
D - Oskrba z električno energijo, plinom in paro	25.924	61.714	175.293	441.305
E - Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja	-73.072	-74.996	-1.807	6.105
F - Gradbeništvo	-41.346	-13.738	-120.236	-70.674
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	26.334	29.782	12.073	23.596
H - Promet in skladiščenje	54.564	186.500	22.184	28.000
I - Gostinstvo	-143.800	-7.987	-24.079	-18.871
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	10.176	11.842	7.450	7.078
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	567.318	-106.801	-805.326	71.426
L - Poslovanje z nepremičninami	-20.195	-9.714	4.272	13.873
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	9.927	13.845	16.026	14.044
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	-14.452	-5.074	-1.042	1.608
P - Izobraževanje	3.170	5.251	-5.184	-5.865
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	8.525	18.695	20.522	28.001
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	-123.831	-70.224	112.555	340.343
S - Druge dejavnosti	-1.793	2.057	3.821	5.815

Opomba: *Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Spodnja preglednica za obe preučevani regiji prikazuje razmerje med čistim poslovnim izidom in celotnimi prihodki aktivnih družb v preučevanih regijah.

Preglednica 38: Delež čistega poslovnega izida v celotnih prihodkih *aktivnih* gospodarskih družb, 2011

	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Čisti poslovni izid na <i>aktivno</i> družbo (v EUR)	Celotni prihodki na <i>aktivno</i> družbo (v EUR)	Delež čistega poslovnega izida v celotnih prihodkih	Čisti poslovni izid na <i>aktivno</i> družbo (v EUR)	Celotni prihodki na <i>aktivno</i> družbo (v EUR)	Delež čistega poslovnega izida v celotnih prihodkih
Vse družbe	7.447	1.304.713	0,57%	-3.375	1.404.490	(-)0,24%
Družbe s čistim poslovnim dobičkom	62.581	1.501.937	4,17%	59.614	1.593.279	3,74%
Družbe s čisto poslovno izgubo	-105.198	889.012	-11,83%	-142.236	959.879	(-)14,82%
	Izločene družbe s čisto izgubo ali čistim dobičkom nad 10 milijonov EUR					
Vse družbe	-646	963.492	-0,07%	21.332	1.339.677	1,59%
Družbe s čistim poslovnim dobičkom	38.752	1.047.567	3,70%	59.614	1.593.279	3,74%
Družbe s čisto poslovno izgubo	-81.974	789.936	-10,38%	-65.204	766.418	-8,51%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

V nadaljevanju najprej prikazujemo dva osnovna kazalnika donosnosti oziroma dobičkonosnosti:

- čista donosnost/dobičkonosnost sredstev oziroma ROA (angl. *Return on Assets*), ki izraža delež čistega poslovnega izida v povprečni vrednosti sredstev družbe (rezultat je izražen v %, kar pomeni, da je koeficient pomnožen s 100);²¹
- čista donosnost/dobičkonosnost (lastniškega) kapitala oziroma ROE (angl. *Return on Equity*), ki izraža delež čistega poslovnega izida v vrednosti lastniškega kapitala (rezultat je izražen v %, kar pomeni, da je koeficient pomnožen s 100).

Za tem prikazujemo še vrednosti *koeficienta gospodarnosti poslovanja* (angl. *Operating Efficiency Ratio*), ki izraža razmerje med poslovnimi prihodki (oziroma prihodki iz poslovanja) in poslovnimi odhodki (oziroma odhodki iz poslovanja). Ta kazalnik kaže na uspešnost samega poslovanja, ki je lahko pri prej omenjenih kazalnikih in pri koeficientu celotne gospodarnosti zamegljena, saj upoštevajo tudi prihodke in odhodke iz financiranja in izrednih poslovnih dogodkov.

²¹ Pogosto se namesto čistega poslovnega izida upošteva zgolj EBIT.

Čista donosnost sredstev aktivnih družb v **obalno-kraški regiji** je bila leta 2011 v povprečju 0,44-odstotna. Družbe s pozitivnim poslovnim izidom so v povprečju izkazale 3,95-odstotno donosnost sredstev, družbe z negativnim poslovnim izidom pa –5,41-odstotno donosnost sredstev. Glede na donosnost lastniškega kapitala so družbe obalno-kraške regije še bolj heterogene (glejte preglednico 37).

Čista donosnost sredstev aktivnih družb v **goriški regiji** je bila leta 2011 v povprečju rahlo negativna (–0,2-odstotna). Družbe s pozitivnim poslovnim izidom so v povprečju izkazale 3,36-odstotno donosnost sredstev, družbe z negativnim poslovnim izidom pa –10,22-odstotno donosnost sredstev. Glede na donosnost lastniškega kapitala so družbe goriške regije še bolj heterogene (glejte preglednico 37).

Čista donosnost sredstev in čista donosnost kapitala aktivnih družb po področjih dejavnosti za vsako od preučevanih regij posebej kaže preglednica 38. Interpretacija in podrobnejša analiza je na voljo v poglavju 5 v okviru analize poslovanja družb za posamezno področje dejavnosti.

Preglednica 39: Donosnost sredstev in lastniškega kapitala aktivnih gospodarskih družb v letu 2011

	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Čisti poslovni izid na <i>aktivno</i> družbo v evrih (a)	Sredstva na <i>aktivno</i> družbo v evrih (b)	(Čista) donosnost sredstev (a/b, v %)	Čisti poslovni izid na <i>aktivno</i> družbo v evrih (a)	Sredstva na <i>aktivno</i> družbo v evrih (b)	(Čista) donosnost sredstev (a/b, v %)
Družbe skupaj*	7.447	1.707.827	0,44%	–3.375	1.663.773	–0,20%
Družbe s čistim poslovnim dobičkom	62.581	1.583.980	3,95%	59.614	1.772.238	3,36%
Družbe s čisto poslovno izgubo	–105.198	1.944.111	–5,41%	–142.236	1.392.107	–10,22%
	Čisti poslovni izid na <i>aktivno</i> družbo v evrih (a)	Kapital na <i>aktivno</i> družbo v evrih (c)	(Čista) donosnost lastniškega kapitala (a/c, v %)	Čisti poslovni izid na <i>aktivno</i> družbo v evrih (a)	Kapital na <i>aktivno</i> družbo v evrih (c)	(Čista) donosnost lastniškega kapitala (a/c, v %)
Družbe skupaj**	7.447	604.659	1,23%	–3.375	676.326	–0,50%
Družbe s čistim poslovnim dobičkom	62.581	573.522	10,91%	59.614	802.185	7,43%
Družbe s čisto poslovno izgubo	–105.198	661.839	–15,89%	–142.236	385.057	–36,94%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Spodnja preglednica prikazuje ocene gospodarnosti poslovanja gospodarskih družb v **goriški regiji** (v povprečju za aktivne družbe 1,018) in v **obalno-kraški regiji** (v povprečju za aktivne

družbe 1,027) v letu 2011. Vrednosti kazalnika višji od ena kažeta, da so aktivne družbe (v povprečju) dosegale dobiček iz poslovanja. Spodnja preglednica posebej kaže še: i) gospodarnost poslovanja družb, ki so ustvarile dobiček iz poslovanja, in ii) gospodarnost poslovanja družb, ki so izkazale izgubo iz poslovanja.

Preglednica 40: Gospodarnost poslovanja *aktivnih* gospodarskih družb v letu 2011

	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Poslovni prihodki na <i>aktivno</i> družbo v evrih (a)	Poslovni odhodki na <i>aktivno</i> družbo v evrih (b)	Gospodarnost poslovanja (a/b, v %)	Poslovni prihodki na <i>aktivno</i> družbo v evrih (a)	Poslovni odhodki na <i>aktivno</i> družbo v evrih (b)	Gospodarnost poslovanja (a/b, v %)
Družbe skupaj	1.261.907	1.229.014	1,027	1.365.991	1.341.790	1,018
Družbe z dobičkom iz poslovanja	1.450.030	1.383.337	1,048	1.552.285	1.486.058	1,045
Družbe z izgubo iz poslovanja	865.228	901.662	0,960	927.691	996.637	0,931

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Gospodarnost poslovanja aktivnih družb po področjih dejavnosti za vsako od preučevanih regij posebej kaže preglednica 39. Več o tem v poglavju 5, kjer poslovanje gospodarskih družb preučujemo ločeno po področjih dejavnosti.

Preglednica 41: Kazalniki uspešnosti poslovanja aktivnih gospodarskih družb po področjih dejavnosti, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008 (slovenska različica dopolnjene NACE Rev. 2)	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	(Čista) donosnost sredstev (v %)	(Čista) donosnost lastniškega kapitala (v %)	Gospodarnost poslovanja (v %)	(Čista) donosnost sredstev (v %)	(Čista) donosnost lastniškega kapitala (v %)	Gospodarnost poslovanja (v %)
A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	-0,31%	-0,67%	0,781	2,33%	4,11%	1,024
B - Rudarstvo	2,03%	3,61%	1,002	-3,56%	-4,28%	0,931
C - Predelovalne dejavnosti	0,59%	1,88%	1,028	1,32%	3,11%	1,017
D - Oskrba z električno energijo, plinom in paro	0,88%	1,70%	1,064	1,06%	1,71%	1,075
E - Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja	-1,40%	-3,14%	0,981	-0,06%	-0,14%	1,002
F - Gradbeništvo	-3,36%	-18,01%	0,984	-7,99%	-44,26%	0,957
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	2,59%	5,88%	1,018	1,57%	5,48%	1,016
H - Promet in skladiščenje	1,43%	3,68%	1,069	3,32%	10,38%	1,028
I - Gostinstvo	-5,26%	-10,32%	0,985	-4,15%	-10,49%	0,920
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3,42%	9,96%	1,043	2,98%	5,97%	1,026
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	3,71%	17,95%	0,835	-6,63%	-12,62%	1,260
L - Poslovanje z nepremičninami	-2,07%	-7,79%	1,010	0,36%	1,38%	1,166
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	2,05%	5,62%	1,101	1,97%	4,57%	1,023
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	-4,46%	-40,67%	0,988	-0,66%	-2,92%	1,007
P - Izobraževanje	2,21%	5,37%	1,052	-4,91%	-9,72%	0,959
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	1,74%	5,46%	1,098	8,72%	13,40%	1,176
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	-2,94%	-6,25%	0,952	1,79%	4,54%	1,092
S - Druge dejavnosti	-0,38%	-1,52%	1,007	3,75%	12,11%	1,038

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

4.4.6 Financiranje in vodoravni finančni ustroj gospodarskih družb

V tem podpoglavju obravnavamo dva izbrana kazalnika financiranja družb, in sicer:

- *delež dolga v virih sredstev* (imenovan tudi *stopnja dolžniškosti financiranja*), ki kaže, kolikšen del sredstev oziroma premoženja družbe je družba financirala z dolgovi (torej z nelastniškimi viri);
- *delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev* (imenovan tudi *stopnja kratkoročnosti financiranja*), ki nam pove, kolikšen delež premoženja družbe se pokriva s kratkoročnimi viri (tj. s kratkoročnimi dolgovi in s kratkoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami).

Poleg tega prikazujemo še podatke/izračune za sledeča kazalnika vodoravnega finančnega ustroja družb:

- *koeficient kapitalske pokritosti dolgoročnih sredstev*, ki pove, kolikšen del dolgoročnih/stalnih sredstev je financiran z lastniškimi viri (tj. s kapitalom);
- *koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev in zalog*, ki pove, kolikšen del dolgoročnih/stalnih sredstev in zalog je financiran z dolgoročnimi viri (tj. s kapitalom in z dolgoročnimi dolgovi skupaj z rezervacijami in dolgoročnimi pasivnimi časovnimi razmejitvami).

Podatki v spodnji preglednici kažejo, da so aktivne družbe **na Goriškem** imele v povprečju 59,4 % dolga med vsemi viri sredstev, medtem ko je bil ta delež za družbe **na Obalno-kraškem** nekoliko višji, in sicer 64,6 %.

Aktivne gospodarske družbe **na Goriškem** so imele med vsemi viri sredstev v povprečju 37,3 % kratkoročnih sredstev. Ta delež (tj. stopnja kratkoročnosti financiranja) je **na Obalno-kraškem** znašal 36,9 %.

Ostale podatke in izračunane kazalnike vodoravnega finančnega ustroja prikazuje spodnja preglednica.

Preglednica 42: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja, 2011

Bilančna kazalnik	kategorija	ali	Obalno-kraška regija		Goriška regija	
			Skupaj (vsota po aktivnih družbah, EUR)	V povprečju na aktivno družbo, v EUR	Skupaj (vsota po aktivnih družbah, EUR)	V povprečju na aktivno družbo, v EUR
a)	Sredstva [001]		5.708.067.718	1.707.827	4.325.653.096	1.663.773
b)	Dolgoročna sredstva		3.475.285.263	1.030.892	2.569.543.291	970.675
c)	Kapital [00301]		1.992.087.615	604.659	1.740.885.990	675.739
d)	Dolgovi (Sredstva – kapital)		3.715.980.103	1.103.168	2.584.767.106	988.034
e)	Kratkoročne obveznosti (do virov sredstev)		2.151.244.735	630.462	1.629.750.512	618.193
Delež dolga v virih sredstev (d/(c+d)), v %			65,1%	64,6%	59,8%	59,4%
Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, (e/(c+d)), v %			37,7%	36,9%	37,7%	37,2%
Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (c/b), v %			57,3%	58,7%	67,8%	69,6%
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog, v %			88,5%*		86,7%*	

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni, za podatke označene z »*« je vir UMAR (2013c).

Kazalnike financiranja in vodoravnega finančnega ustroja aktivnih družb po področjih dejavnosti za vsako od preučevanih regij posebej kaže preglednica 41. Več o tem v poglavju 5, kjer poslovanje gospodarskih družb preučujemo ločeno po področjih dejavnosti.

Preglednica 43: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja po področjih dejavnostih, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008 (slovenska različica dopolnjene NACE Rev. 2)	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Delež dolga v virih sredstev, v %	Delež kratko-ročnih obveznosti v virih sredstev, v %	Kapital-ska pokritost dolgoročnih sredstev, v %	Delež dolga v virih sredstev, v %	Delež kratko-ročnih obveznosti v virih sredstev, v %	Kapital-ska pokritost dolgoročnih sredstev, v %
A - Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	53,4%	44,9%	150,4%	43,3%	27,1%	99,3%
B - Rudarstvo	43,8%	23,0%	74,5%	16,9%	11,2%	106,1%
C - Predelovalne dejavnosti	68,7%	43,5%	61,9%	57,7%	34,3%	79,8%
D - Oskrba z električno energijo, plinom in paro	48,1%	12,1%	62,3%	38,2%	15,2%	69,7%
E - Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in saniranje okolja	55,3%	36,2%	83,5%	57,7%	41,6%	82,1%
F - Gradbeništvo	81,4%	54,4%	58,8%	82,0%	59,1%	45,4%
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	56,0%	43,5%	115,8%	71,4%	55,5%	77,8%
H - Promet in skladiščenje	61,1%	35,0%	51,2%	68,0%	47,0%	68,4%
I - Gostinstvo	49,0%	26,7%	55,0%	60,4%	30,0%	44,3%
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	65,7%	41,6%	66,4%	50,2%	32,8%	114,5%
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	79,3%	17,5%	27,1%	47,5%	36,9%	75,5%
L - Poslovanje z nepremičninami	73,4%	37,2%	42,8%	73,8%	29,7%	35,5%
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	63,5%	40,7%	79,8%	56,9%	37,0%	77,7%
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	89,0%	56,4%	23,4%	77,5%	52,1%	45,1%
P - Izobraževanje	58,8%	37,3%	66,3%	49,5%	38,1%	117,3%
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	68,2%	14,6%	38,2%	34,9%	13,8%	101,8%
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	53,0%	30,0%	64,0%	60,6%	27,3%	47,7%
S - Druge dejavnosti	74,9%	46,5%	52,2%	69,0%	47,9%	72,6%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

4.4.7 Izvozna usmerjenost gospodarskih družb

Gospodarske družbe s sedežem v **goriški regiji** so leta 2011 na tujih trgih (torej z izvozom) ustvarile 37,8 % celotnih čistih prihodkov od prodaje, gospodarske družbe s sedežem v **obalno-kraški regiji** pa 39,9 %. V povprečju je izvozna usmerjenost v obeh regijah višja kot to velja za območje celotne Slovenije (33,3 %).

Preglednica 44: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb na Goriškem in na Obalno-kraškem, 2011

	Obalno-kraška regija	Goriška regija	Slovenija
Delež prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje, v %	39,9%	37,8%	33,3%

Vir: AJPEŠ, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013 c).

Najbolj izvozno naravnana področja dejavnosti v **obalno-kraški regiji** so (preglednica 43):

- predelovalne dejavnosti (C, 66,5 %),
- promet in skladiščenje (H, 63,0 %) in
- finančne in zavarovalniške dejavnosti (K, 34,3)

Najbolj izvozno naravnana področja dejavnosti v **goriški regiji** so (preglednica 43):

- strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (M, 62,6 %),
- predelovalne dejavnosti (C, 58,5 %),
- kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo (A, 54,4 %), in
- promet in skladiščenje (H, 35,2 %).

Natančnejše informacije so na voljo v poglavju 5, ki natančneje obravnava posamezna področja dejavnosti. Podatki o izvozni usmerjenosti po dejavnostih so zbrani tudi v prilogi 7.

Preglednica 45: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb po področjih dejavnosti, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008 (slovenska različica dopolnjene NACE Rev. 2)	Obalno-kraška regija	Goriška regija
	Prihodki od prodaje na tujem trgu (% čistih prihodkov od prodaje)	
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo (A)	24,5	54,4
Industrija (B,C,D,E):	62,2	50,8
Rudarstvo (B)	13,6	0,1
Predelovalne dejavnosti (C)	66,5	58,5
Oskrba z električno energijo, plinom in paro (D)	0,0	4,1
Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in saniranje (E)	14,2	3,4
Gradbeništvo (F)	4,8	10,6
Storitve (G ... S):	35,5	29,4
Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil (G)	28,5	25,1
Promet in skladiščenje (H)	63,0	35,2
Gostinstvo (I)	18,4	1,7
Informacijske in komunikacijske dejavnosti (J)	11,3	21,6
Finančne in zavarovalniške dejavnosti (K)	34,3	0,4
Poslovanje z nepremičninami (L)	1,3	9,9
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (M)	27,5	62,6
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti (N)	28,2	7,3
Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti (O)	0,0	0,0
Izobraževanje (P)	8,0	2,3
Zdravstvo in socialno varstvo (Q)	0,2	0,7
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti (R)	1,0	1,4
Druge dejavnosti (S)	23,1	13,2
Gospodarstvo regije SKUPAJ (A do S)	39,9	37,8

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

4.5 Analiza značilnosti in poslovanja gospodarskih družb po področjih dejavnostih

Slovenska klasifikacija dejavnosti poslovnih subjektov (SKD) 2008, ki je slovenska različica dopolnjene evropske klasifikacije poslovnih dejavnosti NACE Rev. 2, razdeli poslovne dejavnosti na 14 področij na enoštevilčni ravni (od A do S) in nato na večje število

(pod)področij na nižjih ravneh.²² V tem poglavju za vsako od področij dejavnosti na eno in na dvoštevilčni ravni prikazujemo:

- število aktivnih družb,
- vrednost in strukturo sredstev aktivnih podjetij,
- izbrane vrste prihodkov aktivnih podjetij,
- izvozno naravnost družb (zaradi pomanjkanja podatkov zgolj na enoštevilčni ravni),
- stopnjo tržne koncentracije po področjih dejavnosti (razen za dejavnosti od G do S, saj za mnoge od njih na eno- ali dvoštevilčni ravni to ni smiselno),
- kazalnike, povezane s proizvodnim dejavnikom delom (zaradi pomanjkanja podatkov zgolj na enoštevilčni ravni),
- poslovni izid, EBIT, EBITDA in kazalnike dobičkonosnosti ter
- izbrane kazalnike financiranja in vodoravnega finančnega ustroja.

4.5.1 Kmetijstvo, lov, gozdarstvo in ribištvo

V kmetijstvu, lovu, gozdarstvu in ribištvo je v letu 2011 poslovalo skupaj 22 družb na Goriškem in 24 družb na Obalno-kraškem. Na **Goriškem** je bilo največ aktivnih družb (16 od 22) skoncentriranih v dejavnostih kmetijstva in lova, medtem ko večina aktivnih družb na **Obalno-kraškem** (15 od 24) sodi v dejavnost ribištva in gojenja vodnih organizmov (preglednica 44) Družbe je mogoče poimensko najti (med drugim tudi) preko spletnega portala Bizi.si.²³

---

²² Klasifikacija je dostopna preko povezave: <http://www.stat.si/klasje/tabela.aspx?cvn=4943>.

²³ Portal Bizi.si (www.bizi.si) nudi brezplačno brskanje po osnovnih informacijah o podjetjih. S klikom na napredno iskanje se je mogoče omejiti zgolj na gospodarske družbe (tj. z izborom možnosti d. o. o., d. n. o., k. d. in d. d. pri pravnem statusu), na določeno statistično regijo in na posamezno dejavnost ter tako poiskati osnovne informacije o gospodarskih družbah, ki v izbrani regiji delujejo znotraj posameznega področja dejavnosti. Ker številke v preglednicah v tem poročilu vsebujejo zgolj v letu 2011 aktivne gospodarske družbe, lahko poizvedba na omenjenem portalu vodi do večjega števila zadetkov kot je v preglednici navedenih gospodarskih družb.

Preglednica 46: Število aktivnih gospodarskih družb v kmetijstvu, lovu, gozdarstvu in ribištvu, 2011

	Obalno-kraška regija	Goriška regija
Področje dejavnosti po SKD 2008	Število aktivnih družb	
Skupaj A01-A03	24	22
A01 Kmetijska proizvodnja in lov ter z njima povezane storitve	7	16
A02 Gozdarstvo	2	5
A03 Ribištvo in gojenje vodnih organizmov	15	1

Opomba: Upoštevane so družbe, ki so v letu 2011 ustvarile prihodke od prodaje ali izkazale stroške dela.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni prikaz.

Na **Obalno-kraškem** so leta 2011 po vrednosti sredstev največje družbe prevladoval v kmetijski proizvodnji in lovu (s povprečno vrednostjo sredstev v višini 900 tisoč evrov) ter v ribištvu in gojenju vodnih organizmov (s povprečno vrednostjo sredstev v višini 793 tisoč evrov). Povprečna vrednost sredstev aktivnih družb v gozdarstvu (209 tisoč) je znatno manjša.

Na **Goriškem** so po vrednosti sredstev največje družbe prevladoval v gozdarstvu, kjer je leta 2011 vrednost sredstev na aktivno družbo v povprečju znašala skoraj 2,3 milijona evrov. Povprečna vrednost sredstev aktivnih družb v kmetijski dejavnosti in lovu (slabih 195 tisoč evrov) ter v ribištvu in gojenju vodnih organizmov (154 tisoč evrov) je znatno manjša.

Preglednica 47: Sredstva aktivnih družb v kmetijstvu, lov, gozdarstvu in ribištvu, 2011

Obalno-kraška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
Skupaj A01-A03	775.755	31,0%	25,6%	2,1%
A01 Kmetijska proizvodnja in lov ter z njima povezane storitve	900.267	50,2%	49,3%	0,9%
A02 Gozdarstvo	208.906	32,1%	32,0%	21,7%
A03 Ribištvo in gojenje vodnih organizmov	793.229	20,8%	12,8%	2,1%
Goriška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
Skupaj A01-A03	662.813	57,1%	52,2%	2,9%
A01 Kmetijska proizvodnja in lov ter z njima povezane storitve	194.686	47,0%	45,7%	6,8%
A02 Gozdarstvo	2.262.579	60,3%	54,6%	1,9%
A03 Ribištvo in gojenje vodnih organizmov	154.022	22,1%	2,0%	1,3%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

Na **Obalno-kraškem** so v letu 2011 največje celotne prihodke v povprečju izkazale družbe v gozdarstvu (kjer je povprečna aktivna družba letno ustvarila dobrih 390 tisoč evrov celotnih prihodkov) ter v ribištvu in gojenju morskih organizmov (kjer je povprečna aktivna družba letno ustvarila slabih 386 tisoč evrov celotnih prihodkov). Celotni prihodki aktivnih družb v kmetijstvu in lov (slabih 128 tisoč evrov na družbo) so bili v povprečju precej nižji.

Na **Goriškem** so v letu 2011 največje celotne prihodke v povprečju izkazale družbe v gozdarstvu, kjer je povprečna aktivna družba letno ustvarila slabih 2,6 milijona evrov celotnih prihodkov. Celotni prihodki aktivnih družb v kmetijstvu in lov (slabih 109 tisoč evrov na družbo) ter v ribištvu in gojenju vodnih organizmov (dobrih 127 tisoč evrov na družbo) so bili v povprečju precej nižji.

Z izjemo gozdarstva, družbe na Obalno-kraškem v povprečju ustvarjajo višje celotne prihodke kot družbe na Goriškem.

Preglednica 48: Prihodki aktivnih družb v kmetijstvu, lovu, gozdarstvu in ribištvu, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR
Skupaj A01-A03	312.566	244.231	238.892	672.562	663.915	649.742
A01 Kmetijska proizvodnja in lov	133.220	127.971	123.423	108.656	115.941	111.196
A02 Gozdarstvo	390.527	396.309	396.283	2.586.107	2.524.801	2.477.618
A03 Ribištvo in gojenje vodnih organizmov	385.866	278.209	271.792	127.335	127.087	127.087

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Ena od pogosto uporabljenih mer tržne koncentracije je *koeficient koncentracije nekaj največjih podjetij* (mi smo izbrali tri), ki prikazuje delež prihodkov od prodaje (v našem primeru treh) največjih podjetij (tj. podjetij, ki dosegajo najvišje prihodke od prodaje v področju dejavnosti) v celotnih prihodkih področja dejavnosti. Spodnja preglednica kaže, da na **Goriškem** obstaja zelo velika stopnja tržne koncentracije tako v gozdarstvu kot v ribištvu (pri slednjem imamo v regiji enega samega igralca). Na **Obalno-kraškem** zelo visoki stopnji tržne koncentracije zaznamo v kmetijstvu skupaj z lovom in v gozdarstvu, medtem kot je v ribištvu stopnja koncentracije nižja.

Preglednica 49: Prihodki od prodaje največjih družb v kmetijstvu, lovu, gozdarstvu in ribištvu, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008:		Obalno-kraška regija			Goriška regija		
		A01 Kmetijska proizvodnja in lov	A02 Gozdarstvo	A03 Ribištvo in gojenje vodnih organizmov	A01 Kmetijska proizvodnja in lov	A02 Gozdarstvo	A03 Ribištvo in gojenje vodnih organizmov
Čisti prihodki od prodaje treh največjih družb*, EUR	3	37.735		512.423	319.853	1.526.033	
	2	135.302	253.310	647.843	328.813	2.028.652	
	1	670.459	539.255	2.170.818	370.222	8.391.390	127.087
Skupni čisti prihodki od prodaje v dejavnosti, EUR		863.963	792.565	4.076.876	1.779.142	12.388.090	127.087
Stopnja koncentracije treh največjih družb		97,6 %	100,0 %	53,4 %	57,3 %	96,4 %	100,0 %

Opombi: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene. *Če so zapisane manj kot 3 številke, obstajajo manj kot 3 aktivne družbe.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Družbe v kmetijstvu, lovu, gozdarstvu in ribištvu na **Goriškem** so na tujih trgih ustvarile dobrih 54,4 % prihodkov od prodaje. Ta delež je za družbe na **Obalno-kraškem** za več kot polovico nižji in znaša 24,5 %.

Preglednica 50: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb v kmetijstvu, lovu, gozdarstvu in ribištvu, 2011

	Obalno-kraška regija	Goriška regija
Prihodki od prodaje na tujem trgu (% čistih prihodkov od prodaje)	54,4	24,5

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Gospodarske družbe s sedežem v **obalno-kraški regiji**, katerih dejavnost sodi v kmetijstvo, lov, gozdarstvo ali ribištvo, so imele leta 2011 v povprečju dva zaposlena; vsak je bil v povprečju opremljen s 304 tisoč evrov sredstev. Te družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile dobrih 128 tisoč evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in slabih 17 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Njihove letne stroške dela ter izplačano povprečno mesečno bruto plačo kaže preglednica 49.

Gospodarske družbe s sedežem v **goriški regiji**, katerih dejavnost sodi v kmetijstvo, lov, gozdarstvo ali ribištvo, so imele leta 2011 v povprečju šest zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen s 94 tisoč evrov sredstev. Te družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile slabih 95 tisoč evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in dobrih 33 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Njihove letne stroške dela ter izplačano povprečno mesečno bruto plačo kaže preglednica 49.

Preglednica 51: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, za kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo, 2011

Regija	Število zaposlenih na družbo	Povprečna sredstva na zaposlenega, v tisoč EUR	Poslovni prihodki na zaposlenega, v EUR	Dodana vrednost na zaposlenega, v EUR	Stroški dela na zaposlenega, v EUR	Delež stroškov dela v dodani vrednosti (%)	Plače na zaposlenega, v EUR
Obalno-kraška regija	2,1	304	128.200	16.987	17.579	103,5	947
Goriška regija	5,9	94	94.656	33.461	24.212	72,4	1.438

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Leta 2011 so aktivne družbe na **Obalno-kraškem** tako v ribištvu in gojenju morskih organizmov kot tudi v gozdarstvu v povprečju ustvarile nizke čiste dobičke (4.179 evrov oziroma 1.623 evrov), družbe v kmetijstvu in lovu pa so v povprečju izkazale precejšnjo izgubo (v višini slabih 18 tisoč evrov na družbo). Družbe v ribištvu in gojenju morskih organizmov, ki so na Obalno-kraškem glede na vrednost sredstev in kapitala relativno velike, dosegajo 0,53-odstotno *donosnost sredstev* in 0,84-odstotno *donosnost kapitala*. Stopnja donosnosti sredstev in kapitala družb v gozdarstvu je v povprečju nekoliko višja (0,72 % in 2,93 %).

Na **Goriškem** so leta 2011 družbe v gozdarstvu v povprečju ustvarjale precej višje čiste dobičke (slabih 66 tisoč evrov na družbo) kot družbe v ribištvu in gojenju vodnih organizmov (1.218 evrov) ter družbe v kmetijstvu in lovu (591 evrov). Družbe v gozdarstvu, ki so na Goriškem glede na vrednost sredstev relativno velike, dosegajo večjo *stopnjo donosnosti sredstev* (2,91 %) kot družbe v kmetijstvu in lovu (0,30%) ter ribištvu in gojenju morskih organizmov (0,79%). Po *stopnji donosnosti kapitala* družbe v ribištvu in gojenju morskih organizmov (13,97 %) prehitujejo družbe v gozdarstvu (4,72 %), kar je posledica zelo skromnega kapitala družb v ribištvu in gojenju morskih organizmov. Družbe v kmetijstvu in lovu so leta 2011 izkazale zgolj 0,73-odstoten donos/čisti dobiček na kapital.

Preglednica 52: Uspešnost poslovanja družb v kmetijstvu, lovu, gozdarstvu in ribištvo, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Čisti poslovni izid na aktivno družbo, EUR	EBIT na aktivno družbo, EUR	EBITDA na aktivno družbo, EUR	Čisti poslovni izid na aktivno družbo, EUR	EBIT na aktivno družbo, EUR	EBITDA na aktivno družbo, EUR
Skupaj A01-A03	-2.418	-12.909	-840	15.429	14.651	67.115
A01 Kmetijska proizvodnja in lov	-17.689	-20.784	-5.056	591	503	8.980
A02 Gozdarstvo	1.625	2.214	15.954	65.752	62.599	266.281
A03 Ribištvo in gojenje vodnih organizmov	4.170	-11.250	-1.112	1.218	1.293	1.455
Področje dejavnosti po SKD 2008	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja
Skupaj A01-A03	-0,31%	-0,67%	0,781	2,33%	4,11%	1,024
A01 Kmetijska proizvodnja in lov	-1,96%	-11,50%	0,860	0,30%	0,73%	1,081
A02 Gozdarstvo	0,78%	2,93%	1,021	2,91%	4,72%	1,016
A03 Ribištvo in gojenje vodnih organizmov	0,53%	0,84%	0,734	0,79%	13,97%	1,010

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Leta 2011 so na **Obalno-kraškem** družbe v kmetijstvu in lovu zabeležile visoke deleže dolga v virih sredstev (82,9 %). Podobno velja za družbe v gozdarstvu (kjer delež dolga v virih sredstev v povprečju znaša 73,4 %), družbe v ribištvo in gojenju vodnih organizmov pa v povprečju izkazujejo precej nižji delež dolga v virih sredstev (37,1 %). Ostale kazalnike prikazuje spodnja preglednica.

Leta 2011 so na **Goriškem** daleč najvišji delež dolga v virih sredstev zabeležile družbe v ribištvo in gojenju morskih organizmov (kar 94,3 %), sledijo družbe kmetijstvu in lovu (58,4 %) in gozdarstvu (38,5 %). Temu vzorcu sledi tudi delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev. Ostale kazalnike prikazuje spodnja preglednica.

Preglednica 53: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja družb v kmetijstvu, lovu, gozdarstvu in ribištvu, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)
Skupaj A01-A03	53,4%	44,9%	150,4%	43,3%	27,1%	99,3%
A01 Kmetijska proizvodnja in lov	82,9%	67,1%	41,8%	58,4%	43,0%	88,5%
A02 Gozdarstvo	73,4%	49,9%	82,6%	38,5%	21,8%	102,0%
A03 Ribištvo in gojenje vodnih organizmov	37,1%	32,9%	302,7%	94,3%	94,3%	25,6%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

4.5.2 Rudarstvo

V dejavnosti rudarstva sta bili leta 2011 na **Goriškem** aktivni dve družbi, na **Obalno-kraškem** pa pet družb. Z izjemo ene družbe na Obalno-kraškem, vse ostale družbe sodijo v področje dejavnosti pridobivanja rudnin in kamnin. Družbe je mogoče poimensko najti (med drugim tudi) preko spletnega portala Bizi.si.

Preglednica 54: Število aktivnih gospodarskih družb v rudarstvu, 2011

Področja dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija	Goriška regija
	Število aktivnih družb	
B Rudarstvo skupaj	5	2
B08 Pridobivanje rudnin in kamnin	4	2
B09 Storitve za rudarstvo	1	0

Opomba: Upoštevane so družbe, ki so v letu 2011 ustvarile prihodke od prodaje ali izkazale stroške dela.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni prikaz.

Na **Obalno-kraškem** je imela leta 2011 povprečna družba v rudarstvu slabih 3,3 milijona evrov sredstev, pri čemer je bilo 75 % sredstev dolgoročnih, 73 % sredstev so predstavljala opredmetena osnovna sredstva, 0,5% sredstev pa so družbe držale v obliki denarja.

Na **Goriškem** je imela leta 2011 povprečna družba v rudarstvu dobrih 4,4 milijona evrov sredstev, pri čemer je bilo 78 % sredstev dolgoročnih, 60 % sredstev so predstavljala opredmetena osnovna sredstva, 0,2 % sredstev pa so družbe držale v obliki denarja.

Preglednica 55: Sredstva aktivnih družb v kmetijstvu, lov, gozdarstvu in ribištvu, 2011

Obalno-kraška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
B Rudarstvo skupaj	3.291.877	75,4%	73,3%	0,5%
B08 Pridobivanje rudnin in kamnin	4.012.379	76,1%	74,0%	0,4%
B09 Storitve za rudarstvo	409.872	47,2%	47,2%	3,6%
Goriška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
B Rudarstvo skupaj	4.438.022	78,3%	60,1%	0,2%
B08 Pridobivanje rudnin in kamnin	4.438.022	78,3%	60,1%	0,2%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

Prihodki družb, ki pridobivajo rudnine in kamnine, so v letu 2011 na **Goriškem** v povprečju znašali dobrih 2 milijona evrov na aktivno družbo, na **Obalno-kraškem** pa slabih 2 milijona evrov na aktivno družbo. Obalno-kraška družba, ki izvaja storitve za rudarstvo je zabeležila dobrih 602,5 tisoč evrov prihodkov. Podatki o poslovnih prihodkih in čistih prihodkih od prodaje so v spodnji preglednici.

Preglednica 56: Prihodki aktivnih družb v rudarstvu, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR
B Rudarstvo skupaj	1.691.682	1.587.478	1.123.862	2.036.887	2.000.948	1.977.430
B08 Pridobivanje rudnin in kamnin	1.963.982	1.833.793	1.254.319	2.036.887	2.000.948	1.977.430
B09 Storitve za rudarstvo	602.483	602.215	602.036	/	/	/

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Spodnja preglednica prikazuje *koeficient koncentracije treh največjih družb* v dejavnosti rudarstva. Ta kazalnik prikazuje delež prihodkov od prodaje treh družb z najvišjimi prihodki od prodaje v skupnih prihodkih od prodaje družb v preučevani dejavnosti (v tem primeru v rudarstvu) v izbrani regiji. Spodnja preglednica kaže, da v rudarstvu tako na **Goriškem** kot na **Obalno-kraškem** obstaja zelo visoka stopnja tržne koncentracije.

Preglednica 57: Prihodki od prodaje največjih družb v rudarstvu, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008:		Goriška regija		Obalno kraška regija	
		B08 Pridobivanje rudnin in kamnin	B09 Storitve za rudarstvo	B08 Pridobivanje rudnin in kamnin	B09 Storitve za rudarstvo
Čisti prihodki od prodaje treh največjih družb*, EUR	3			227.510	
	2	22.428		2.150.372	
	1	3.932.432		2.636.046	602.036
Skupni čisti prihodki od prodaje v dejavnosti, EUR		3.954.860		5.017.276	602.036
Stopnja koncentracije treh največjih družb		100%		99,93%	100,0%

Opombi: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene. *Če so zapisane manj kot 3 številke, obstajajo manj kot 3 aktivne družbe.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Gospodarske družbe v rudarstvu so izvozno zelo zaprte, ker velja zlasti za družbe na **Goriškem**, ki na tujem trgu ustvarijo zgolj 0,1 % prihodkov od prodaje. Družbe v rudarstvu na **Obalno-kraškem** na tujem trgu v povprečju ustvarijo 13,6 % prihodkov od prodaje.

Preglednica 58: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb v rudarstvu, 2011

	Obalno- kraška regija	Goriška regija
Prihodki od prodaje na tujem trgu (% čistih prihodkov od prodaje)	0,1	13,6

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Gospodarske družbe s sedežem v **obalno-kraški regiji**, katerih dejavnost sodi v področje rudarstva, so imele leta 2011 v povprečju 18 zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen s 155 tisoč evrov sredstev. Te družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile slabih 79 tisoč evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in 38,5 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Njihove letne stroške dela ter izplačano povprečno mesečno bruto plačo kaže spodnja preglednica.

Gospodarski družbi s sedežem v **goriški regiji**, katerih dejavnost sodi v področje rudarstva, sta imele leta 2011 v povprečju 22 zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen z 205 tisoč evrov sredstev. Družbi sta leta 2011 v povprečju ustvarili dobrih 91 tisoč evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in dobrih 37 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Povprečje njunih letnih stroškov dela ter izplačano povprečno mesečno bruto plačo kaže spodnja preglednica.

Preglednica 59: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, za rudarstvo, 2011

Regija	Število zaposlenih na družbo	Sredstva na zaposlenega (000 EUR)	Poslovni prihodki na zaposlenega (EUR)	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	Stroški dela na zaposlenega (EUR)	Delež stroškov dela v dodani vrednosti (%)	Plače na zaposlenega (EUR)
Obalno-kraška regija	17,7	155	78.943	38.536	25.386	65,9	1.546
Goriška regija	22,2	205	91.340	37.276	26.674	71,6	1.569

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Leta 2011 so aktivne družbe na **Obalno-kraškem** tako v dejavnosti pridobivanja rudnin in kamnin kot tudi v dejavnosti storitev za rudarstvo v povprečju ustvarile pozitiven poslovni izid. Družbe v dejavnosti pridobivanja rudnin in kamnin so dosegle 1,9-odstotno *donosnost sredstev* in 3,3-odstotno *donosnost kapitala*. Stopnji čiste donosnosti sredstev in kapitala družbe, ki izvaja storitve za rudarstvo, pa sta bili znatno višji (8,4 % in 88,5 %). Družba ima namreč skromen obseg lastniškega kapitala (slabih 39 tisoč evrov).

Na **Goriškem** sta leta 2011 družbi v rudarstvu v povprečju ustvarili izgubo v višini 159 tisoč evrov (povprečni EBIT je znašal -121,5 tisoč evrov, EBITDA pa +235,5 tisoč evrov) in tako izkazali negativno čisto donosnosti sredstev in kapitala.

Preglednica 60: Uspešnost poslovanja gospodarskih družb v rudarstvu, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Čisti poslovni izid na aktivno družbo, EUR	EBIT na aktivno družbo, EUR	EBITDA na aktivno družbo, EUR	Čisti poslovni izid na aktivno družbo, EUR	EBIT na aktivno družbo, EUR	EBITDA na aktivno družbo, EUR
B Rudarstvo skupaj	66.827	88.339	278.850	-157.958	-121.468	235.485
B08 Pridobivanje rudnin in kamnin	74.931	99.346	325.495	-157.958	-121.468	235.485
B09 Storitve za rudarstvo	34.412	44.311	92.270			
Področje dejavnosti po SKD 2008	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja
B Rudarstvo skupaj	2,0%	3,6%	1,002	-3,6%	-4,3%	0,931
B08 Pridobivanje rudnin in kamnin	1,9%	3,3%	0,996	-3,6%	-4,3%	0,931
B09 Storitve za rudarstvo	8,4%	88,5%	1,079			

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Leta 2011 so družbe s področja rudarstva na **Obalno-kraškem** izkazale 43,8 % dolga v vseh virih sredstev. Med viri sredstev je bilo 23 % kratkoročnih obveznosti. Kapital je pokrival tri četrtine dolgoročnih sredstev. Podrobnejši podatki so v spodnji preglednici.

Leta 2011 sta družbi s področja rudarstva na **Goriškem** izkazali 16,9 % dolga v vseh virih sredstev. Med njunimi viri sredstev je bilo 11,2 % kratkoročnih obveznosti. Vrednost njunega kapitala je višja od vrednosti dolgoročnih sredstev.

Preglednica 61: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja družb v kmetijstvu, lovu, gozdarstvu in ribištvu, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)
B Rudarstvo skupaj	43,8%	23,0%	74,5%	16,9%	11,2%	106,1%
B08 Pridobivanje rudnin in kamnin	42,6%	21,3%	75,4%	16,9%	11,2%	106,1%
B09 Storitve za rudarstvo	90,5%	90,5%	20,1%			

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

4.5.3 Predelovalne dejavnosti

V predelovalnih dejavnostih so na **Goriškem** v letu 2011 poslovale skupaj 403 družbe. Na **Obalno-kraškem** je bilo v predelovanih dejavnostih 306 aktivnih družb. Družbe je mogoče poimensko najti preko spletnega portala Bizi.si.

Na **Goriškem** je bilo največ aktivnih družb skoncentriranih v dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (104 od 403 družb). Po številu aktivnih družb sledijo sledeče predelovalne dejavnosti: obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva (32 družb), proizvodnja drugih strojev in naprav (31 družb), proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas (30 družb) ter proizvodnja živil (28 družb).

Tudi na **Obalno-kraškem** je bilo največ aktivnih družb skoncentriranih v dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (61 od 306 družb). Po številu aktivnih družb sledijo sledeče predelovalne dejavnosti: popravila in montaža strojev in naprav (41 družb), proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas (30 družb), proizvodnja živil (28 družb), proizvodnja drugih strojev in naprav (18 družb) ter tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa (17 družb).

Preglednica 62: Število aktivnih družb po predelovanih dejavnostih, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija	Goriška regija
	Število aktivnih družb	
Predelovalne dejavnosti (C10–C33)	306	403
C10 Proizvodnja živil	28	28
C11 Proizvodnja pijač	3	7
C12 Proizvodnja tobačnih izdelkov	0	0
C13 Proizvodnja tekstilij	12	9
C14 Proizvodnja oblačil	5	6
C15 Proizvodnja usnjenih in sorodnih izdelkov	0	4
C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	12	32
C17 Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	1	5
C18 Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	17	20
C19 Proizvodnja koksa in naftnih derivatov	0	0
C20 Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	7	7
C21 Proizvodnja farmacevtskih surovin in preparatov	0	0
C22 Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	30	30
C23 Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	15	21
C24 Proizvodnja kovin	3	7
C25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	61	104
C26 Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	10	7
C27 Proizvodnja električnih naprav	11	20
C28 Proizvodnja drugih strojev in naprav	18	31
C29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	7	12
C30 Proizvodnja drugih vozil in plovil	9	6
C31 Proizvodnja pohištva	4	24
C32 Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	12	10
C33 Popravila in montaža strojev in naprav	41	13

Opomba: Upoštevane so družbe, ki so v letu 2011 ustvarile prihodke od prodaje ali izkazale stroške dela.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni prikaz.

Leta 2011 so na **Obalno-kraškem** po vrednosti sredstev največje predelovalne družbe prevladovale v dejavnostih proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (67,6 milijona evrov sredstev na družbo), proizvodnje kemikalij in kemičnih izdelkov (14,4 milijona evrov) ter proizvodnje pijač (7,3 milijona evrov). Po vrednosti sredstev na aktivno družbo sledijo: proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov (4,2 milijona evrov), druge raznovrstne predelovalne dejavnosti (4,4 milijona evrov) in proizvodnja živil (3,2 milijona evrov). Ostali podatki so na voljo v preglednici 61.

Preglednica 63: Sredstva *aktivnih* družb po predelovanih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011

Obalno-kraška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
Predelovalne dejavnosti (C10-C33)	3.331.907	50,6%	23,8%	1,2%
C10 Proizvodnja živil	3.184.585	48,0%	30,9%	0,8%
C11 Proizvodnja pijač	7.292.111	58,3%	57,3%	0,2%
C13 Proizvodnja tekstilij	416.259	38,9%	35,9%	1,0%
C14 Proizvodnja oblačil	196.563	16,4%	16,2%	7,2%
C15 Proizvodnja usnjenih in sorodnih izdelkov	/	/	/	/
C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	255.237	40,0%	39,3%	1,9%
C17 Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	1.931.222	59,1%	58,3%	3,7%
C18 Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	202.221	66,2%	64,8%	2,7%
C20 Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	14.436.926	62,1%	31,0%	0,7%
C22 Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	949.497	63,8%	60,5%	3,0%
C23 Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	4.246.063	65,7%	49,5%	1,8%
C24 Proizvodnja kovin	2.331.523	51,5%	49,8%	2,8%
C25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	1.365.562	46,8%	30,3%	2,8%
C26 Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	1.000.655	31,4%	22,9%	4,8%
C27 Proizvodnja električnih naprav	588.520	50,1%	36,1%	1,4%
C28 Proizvodnja drugih strojev in naprav	1.519.556	39,4%	36,9%	6,7%
C29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	67.614.463	51,6%	10,6%	0,0%
C30 Proizvodnja drugih vozil in plovil	1.073.281	24,9%	10,5%	1,5%
C31 Proizvodnja pohištva	2.342.067	64,3%	56,6%	3,6%
C32 Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	4.354.208	28,6%	24,5%	4,5%
C33 Popravila in montaža strojev in naprav	540.707	14,8%	13,7%	3,2%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Leta 2011 so na **Goriškem** po vrednosti sredstev največje predelovalne družbe prevladoval v dejavnostih proizvodnje električnih naprav (dobrih 20 milijonov evrov sredstev na družbo), proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (slabih 17 milijonov evrov) ter proizvodnje

nekovinskih mineralnih izdelkov (slabih 13 milijonov evrov). Po vrednosti sredstev na aktivno družbo sledijo: proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov (6,7 milijona evrov), proizvodnja živil (5,2 milijona evrov), proizvodnja tekstilij (3 milijone evrov) ter proizvodnja drugih strojev in naprav (3 milijone evrov). Ostali podatki so na voljo v preglednici 62.

Preglednica 64: Sredstva aktivnih družb po predelovanih dejavnostih na Goriškem, 2011

Goriška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
Predelovalne dejavnosti (C10-C33)	3.557.221	53,0%	37,4%	2,8%
C10 Proizvodnja živil	5.230.833	55,2%	38,2%	1,4%
C11 Proizvodnja pijač	2.785.204	56,3%	55,8%	0,1%
C13 Proizvodnja tekstilij	3.029.203	60,2%	31,6%	1,6%
C14 Proizvodnja oblačil	261.631	42,9%	42,4%	0,2%
C15 Proizvodnja usnjenih in sorodnih izdelkov	2.707.698	22,0%	14,8%	8,2%
C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	577.358	51,1%	46,8%	2,2%
C17 Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	573.239	47,8%	45,8%	4,9%
C18 Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	377.110	57,1%	53,2%	2,5%
C20 Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	6.672.472	54,1%	45,9%	2,9%
C22 Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	1.104.171	53,0%	45,9%	2,5%
C23 Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	12.962.510	73,9%	51,3%	0,4%
C24 Proizvodnja kovin	1.371.598	33,5%	29,1%	3,3%
C25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	645.421	38,6%	37,1%	7,2%
C26 Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	264.267	43,3%	40,8%	4,6%
C27 Proizvodnja električnih naprav	20.019.875	48,5%	31,0%	5,4%
C28 Proizvodnja drugih strojev in naprav	3.009.155	47,0%	30,5%	3,4%
C29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	16.914.565	43,1%	29,5%	0,2%
C30 Proizvodnja drugih vozil in plovil	1.534.191	64,3%	54,8%	1,1%
C31 Proizvodnja pohištva	1.626.515	46,4%	39,1%	2,1%
C32 Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	1.741.877	46,2%	36,7%	3,8%
C33 Popravila in montaža strojev in naprav	470.518	21,6%	17,7%	7,6%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Na **Obalno-kraškem** največje (aktivne) družbe glede na celotne prihodke v letu 2011 poslujejo v dejavnostih proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (59,6 milijona evrov celotnih prihodkov na družbo) ter proizvodnje kemikalij in kemičnih izdelkov (11,1 milijona evrov

celotnih prihodkov na družbo). Po celotnih letnih prihodkih na aktivno družbo sledijo sledeče dejavnosti: proizvodnja živil (3,6 milijona evrov), proizvodnja kovin (3,3 milijona evrov) in proizvodnja pijač (3,1 milijona evrov). Ostali podatki so na voljo v spodnji preglednici.

Na **Goriškem** največje (aktivne) družbe glede na celotne prihodke v letu 2011 poslujejo v dejavnostih proizvodnje električnih naprav (24,1 milijona evrov celotnih prihodkov na družbo) in v proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (21,6 milijona evrov celotnih prihodkov na družbo). Po celotnih letnih prihodkih na aktivno družbo sledijo sledeče dejavnosti: proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov (slabih 7 milijonov evrov), proizvodnja živil (dobrih 6 milijonov evrov) in proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov (dobrih 5 milijona evrov). Ostali podatki so na voljo v spodnji preglednici.

Preglednica 65: Prihodki družb po predelovanih dejavnostih, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR
Predelovalne dejavnosti (C10-C33)	2.915.271	2.882.288	2.830.852	3.576.052	3.469.762	3.413.323
C10 Proizvodnja živil	3.628.897	3.539.986	3.492.565	6.054.314	5.868.977	5.833.527
C11 Proizvodnja pijač	3.131.995	3.065.469	2.819.391	1.530.033	1.580.531	1.476.038
C13 Proizvodnja tekstilij	386.509	381.595	379.287	3.051.981	2.980.402	2.967.605
C14 Proizvodnja oblačil	232.603	222.763	222.763	102.258	99.924	98.479
C15 Proizvodnja usnjenih in sorodnih izdelkov	/	/	/	3.049.908	3.006.482	2.995.041
C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	283.684	281.813	281.604	378.728	366.697	365.348
C17 Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	2.995.661	2.993.940	2.987.106	463.523	460.398	458.440
C18 Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	173.244	171.062	164.141	332.958	325.768	321.419
C20 Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	11.110.026	11.026.629	10.939.043	6.971.425	6.690.398	6.622.845
C22 Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	669.012	653.234	646.316	1.363.355	1.374.492	1.352.984

C23 Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	2.943.345	2.889.042	2.876.839	5.107.745	4.295.839	4.060.583
C24 Proizvodnja kovin	3.262.578	3.234.782	3.210.385	1.858.218	1.868.327	1.863.949
C25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	1.436.054	1.426.207	1.417.023	698.827	687.615	679.366
C26 Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	1.570.978	1.513.837	1.481.755	177.887	176.807	175.475
C27 Proizvodnja električnih naprav	513.959	508.022	499.038	24.058.281	23.785.778	23.413.994
C28 Proizvodnja drugih strojev in naprav	2.062.631	2.061.172	2.054.639	3.116.936	3.030.848	2.986.744
C29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	59.645.958	59.318.401	58.653.442	21.624.231	20.969.922	20.736.339
C30 Proizvodnja drugih vozil in plovil	1.038.087	1.070.260	995.997	1.584.875	1.524.335	1.319.550
C31 Proizvodnja pohištva	1.155.907	1.113.007	1.080.037	1.909.498	1.906.176	1.880.355
C32 Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	1.969.456	1.851.648	1.631.196	1.432.043	1.398.882	1.373.678
C33 Popravila in montaža strojev in naprav	315.404	304.996	225.875	669.822	662.794	659.036

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Spodnji preglednici prikazujeta *koeficient koncentracije treh največjih družb* v različnih predelovalnih dejavnostih. Ta kazalnik prikazuje delež prihodkov od prodaje treh družb z najvišjimi prihodki od prodaje v skupnih prihodkih od prodaje družb v preučevani dejavnosti v izbrani regiji.

Na **Obalno-kraškem** je bila v letu 2011 v proizvodnji pijač, v proizvodnji papirja in izdelkov iz papirja ter v proizvodnji kovin dosežena 100 % koncentracija treh družb, z zelo visokimi stopnjami koncentracije (od slabih 97 do skoraj 100 %) pa sledijo: proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic, proizvodnja pohištva, proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov ter druge raznovrstne predelovalne dejavnosti (glejte preglednico 64).

Na **Goriškem** je najvišja stopnja koncentracije dosežena v sledečih predelovalnih dejavnostih (glejte preglednico 65): proizvodnji usnjenih in sorodnih izdelkov (99,9 %), proizvodnji drugih vozil in plovil (99,1 %), proizvodnji pijač (97,8 %), proizvodnji motornih vozil, prikolic in

polprikolic (96,3 %), proizvodnji tekstilij (96,1 %) ter proizvodnji kemikalij in kemičnih izdelkov (96 %).

Preglednica 66: Prihodki od prodaje največjih igralcev po predelovalnih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Število družb	Čisti prihodki od prodaje treh največjih družb, EUR			Skupni čisti prihodki od prodaje v dejavnosti, EUR (e)	Stopnja tržne koncentracije (1+2+3) /e, %
		3	2	1		
C10 Proizvodnja živil	28	11.115.526	21.659.168	40.888.030	97.791.824	75,3%
C11 Proizvodnja pijač	3	79.561	306.671	8.071.942	8.458.174	100,0%
C13 Proizvodnja tekstilij	12	385.858	1.258.569	1.549.292	4.551.445	70,2%
C14 Proizvodnja oblačil	5	64.004	66.357	922.487	1.113.817	94,5%
C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	12	817.317	1.067.065	1.135.320	3.379.242	89,4%
C17 Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	1			2.987.106	2.987.106	100,0%
C18 Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	17	232.191	290.535	1.605.665	2.790.403	76,3%
C20 Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	7	8.042.707	18.173.923	49.979.981	76.573.303	99,5%
C22 Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	30	2.870.069	2.920.231	4.003.414	19.389.473	50,5%
C23 Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	15	5.855.119	8.512.636	14.895.918	43.152.586	67,8%
C24 Proizvodnja kovin	3	1.479.552	1.826.598	6.325.006	9.631.156	100,0%
C25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	61	4.616.693	5.091.168	42.254.163	86.438.395	60,1%
C26 Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	10	993.867	5.506.273	6.630.063	14.817.549	88,6%
C27 Proizvodnja električnih naprav	11	854.940	1.288.985	1.668.919	5.489.417	69,5%
C28 Proizvodnja drugih strojev in naprav	18	4.777.900	6.946.808	16.733.881	36.983.497	76,9%
C29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	7	132.527	823.639	409.350.225	410.574.096	99,9%
C30 Proizvodnja drugih vozil in plovil	9	328.210	1.826.045	6.147.901	8.963.969	92,6%
C31 Proizvodnja pohištva	4	178.448	889.889	3.244.910	4.320.147	99,8%
C32 Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	12	326.100	9.184.503	9.446.800	19.574.353	96,8%
C33 Popravila in montaža strojev in naprav	41	773.251	1.495.311	2.642.056	9.260.858	53,0%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Preglednica 67: Prihodki od prodaje največjih igralcev po predelovalnih dejavnostih na Goriškem, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Število družb	Čisti prihodki od prodaje treh največjih družb, EUR			Skupni čisti prihodki od prodaje v dejavnosti, EUR (e)	Stopnja tržne koncentracije (1+2+3) /e, %
		3	2	1		
C10 Proizvodnja živil	28	18.093.164	48.221.124	53.551.034	163.338.754	73,4%
C11 Proizvodnja pijač	7	88.958	140.537	9.879.864	10.332.264	97,8%
C13 Proizvodnja tekstilij	9	1.817.469	2.827.871	21.026.597	26.708.448	96,1%
C14 Proizvodnja oblačil	6	37.735	121.159	362.831	590.876	88,3%
C15 Proizvodnja usnjenih in sorodnih izdelkov	4	15.837	147.387	11.805.824	11.980.164	99,9%
C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	32	1.049.971	1.708.775	3.563.864	11.691.131	54,1%
C17 Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	5	400.158	535.314	946.259	2.292.199	82,1%
C18 Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	20	315.957	526.348	3.704.077	6.428.379	70,7%
C20 Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	7	1.879.647	4.039.627	38.589.008	46.359.918	96,0%
C22 Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	30	3.482.222	7.388.856	10.047.980	40.589.523	51,5%
C23 Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	21	6.911.213	8.456.610	46.418.561	85.272.238	72,5%
C24 Proizvodnja kovin	7	893.315	2.844.748	7.449.466	13.047.646	85,7%
C25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	104	2.578.350	8.392.607	16.663.125	70.654.036	39,1%
C26 Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	7	166.714	222.856	680.734	1.228.327	87,1%
C27 Proizvodnja električnih naprav	20	70.614.586	122.295.555	151.526.208	468.279.882	73,6%
C28 Proizvodnja drugih strojev in naprav	31	7.296.471	16.038.880	32.464.218	92.589.055	60,3%
C29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	12	15.031.301	30.184.052	194.411.499	248.836.072	96,3%
C30 Proizvodnja drugih vozil in plovil	6	60.065	61.385	7.722.775	7.917.300	99,1%
C31 Proizvodnja pohištva	24	5.167.296	9.937.636	11.864.198	45.128.528	59,8%
C32 Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	10	2.527.910	3.548.389	5.523.060	13.736.777	84,4%
C33 Popravila in montaža strojev in naprav	13	488.515	1.577.195	5.081.749	8.567.466	83,4%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

Družbe v predelovanih dejavnostih na **Obalno-kraškem** so leta 2011 na tujih trgih ustvarile dobrih 66,5 % prihodkov od prodaje. Najbolj izvozno naravnana področja predelovalnih dejavnosti v obalno-kraški regiji so: proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (97,3 %), druge raznovrstne predelovalne dejavnosti (80,9 %), proizvodnja drugih vozil in plovil (73,8 %), proizvodnja oblačil (71,8 %) ter proizvodnja drugih strojev in naprav (68,6 %). Družbe v predelovanih dejavnostih na **Goriškem** so leta 2011 na tujih trgih ustvarile 58,5 % prihodkov od prodaje. Najbolj izvozno naravnana področja predelovalnih dejavnosti v goriški regiji so: proizvodnja drugih vozil in plovil (91,1 %), proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (90,2 %), proizvodnja tekstilij (81,2 %), proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov (76,2 %), druge raznovrstne predelovalne dejavnosti (68,8 %), proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov (68,2 %), proizvodnja drugih strojev in naprav (68,0 %) ter proizvodnja pohištva (66,8 %).

Preglednica 68: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb po predelovanih dejavnostih, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija	Goriška regija
	Prihodki od prodaje na tujem trgu (% čistih prihodkov od prodaje)	
Predelovalne dejavnosti (C10-C33)	66,5	58,5
Proizvodnja živil (10)	16,3	26,3
Proizvodnja pijač (11)	1,4	11,8
Proizvodnja tobačnih izdelkov (12)	0,0	0,0
Proizvodnja tekstilij (13)	34,2	81,2
Proizvodnja oblačil (14)	71,8	14,2
Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov (15)	0,0	68,2
Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva (16)	39,8	58,4
Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja (17)	3,0	41,0
Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa (18)	13,3	5,6
Proizvodnja koks in naftnih derivatov (19)	0,0	0,0
Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov (20)	23,5	76,2
Proizvodnja farmacevtskih surovin in preparatov (21)	0,0	0,0
Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas (22)	61,2	32,6
Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov (23)	51,8	33,1
Proizvodnja kovin (24)	31,5	57,4
Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (25)	49,9	17,3
Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov (26)	24,1	55,5
Proizvodnja električnih naprav (27)	24,7	62,2
Proizvodnja drugih strojev in naprav (28)	68,6	68,0
Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (29)	97,3	90,2
Proizvodnja drugih vozil in plovil (30)	73,8	91,1
Proizvodnja pohištva (31)	54,2	66,8
Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti (32)	80,9	68,8
Popravila in montaža strojev in naprav (33)	28,9	6,3

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Gospodarske družbe v predelovalnih dejavnostih s sedežem v **obalno-kraški regiji** so imele leta 2011 v povprečju 12 zaposlenih (kar je precej manj kot v goriški regiji). Povprečen zaposleni je bil opremljen z 240 tisoč evrov sredstev (kar je precej več kot v goriški regiji). Te družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile dobrih 206 tisoč evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in dobrih 37 evrov dodane vrednosti na zaposlenega (kar je več kot na Goriškem). V povprečju je mesečna bruto plača zaposlenega v predelovalni dejavnosti na Obalno kraškem znašala 1.328 evrov, stroški dela na zaposlenega pa so na letni ravni v povprečju znašali slabih 22 tisoč evrov (podobno kot na Goriškem).

Največje *povprečno število zaposlenih* v predelovalnih dejavnostih na Obalno kraškem so imele družbe v proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (137 zaposlenih na aktivno družbo), proizvodnji kemikalij in kemičnih izdelkov (35), proizvodnji kovin (34) ter proizvodnji papirja in izdelkov iz papirja (23).

Največjo *dodano vrednost na zaposlenega* v predelovalnih dejavnostih na Obalno kraškem so v povprečju ustvarile družbe v proizvodnji kemikalij in kemičnih izdelkov (30.717 evrov), proizvodnji drugih strojev in naprav (25.962 evrov), drugih raznovrstnih predelovalnih dejavnostih (24.336 evrov), proizvodnji pijač (24.316 evrov) in proizvodnji nekovinskih mineralnih izdelkov (23.921 evrov). Družbe v teh predelovalnih dejavnostih so tudi izplačevale najvišje povprečne mesečne bruto plače.

Preglednica 69: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, po predelovanih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija						
	Število zaposlenih na podjetje	Sredstva na zaposlenega (tisoč EUR)	Poslovni prihodki na zaposlenega (EUR)	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	Stroški dela na zaposlenega (EUR)	Delež stroškov dela v dodani vrednosti, (%)	Plače na zaposlenega (EUR)
Predelovalne dejavnosti (C10-C33)	12,1	240	206.115	37.370	21.999	58,9	1.328
Proizvodnja živil (10)	15,7	173	201.495	33.583	18.401	54,8	1.114
Proizvodnja pijač (11)	18,0	209	86.080	31.933	24.316	76,1	1.493
Proizvodnja tekstilij (13)	5,0	84	78.180	23.551	17.216	73,1	981
Proizvodnja oblačil (14)	2,8	60	65.541	20.346	17.974	88,3	1.118
Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva (16)	1,9	251	92.879	19.509	17.657	90,5	1.075
Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja (17)	23,4	84	127.551	32.921	22.184	67,4	1.376
Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa (18)	2,6	79	61.533	25.465	18.885	74,2	1.103
Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov (20)	35,2	420	312.221	59.057	30.717	52,0	1.927
Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas (22)	4,8	177	120.844	34.268	21.364	62,3	1.309
Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov (23)	13,4	268	181.069	41.625	23.921	57,5	1.437
Proizvodnja kovin (24)	34,3	66	94.960	30.212	20.700	68,5	1.208
Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (25)	14,1	87	90.722	28.430	21.203	74,6	1.233
Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov (26)	13,8	73	113.197	30.173	22.146	73,4	1.202
Proizvodnja električnih naprav (27)	5,0	101	86.224	29.293	20.997	71,7	1.306
Proizvodnja drugih strojev in naprav (28)	9,3	166	208.901	38.083	25.962	68,2	1.632
Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (29)	137,4	490	430.388	50.771	22.024	43,4	1.360
Proizvodnja drugih vozil in plovil (30)	6,6	119	94.262	12.035	23.279	193,4	1.429
Proizvodnja pohištva (31)	10,3	131	61.606	17.748	14.463	81,5	882
Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti (32)	8,3	340	146.005	42.684	24.336	57,0	1.505
Popravila in montaža strojev in naprav (33)	2,5	207	116.977	36.711	21.766	59,3	1.282

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Gospodarske družbe v predelovalnih dejavnostih s sedežem v **goriški regiji** so imele leta 2011 v povprečju 27 zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen s 126 tisoč evrov sredstev. Te družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile dobrih 123 tisoč evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in dobrih 32 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. V povprečju je mesečna bruto plača zaposlenega v predelovalni dejavnosti na Goriškem znašala 1.316 evrov, stroški dela na zaposlenega pa so na letni ravni v povprečju znašali slabih 22 tisoč evrov.

Največje *povprečno število zaposlenih* v predelovalnih dejavnostih na Goriškem so zabeležile družbe v proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (171 zaposlenih na aktivno družbo), proizvodnji električnih naprav (163), proizvodnji kemikalij in kemičnih izdelkov (53), proizvodnji živil (47) ter proizvodnji usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov (40).

Največjo *dodano vrednost na zaposlenega* v predelovalnih dejavnostih na Goriškem so v povprečju ustvarile družbe v proizvodnji drugih vozil in plovil (58.769 evrov), proizvodnji tekstilij (38.465 evrov), proizvodnji kemikalij in kemičnih izdelkov (38.411 evrov), popravilu in montaži strojev in naprav (36.629 evrov), proizvodnji nekovinskih mineralnih izdelkov (36.317 evrov) in proizvodnji električnih naprav (36.038). Družbe v teh predelovalnih dejavnostih so pretežno izplačevale najvišje povprečne mesečne bruto plače.

Preglednica 70: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, po predelovanih dejavnostih na Goriškem, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Goriška regija						
	Število zaposlenih na podjetje	Sredstva na zaposlenega (tisoč EUR)	Poslovni prihodki na zaposlenega (EUR)	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	Stroški dela na zaposlenega (EUR)	Delež stroškov dela v dodani vrednosti, (%)	Plače na zaposlenega (EUR)
Predelovalne dejavnosti (C10-C33)	26,7	126	123.135	32.182	21.628	67,2	1.316
Proizvodnja živil (10)	46,7	105	123.743	27.935	19.630	70,3	1.209
Proizvodnja pijač (11)	12,6	176	93.523	14.236	17.585	123,5	1.069
Proizvodnja tekstilij (13)	13,8	174	178.911	38.465	22.945	59,7	1.420
Proizvodnja oblačil (14)	0,7	270	92.923	25.976	22.575	86,9	1.371
Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov (15)	40,2	67	75.554	23.567	19.789	84,0	1.184
Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva (16)	3,5	147	102.170	21.547	18.704	86,8	1.148
Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja (17)	3,1	157	121.927	33.651	20.501	60,9	1.232
Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa (18)	5,0	72	63.056	23.460	20.197	86,1	1.286
Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov (20)	52,7	160	202.190	38.411	23.942	62,3	1.538
Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas (22)	10,1	105	128.923	29.130	21.539	73,9	1.336
Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov (23)	34,3	382	118.331	36.317	25.223	69,5	1.513
Proizvodnja kovin (24)	14,7	88	126.005	31.883	20.538	64,4	1.250
Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (25)	7,5	89	86.975	31.506	22.196	70,4	1.377
Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov (26)	2,2	115	80.576	24.679	19.056	77,2	1.075
Proizvodnja električnih naprav (27)	162,9	117	139.744	36.038	21.508	59,7	1.295
Proizvodnja drugih strojev in naprav (28)	25,5	112	116.654	30.038	24.581	81,8	1.491
Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (29)	171,3	96	124.351	32.439	22.089	68,1	1.346
Proizvodnja drugih vozil in plovil (30)	8,0	134	147.189	58.769	30.004	51,1	1.906
Proizvodnja pohištva (31)	18,8	85	100.337	23.479	17.412	74,2	1.033
Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti (32)	22,6	71	48.388	24.278	17.039	70,2	1.007
Popravila in montaža strojev in naprav (33)	3,9	112	160.280	36.629	22.627	61,8	1.408

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Leta 2011 so na **Obalno-kraškem** največje čiste dobičke v predelovalnih dejavnostih v povprečju ustvarjale družbe v proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (dobrih 520 tisoč evrov na aktivno družbo) in v proizvodnji papirja in izdelkov iz papirja (slabih 83 tisoč evrov na aktivno družbo). Po čistem dobičku na aktivno družbo sledijo: proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov (slabih 78 tisoč prihodkov na družbo), proizvodnja živil (dobrih 74 tisoč evrov na družbo) in proizvodnja kovin (dobrih 63 tisoč evrov na družbo). Največje izgube v tej regiji so v letu 2011 beležile družbe, ki se ukvarjajo s proizvodnjo drugih vozil in plovil (z izgubo v višini slabih 188 tisoč evrov na družbo), proizvodnjo pijač (s 77,5 tisoč evrov izgube na družbo) in proizvodnjo pohištva (s 33 tisoč evrov izgube na družbo). Ostali podatki so na voljo v spodnji preglednici.

Leta 2011 so na **Goriškem** največje čiste dobičke v predelovalnih dejavnostih v povprečju ustvarjale družbe v proizvodnji električnih naprav (dober milijon evrov na aktivno družbo) in proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (405 tisoč evrov na aktivno družbo). Po čistem dobičku na aktivno družbo sledijo: proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov (slabih 174 tisoč evrov), proizvodnja drugih vozil in plovil (dobrih 127 tisoč evrov), proizvodnja tekstilij (95,5 tisoč evrov) ter druge raznovrstne predelovalne dejavnosti (90,7 tisoč evrov). Največje izgube v letu 2011 v tej regiji so v povprečju zabeležile družbe v proizvodnji nekovinskih mineralnih izdelkov (izguba v višini dobrih 404 tisoč evrov na aktivno družbo), v proizvodnji pijač (z 284 tisoč evri izgube na družbo) in v proizvodnji izdelkov iz gume in plastičnih mas (s 97 tisoč evri izgube na družbo). Ostali podatki so na voljo v spodnji preglednici.

Preglednica 71: Poslovni izidi družb po predelovanih dejavnostih, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Čisti poslovni izid na aktivno družbo (EUR)	EBIT na aktivno družbo (EUR)	EBITDA na aktivno družbo (EUR)	Čisti poslovni izid na aktivno družbo (EUR)	EBIT na aktivno družbo (EUR)	EBITDA na aktivno družbo (EUR)
Predelovalne dejavnosti (C10-C33)	19.598	86.734	215.206	46.839	83.158	294.761
C10 Proizvodnja živil	74.220	134.044	271.934	56.696	113.699	405.598
C11 Proizvodnja pijač	-77.496	-101.189	275.436	-283.752	-216.141	-54.324
C13 Proizvodnja tekstilij	2.078	9.107	30.563	95.533	153.249	261.458
C14 Proizvodnja oblačil	6.092	1.236	8.063	-3.500	795	5.608
C15 Proizvodnja usnjenih in sorodnih izdelkov	/	/	/	39.686	71.064	152.047
C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	-6.290	-4.016	8.569	-31.531	-25.030	10.392

C17 Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	82.867	121.570	251.455	15.967	23.751	51.262
C18 Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	-852	-349	18.295	-13.180	-11.036	16.711
C20 Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	77.881	343.141	949.843	173.666	80.348	459.017
C22 Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	14.614	26.429	74.714	-97.270	-61.375	84.886
C23 Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	3.098	95.989	286.395	-404.122	-606.149	398.813
C24 Proizvodnja kovin	63.414	86.963	326.387	54.503	79.712	166.834
C25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	-8.214	20.228	116.118	14.118	25.647	73.883
C26 Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	35.590	45.756	110.829	1.658	3.287	12.339
C27 Proizvodnja električnih naprav	15.580	26.414	48.870	1.053.194	1.405.557	2.485.338
C28 Proizvodnja drugih strojev in naprav	23.453	45.517	111.180	-5.859	32.504	143.467
C29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	520.301	2.264.560	3.953.728	404.900	806.445	1.598.694
C30 Proizvodnja drugih vozil in plovil	-187.672	-149.185	-98.348	127.341	171.413	305.666
C31 Proizvodnja povišja	-32.957	-4.379	60.563	1.139	19.326	115.461
C32 Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	14.511	23.103	241.877	90.701	113.561	212.842
C33 Popravila in montaža strojev in naprav	10.709	10.784	36.799	27.552	31.739	57.627

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

Leta 2011 so na **Obalno-kraškem** v povprečju najvišje *stopnje čiste donosnosti sredstev* dosegale družbe v sledečih predelovalnih dejavnostih: proizvodnji papirja in izdelkov iz papirja (4,3 %), proizvodnji računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov (3,6 %), proizvodnji oblačil (3,1 %), proizvodnji kovin (2,7 %) in proizvodnji električnih naprav (2,6 %). *Čista donosnost kapitala* je bila v povprečju najvišja v dejavnostih proizvodnje drugih vozil in plovil (20,3 %), proizvodnje papirja in izdelkov iz papirja (17,4 %), proizvodnje oblačil (14,6 %), proizvodnje izdelkov iz gume in plastičnih mas (10,2 %) in proizvodnje električnih naprav (9,8 %).

Najvišje *koeficiente gospodarnosti iz poslovanja* so obalno-kraške družbe v povprečju dosegale v dejavnostih proizvodnje električnih naprav (1,056), proizvodnje papirja in izdelkov iz papirja

(1,045), proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (1,042) ter popravila in montaže strojev in naprav (1,040).

Leta 2011 so na **Goriškem** v povprečju najvišje *stopnje čiste donosnosti sredstev* dosegale družbe v sledečih predelovalnih dejavnostih: proizvodnji drugih vozil in plovil (8,3 %), popravilu in montaži strojev in naprav (5,9 %), proizvodnji električnih naprav (5,3 %), drugih raznovrstnih predelovalnih dejavnostih (5,2 %), proizvodnji kovin (4,0 %) in proizvodnji tekstilij (3,2 %). *Čista donosnost kapitala* je bila v povprečju najvišja v dejavnostih proizvodnje drugih vozil in plovil (24,3 %), popravila in montaže strojev in naprav (11,6 %), proizvodnje kovin (11,3 %), proizvodnje tekstilij (10,3 %), proizvodnje električnih naprav (10,3 %) in proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (9,8 %).

Najvišje *koeficiente gospodarnosti iz poslovanja* (tj. razmerje med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki) so goriške družbe v povprečju dosegale v dejavnostih proizvodnje drugih vozil in plovil (1,096), drugih raznovrstnih predelovalnih dejavnosti (1,072), proizvodnje električnih naprav (1,058), proizvodnje papirja in izdelkov iz papirja (1,054), proizvodnje kovin (1,054) ter popravila in montaže strojev in naprav (1,051).

Preglednica 72: Uspešnost poslovanja družb po predelovanih dejavnostih, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja
Predelovalne dejavnosti (C10-C33)	0,59%	1,88%	1,028	1,32%	3,11%	1,017
C10 Proizvodnja živil	2,3%	7,0%	1,018	1,1%	2,7%	0,999
C11 Proizvodnja pijač	-1,1%	-1,3%	0,957	-10,2%	-64,1%	0,912
C13 Proizvodnja tekstilij	0,5%	3,1%	1,026	3,2%	10,3%	1,044
C14 Proizvodnja oblačil	3,1%	14,6%	1,005	-1,3%	-3,9%	0,996
C15 Proizvodnja usnjenih in sorodnih izdelkov	/	/	/	1,5%	3,3%	1,012
C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	-2,5%	-7,9%	0,989	-5,5%	-28,2%	0,920
C17 Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	4,3%	17,4%	1,045	2,8%	8,8%	1,054
C18 Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	-0,4%	-1,3%	0,998	-3,5%	-10,3%	0,963

C20 Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	0,5%	1,2%	1,035	2,6%	5,4%	1,002
C22 Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	1,5%	10,2%	1,031	-8,8%	-35,2%	0,969
C23 Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	0,1%	0,2%	1,023	-3,1%	-5,9%	0,884
C24 Proizvodnja kovin	2,7%	5,0%	1,020	4,0%	11,3%	1,054
C25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	-0,6%	-2,0%	1,014	2,2%	4,6%	1,033
C26 Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	3,6%	8,4%	0,998	0,6%	1,2%	1,019
C27 Proizvodnja električnih naprav	2,6%	9,8%	1,056	5,3%	10,3%	1,058
C28 Proizvodnja drugih strojev in naprav	1,5%	7,8%	1,028	-0,2%	-0,6%	0,998
C29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	0,8%	3,1%	1,042	2,4%	9,8%	1,023
C30 Proizvodnja drugih vozil in plovil	-17,5%	20,3%	0,906	8,3%	24,3%	1,096
C31 Proizvodnja pohištva	-1,4%	-6,5%	0,994	0,1%	0,2%	1,017
C32 Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	0,3%	0,5%	0,985	5,2%	7,9%	1,072
C33 Popravila in montaža strojev in naprav	2,0%	3,5%	1,040	5,9%	11,6%	1,051

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

Leta 2011 so v predelovalnih dejavnostih na **Obalno-kraškem** najvišje deleže dolga v virih sredstev zabeležile družbe v proizvodnji drugih vozil in plovil (186,2 %). Sledijo družbe v proizvodnji izdelkov iz gume in plastičnih mas (85,0 %), v proizvodnji tekstilij (84,0 %), v proizvodnji drugih strojev in naprav (80,1 %), v proizvodnji oblačil (78,8 %), v proizvodnji pohištva (78,5 %), v proizvodnji papirja in izdelkov iz papirja (75,3 %) in v proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (75,3 %). Najnižje deleže dolga v virih sredstev so izkazale družbe v proizvodnji pijač (19,4 %), v drugih raznovrstnih predelovalnih dejavnostih (31,1 %), v popravilu in montaži strojev in naprav (44,2 %) in v proizvodnji kovin (46,1 %).

Leta 2011 so v predelovalnih dejavnostih na **Goriškem** najvišje deleže dolga v virih sredstev zabeležile družbe v proizvodnji pijač (84,1 %), v obdelavi in predelavi lesa, proizvodnji izdelkov

iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva (80,6 %), v proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (75,5 %) ter v proizvodnji izdelkov iz gume in plastičnih mas (75,0 %). Najnižje deleže dolga v virih sredstev so izkazale družbe v drugih raznovrstnih predelovalnih dejavnosti (34,3 %), v proizvodnji nekovinskih mineralnih izdelkov (47,6 %), v proizvodnji računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov (48,7 %), v proizvodnji električnih naprav (48,9 %) ter v popravilu in montaži strojev in naprav (49,4 %).

Vrednosti ostalih dveh kazalnikov financiranja in finančnega ustroja (tj. deleža kratkoročnih obveznosti v virih sredstev in kapitalsko pokritost dolgoročnih sredstev) po predelovalnih dejavnostih prikazuje spodnja preglednica.

Preglednica 73: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja po predelovanih dejavnostih, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)
Predelovalne dejavnosti (C10-C33)	68,7%	43,5%	61,9%	57,7%	34,3%	79,8%
C10 Proizvodnja živil	66,6%	43,5%	69,6%	59,5%	36,7%	73,4%
C11 Proizvodnja pijač	19,4%	12,2%	138,2%	84,1%	56,8%	28,2%
C13 Proizvodnja tekstilij	84,0%	54,0%	41,2%	69,3%	41,3%	51,0%
C14 Proizvodnja oblačil	78,8%	49,3%	129,5%	65,5%	26,2%	80,4%
C15 Proizvodnja usnjenih in sorodnih izdelkov	/	/	/	56,1%	29,0%	199,3%
C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	68,9%	54,6%	77,6%	80,6%	47,1%	37,9%
C17 Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	75,3%	71,6%	41,8%	68,3%	29,9%	66,3%
C18 Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	66,8%	34,5%	50,2%	66,0%	41,4%	59,6%
C20 Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	55,4%	41,5%	71,8%	51,4%	33,6%	89,9%
C22 Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	85,0%	65,0%	23,6%	75,0%	40,6%	47,2%
C23 Proizvodnja	69,3%	42,9%	46,7%	47,6%	28,7%	70,9%

nekovinskih mineralnih izdelkov						
C24 Proizvodnja kovin	46,1%	34,3%	104,7%	64,7%	50,3%	105,5%
C25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	69,7%	47,2%	64,7%	52,7%	39,8%	122,5%
C26 Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	57,7%	43,6%	134,7%	48,7%	38,5%	118,6%
C27 Proizvodnja električnih naprav	73,1%	32,8%	53,8%	48,9%	26,2%	105,4%
C28 Proizvodnja drugih strojev in naprav	80,1%	63,8%	50,4%	69,9%	54,8%	64,0%
C29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	75,3%	42,8%	47,8%	75,5%	38,2%	56,8%
C30 Proizvodnja drugih vozil in plovil	186,2%	176,9%	-346,7%	65,8%	29,4%	53,2%
C31 Proizvodnja pohištva	78,5%	41,9%	33,4%	66,3%	46,4%	72,6%
C32 Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	31,1%	22,2%	241,0%	34,3%	18,1%	142,3%
C33 Popravila in montaža strojev in naprav	44,2%	25,2%	377,9%	49,4%	40,3%	234,0%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

4.5.4 Oskrba z električno energijo, plinom in paro

Na **Goriškem** se je z dejavnostjo oskrbe z električno energijo, plinom in paro leta 2011 ukvarjalo 32 gospodarskih družb, na **Obalno-kraškem** pa 12 gospodarskih družb. Družbe je mogoče poimensko najdi (med drugim tudi) preko spletnega portala Bizi.si.

Preglednica 74: Število *aktivnih* gospodarskih družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija Goriška regija	
	Število aktivnih družb	
D = D35 Oskrba z električno energijo, plinom in paro	12	32

Opomba: Upoštevane so družbe, ki so v letu 2011 ustvarile prihodke od prodaje ali izkazale stroške dela.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni prikaz.

Na **Obalno-kraškem** je imela leta 2011 povprečna družba v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro slabih 3 milijone evrov sredstev, pri čemer je bilo 83 % sredstev dolgoročnih, 82 % sredstev so predstavljala opredmetena osnovna sredstva, 5,3 % sredstev pa so družbe držale v obliki denarja.

Na **Goriškem** je imela leta 2011 povprečna družba v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro 16,6 milijona evrov sredstev, pri čemer je bilo 89 % sredstev dolgoročnih, 83 % sredstev so predstavljala opredmetena osnovna sredstva, 0,7 % sredstev pa so družbe držale v obliki denarja.

Preglednica 75: Sredstva *aktivnih* družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011

Obalno-kraška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
D = D35 Oskrba z električno energijo, plinom in paro	2.942.344	83,3%	82,3%	5,3%

Goriška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
D = D35 Oskrba z električno energijo, plinom in paro	16.615.144	88,7%	83,1%	0,7%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Prihodki družb, ki izvajajo oskrbo z električno energijo, plinom in paro, so v letu 2011 na **Goriškem** v povprečju znašali 6,2 milijona evrov na aktivno družbo, na **Obalno-kraškem** pa dober milijon evrov na aktivno družbo. V obeh regijah so čisti prihodki od prodaje predstavljali levji delež celotnih prihodkov družb.

Preglednica 76: Prihodki aktivnih družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR
D = D35 Oskrba z električno energijo, plinom in paro	1.030.689	1.023.743	1.019.634	6.234.682	6.179.686	5.895.629

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Spodnja preglednica prikazuje *koeficient koncentracije treh največjih družb* v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro. Ta kazalnik prikazuje delež prihodkov od prodaje treh družb z najvišjimi prihodki od prodaje v skupnih prihodkih od prodaje družb v preučevani dejavnosti v izbrani regiji. Spodnja preglednica kaže, da na **Goriškem** in še posebej na **Obalno-kraškem** obstaja visoka stopnja tržne koncentracije v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro. Tri največje družbe so leta 2011 na Goriškem dosegle 88 %, na Obalno-kraškem pa 99 % skupnih prihodkov od prodaje vseh družb v tej dejavnosti v regiji.

Preglednica 77: Prihodki od prodaje največjih družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008:	Obalno kraška regija		Goriška regija	
	D35 Oskrba z električno energijo, plinom in paro		D35 Oskrba z električno energijo, plinom in paro	
Čisti prihodki od prodaje treh največjih družb, EUR	3	96.213	39.186.192	
	2	114.395	40.163.213	
	1	11.886.307	87.035.977	
Skupni čisti prihodki od prodaje v dejavnosti, EUR		12.235.605	188.660.115	
Stopnja koncentracije treh največjih družb		98,87%	88,19%	

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Gospodarske družbe, ki na **Goriškem** delujejo v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, na tujem trgu ustvarijo le 4,1 % prihodkov od prodaje, medtem ko **obalno-kraške družbe** v tej dejavnosti na tuje trge ne prodajajo.

Preglednica 78: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011

	Obalno-kraška regija	Goriška regija
Prihodki od prodaje na tujem trgu (% čistih prihodkov od prodaje)	0	4,1

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Gospodarske družbe s sedežem v **obalno-kraški regiji**, ki opravljajo dejavnost oskrbe z električno energijo, plinom in paro, so imele leta 2011 v povprečju (manj kot) 1 zaposlenega; vsak je bil v povprečju opremljen s 3,1 milijona sredstev. Družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile dober milijon evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in slabih 234 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Povprečje letnih stroškov dela ter izplačano povprečno mesečno bruto plačo kaže spodnja preglednica.

Gospodarske družbe s sedežem v **goriški regiji**, ki opravljajo dejavnost oskrbe z električno energijo, plinom in paro, so imele leta 2011 v povprečju 14 zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen z 770 tisoč evrov sredstev. Družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile slabih 295 tisoč evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in dobrih 89 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Povprečje letnih stroškov dela ter izplačano povprečno mesečno bruto plačo kaže spodnja preglednica.

Preglednica 79: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, za dejavnost oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011

	Število zaposlenih na družbo	Sredstva na zaposlenega (000 EUR)	Poslovni prihodki na zaposlenega (EUR)	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	Stroški dela na zaposlenega (EUR)	Delež stroškov dela v dodani vrednosti (%)	Plače na zaposlenega (EUR)
Obalno-kraška regija	0,7*	3.096	1.045.220*	233.624*	34.164	14,6	2.249
Goriška regija	13,6	770	294.757	89.232	33.073	37,1	1.969

Opomba: *Večina družb ima 0 zaposlenih. Družba Mestni Plinovodi d.o.o., ki na Obalno-kraškem ustvari dobrih 97 % prihodkov od prodaje v tej dejavnosti, je v lasti drugega podjetja in beleži majhno število zaposlenih.

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Leta 2011 so aktivne družbe na **Obalno-kraškem** v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro v povprečju ustvarile 26 tisoč evrov čistega dobička (povprečni EBIT je znašal slabih 62 tisoč evrov, EBITDA pa slabih 197 tisoč evrov) in izkazale 0,9-odstotno čisto

donosnosti sredstev in 1,7-odstotno čisto donosnost kapitala. Poslovni prihodki so za 6,4 % presegali poslovne odhodke.

Na **Goriškem** so leta 2011 družbe v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro v povprečju ustvarile dobrih 175 tisoč evrov dobička (povprečni EBIT je znašal 441 tisoč evrov, EBITDA pa 1,2 milijona evrov) in izkazale 1,1-odstotno čisto donosnost sredstev in 1,7-odstotno čisto donosnost kapitala. Poslovni prihodki so za 7,5 % presegali poslovne odhodke.

Preglednica 80: Uspešnost poslovanja gospodarskih družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Čisti poslovni izid na aktivno družbo, EUR	EBIT na aktivno družbo, EUR	EBITDA na aktivno družbo, EUR	Čisti poslovni izid na aktivno družbo, EUR	EBIT na aktivno družbo, EUR	EBITDA na aktivno družbo, EUR
D = D35 Oskrba z električno energijo, plinom in paro	25.924	61.714	196.865	175.293	441.305	1.213.075
Področje dejavnosti po SKD 2008	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja
D = D35 Oskrba z električno energijo, plinom in paro	0,9%	1,7%	1,064	1,1%	1,7%	1,075

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

Leta 2011 so družbe v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro na **Obalno-kraškem** izkazale 48,1 % dolga v vseh virih sredstev. Med njihovimi viri sredstev je bilo v povprečju 12,1 % kratkoročnih obveznosti. Njihov lastniški kapital v povprečju pokriva dobrih 62 % dolgoročnih sredstev.

Leta 2011 so družbe v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro na **Goriškem** izkazale 38,2 % dolga v vseh virih sredstev. Med njihovimi viri sredstev je bilo v povprečju 15,2 % kratkoročnih obveznosti. Njihov lastniški kapital v povprečju pokriva slabih 70 % dolgoročnih sredstev.

Preglednica 81: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja družb v dejavnosti oskrbe z električno energijo, plinom in paro, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)
D = D35 Oskrba z električno energijo, plinom in paro	48,1%	12,1%	62,3%	38,2%	15,2%	69,7%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

4.5.5 Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje

V dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja je v letu 2011 poslovalo skupaj 9 družb na Goriškem in 14 družb na Obalno-kraškem. Tako na **Goriškem** kot na **Obalno-kraškem** je največ aktivnih družb (6 od 9 oziroma 9 od 14) poslovalo v dejavnosti zbiranja in odvoza odpadkov, ravnanja z njimi in pridobivanja sekundarnih surovin. Ostale podatke kaže spodnja preglednica. Družbe je mogoče poimensko najti (med drugim tudi) preko spletnega portala Bizi.si.

Preglednica 82: Število aktivnih gospodarskih družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011

	Obalno-kraška regija	Goriška regija
Področje dejavnosti po SKD 2008	Število aktivnih družb	
E Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja (skupaj)	14	9
E36 Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	3	3
E37 Ravnanje z odplakami	0	0
E38 Zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanje z njimi, pridobivanje sekundarnih surovin	9	6
E39 Saniranje okolja in drugo ravnanje z odpadki	2	0

Opomba: Upoštevane so družbe, ki so v letu 2011 ustvarile prihodke od prodaje ali izkazale stroške dela.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni prikaz.

Sredstva na aktivno družbo v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja so leta 2011 na **Obalno-kraškem** v povprečju znašala 5,2 milijona evrov. Družbe, ki opravljajo dejavnost zbiranja, prečiščevanja in distribucije vode, so bile glede na

vrednost sredstev v povprečju precej večje od družb, ki izvajajo dejavnosti zbiranja in odvažanja odpadkov, ravnanja z njimi in pridobivanja sekundarnih surovin. Najmanjša sredstva na družbo so bila v zabeležena v dejavnosti saniranja okolja in drugega ravnanja z odpadki. Podatke glede strukture sredstev kaže spodnja preglednica.

Sredstva na aktivno družbo v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja so leta 2011 na **Goriškem** v povprečju znašala 3,1 milijona evrov. Družbe, ki opravljajo dejavnost zbiranja, prečiščevanja in distribucije vode, so bile glede na vrednost sredstev v povprečju precej večje od družb, ki izvajajo dejavnosti zbiranja in odvažanja odpadkov, ravnanja z njimi in pridobivanja sekundarnih surovin. Podatke glede strukture sredstev kaže spodnja preglednica.

Preglednica 83: Sredstva aktivnih družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011

Obalno-kraška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
E Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja (skupaj)	5.202.013	53,5%	47,1%	1,9%
E36 Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	7.847.591	47,2%	44,7%	1,3%
E38 Zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanje z njimi, pridobivanje sekundarnih surovin	5.168.398	59,3%	50,5%	1,9%
E39 Saniranje okolja in drugo ravnanje z odpadki	1.384.916	11,2%	11,1%	7,7%
Goriška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
E Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja (skupaj)	3.074.426	51,5%	31,9%	6,5%
E36 Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	5.402.799	63,3%	35,4%	2,6%
E38 Zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanje z njimi, pridobivanje sekundarnih surovin	1.910.240	35,0%	26,9%	12,0%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Na **Obalno-kraškem** so v letu 2011 družbe v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja v povprečju izkazale 4,5 milijona evrov celotnih prihodkov. Prihodki od prodaje so predstavljali zgolj 28 % celotnih prihodkov. Družbe za zbiranje, prečiščevanje in distribucijo vode ter družbe, ki izvajajo dejavnost zbiranja in odvoza odpadkov, ravnanja z njimi ter pridobivanja sekundarnih surovin, so v povprečju izkazale znatno višje prihodke od družb, ki izvajajo dejavnost saniranja okolja in drugega ravnanja z odpadki.

Na **Goriškem** so v letu 2011 družbe v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja v povprečju izkazale 3,7 milijona evrov celotnih prihodkov. Levji delež celotnih prihodkov (97 %) predstavljajo prihodki od prodaje. Družbe za zbiranje, prečiščevanje in distribucijo vode so v povprečju izkazale precej višje prihodke od družb, ki izvajajo dejavnost zbiranja in odvoza odpadkov, ravnanja z njimi ter pridobivanja sekundarnih surovin.

Preglednica 84: Prihodki aktivnih družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR
E Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja (skupaj)	4.534.476	4.471.559	1.261.442	3.682.103	3.644.408	3.562.055
E36 Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	5.065.612	4.903.169	4.875.983	5.988.383	5.964.417	5.781.122
E38 Zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanje z njimi, pridobivanje sekundarnih surovin	4.909.665	4.851.085	4.258.898	2.528.963	2.484.403	2.452.521
E39 Saniranje okolja in drugo ravnanje z odpadki	1.544.057	1.531.943	1.531.943			

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Spodnja preglednica prikazuje *koeficient koncentracije treh največjih družb* v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja. Ta kazalnik prikazuje delež prihodkov od prodaje treh družb z najvišjimi prihodki od prodaje v skupnih prihodkih od prodaje družb v preučevani dejavnosti v izbrani regiji. Tako na **Obalno-kraškem** kot na **Goriškem** tri družbe v dejavnosti zbiranja, prečiščevanja in distribucije vode 100 % pokrivajo trg. Dejavnost zbiranja in odvoza odpadkov, ravnanja z njimi in pridobivanja sekundarnih virov na **Goriškem** kaže 95-odstotno na **Obalno-kraškem** pa 69-odstotno koncentracijo treh podjetij v regiji. V dejavnosti saniranja okolja in drugega ravnanja z odpadki na **Obalno-kraškem** sta aktivni zgolj dve družbi in je tržna koncentracija dveh družb torej 100 %.

Preglednica 85: Prihodki od prodaje največjih družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008:	Goriška regija		Obalno-kraška regija		
	E36 Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	E38 Zbiranje in odvoz odpadkov, ravnanje z njimi, pridobivanje sekundarnih surovin	E36 Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	E38 Zbiranje in odvoz odpadkov, ravnanje z njimi, pridobivanje sekundarnih surovin	E39 Saniranje okolja in drugo ravnanje z odpadki
Čisti prihodki od prodaje treh največjih družb*	3 2 1	3.848.043 5.122.939 7.193.754	368.169 3.955.034 10.304.746	5.857.701 7.429.290 13.334.878	1.007.905 2.055.981
Skupni čisti prihodki od prodaje v dejavnosti		17.343.365 14.715.126	14.627.949	38.330.079	3.063.886
Stopnja koncentracije treh največjih družb		100% 94,57%	100%	69,45%	100%

Opombi: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene. *Če so zapisane manj kot 3 številke, obstajajo manj kot 3 aktivne družbe.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Družbe v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja na **Goriškem** so na tujih trgih ustvarile 3,4 % prihodkov od prodaje. Ta delež je za družbe na **Obalno-kraškem** opazno višji in znaša 14,2 %.

Preglednica 86: Izvozna naravnost družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011

	Obalno- kraška regija	Goriška regija
Prihodki od prodaje na tujem trgu (% čistih prihodkov od prodaje)	14,2	3,4

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Gospodarske družbe s sedežem v **obalno-kraški regiji** v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja so imele leta 2011 v povprečju 31 zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen s 114 tisoč evrov sredstev. Te družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile dobrih 87 tisoč evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in slabih 28 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Njihove letne stroške dela ter izplačano povprečno mesečno bruto plačo kaže preglednica 85.

Gospodarske družbe s sedežem v **goriški regiji** v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja so imele leta 2011 v povprečju 49 zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen s 64 tisoč evrov sredstev. Te družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile slabih 71 tisoč evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in dobrih 27 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Njihove letne stroške dela ter izplačano povprečno mesečno bruto plačo kaže preglednica 85.

Preglednica 87: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011

Regija	Število zapo- slenih na družbo	Povprečna sredstva na zaposle- nega, v tisoč EUR	Poslovni prihodki na zaposle- nega, v EUR	Dodana vrednost na zaposle- nega, v EUR	Stroški dela na zaposle- nega, v EUR	Delež stroškov dela v dodani vrednosti (%)	Plače na zapos- lenega, v EUR
Obalno- kraška regija	30,7	114	87.164	27.843	25.080	90,1	1.517
Goriška regija	49,0	64	70.711	27.105	23.290	85,9	1.467

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Na **Obalno-kraškem** so leta 2011 družbe v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja v povprečju izkazale poslovno izgubo, ki je znašala 73 tisoč evrov. Izguba je bila najvišja (dobrih 142 tisoč evrov) v dejavnosti zbiranja in odvoza odpadkov, ravnanja z njimi in pridobivanja sekundarnih surovin, povprečni poslovni izid družb v dejavnosti saniranja okolja in drugega ravnanja z odpadki pa je bil pozitiven (čisti dobiček na družbo je v letu 2011 znašal 160 tisoč evrov, kar predstavlja 11,6 % vrednosti sredstev in 17,7 % vrednosti kapitala). Podrobnejše podatke prikazuje preglednica 86.

Na **Goriškem** so leta 2011 družbe v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja v povprečju izkazale poslovno izgubo. Le-ta je znašala 1.835 evrov na družbo v dejavnosti zbiranja, prečiščevanja in distribuciji vode (EBIT je bil pozitiven in je znašal 36 tisoč evrov) ter 1.793 evrov izgube v dejavnosti zbiranja in odvoza odpadkov, ravnanja z njimi in pridobivanje sekundarnih surovin (kjer je EBIT bil še manj ugoden kot čisti poslovni izid, in sicer je znašal -8.788 evrov). Podrobnejše podatke prikazuje preglednica 86.

Preglednica 88: Uspešnost poslovanja družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Čisti poslovni izid na aktivno družbo, EUR	EBIT na aktivno družbo, EUR	EBITDA na <i>aktivno</i> družbo, EUR	Čisti poslovni izid na aktivno družbo, EUR	EBIT na aktivno družbo, EUR	EBITDA na <i>aktivno</i> družbo, EUR
E Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja (skupaj)	-73.072	-74.996	152.028	-1.807	6.105	195.427
E36 Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	-20.936	-169.989	37.224	-1.835	35.891	333.243
E38 Zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanje z njimi, pridobivanje sekundarnih surovin	-142.275	-106.479	170.434	-1.793	-8.788	126.518
E39 Saniranje okolja in drugo ravnanje z odpadki	160.134	209.169	241.406			
Področje dejavnosti po SKD 2008	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja
E Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja (skupaj)	-0,06%	-0,14%	1,002	-1,40%	-3,14%	0,981
E36 Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	0,0%	-0,1%	1,006	-0,3%	-0,3%	0,966
E38 Zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanje z njimi, pridobivanje sekundarnih surovin	-0,1%	-0,2%	0,996	-2,8%	-10,4%	0,976
E39 Saniranje okolja in drugo ravnanje z odpadki				11,6%	17,7%	1,158

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Leta 2011 so **obalno-kraške** družbe v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja izkazale 55 % dolga v virih sredstev. Njihove kratkoročne obveznosti so predstavljale 36 % vseh virov sredstev. Njihov lastniški kapital je pokrival 83,5 % dolgoročnih sredstev. Podrobnejše podatke po področjih te dejavnosti kaže preglednica 87.

Leta 2011 so **goriške** družbe v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja izkazale 58 % dolga v virih sredstev. Njihove kratkoročne obveznosti so predstavljale 42 % vseh virov sredstev. Njihov lastniški kapital je pokrival 82 % dolgoročnih sredstev. Podrobnejše podatke po področjih te dejavnosti kaže preglednica 87.

Preglednica 89: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja družb v dejavnosti oskrbe z vodo, ravnanja z odplakami in odpadki ter saniranja okolja, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)
E Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja (skupaj)	55,3%	36,2%	83,5%	57,7%	41,6%	82,1%
E36 Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	21,8%	16,5%	165,6%	63,3%	40,8%	58,0%
E38 Zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanje z njimi, pridobivanje sekundarnih surovin	73,5%	46,2%	44,8%	49,8%	42,8%	143,6%
E39 Saniranje okolja in drugo ravnanje z odpadki	34,6%	34,6%	585,1%			

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

4.5.6 Gradbeništvo

Na **Obalno-kraškem** je v gradbeništvu leta 2011 poslovalo 379 gospodarskih družb, od tega 193 v specializiranih gradbenih delih, 166 v gradnji stavb, 20 družb pa je izvajalo gradnjo inženirskih objektov.

Na **Goriškem** je v gradbeništvu leta 2011 poslovalo 299 gospodarskih družb, od tega 179 v specializiranih gradbenih delih, 110 v gradnji stavb, 10 družb pa je izvajalo gradnjo inženirskih objektov.

Družbe je mogoče poimensko najdi (med drugim tudi) preko spletnega portala Bizi.si.

Preglednica 90: Število aktivnih gospodarskih družb v gradbeništvu, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija	Goriška regija
	Število aktivnih družb	
F Gradbeništvo (F41-F43)	379	299
F41 Gradnja stavb	166	110
F42 Gradnja inženirskih objektov	20	10
F43 Specializirana gradbena dela	193	179

Opomba: Upoštevane so družbe, ki so v letu 2011 ustvarile prihodke od prodaje ali izkazale stroške dela.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni prikaz.

Sredstva na aktivno družbo v dejavnosti gradnje stavb na **Obalno-kraškem** so leta 2011 v povprečju znašala 2 milijona evrov, v dejavnosti specializiranih gradbenih del pa 230 tisoč evrov. Sredstva na aktivno podjetje v dejavnosti gradnje inženirskih projektov so leta 2011 znašala 4,1 milijona evrov. Podatke o strukturi sredstev kaže spodnja preglednica.

Sredstva na aktivno družbo v dejavnosti gradnje stavb na **Goriškem** so leta 2011 v povprečju znašala 788 tisoč evrov, v dejavnosti specializiranih gradbenih del pa 371 tisoč evrov. Sredstva na aktivno podjetje v dejavnosti gradnje inženirskih projektov znašajo kar 29,7 milijona evrov, a je ta ocena povprečja zelo pristranska, saj vrednost vleče navzgor družba Primorje d. d. (z 256 milijoni evrov sredstev), ki je v stečaju in katere sredstva so po vrednosti več kot 5-krat tolikšna kot sredstva druge največje družbe v dejavnosti). Podatke o strukturi sredstev kaže spodnja preglednica.

Preglednica 91: Sredstva aktivnih družb v gradbeništvu, 2011

Obalno-kraška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
Gradbenišтво (F41-F43)	1.231.688	31,7%	16,3%	2,1%
F41 Gradnja stavb	2.044.534	25,8%	9,8%	1,8%
F42 Gradnja inženirskih objektov	4.149.156	56,4%	40,1%	1,0%
F43 Specializirana gradbena dela	230.228	30,4%	21,2%	5,6%
Goriška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
Gradbenišтво (F41-F43)	1.505.668	39,7%	25,1%	2,8%
F41 Gradnja stavb	788.165	66,5%	56,8%	2,5%
F42 Gradnja inženirskih objektov	29.712.687	34,3%	16,3%	2,2%
F43 Specializirana gradbena dela	370.781	29,1%	23,1%	5,6%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Na **Obalno-kraškem** so družbe v dejavnosti gradnje stavb v letu 2011 v povprečju ustvarile 1,1 milijona celotnih prihodkov, družbe v dejavnosti specializiranih gradbenih del pa 219 tisoč evrov celotnih prihodkov na aktivno družbo. Celotni prihodki na aktivno družbo v dejavnosti gradnje inženirskih projektov so znašali slabih 2,8 milijona evrov.

Na **Goriškem** so družbe v dejavnosti gradnje stavb v letu 2011 v povprečju ustvarile 381 tisoč evrov celotnih prihodkov, družbe v dejavnosti specializiranih gradbenih del pa 597 tisoč evrov celotnih prihodkov. Celotni prihodki na aktivno družbo v dejavnosti gradnje inženirskih projektov so znašali dobrih 20 milijonov evrov oziroma – če izključimo družbo Primorje d.d. v stečaju, ki je imela 6,3-krat večje prihodke kot po prihodkih druga največja družba v tej dejavnosti – slabe 4 milijone evrov.

V obeh regijah so družbe v vseh treh področjih dejavnosti levji delež celotnih prihodkov dosegle iz naslova poslovanja.

Preglednica 92: Prihodki aktivnih družb v gradbeništvu, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR
Gradbeništvo (F41-F43)	741.493	730.203	704.731	1.170.779	1.150.160	1.115.308
F41 Gradnja stavb	1.106.329	1.087.495	1.050.589	380.650	379.013	367.878
F42 Gradnja inženirskih objektov	2.759.595	2.732.530	2.597.059	20.134.610	19.657.795	18.876.841
F43 Specializirana gradbena dela	218.566	215.400	211.161	596.901	590.103	582.359

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Na **Obalno-kraškem** so v letu 2011 tri družbe v dejavnosti gradnje stavb ustvarile 63 % skupnih prihodkov od prodaje vseh obalno-kraških družb v tej dejavnosti. Precej nižjo stopnjo koncentracije (21 %) v gradbeništvu na Obalno-kraškem izkazuje dejavnost specializiranih gradbenih del. Tri največje družbe v gradnji inženirskih objektov v tej regiji pa so leta 2011 ustvarile 88 % prihodkov od prodaje vseh družb v tej dejavnosti na Obalno-kraškem.

Spodnja preglednica kaže, da na **Goriškem** tri družbe v dejavnosti gradnje stavb ustvarijo 32 % skupnih prihodkov od prodaje vseh goriških družb v tej dejavnosti. Nekoliko višjo stopnjo koncentracije (54 %) v gradbeništvu na Goriškem izkazuje dejavnost specializiranih gradbenih del. Tri največje družbe v gradnji inženirskih objektov v tej regiji pa ustvarijo kar 97 % prihodkov od prodaje vseh družb v tej dejavnosti na Goriškem.

Preglednica 93: Prihodki od prodaje največjih družb v gradbeništvu, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008:	Goriška regija			Obalno-kraška regija			
	F41 Gradnja stavb	F42 Gradnja inženirskih objektov	F43 Specializirana gradbena dela	F41 Gradnja stavb	F42 Gradnja inženirskih objektov	F43 Specializirana gradbena dela	
Čisti prihodki od prodaje treh največjih družb* (EUR)	3 2 1	3.294.433 3.853.422 5.663.813	7.698.770 23.689.725 153.004.529	6.815.969 10.044.541 39.807.036	18.805.706 23.226.438 67.516.504	7.528.981 18.566.658 19.631.876	2.003.202 2.130.833 4.275.953
Skupni čisti prihodki od prodaje v dejavnosti (EUR)		40.466.551	188.768.413	104.242.186	174.397.733	51.941.173	40.754.039
Stopnja koncentracije treh največjih družb		31,66%	97,68%	54,36%	62,82%	88,04%	20,64%

Opombi: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene. *Če so zapisane manj kot 3 številke, obstajajo manj kot 3 aktivne družbe.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Družbe v gradbeništvu na **Goriškem** so na tujih trgih leta 2011 ustvarile 10,6 % prihodkov od prodaje. Ta delež je za gradbene družbe na **Obalno-kraškem** za več kot polovico nižji in znaša 4,8 %.

Preglednica 94: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb v gradbeništvu, 2011

	Obalno-kraška regija	Goriška regija
Prihodki od prodaje na tujem trgu (% čistih prihodkov od prodaje)	4,8	10,6

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Gospodarske družbe v gradbeništvu s sedežem v **obalno-kraški regiji** so imele leta 2011 v povprečju 5 zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen s 211 tisoč evrov sredstev. Te družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile dobrih 109 tisoč evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in dobrih 28 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Njihovi letni stroški dela na zaposlenega so znašali 19,5 tisoč evrov, v povprečju pa so izplačali mesečno bruto plačo v višini 1.192 evrov.

Gospodarske družbe v gradbeništvu s sedežem v **goriški regiji** so imele leta 2011 v povprečju 9 zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen s 165 tisoč evrov sredstev. Te družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile dobrih 119 tisoč evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in dobrih 22 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Njihovi letni stroški dela na zaposlenega so znašali dobrih 21 tisoč evrov, v povprečju pa so izplačali mesečno bruto plačo v višini 1.277 evrov.

Preglednica 95: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, v gradbeništvu, 2011

	Število zaposlenih na družbo	Povprečna sredstva na zaposlenega, v tisoč EUR	Poslovni prihodki na zaposlenega, v EUR	Dodana vrednost na zaposlenega, v EUR	Stroški dela na zaposlenega, v EUR	Delež stroškov dela v dodani vrednosti (%)	Plače na zaposlenega, v EUR
Obalno-kraška regija	5,1	211	109.121	28.265	19.503	69,0	1.192
Goriška regija	8,7	165	119.116	22.394	21.149	94,4	1.277

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Na **Obalno-kraškem** so leto 2011 družbe v dejavnosti gradnje stavb v povprečju zaključile s 93 tisoč evrov čiste izgube. Izguba obalno-kraških družb, ki se ukvarjajo s specializiranimi gradbenimi deli, je v povprečju znašala 2.642 evrov. Obalno-kraške družbe, ki izvajajo gradnjo inženirskih objektov, pa so za leto 2011 v povprečju izkazale 56.580 evrov čistega dobička, kar predstavlja 1,4 % vrednosti njihovih povprečnih sredstev in 5,5 % lastniškega kapitala.

Na **Goriškem** so leto 2011 družbe v dejavnosti gradnje stavb v povprečju zaključile s 13 tisoč evrov čiste izgube. Goriške družbe, ki se ukvarjajo s specializiranimi gradbenimi deli, so leto 2011 v povprečju zaključile s 3.321 evrov čistega dobička, kar predstavlja 0,9 % vrednosti njihovih povprečnih sredstev in 3,4 % lastniškega kapitala. Goriške družbe, ki izvajajo gradnjo inženirskih objektov, so leta 2011 v povprečju izkazale 3,5 milijona evrov izgube, a če izločimo družbo Primorje d.d. v stečaju (s 36 milijoni izgube), pa se čisti poslovni izid obrne na pozitivno in znaša 950 tisoč evrov na aktivno družbo.

Preglednica 96: Uspešnost poslovanja družb v gradbeništvu, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Čisti poslovni izid na aktivno družbo, EUR	EBIT na aktivno družbo, EUR	EBITDA na aktivno družbo, EUR	Čisti poslovni izid na aktivno družbo, EUR	EBIT na aktivno družbo, EUR	EBITDA na aktivno družbo, EUR
Gradbeništvo (F41-F43)	-41.346	-13.738	53.095	-120.236	-70.674	11.364
F41 Gradnja stavb	-98.144	-52.008	64.539	-13.153	-5.585	5.971
F42 Gradnja inženirskih objektov	56.580	177.502	396.459	-3.509.838	-2.214.857	-288.341
F43 Specializirana gradbena dela	-2.642	-639	7.669	3.321	9.114	31.421
Področje dejavnosti po SKD 2008	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja
Gradbeništvo (F41-F43)	-3,36%	-18,01%	0,984	-7,99%	-44,26%	0,957
F41 Gradnja stavb	-4,8%	-31,3%	0,958	-1,7%	-7,8%	0,997
F42 Gradnja inženirskih objektov	1,4%	5,5%	1,069	-11,8%	-77,8%	0,922
F43 Specializirana gradbena dela	-1,1%	-3,6%	0,997	0,9%	3,4%	1,012

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

Leta 2011 so **obalno-kraške** družbe v gradbeništvu izkazale 81 % dolga v virih sredstev. Njihove kratkoročne obveznosti so predstavljale 54 % vseh virov sredstev. Njihovi lastniški kapital je pokrival 59 % dolgoročnih sredstev. Podrobnejše podatke po področjih gradbene dejavnosti kaže preglednica 95.

Leta 2011 so **goriške** družbe v gradbeništvu v povprečju izkazale 82 % dolga v virih sredstev. Njihove kratkoročne obveznosti so predstavljale 59 % vseh virov sredstev. Njihov lastniški kapital je pokrival 45 % dolgoročnih sredstev. Podrobnejše podatke po področjih gradbene dejavnosti kaže preglednica 95.

Preglednica 97: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja družb v gradbeništvu, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)
Gradbeništvo (F41-F43)	81,4%	54,4%	58,8%	82,0%	59,1%	45,4%
F41 Gradnja stavb	84,6%	56,0%	59,5%	78,5%	36,2%	32,3%
F42 Gradnja inženirskih objektov	75,1%	48,4%	44,2%	84,8%	65,0%	44,3%
F43 Specializirana gradbena dela	68,0%	53,9%	105,2%	73,7%	62,3%	90,7%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

4.5.7 Storitvene dejavnosti

V storitveni dejavnosti je v letu 2011 poslovalo skupaj 1.727 družb **na Goriškem** in 2.458 družb **na Obalno-kraškem**.

Na **Goriškem** je bilo največ storitvenih družb skoncentriranih v dejavnosti trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil (650 od 1.727 storitvenih družb). Po številu aktivnih družb sledijo sledeče storitvene dejavnosti: strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (414 družb), gostinstvo (151 družb), promet in skladiščenje (147 družb) ter informacijske in komunikacijske dejavnosti (98 družb).

Tudi na **Obalno-kraškem** je bilo največ storitvenih družb skoncentriranih v dejavnosti trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil (843 od 2.458 storitvenih družb). Po številu aktivnih družb sledijo: strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (591 družb), promet in skladiščenje (299 družb), gostinstvo (192 družb), informacijske in komunikacijske dejavnosti (121 družb), druge raznovrstne poslovne dejavnosti (105) in poslovanje z nepremičninami (103 družbe).

Podrobnejše podatke prikazuje spodnja preglednica, natančnejši podatki za posamezna (pod)področja storitvenih dejavnosti pa so na voljo v prilogah 8-11. Družbe je mogoče poimensko najti preko spletnega portala Bizi.si.

Preglednica 98: Število aktivnih družb v posameznih storitvenih dejavnosti, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008 (slovenska različica dopolnjene NACE Rev.2)	Obalno-kraška regija	Goriška regija
	Število aktivnih družb	
STORITVE SKUPAJ (od G do S)	2.458	1.727
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	843	655
H - Promet in skladiščenje	299	147
I - Gostinstvo	192	151
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	121	98
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	42	22
L - Poslovanje z nepremičninami	103	55
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	591	414
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti (dajanje v najem in zakup, zaposlovalne dejavnosti, dejavnost potovalnih agencij, organizatorjev potovanj in s potovanji povezanih dejavnosti, varovanje in poizvedovalne dejavnosti, dejavnost oskrbe stavb in okolice, pisarniške in spremljajoče poslovne storitvene dejavnosti)	105	56
O - Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	0	0
P - Izobraževanje	23	16
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	49	33
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	38	44
S - Druge dejavnosti (dejavnost članskih organizacij, popravila računalnikov in izdelkov za široko rabo, druge storitvene dejavnosti)	52	36

Opomba: Upoštevane so družbe, ki so v letu 2011 ustvarile prihodke od prodaje ali izkazale stroške dela.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni prikaz.

Leta 2011 so na **Obalno-kraškem** po vrednosti sredstev največje storitvene družbe prevladovale v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (15,3 milijona evrov sredstev na aktivno družbo), kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih (4,2 milijona na aktivno družbo), v prometu in skladiščenju (3,8 milijona na aktivno družbo), v gostinstvu (2,7 milijona na aktivno družbo), v trgovini, vzdrževanju in popravilu motornih vozil (1 milijon evrov) ter v poslovanju z nepremičninami (974 tisoč evrov). Preglednica 97 prikazuje nekaj kazalnikov strukture sredstev storitvenih družb na Obalno-kraškem. Natančnejši podatki za posamezna (pod)področja storitvenih dejavnosti so na voljo v prilogah 8 in 9.

Preglednica 99: Sredstva *aktivnih* družb po storitvenih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011

Obalno-kraška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	1.017.998	38,0%	28,0%	3,8%
H - Promet in skladiščenje	3.805.022	76,1%	54,8%	4,9%
I - Gostinstvo	2.734.367	92,7%	75,8%	1,4%
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	297.739	51,6%	26,1%	10,0%
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	15.303.945	76,1%	9,4%	1,3%
L - Poslovanje z nepremičninami	973.962	62,1%	18,0%	3,1%
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	484.041	45,7%	19,2%	5,3%
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	324.095	46,8%	39,1%	4,9%
P - Izobraževanje	143.360	62,2%	43,3%	4,6%
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	490.752	83,2%	79,3%	6,4%
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	4.215.473	73,4%	54,6%	2,3%
S - Druge dejavnosti*	469.842	48,0%	36,2%	1,2%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene. * Glejte preglednico 96.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Leta 2011 so na **Goriškem** po vrednosti sredstev največje storitvene družbe prevladoval v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (12,1 milijona evrov sredstev na aktivno družbo), kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih (6,3 milijona na aktivno družbo), poslovanju z nepremičninami (1,2 milijona evrov na aktivno družbo) in v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (813 tisoč evrov na aktivno družbo). Preglednica 98 prikazuje nekaj kazalnikov strukture sredstev storitvenih družb na Goriškem. Natančnejši podatki za posamezna (pod)področja storitvenih dejavnosti so na voljo v prilogah 10 in 11.

Preglednica 100: Sredstva aktivnih družb po storitvenih dejavnostih na Goriškem, 2011

Goriška regija				
Področje dejavnosti po SKD 2008	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih (%)	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih (%)
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	770.581	36,7%	25,5%	4,4%
H - Promet in skladiščenje	667.330	46,9%	42,4%	4,5%
I - Gostinstvo	580.277	89,3%	84,3%	2,3%
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	250.294	43,5%	30,2%	8,9%
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	12.149.273	69,6%	2,8%	3,1%
L - Poslovanje z nepremičninami	1.188.059	73,7%	52,9%	3,1%
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	812.542	55,5%	19,2%	6,3%
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	158.494	49,9%	42,8%	6,3%
P - Izobraževanje	105.525	43,1%	41,9%	7,6%
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	235.340	63,9%	58,5%	8,0%
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	6.292.879	82,6%	51,0%	7,1%
S - Druge dejavnosti*	101.891	42,7%	40,9%	11,5%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene. * Glejte preglednico 96.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Na **Obalno-kraškem** so leta 2011 največje storitvene družbe glede na celotne prihodke poslovale v prometu in skladiščenju (slabe 3 milijone evrov celotnih prihodkov na aktivno družbo), v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (2,3 milijona evrov), v trgovini, vzdrževanju in popravilu motornih vozil (1,7 milijona evrov) in v kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih (1,5 milijona evrov prihodkov na aktivno družbo). Z izjemo družb v zavarovalniških in finančnih dejavnostih so levji delež celotnih prihodkov storitvenih družb predstavljali čisti prihodki od prodaje (preglednica 99). Natančnejši podatki za posamezna (pod)področja storitvenih dejavnosti so na voljo v prilogah 8 in 9.

Preglednica 101: Prihodki aktivnih družb po storitvenih dejavnostih, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	1.718.343	1.699.258	1.689.500	1.091.132	1.073.235	1.066.711
H - Promet in skladiščenje	2.974.208	2.904.546	2.839.959	1.057.256	1.045.174	1.017.745
I - Gostinstvo	718.119	692.299	677.187	209.616	206.918	202.347
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	337.432	330.508	325.419	277.737	270.654	259.950
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	2.320.886	540.521	500.097	1.016.991	345.777	277.186
L - Poslovanje z nepremičninami	202.819	200.316	191.276	215.968	224.167	215.424
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	250.480	253.231	240.478	700.559	669.106	651.968
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	421.626	417.450	411.356	232.075	230.265	229.090
P - Izobraževanje	108.864	106.903	98.821	140.683	138.722	83.536
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	211.583	208.722	205.190	188.855	186.647	185.596
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	1.459.682	1.403.033	1.385.435	4.079.733	4.023.609	3.940.853
S - Druge dejavnosti*	250.075	243.473	230.184	161.646	160.414	158.863

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene. * Glejte preglednico 96.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

Na **Goriškem** so leta 2011 največje storitvene družbe glede na celotne prihodke poslovale v kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih (4,1 milijona celotnih prihodkov na aktivno družbo), v trgovini, vzdrževanju in popravilu motornih vozil (1,1 milijona evrov), v prometu in skladiščenju (1,1 milijona evrov) in v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (dober milijon

evrov). Z izjemo družb v zavarovalniških in finančnih dejavnostih ter izobraževanju so levji delež celotnih prihodkov storitvenih družb predstavljali čisti prihodki od prodaje (preglednica 99). Natančnejši podatki za posamezna (pod)področja storitvenih dejavnosti so na voljo v prilogah 8 in 9.

Družbe v storitvenih dejavnostih na **Obalno-kraškem** so leta 2011 na tujih trgih ustvarile 35,5 % prihodkov od prodaje. Najbolj izvozno naravnana področja storitvenih dejavnosti so: promet in skladiščenje (kjer izvoz predstavlja 63 % prihodkov od prodaje), druge dejavnosti (40 %) ter finančne in zavarovalniške dejavnosti (34 %). Med najbolj izvozno zaprta področja storitvenih dejavnosti sodijo: zdravstvo in socialno varstvo (0,2 %), kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti (1 %) ter poslovanje z nepremičninami (1,3 %).

Družbe v storitvenih dejavnostih na **Goriškem** so leta 2011 na tujih trgih ustvarile 29,4 % prihodkov od prodaje. Najbolj izvozno naravnana področja storitvenih dejavnosti so: strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (katere na tujem trgu ustvarijo 63 % prihodkov od prodaje), druge dejavnosti (38 %) ter promet in skladiščenje (35 %). Med najbolj izvozno zaprta področja storitvenih dejavnosti sodijo: finančne in zavarovalniške dejavnosti (0,4 %), zdravstvo in socialno varstvo (0,7 %), kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti (1,4 %) ter gostinstvo (1,7 %).

Preglednica 102: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb po storitvenih dejavnostih, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija	Goriška regija
	Prihodki od prodaje na tujem trgu (% čistih prihodkov od prodaje)	
STORITVE SKUPAJ (od G do S)	35,5	29,4
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	28,5	25,1
H - Promet in skladiščenje	63	35,2
I - Gostinstvo	18,4	1,7
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	11,3	21,6
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	34,3	0,4
L - Poslovanje z nepremičninami	1,3	9,9
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	27,5	62,6
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	28,2	7,3
P - Izobraževanje	8	2,3
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	0,2	0,7
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	1	1,4
S - Druge dejavnosti*	39,9	37,8

Opomba: * Glejte preglednico 96.

Vir: AJ PES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Gospodarske družbe v storitvenih dejavnostih s sedežem v **obalno-kraški regiji** so imele leta 2011 v povprečju štiri zaposlene; vsak je bil v povprečju opremljen s 307 tisoč evrov sredstev. Te družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile slabih 214 tisoč evrov poslovnih prihodkov na

zaposlenega in dobrih 40 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. V povprečju je na Obalno-kraškem mesečna bruto plača zaposlenega v storitvenih dejavnostih znašala 1.479 evrov, stroški dela na zaposlenega pa so na letni ravni v povprečju znašali dobrih 24 tisoč evrov.

Največje *povprečno število zaposlenih* v storitvenih dejavnostih na Obalno-kraškem so zabeležile družbe v prometu in skladiščenju (12), kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih (med 11 in 12), gostinstvu (9) ter drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (6).

Preglednica 103: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, po storitvenih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija						
	Število zaposlenih na podjetje	Sredstva na zaposlenega (tisoč EUR)	Poslovni prihodki na zaposlenega (EUR)	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	Stroški dela na zaposlenega (EUR)	Delež stroškov dela v dodani vrednosti, (%)	Plače na zaposlenega (EUR)
STORITVE SKUPAJ (od G do S)	4,3	307	213.722	40.280	24.121	59,9	1.479
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	2,8	308	556.101	43.486	23.059	53,0	1.422
H - Promet in skladiščenje	12,1	269	165.472	50.666	27.118	53,5	1.650
I - Gostinstvo	9,0	249	63.959	29.097	20.271	69,7	1.255
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3,1	84	91.587	39.993	31.019	77,6	1.951
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	4,0	2.675	111.580	23.457	31.798	135,6	1.963
L - Poslovanje z nepremičninami	0,9	919	151.379	44.714	20.322	45,4	1.232
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	1,8	282	112.207	36.500	23.365	64,0	1.413
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	6,1	55	54.311	18.970	15.546	82,0	926
P - Izobraževanje	1,1	106	65.533	23.884	15.841	66,3	926
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	2,7	164	69.559	35.742	22.746	63,6	1.385
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	11,5	294	92.642	39.490	29.847	75,6	1.898
S - Druge dejavnosti*	3,2	116	63.775	27.688	19.317	69,8	1.161

Opomba: * Glejte preglednico 96.

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Največjo *dodano vrednost na zaposlenega* v storitvenih dejavnostih na Obalno-kraškem so v letu 2011 v povprečju ustvarile družbe v prometu in skladiščenju (slabih 51 tisoč evrov), v

poslovanju z nepremičninami (slabih 45 tisoč evrov) ter v trgovini, vzdrževanju in popravilo motornih vozil (dobrih 43 tisoč evrov). Vendar obalno-kraške družbe v teh dejavnostih niso hkrati izplačevale najvišjih mesečnih bruto plač, temveč so bile le-te izplačane v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (1.963 evrov), informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (1.951 evrov) ter kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih (1.898 evrov).

Gospodarske družbe v storitvenih dejavnostih s sedežem v **goriški regiji** so imele leta 2011 v povprečju štiri zaposlene; vsak je bil v povprečju opremljen z 228 tisoč evrov sredstev. Te družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile slabih 173 tisoč evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in dobrih 38 tisoč evrov dodane vrednosti na zaposlenega. V povprečju je na Goriškem mesečna bruto plača zaposlenega v storitvenih dejavnostih znašala 1.578 evrov, stroški dela na zaposlenega pa so na letni ravni v povprečju znašali dobrih 25 tisoč evrov.

Največje *povprečno število zaposlenih* v storitvenih dejavnostih na Goriškem so zabeležile družbe v kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih (34), prometu in skladiščenju (6 do 7), informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (4) ter drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (4).

Največjo *dodano vrednost na zaposlenega* v storitvenih dejavnostih na Goriškem so leta 2011 v povprečju ustvarile družbe v poslovanju z nepremičninami (66 tisoč evrov), finančnih in zavarovalniških dejavnostih (slabih 60 tisoč evrov) ter kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih (dobrih 55 tisoč evrov). Družbe v teh dejavnostih so – z izjemo družb, ki poslujejo z nepremičninami – hkrati izplačevale najvišje povprečne mesečne bruto plače. Nadpovprečno visoke plače so v tej regiji izplačevale še strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti ter informacijske in komunikacijske dejavnosti.

Preglednica 104: Kazalniki, povezani s proizvodnim dejavnikom delo, po storitvenih dejavnostih na Goriškem, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Goriška regija						
	Število zaposlenih na podjetje	Sredstva na zaposlenega (tisoč EUR)	Poslovni prihodki na zaposlenega (EUR)	Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	Stroški dela na zaposlenega (EUR)	Delež stroškov dela v dodani vrednosti, (%)	Plače na zaposlenega (EUR)
STORITVE SKUPAJ (od G do S)	4,1	228	172.596	38.360	25.240	65,8	1.578
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	3,4	188	268.994	33.854	21.469	63,4	1.322
H - Promet in skladiščenje	6,5	92	146.620	33.965	21.239	62,5	1.302
I - Gostinstvo	2,8	167	59.723	20.680	17.865	86,4	1.097
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3,7	62	69.833	33.786	28.639	84,8	1.818
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	2,0	6.026	112.874	59.555	31.261	52,5	2.018
L - Poslovanje z nepremičninami	0,8	1.334	226.702	65.703	22.493	34,2	1.351
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	2,8	282	205.857	40.552	29.282	72,2	1.846
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	3,7	38	45.312	20.484	16.890	82,5	1.012
P - Izobraževanje	1,9	54	67.109	21.139	20.310	96,1	1.154
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	2,3	131	80.511	41.394	23.796	57,5	1.510
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	34,1	169	105.665	55.360	33.774	61,0	2.159
S - Druge dejavnosti*	2,7	29	45.361	18.059	14.982	83,0	856

Opomba: * Glejte preglednico 96.

Vir: AJPEŠ, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR (2013c).

Leta 2011 so na **Goriškem** največje čiste dobičke v povprečju ustvarjale storitvene družbe v kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih (112,5 tisoč evrov na aktivno podjetje), v prometu in skladiščenju (dobrih 22 tisoč evrov na družbo) in v zdravstvu in socialnem varstvu (20,5 tisoč evrov). Največje izgube v tej regiji so v letu 2011 v povprečju zabeležile storitvene družbe v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (dobrih 805 tisoč evrov izgube na aktivno podjetje) in v gostinstvu (24 tisoč evrov izgube na aktivno družbo). Čisti poslovni izid, EBIT in EBITDA po storitvenih dejavnostih za leto 2011 prikazuje preglednica 103. Natančnejši podatki za posamezna (pod)področja storitvenih dejavnosti so na voljo v prilogi 11.

Slika čistih poslovnih izidov po storitvenih dejavnostih na Obalno-kraškem je precej drugačna. Leta 2011 so na **Obalno-kraškem** največje čiste dobičke v povprečju ustvarjale storitvene družbe v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (dobrih 657 tisoč evrov čistega dobička na aktivno podjetje), v prometu in skladiščenju (slabih 54,6 tisoč evrov na družbo) ter v trgovini, vzdrževanju in popravilu motornih vozil (dobrih 26 tisoč evrov na aktivno družbo). Največje izgube v tej regiji so v letu 2011 v povprečju zabeležile storitvene družbe v gostinstvu (slabih 124 tisoč evrov izgube na aktivno družbo) ter v kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih (slabih 144 tisoč evrov izgube na aktivno podjetje). Čisti poslovni izid, EBIT in EBITDA po storitvenih dejavnostih za leto 2011 prikazuje Preglednica 103. Natančnejši podatki za posamezna (pod)področja storitvenih dejavnosti so na voljo v prilogah 8 in 9.

Preglednica 105: Poslovni izidi družb po storitvenih dejavnosti, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Čisti poslovni izid na aktivno družbo (EUR)	EBIT na aktivno družbo (EUR)	EBITDA na aktivno družbo (EUR)	Čisti poslovni izid na aktivno družbo (EUR)	EBIT na aktivno družbo (EUR)	EBITDA na aktivno družbo (EUR)
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	26.334	29.782	59.642	12.073	23.596	50.094
H - Promet in skladiščenje	54.564	186.500	368.965	22.184	28.000	90.092
I - Gostinstvo	-143.800	-7.987	95.637	-24.079	-18.871	9.337
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	10.176	11.842	32.492	7.450	7.078	20.555
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	567.318	-106.801	-10.336	-805.326	71.426	106.970
L - Poslovanje z nepremičninami	-20.195	-9.714	32.630	4.272	13.873	45.791
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	9.927	13.845	28.430	16.026	14.044	37.237
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	-14.452	-5.074	24.711	-1.042	1.608	15.681
P - Izobraževanje	3.170	5.251	12.004	-5.184	-5.865	1.313
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	8.525	18.695	38.597	20.522	28.001	46.037
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	-123.831	-70.224	149.929	112.555	340.343	823.673
S - Druge dejavnosti*	-1.793	2.057	32.541	3.821	5.815	10.216

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene. * Glejte preglednico 96.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Leta 2011 so med storitvenimi družbami na **Obalno-kraškem** najvišje *stopnje čiste donosnosti sredstev* v povprečju dosegale družbe v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (3,71 %), v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (3,42 %) ter v trgovini, vzdrževanju in popravilu motornih vozil (2,59 %). Te iste storitvene dejavnosti so izkazovale tudi najvišje stopnje *čiste donosnosti kapitala*. Najvišje *koeficiente gospodarnosti iz poslovanja* (tj. razmerje med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki) so obalno-kraške storitvene družbe v povprečju dosegale v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (1,10), v zdravstvu in socialnem varstvu (1,10) ter v prometu in skladiščenju (1,07). Natančnejši podatki za posamezna (pod)področja storitvenih dejavnosti so na voljo v prilogah 10 in 11.

Leta 2011 so med storitvenimi družbami na **Goriškem** najvišje *stopnje čiste donosnosti sredstev* v povprečju dosegale družbe v zdravstvu in socialnem varstvu (8,72 %), v dejavnostih članskih organizacij in drugih storitvenih dejavnostih (3,75 %) ter v prometu in skladiščenju (3,32 %). Te iste storitvene dejavnosti so izkazovale tudi najvišje *stopnje čiste donosnosti kapitala*. Najvišje *koeficiente gospodarnosti iz poslovanja* (tj. razmerje med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki) so goriške storitvene družbe v povprečju dosegale v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (1,26), v zdravstvu in socialnem varstvu (1,18) ter v poslovanju z nepremičninami (1,17). Ostali podatki so na voljo v Preglednici 104. Natančnejši podatki za posamezna (pod)področja storitvenih dejavnosti so na voljo v prilogi 11.

Preglednica 106: Uspešnost poslovanja družb po storitvenih dejavnosti, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja	(Čista) donosnost sredstev v %	(Čista) donosnost lastniškega kapitala v %	Koeficient gospodarnosti poslovanja
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	2,59%	5,88%	1,018	1,57%	5,48%	1,016
H - Promet in skladiščenje	1,43%	3,68%	1,069	3,32%	10,38%	1,028
I - Gostinstvo	-5,26%	-10,32%	0,985	-4,15%	-10,49%	0,920
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	3,42%	9,96%	1,043	2,98%	5,97%	1,026
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	3,71%	17,95%	0,835	-6,63%	-12,62%	1,260
L - Poslovanje z nepremičninami	-2,07%	-7,79%	1,010	0,36%	1,38%	1,166
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	2,05%	5,62%	1,101	1,97%	4,57%	1,023
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	-4,46%	-40,67%	0,988	-0,66%	-2,92%	1,007
P - Izobraževanje	2,21%	5,37%	1,052	-4,91%	-9,72%	0,959
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	1,74%	5,46%	1,098	8,72%	13,40%	1,176
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	-2,94%	-6,25%	0,952	1,79%	4,54%	1,092
S - Druge dejavnosti*	-0,38%	-1,52%	1,007	3,75%	12,11%	1,038

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene. * Glejte preglednico 96.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

Leta 2011 so v storitvenih dejavnostih na **Obalno-kraškem** najvišje *delež* dolga v virih sredstev v povprečju zabeležile družbe v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (89 %), v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (79,3 %), v dejavnostih članskih organizacij in drugih storitvenih dejavnostih (74,9 %) ter v poslovanju z nepremičninami (73,4 %). Največje *delež* *kratkoročnih obveznosti v (vseh) virih sredstev* so obalno-kraške družbe v povprečju izkazovale v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (56,4 %) in v dejavnostih članskih organizacij in drugih storitvenih dejavnostih (46,5 %). Najnižjo *stopnjo kapitalske pokritosti* dolgoročnih sredstev so obalno-kraške storitvene družbe dosegale v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (23,4 %), v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (27,1 %), v zdravstvu in socialnem varstvu (38,2 %) ter v poslovanju z nepremičninami (42,8 %).

Natančnejši podatki za posamezna (pod)področja storitvenih dejavnosti na Obalno-kraškem so na voljo v prilogi 9.

Leta 2011 so v storitvenih dejavnostih na **Goriškem** najvišje *delež dolga v virih sredstev* v povprečju zabeležile družbe v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (77,5 %), v poslovanju z nepremičninami (73,8 %) ter v trgovini, vzdrževanju in popravilu motornih vozil (71,4 %). Največje *delež kratkoročnih obveznosti v (vseh) virih sredstev* so goriške družbe v povprečju izkazovale v dejavnosti trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil (55,5 %), v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (52,1 %), v dejavnostih članskih organizacij in drugih storitvenih dejavnostih (47,9 %) ter v prometu in skladiščenju (47 %). Najnižjo *stopnjo kapitalne pokritosti dolgoročnih sredstev* so goriške storitvene družbe dosegale v dejavnostih poslovanja z nepremičninami (35,5 %) in gostinstva (44,3 %), v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (45,1 %) ter v kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih (47,7 %).

Natančnejši podatki za posamezna (pod)področja storitvenih dejavnosti na Goriškem so na voljo v prilogah 10 in 11.

Preglednica 107: Kazalniki financiranja in vodoravnega finančnega ustroja po področjih predelovalne dejavnosti, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Obalno-kraška regija			Goriška regija		
	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)	Delež dolga v virih sredstev (%)	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev (%)	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev (%)
G - Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	56,0%	43,5%	115,8%	71,4%	55,5%	77,8%
H - Promet in skladiščenje	61,1%	35,0%	51,2%	68,0%	47,0%	68,4%
I - Gostinstvo	49,0%	26,7%	55,0%	60,4%	30,0%	44,3%
J - Informacijske in komunikacijske dejavnosti	65,7%	41,6%	66,4%	50,2%	32,8%	114,5%
K - Finančne in zavarovalniške dejavnosti	79,3%	17,5%	27,1%	47,5%	36,9%	75,5%
L - Poslovanje z nepremičninami	73,4%	37,2%	42,8%	73,8%	29,7%	35,5%
M - Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	63,5%	40,7%	79,8%	56,9%	37,0%	77,7%
N - Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	89,0%	56,4%	23,4%	77,5%	52,1%	45,1%
P - Izobraževanje	58,8%	37,3%	66,3%	49,5%	38,1%	117,3%
Q - Zdravstvo in socialno varstvo	68,2%	14,6%	38,2%	34,9%	13,8%	101,8%
R - Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	53,0%	30,0%	64,0%	60,6%	27,3%	47,7%
S - Druge dejavnosti*	74,9%	46,5%	52,2%	69,0%	47,9%	72,6%

Opomba: Družbe, ki v letu 2011 niso izkazale prihodkov od prodaje ali stroškov dela, so iz analize izločene.

* Glejte preglednico 96.

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

5 ZAKLJUČEK

Obalno-kraška in **goriška regija** sodita med razvitejše slovenske regije. Gonilo gospodarskega in družbenega razvoja ter strateška prednost obalno-kraške regije izhaja iz njene obmorske in obmejne lege, prisotnosti pristanišča in umeščenosti v pan-evropsko prometno omrežje. Lega ob evropskem prometnem koridorju skupaj z intenzivnim razvojem podjetniške infrastrukture predstavlja pomemben dejavnik gospodarskega razvoja tudi v južnem delu goriške regije. Na drugi strani, naravne geografske razmere in težja prometna dostopnost hromijo razvoj severnega dela goriške regije (predvsem na podeželskih in v visokogorskih in hribovitih območjih), ki močno zaostaja za gospodarsko razvitim jugom regije.

Razvitost regije se kaže tudi v demografskih trendih. Medtem ko število prebivalcev v gospodarsko razvitejših predelih obalno-kraške regije in goriške regije vztrajno narašča, se v severnih predelih goriške regije povečuje izseljevanje v preostale statistične regije in subregije. Temu ustrezno se v teh predelih izrazito povečuje delež starega prebivalstva, kažejo se tudi negativni učinki na trgu dela.

Regionalne razlike se odražajo tudi v višini plač in neto razpoložljivega dohodka za potrošnjo. Čeprav se regiji po višini povprečne plače uvrščata takoj za osrednjeslovensko regijo, so razlike znotraj regije precejšnje. Plače presegajo državno povprečje le v gospodarsko bolj razvitih območjih, v manj razvitih predelih, pretežno goriške regije, pa so od 10 do 20 % nižje od letnega povprečja v Sloveniji. Podobno velja za kupno moč, ki je višja v obmorskih občinah in občinah na območju Zgornje Vipavske doline in Goriške subregije.

Gospodarska gibanja v Sloveniji od leta 2008 naprej so šibka ne zgolj zaradi splošne gospodarske krize, ampak tudi zaradi strukturnih izzivov in težav gospodarstva. Nominalni BDP na prebivalca v Sloveniji in v posameznih regijah se je od leta 1995 postopoma vzpenjal vse do konca leta 2008. Rast glede na ostale države EU je bila posebej intenzivna med letoma 2006 in 2008, nato pa je Slovenija zabeležila večji padeč gospodarske aktivnosti kot območje EU-27, kar je Slovenijo in preučevani regiji po BDP na prebivalca oddaljilo od povprečja EU-27 (s 74 na 71 % BDP na prebivalca v EU-27).

Leta 2011 je 10.526 podjetij v **goriški** regiji ustvarilo 5,4 % slovenskega BDP; ta delež od leta 1999 (ko je znašal 6,1 %) naprej postopoma pada. Istega leta je 11. 613 podjetij v **obalno-kraški regiji** ustvarilo 5,8 % slovenskega BDP, kar je rahlo več kot v obdobju 1995-2006 (5,6 %). V obeh regijah je med podjetji več kot polovica samostojnih podjetnikov, dobrih 95 % podjetij pa zaposluje do vključno 9 ljudi.

V **obalno-kraški regiji** so podjetja leta 2011 najvišji delež dodane vrednosti ustvarila v trgovini, gostinstvu in prometu. Sledijo predelovalna dejavnost, rudarstvo in druga industrija ter dejavnosti, ki se v veliki meri izvajajo znotraj javnega sektorja. Tudi gradbeništvo z 7,9 % dodane vrednosti regije ostaja pomembno področje.

V **goriški regiji** so podjetja leta 2011 najvišji delež dodane vrednosti ustvarila v predelovalni dejavnosti, rudarstvu in drugi industriji, od tega kar 28,3 % v predelovalni dejavnosti. Po deležu v dodani vrednosti regije sledijo trgovina, gostinstvo in promet ter dejavnosti, ki se v veliki meri izvajajo znotraj javnega sektorja (dejavnosti uprave in obrambe, socialnih zavarovanj, varnosti, izobraževanja in zdravstva). Relativno visok delež dodane vrednosti je bil dosežen še v gradbeništvu, ki pa ga je kriza hudo prizadela.

Osnovne ugotovitve analize za **gospodarske družbe s sedežem na Obalno-kraškem** so sledeče:

- Aktivne družbe so imele leta 2011 v povprečju za 1.707.827 evrov sredstev; 50 % aktivnih družb je imelo sredstva v višini do 111.821 evrov. Najvišje povprečne vrednosti sredstev na družbo so dosegale finančne in zavarovalniške dejavnosti, dejavnost oskrbe z vodo, ravnanja z odpadki in odpadki ter saniranja okolja, kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti ter promet in skladiščenje. Družbe v predelovalnih dejavnostih so v povprečju imele za 3,3 milijona evrov sredstev.
- Družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile 1.304.713 evrov prihodkov; 50 % aktivnih družb v tej regiji je ustvarilo letne prihodke do 100.101 evrov.
- Med najbolj izvozno usmerjene dejavnosti sodijo predelovalne dejavnosti, promet in skladiščenje ter finančne in zavarovalniške dejavnosti.
- Družbe so imele leta 2011 v povprečju 5 zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen s 275.956 evrov sredstev.
- Leta 2011 so v povprečju ustvarile 195.230 evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in 37.894 evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega so v povprečju ustvarile družbe v oskrbi z električno energijo, plinom in paro, v prometu in skladiščenju, v poslovanju z nepremičninami ter v trgovini, vzdrževanju in popravilu motornih vozil.
- Družbe so v letu 2011 v povprečju izplačale mesečno bruto plačo v višini 1.415 evrov, letni stroški dela pa so v povprečju znašali 23.172 evrov na zaposlenega. Najvišje letne stroške dela so beležile družbe v oskrbi z električno energijo, plinom in paro, finančnih in zavarovalniških dejavnostih, informacijskih in komunikacijskih dejavnostih ter v kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih.
- Čista donosnost sredstev aktivnih družb je bila leta 2011 v povprečju 0,44-odstotna. Najvišje stopnje donosa sredstev in kapitala so v povprečju dosegale družbe v finančnih in zavarovalniških dejavnostih (3,7 %; 18,0 %), informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (3,4 %; 10,0 %), trgovini, vzdrževanju in popravilu motornih vozil (2,6 %; 5,9 %), izobraževanju (2,2 %; 5,4 %) ter v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih (2,1 %; 5,6 %).
- Aktivne družbe so leta 2011 imele v povprečju 64,6 % dolga med vsemi viri sredstev. V povprečju najbolj zadolžene družbe najdemo v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih, gradbeništvu, finančnih in zavarovalniških dejavnostih, v dejavnostih

članskih organizacij in drugih storitvenih dejavnostih ter v poslovanju z nepremičninami.

Podrobnejša analiza poslovanja je bila izvedena zgolj za gospodarske družbe (ne za podjetja vseh pravnih oblik), ki ustvarijo približno polovico dodane vrednosti preučevanih regij. Najbolj osnovne ugotovitve analize za **gospodarske družbe s sedežem na Goriškem** so sledeče:

- Aktivne družbe so imele leta 2011 v povprečju za 1.663.773 evrov sredstev; 50 % aktivnih družb je imelo sredstva v višini do 123.282 evrov. Najvišjo povprečno vrednost sredstev so izkazovale družbe v oskrbi z električno energijo, finančnih in zavarovalniških dejavnostih, kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih ter v rudarstvu. Družbe v predelovalnih dejavnostih so imele v povprečju za 3,6 milijona evrov sredstev.
- Družbe so leta 2011 v povprečju ustvarile 1.404.490 evrov prihodkov; 50 % aktivnih družb v tej regiji je ustvarilo letne celotne prihodke do 127.573 evrov.
- Med najbolj izvozno naravnana področja dejavnosti sodijo strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, predelovalne dejavnosti, kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo ter promet in skladiščenje.
- Družbe so imele leta 2011 v povprečju 8 zaposlenih; vsak je bil v povprečju opremljen s 182.651 evrov sredstev.
- Družbe v tej regiji so leta 2011 v povprečju ustvarile 143.279 evrov poslovnih prihodkov na zaposlenega in 34.634 evrov dodane vrednosti na zaposlenega. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega so v povprečju ustvarile družbe v oskrbi z električno energijo, plinom in paro, v poslovanju z nepremičninami, v finančnih in zavarovalniških dejavnostih ter v kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih.
- Družbe so v letu 2011 v povprečju izplačale mesečno bruto plačo v višini 1.423 evrov, letni stroški dela pa so v povprečju znašali 23.190 evrov na zaposlenega. Najvišje letne stroške dela so v povprečju beležile družbe v kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih, v oskrbi z električno energijo, plinom in paro, v finančnih in zavarovalniških dejavnostih ter v strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih.
- Čista donosnost sredstev aktivnih družb je bila leta 2011 v povprečju rahlo negativna, in sicer -0,2-odstotna. Najvišje stopnje donosa sredstev in kapitala so v povprečju dosegale družbe v zdravstvu in socialnem varstvu (8,7 %; 13,4 %), v dejavnostih članskih organizacij in drugih storitvenih dejavnostih (3,8 %; 12,1 %), v prometu in skladiščenju (3,3 %; 10,4 %) ter v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih (3,0 %, 6,0 %).
- Aktivne družbe so leta 2011 imele v povprečju 59 % dolga med vsemi viri sredstev. V povprečju najbolj zadolžene družbe najdemo v gradbeništvu, v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih, v poslovanju z nepremičninami ter v trgovini, vzdrževanju in popravilu motornih vozil.

6 VIRI IN LITERATURA

- Ambrožič, K. 2009. Geografski vidiki partnerstva v pristopu Leader na primeru goriške statistične regije: diplomsko delo. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- Asheim, Bjørn T. 2009. *Next Generation Regional Innovation Policy: How to Combine Science and User Driven Approaches in Regional Innovation Systems*. V: *Economiaz*, 70 (1): 26-43.
- Center for Community and Economic Development in University of Wisconsin. 2007. *Milwaukee Downtown Market Analysis. Business Improvement District #21*. Dostopno na: <http://www.uwex.edu/ces/cced/downtowns/bid21.cfm> (10. april 2013).
- DARS. 2013. *O avtocestah*. Dostopno na: <http://www.dars.si> (30. junij 2013).
- Eurostat. 2013. *Statistics Database*. Dostopno na: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/> (30. maj 2013).
- Gfk. 2013. *Kupna moč*. Dostopno na: http://www.gfk.si/marketing_solutions/purchasingpowerindex/index.si.html (30. maj 2013).
- Hollanders, H. in Arundel, A. 2007. *Differences in socio-economic conditions and regulatory environment: explaining variations in national innovation performance and policy implications*. INNO-Metrics Thematic Paper.
- IMD. 2013. *IMD World Competitiveness Yearbook*. Dostopno na: <http://www.imd.org/wcc> (20. junij 2013).
- Inštitut za ekonomska raziskovanja. 2008. *Študija dobrih praks partnerskega vzpostavljanja gospodarsko razvojne infrastrukture in možnost prenosa le teh v okvir izvajanja evropske kohezijske politike v Sloveniji*. Dostopno na: <http://www.eu-skladi.si/ostalo/studije-in-vrednotenja-za-programsko-obdobje-2007-2013/jzp-gospodarsko-razvojna-infrastruktura.pdf>
- InvestSlovenia. 2013. *Locations*. Dostopno na: <http://www.investslovenia.org/si/locations/> (1. julij 2013).
- IUS. 2013. *Innovation Union Scoreboard 2013*. Brussels: EC, IUS. Dostopno na: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/ius-2013_en.pdf (20. junij 2013).
- Kontić, B., Gosar, L., Gulič, A., Kavaš, D., Praper, S., Kontić, D., Osterc, A., Zupanc, V., Pintar, M., Pavliha, M., Golobič, M., Steinman, F., Plazar Mlakar, M. 2008. *Umestitev Luke Koper v trajnostni okvir razvoja Obalno-kraške regije*, (CRP Konkurenčnost Slovenije 2006-2013, Projekt V5-037). Dostopno na: <http://www.arhiv.mop.gov.si/> (15. maj 2013).
- Kures, Matt in Bill Ryan. 2007. *Downtown Madison Market Analysis. Wisconsin State Journal*. Dostopno na: <http://www.uwex.edu/ces/cced/downtowns/Madison/> (10. april 2013).

- Luka Koper. 2013. *Terminali in tovor*. Dostopno na: <http://www.luka-kp.si/slo/terminali-in-tovor> (30. junij 2013).
- Luthar, O., Dobrovoljc, H., Fridl, J., Mulec, J., Pavšek, M. 2008. *Kras: trajnostni razvoj kraške regije*. Ljubljana: ZRC. Dostopno na: <http://sir.zrc-sazu.si/sl/publikacije/kras-trajnostni-razvoj-kraske-pokrajine#v> (15. maj 2013).
- Medved, R., Brežan, U., Mokorel, S. 2005. *Študija izvedljivosti poslovnih con v Goriški statistični regiji: povzetek*. Tolmin: Posoški razvojni center.
- MGRT. 2013. Slovenska industrijska politika 2014-2020. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Dostopno na: <http://www.mgrt.gov.si/> (15. maj 2013).
- Nared, J., Perko, D., Ravbar, M., Horvat, A., Hren, M., Juvančič, L., Piry, I. in Rončević, B. 2007. *Regionalni razvoj: Veliki razvojni projekti in skladni regionalni razvoj*. Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU.
- Novak, J. M. 2013. Poslovanje gospodarskih družb in zadrug v letu 2011. *Delovni zvezek št. 1/2013*, letnik XXII. Ljubljana: Urad za makroekonomske analize in razvoj.
- Pečar, J. 2011. Poslovanje gospodarskih družb in zadrug v letu 2011. *Delovni zvezek št. 1/2011*, letnik XX. Ljubljana: Urad za makroekonomske analize in razvoj.
- Rebernik, M., Tominc, P., Crnogaj, K., Širec, K., Bradač Hojnik, B. 2013. *Nezaznane priložnosti: GEM Slovenija 2012*. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta. Dostopno na: <http://www.gemconsortium.org/docs/download/2799> (20. junij 2013).
- Slovenske železnice. 2013. *Infrastruktura*. Dostopno na: <http://www.slo-zeleznice.si/> (30. junij 2013).
- SURS. 2010. Raziskovanje in razvoj, znanost in tehnologija. Dostopno na: <https://www.stat.si/doc/statinf/23-si-086-1001.pdf>
- SURS. 2010. Računi gospodinjstev po regijah, Slovenija 2010. Dostopno na: http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=5058 (20. april 2013).
- SURS. 2013a. *Slovenske regije v številkah*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Dostopno na: <http://www.stat.si/doc/pub/REGIJE-2013.pdf> (10. april 2013)
- SURS. 2013b. *SI-STAT Podatkovni portal*. Dostopno na: <http://pxweb.stat.si/pxweb/dialog/statfile2.asp> (15. april 2013).
- SURS. 2013c. *Interaktivni statistični atlas*. Dostopno na: <http://stat.monolit.si/?lang=sl> (15. april 2013).
- SURS. 2013d. *Ljudje, družine, stanovanja*. Ljubljana: SURS. Dostopno na: http://www.stat.si/doc/pub/Ljudje_druzine_stanovanja.pdf (20. april 2013).

- SURS. 2013e. Podjetja po kohezijskih in statističnih regijah. SI-Stat. Dostopno na: <http://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Regije/Regije.asp> (3. 5. 2013).
- SURS. 2013f. Regionalni računi. Dostopno na: http://www.stat.si/tema_ekonomsko_nacionalni_bdpreg.asp (24. 5. 2013).
- SURS. 2013g. Število in velikostna struktura podjetij po statističnih regijah. Interni podatki, pridobljeni na zahtevo pri Statističnem uradu Republike Slovenije (24. 5. 2013).
- UMAR. 2013a. *Poročilo o razvoju 2013*. Ljubljana: UMAR.
- UMAR. 2013b. *Ekonomski izzivi 2013: Spremembe stanja in reforme na trgu dela*. Ljubljana: UMAR.
- UMAR. 2013c. *Podatki o poslovanju gospodarskih družb v letu 2011*. Interno gradivo v obliki Excelovih tabel. Ljubljana: Urad za makroekonomske analize in razvoj.
- United Nations Development Programme. 2006. *Human Development reports*. <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-report-2006>
- WEF. 2013. *The Global Competitiveness Report 2012–2013*. Geneva: WEF. Dostopno na: www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2012-13.pdf (20. junij 2013).
- Wintjes, R. in H. Hollanders. 2011. *Innovation Pathways and Policy Challenges at the Regional Level: Smart Specialisation*. UNU-MERIT Working Paper series no. 2011-027. Maastricht: UNU-MERIT.
- Zavod RS za zaposlovanje. 2013. *Trg dela v številkah*. Dostopno na: <http://www.ess.gov.si/> (15. april 2013).

7 PRILOGE

Priloga 1: Pregled podjetniške infrastrukture v občinah obalno-kraške regije

Podjetniška infrastruktura	Lokacija	Velikost	Opis	Kontaktne podatki
Podjetniški centri (agencije)				
Regionalni razvojni center Koper	Koper	n.p.	<p>RRC Koper je regionalna institucija za spodbujanje podjetniškega in gospodarskega razvoja regije. Deluje na področju občin Divača, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Izola, Komen, Koper, Piran in Sežana.</p> <p>Kot nosilec regionalnega razvoja Južne Primorske sodeluje s tremi lokalnimi organizacijami: Centrom za pospeševanje podjetništva Piran, Območno razvojno agencijo Krasa in Brkinov iz Sežane in Razvojnim centrom Ilirska Bistrica.</p>	<p>RRA Južna Primorska Ulica 15 maja 19, 6000 Koper +386 5 66 37 580 info@rrc-kp.si www.rrc-kp.si</p>
Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov	Sežana	n.p.	<p>Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov je bila ustanovljena namenom priprave in izvajanja skupnega razvojnega programa ter drugih dogovorjenih nalog s področja strukturne politike, zlasti pri pospeševanju gospodarskega, socialnega, prostorskega in okoljskega razvoja ter pospeševanje podjetništva.</p>	<p>Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov Partizanska 82 6210 Sežana +386 5 734 43 62 info@ora.si www.ora.si</p>

Podjetniška infrastruktura	Lokacija	Velikost	Opis	Kontaktni podatki
Univerzitetni inkubatorji				
Univerzitetni razvojni center in inkubator Primorske (UIP)	Koper	n.p.	<p>UIP spodbuja in promovira podjetniško kulturo ter ustvarjanje novih na znanju temelječih podjetij, predvsem med mladimi, študenti, pedagoškimi delavci, raziskovalci in drugimi prebivalci. Med številnimi podjetniškimi idejami izbira inovativne, na znanju temelječe in tržno usmerjene ideje, ki jim skozi proces predinkubacije in inkubacije zagotavlja celovito podporo za razvoj ideje in ustanovitev novih podjetij.</p> <p>Prostorske kapacitete: v celoti opremljene inkubacijske pisarne, sejna soba, soba za razvoj idej, predavalnica, uporaba pisarniških pripomočkov</p>	<p>UIP Ferrarska ulica 8 6000 Koper +386 5 611 79 50 info@uip.si www.uip.si</p>
Podjetniški inkubatorji				
Inkubator d.o.o., Sežana	Sežana	7.000 m ²	<p>Namen Inkubatorja d.o.o. je pomagati novim podjetjem v začetni fazi razvoja podjetja s storitvami kot so finančno svetovanje, poslovno planiranje in povezovanje ter trženje in zagotavljanjem modularnih poslopij, skupne tehnične infrastrukture in managerske podpore.</p> <p>Prostorske zmogljivosti: 24 podjetij, 18 storitveno-pisarniških enot, 21 proizvodnih enot</p>	<p>Inkubator d.o.o. Sežana Kraška ulica 2 6210 Sežana +386 5 7313 500 info@inkubator.si www.inkubator.si</p>
Poslovno inovacijski center (PIC)	Sežana	3.000 m ²	<p>PIC je podporna organizacija za inovativna mala in srednja podjetja; inkubator posvečen inovacijam. Poleg prostorov PIC nudi tudi storitve za razvijanje podjetniškega strokovnega znanja, mreženje in prenos inovacij. Prostorske zmogljivosti: 12 podjetij, 23 pisarn-laboratorijev, 6 proizvodnih enot, 5 učilnic, seminarska soba, konferenčna pisarna, 7 skladiščnih prostorov.</p>	<p>Inkubator d.o.o. Sežana Kraška ulica 2 6210 Sežana +386 5 7313 500 info@inkubator.si www.inkubator.si</p>

Podjetniška infrastruktura	Lokacija	Velikost	Opis	Kontaktne podatki
Gospodarske cone: industrijske in obrtno-razvojne cone				
Divača				
Obrtno-poslovna cona Risnik	Divača	n.p.	Nova obrtno-poslovna cona, ki leži ob avtocesti Ljubljana-Koper, v neposredni bližini izvoza Divača.	Občina Divača Kolodvorska ulica 3a 6215 Divača +386 5 731 09 30 obcina@divaca.si
Obrtno-industrijska cona Divača	Divača	n.p.	V izgradnji, ob avtocesti.	Krumpak, d.o.o., Dantejeva 1, 6310 Izola, +386 5 677 82 36
Hrpelje - Kozina				
Obrtno-industrijska cona Hrpelje (OIC Hrpelje)	Hrpelje	15 ha	V letu 2013: 25 podjetij iz različnih dejavnosti OIC leži vzhodno od železniške postaje Hrpelje – Kozina, v neposredni bližini avtoceste.	Občina Hrpelje-Kozina Reška cesta 14 6240 Kozina +386 5 680 01 50 obcina.hrpelje-kozina@hrpelje.si www.hrpelje-kozina.si
Izola				
Industrijska cona Izola	Izola	n.p.	Starejša industrijska cona pred vstopom v Izolo.	
Koper				
Obrtna cona Olmo	Koper (Olmo)	n.p.	Starejša obrtna cona ob hitri cesti Koper–Izola.	
Obrtna cona Šalara	Koper (Šalara)	n.p.	Starejša obrtna cona – proizvodne dejavnosti, storitve in trgovina.	
Zahodna gospodarska obrtna in razvojna cona Srmin	Koper (Srmin)	27 ha	V izgradnji. Cona se nahaja v neposredni bližini avtoceste (izvoz Bertoki), v bližini sta Luka Koper in železnica.	Mestna občina Koper Verdijeva ulica 10, 6000 Koper +386 5 664 61 00 obcina@koper.si www.koper.si

Podjetniška infrastruktura	Lokacija	Velikost	Opis	Kontaktne podatki
Komen				
2 obrtni coni Komen	Komen	n.p.	V izgradnji: obrtna cona Aluminij (predvideno odprtje 2013) in obrtna cona ob nekdanjem mejnem prehodu Gorjansko (predvidena v občinskem prostorskem načrtu)	Občina Komen Komen 86 6223 Komen +386 5 731 04 50 obcina@komen.si www.komen.si
Piran				
Obrtna cona Lucija	Piran, Lucija	18 ha	V bližini magistralne ceste Koper-Sečovelje.	
Sežana				
Poslovna cona Podjetniški center Inkubator Sežana	Sežana	2,5 ha	V letu 2013: 60 podjetij Pretežno proizvodna dejavnost, v bližini avtoceste (200 m)	Inkubator d.o.o. Kraška ulica 2, 6210 Sežana +386 5 7313 500 info@inkubator.si w www.inkubator.si
Suhozemni terminal Sežana	Sežana (zahodni deli ob meji z Italijo)	31 ha	V letu 2013: 77 podjetij Glavne dejavnosti: skladiščenje, transport, logistika, proizvodnja igralnih avtomatov, organizacija prevozov, računalniške storitve, servisne storitve, prodaja, telemedicina. Terminal leži ob glavni prometnici avtoceste E70 in ob železniški progi, železniški tir je v sami coni. Predvidena širitev cone v območje ob avtocesti, ter do meje z Italijo.	Suhozemni terminal Sežana, d.o.o., Partizanska cesta 109, Sežana +386 5 7390100 sts@st-sezana.si

Vir: podatki pridobljeni s strani občinskih služb in spletnih strani organizacij; Medved et al., 2005; InvestSlovenia, 2013.

Priloga 2: Pregled podjetniške infrastrukture v občinah goriške regije

Podjetniška infrastruktura	Lokacija	Velikost	Opis	Kontaktne podatki
Podjetniški centri (agencije)				
Regionalna razvojna agencija (RRA) Severne Primorske	Nova Gorica		RRA Severne Primorske je regionalna institucija za spodbujanje regionalnega razvoja in podjetništva Severne Primorske. RRA Severne Primorske vodi mrežo štirih lokalnih razvojnih agencij: Razvojna agencija ROD iz Ajdovščine (www.ra-rod.si), RRA Severne Primorske d.o.o. Nova Gorica (www.rra-sp.si), PRC Kobarid – Posoški razvojni center Kobarid (www.prc.si) in ICRA d.o.o. Idrija – Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. Idrija (www.icra.si).	RRA SEVERNE PRIMORSKE d.o.o. Nova Gorica Trg Edvarda Kardelja 3, 5000 Nova Gorica +386 5 330 66 90 rra.sp@rra-sp.si www.rra-sp.si
Univerzitetni inkubatorji				
Inkubator Univerze v Novi Gorici	Nova Gorica		V ustanavljanju	Univerza v Novi Gorici Vipavska 13 5000 Nova Gorica info@ung.si
Podjetniški inkubatorji				
Podjetniški inkubator Tolmin	Tolmin		V ustanavljanju	Posoški razvojni center Ulica padlih borcev 1b, 1c 5220 Tolmin +386 5 384 15 00 info@prc.si
Tehnološki parki				
Primorski tehnološki park d.o.o. (PTP)	Šempeter pri Gorici		PTP izvaja naslednje programe: 1) programi celovite poslovne podpore za uspešno ustanovitev in zagon start-up podjetij; 2) programi za podporo start-up podjetjem pri njihovem razvoju, rasti in prodoru na globalni trg; 3) programi za krepitev podjetniške kulture in spodbujanje inovativnosti	Primorski tehnološki park d.o.o. Mednarodni prehod 6, Vrtojba 5290 Šempeter pri Gorici +386 5393 24 50 ptp@primorski-tp.si

Podjetniška infrastruktura	Opis	Kontaktni podatki
Gospodarske cone: industrijske in obrtno-razvojne cone		
Ajdovščina		
Gospodarske cone:	<p>Večina con se nahaja ob hitri cesti Razdrto – Nova Gorica:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obrtna cona Ajdovščina: skupna površina 7,6 ha; proizvodne, obrtne in storitvene dejavnosti; • Proizvodno in industrijsko območje: skupna površina 45,6 ha; proizvodne dejavnosti; • Industrijska in poslovna cona Lipa: skupna površina 12,2 ha; proizvodne dejavnosti; • Obrtno-proizvodna cona pod letališčem: skupna površina 4,7 ha; različne dejavnosti; • Poslovna cona Gmajna: skupna površina 3,9 ha; različne dejavnosti; • Obrtno-trgovska cona Gojače: skupna površina 10 ha; različne dejavnosti; • Obrtna cona Mirce: skupna površina 9,1 ha; različne dejavnosti; • Poslovna cona pod železnico: skupna površina 9,1 ha; različne dejavnosti; • Poslovna cona pod obvoznico: skupna površina 5,7 ha; različne dejavnosti; • Poslovna cona pod obvoznico 2: skupna površina 2,5 ha; različne dejavnosti; • Poslovna cona v Talih: skupna površina 4,6 ha; različne dejavnosti; • Poslovna cona Sturje: skupna površina 5 ha; različne dejavnosti 	<p>Občina Ajdovščina Cesta 5. maja 6a 5270 Ajdovščina +386 5 365 91 10 obcina@ajdovscina.si www.ajdovscina.si</p>
Brda		
Gospodarske cone:	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovno obrtna cona Štaloni: skupna površina 0,7 ha; trgovske in storitvene dejavnosti; • Obrtna cona pri ZD Hum: skupna površina 2 ha; trgovske, storitvene in proizvodne dejavnosti; v prostorskem planu 	<p>Občina Brda Trg 25. maja 2, 5212 Dobrovo +386 5 335 10 30 info@obcina-brda.si www.obcina-brda.si</p>

Podjetniška infrastruktura	Opis	Kontaktne podatki
Bovec		
Gospodarske cone:	<ul style="list-style-type: none"> • Obrtna cona Bovec: skupna površina 7,9 ha; proizvodne in poslovne dejavnosti; v centru Bovca • TKK Srpenica: skupna površina 4,7 ha; proizvodne dejavnosti; ob regionalni cesti Žaga-Kobarid 	<p>Občina Bovec Trg golobarskih žrtev 8 5230 Bovec +386 5 384 19 00 obcina.tajnik@bovec.si www.obcina.bovec.si</p>
Cerkno		
Gospodarske cone:	<ul style="list-style-type: none"> • ETA (stara in nova): skupna površina 9,9 ha; proizvodne dejavnosti • CELES: skupna površina 0,2 ha; proizvodne in trgovske dejavnosti; • Obrtna cona Trebenče: v nastajanju 	<p>Občina Cerkno Bevkova ulica 9 5282 Cerkno +386 5 373 46 40 obcina@cerkno.si www.cerkno.si</p>
Idrija		
Gospodarske cone:	<ul style="list-style-type: none"> • Industrijska cona Godovič: skupna površina 30 ha; proizvodne dejavnosti • Poslovno-obrtna cona Trebče-Črni vrh: skupna površina 3,1 ha; poslovne in obrtne dejavnosti; v nastajanju • Industrijska cona Halda: skupna površina 13,2 ha; proizvodne dejavnosti; v nastajanju • Likarica Cegovnica: skupna površina 4,3 ha; storitvene in obrtne dejavnosti; • Spodnja Idrija: skupna površina 8,1 ha; proizvodne in storitvene dejavnosti; • Obrtno-poslovna cona Idrija: v nastajanju • Industrijska cona Idrija: v nastajanju 	<p>Občina Idrija Mestni trg 1 5280 Idrija +385 5 373 45 00 obcina.idrija@idrija.si www.idrija.si</p>
Kanal ob Soči		
Gospodarske cone:	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovno-obrtna cona Ankara (Anhovo): skupna površina 3,5 ha; proizvodne, trgovske in storitvene dejavnosti; • Industrijsko-poslovna cona Salonit Anhovo – Esal: skupna površina 3,5 ha; proizvodne, trgovske in prometne dejavnosti; • Proizvodno-poslovna cona Stara cementarna Anhovo: skupna površina 3,5 ha; proizvodne, poslovne in storitvene dejavnosti; • Industrijsko-poslovna cona Kolodvorska Kanal: skupna površina 2 ha; proizvodne in storitvene dejavnosti 	<p>Občina Kanal ob Soči Trg svobode 23, p.p. 50 5213 Kanal +386 5 5 398 12 00 obcina.kanal@obcina-kanal.si www.obcina-kanal.si</p>

Podjetniška infrastruktura	Opis	Kontaktni podatki
Kobarid		
Gospodarske cone:	<ul style="list-style-type: none"> • Obrtna cona Kobarid: skupna površina 7,9 ha; proizvodne in druge dejavnosti; v središču Kobarida; • Obrtna cona Frnaža: skupna površina 7 ha; proizvodne in prometne dejavnosti 	<p>Občina Kobarid Trg svobode 2 5222 Kobarid +386 5 389 92 00 obcina@kobarid.si www.kobarid.si</p>
Miren-Kostanjevica		
Gospodarske cone:	<ul style="list-style-type: none"> • Obrtna cona Bilje 1: skupna površina 2,8 ha; proizvodne in trgovske dejavnosti; • Obrtna cona Bilje 2: skupna površina 6,7 ha; proizvodne, storitvene in prometne dejavnosti; • Obrtna cona Orehovlje: skupna površina 2,9 ha; proizvodne, trgovske in storitvene dejavnosti; • Industrijska cona Miren: skupna površina 2,9 ha; proizvodne, trgovske in storitvene dejavnosti; • Obrtna cona Opatje Selo: skupna površina 7,5 ha; proizvodne dejavnosti; 	<p>Občina Miren-Kostanjevica Miren 137 5291 Miren +386 5 330 46 70 tajnistvo@miren-kostanjevica.si www.miren-kostanjevica.si</p>
Nova Gorica		
Gospodarske cone:	<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarska (industrijsko-poslovna) cona ob železnici (Nova Gorica): skupna površina 7,5 ha; proizvodne, trgovske in storitvene dejavnosti; • Gospodarska (industrijsko-poslovna) cona Solkan (Solkan): skupna površina 2,4 ha; proizvodne in storitvene dejavnosti in promet; • Trgovska in industrijsko-poslovna cona Kromberk: skupna površina 13,2 + 3,3 ha; proizvodne, trgovske, storitvene dejavnosti (poslovne in obrtne dejavnosti); • Gospodarsko-poslovna (industrijsko-poslovna) cona Meblo Z: skupna površina 38 ha; proizvodne, trgovske in storitvene dejavnosti; • Gospodarsko poslovna (trgovsko-poslovna) cona Kromberk, Palude: skupna površina 8 ha; proizvodne, trgovske in storitvene dejavnosti; • Gospodarsko poslovna cona Kromberk, MIP: skupna površina 7 ha; proizvodne in storitvene dejavnosti; • Gospodarsko poslovna cona Rožna dolina (poslovno-trgovska, stanovanja cona) – Vipavska cesta: skupna površina 7,2 ha; trgovske in storitvene dejavnosti; • Gospodarsko poslovna (industrijsko-obrtna) cona Rožna dolina – nad Vrtojebico: skupna površina 1,16 ha; proizvodne dejavnosti; 	<p>Mestna občina Nova Gorica Trg Edvarda Kardelja 1 5000 Nova Gorica +386 5 335 01 11 mestna.obcina@nova-gorica.si www.nova-gorica.si</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Gospodarsko-poslovna cona Kromberk, Meblo V (8,4 ha); Gospodarska (industrijsko-obrtna) cona Trnovo (5,2 ha); Gospodarska (industrijsko-poslovna) cona Nova (90 ha) - v nastajanju 	
Podjetniška infrastruktura	Opis	Kontaktne podatki
Renče-Vogrsko		
Gospodarske cone:	<ul style="list-style-type: none"> Gospodarska (industrijsko-obrtna) cona Bukovica (Volčja Draga): skupna površina 34,2 ha; proizvodne dejavnosti; Gospodarsko poslovna (industrijsko-obrtna) cona Renče: skupna površina 16,6 ha; proizvodne in poslovne dejavnosti; 	<p>Občina Renče-Vogrsko Bukovica 43 5293 Volčja Draga +386 5 338 45 00 info@rence-vogrsko.si www.rence-vogrsko.si</p>
Šempeter-Vrtojba		
Gospodarske cone:	<ul style="list-style-type: none"> Obrtna cona »Motoremont« Šempeter» (Šempeter pri Gorici): skupna površina 7,9 ha; poslovne dejavnosti, trgovina, storitve, policijska enota; MMP Vrtojba – severni del (Vrtojba): skupna površina 11 ha; bencinski servis, poslovne dejavnosti, gostinstvo, parkirišča; 50%, razvoj prometnega terminala in nanj vezanih aktivnosti MMP Vrtojba – južni del (Vrtojba): skupna površina 40 ha; bencinski servis, poslovne dejavnosti, carina, skladišča, tehnološki park, 30%, dejavnosti gospodarskih con Polje (Šempeter pri Gorici): skupna površina 15,6 ha; skladišča, proizvodnja, vadbeno golf igrišče; 70%, V OPN predvideno prestrukturiranje za potrebe turizma Letrika (Šempeter pri Gorici): skupna površina 11,9 ha; proizvodnja in stanovanja; Smete (Šempeter pri Gorici): skupna površina: 5,4 ha; poslovne dejavnosti, avtoprevoznišvo, skladišča, bencinski servisi, storitve, gostinstvo; 85%, dejavnosti gospodarskih con, prepovedane nekatere vrste proizvodnje; Mlake (Šempeter pri Gorici): skupna površina 5,9 ha; parkiranje, stanovanja, trgovina; 60%, centralne dejavnosti, možnost kombinacije s stanovanji Lavžnik (Šempeter pri Gorici): skupna površina 11 ha; proizvodnja, poslovne dejavnosti, zbirni center, 85%, pri čemer je cca 3,8 ha površin z objekti potrebno prestrukturirati oz. prenoviti med Cesto goriške fronte in železnico (Šempeter pri Gorici): skupna površina 3.4 ha; prosto - nepozidano Brežina (Vrtojba): skupna površina 12,7 ha; skladišča, separacija, 5%, poslovne dejavnosti, obrt, proizvodnja, parkiranje tovornih vozil 	<p>Občina Šempeter-Vrtojba Trg Ivana Roba 3 a 5290 Šempeter pri Gorici +386 5 335 10 00 info@sempeter-vrtojba.si www.sempeter-vrtojba.si</p>

Podjetniška infrastruktura	Opis	Kontaktne podatke
Tolmin		
Gospodarske cone:	<ul style="list-style-type: none"> • Obrtna cona na Logu: skupna površina 7 ha; proizvodne, servisne in trgovske dejavnosti; v središču Tolmina; • Obrtna cona Poljubinj 1: skupna površina 7 ha; proizvodne, storitvene, trgovsko-gostinske storitve; • Obrtna cona Poljubinj 2: skupna površina 14,8 ha; pretežno industrijsko proizvodne dejavnosti; • Obrtna cona Čiginj: skupna površina 2,9 ha; proizvodne in servisne storitve; • Poslovno-obrtna cona Dobrave: skupna površina 8 ha; proizvodne, trgovske in servisne storitve; 	<p>Občina Tolmin Ulica padlih borcev 2 5220 Tolmin +386 5 381 95 00 info@tolmin.si www.tolmin.si</p>
Vipava		
Gospodarske cone:	<ul style="list-style-type: none"> • Obrtna cona Farma: skupna površina 2,9 ha; proizvodne, trgovske in storitvene dejavnosti; • Obrtna cona Južna vojašnica: skupna površina 4,5 ha; proizvodne, trgovske in storitvene dejavnosti; • Obrtna cona Tankovske garaže: skupna površina 1 ha; proizvodne, trgovske in storitvene dejavnosti; • Obrtna cona V1, V2 in V3: skupna površina 7 ha; proizvodne, trgovske in storitvene dejavnosti; 	<p>Občina Vipava Glavni trg 15 5271 Vipava +386 5 364 34 10 obcina.vipava@siol.net www.vipava.si</p>

Vir: podatki pridobljeni s strani občinskih služb in spletnih strani organizacij; Medved *et al.*, 2005; InvestSlovenia, 2013.

Priloga 3: Prihodki vseh gospodarskih družb po področjih dejavnosti v obalno-kraški regiji, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Število vseh gospodarskih družb	Vsota celotnih prihodkov po družbah (EUR)	Struktura celotnih prihodkov (%)
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	28	7.501.581	0,18%
B Rudarstvo	6	8.458.410	0,20%
C Predelovalne dejavnosti	357	892.172.988	21,34%
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	17	12.368.369	0,30%
E Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in saniranje okolja	22	62.512.846	1,50%
F Gradbeništvo	481	282.593.272	6,76%
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	1.032	1.449.223.152	34,66%
H Promet in skladiščenje	359	889.594.102	21,28%
I Gostinstvo	228	137.906.096	3,30%
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	144	40.879.570	0,98%
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	60	101.362.800	2,42%
L Poslovanje z nepremičninami	142	21.099.240	0,50%
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	715	149.362.285	3,57%
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	130	44.449.652	1,06%
O Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	0	0	0,00%
P Izobraževanje	28	2.506.292	0,06%
Q Zdravstvo in socialno varstvo	53	10.367.590	0,25%
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	49	55.618.479	1,33%
S Druge dejavnosti	62	13.003.979	0,31%
T Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo	0	0	0,00%
U Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles	0	0	0,00%
SKUPAJ	3.913	4.180.980.702	100%

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

Priloga 4: Prihodki vseh gospodarskih družb po področjih dejavnosti v obalno-kraški regiji – podrobno, 2011

Šifra	Področje dejavnosti po SKD 2008	Celotni prihodki (vsota po družbah, v EUR)	Struktura celotnih prihodkov
A01	Kmetijska proizvodnja in lov ter z njima povezane storitve	932.541	0,02%
A02	Gozdarstvo	781.054	0,02%
A03	Ribištvo in gojenje vodnih organizmov	5.787.986	0,14%
B08	Pridobivanje rudnin in kamnin	7.855.927	0,19%
B09	Storitve za rudarstvo	602.483	0,01%
C10	Proizvodnja živil	101.609.145	2,43%
C11	Proizvodnja pijač	9.396.198	0,22%
C13	Proizvodnja tekstilij	4.638.105	0,11%
C14	Proizvodnja oblačil	1.163.016	0,03%
C15	Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov	1	0,00%
C16	Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in	3.404.206	0,08%
C17	Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	2.995.661	0,07%
C18	Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	2.945.142	0,07%
C20	Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	77.770.184	1,86%
C22	Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	20.071.461	0,48%
C23	Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	44.152.585	1,06%
C24	Proizvodnja kovin	9.787.735	0,23%
C25	Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	87.611.711	2,10%
C26	Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	15.709.775	0,38%
C27	Proizvodnja električnih naprav	5.654.804	0,14%
C28	Proizvodnja drugih strojev in naprav	37.127.359	0,89%
C29	Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	417.521.712	9,99%
C30	Proizvodnja drugih vozil in plovil	9.344.378	0,22%
C31	Proizvodnja pohištva	4.623.734	0,11%
C32	Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	23.711.252	0,57%
C33	Popravila in montaža strojev in naprav	12.934.969	0,31%
D35	Oskrba z električno energijo, plinom in paro	12.368.369	0,30%
E36	Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	15.196.836	0,36%
E38	Zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanje z njimi, pridobivanje sekundarnih	44.227.896	1,06%
E39	Saniranje okolja in drugo ravnanje z odpadki	3.088.117	0,07%
F41	Gradnja stavb	185.212.468	4,43%
F42	Gradnja inženjerskih objektov	55.193.367	1,32%
F43	Specializirana gradbena dela	42.187.439	1,01%
G45	Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil	124.543.290	2,98%
G46	Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili	544.770.211	13,03%
G47	Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili	779.909.868	18,65%
H49	Kopenski promet, cevovodni transport	170.198.228	4,07%
H50	Vodni promet	35.350.173	0,85%
H51	Zračni promet	12.134.640	0,29%

H52	Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti	671.717.608	16,07%
H53	Poštna in kurirska dejavnost	193.314	0,00%
I55	Gostinske nastanitvene dejavnosti	102.121.599	2,44%
I56	Dejavnost strežbe jedi in pijač	35.784.507	0,86%
J58	Založništvo	8.432.541	0,20%
J59	Dejavnosti v zvezi s filmi, video- in zvočnimi zapisi	121.767	0,00%
J60	Radijska in televizijska dejavnost	2.724.606	0,07%
J61	Telekomunikacijske dejavnosti	3.478.157	0,08%
J62	Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti	23.225.948	0,56%
J63	Druge informacijske dejavnosti	2.896.551	0,07%
K64	Dejavnosti finančnih storitev, razen zavarovalništva in dejavnosti pokojninskih skladov	93.673.027	2,24%
K66	Pomožne dejavnosti za finančne in zavarovalniške storitve	7.689.747	0,18%
L68	Poslovanje z nepremičninami	21.099.235	0,50%
M69	Pravne in računovodske dejavnosti	19.471.326	0,47%
M70	Dejavnost uprav podjetij, podjetniško in poslovno svetovanje	30.439.170	0,73%
M71	Arhitekturno in tehnično projektiranje, tehnično preizkušanje in analiziranje	74.028.589	1,77%
M72	Znanstvena raziskovalna in razvojna dejavnost	14.273.485	0,34%
M73	Oglaševanje in raziskovanje trga	7.147.486	0,17%
M74	Druge strokovne in tehnične dejavnosti	2.609.302	0,06%
M75	Veterinarstvo	1.392.944	0,03%
N77	Dajanje v najem in zakup	14.445.140	0,35%
N78	Zaposlovalne dejavnosti	6.332.574	0,15%
N79	Dejavnost potovalnih agencij, organizatorjev potovanj in s potovanji povezan	9.509.934	0,23%
N80	Varovanje in poizvedovalne dejavnosti	7.666.425	0,18%
N81	Dejavnost oskrbe stavb in okolice	4.283.279	0,10%
N82	Pisarniške in spremljajoče poslovne storitvene dejavnosti	2.212.300	0,05%
O84	Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	0	0,00%
P85	Izobraževanje	2.506.292	0,06%
Q86	Zdravstvo	6.723.381	0,16%
Q87	Socialno varstvo z nastanitvijo	3.593.296	0,09%
Q88	Socialno varstvo brez nastanitve	50.914	0,00%
R90	Kulturne in razvedrilne dejavnosti	1.025.378	0,02%
R91	Dejavnost knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne dejavnosti	9.072	0,00%
R92	Prirejanje iger na srečo	40.055.748	0,96%
R93	Športne in druge dejavnosti za prosti čas	14.528.261	0,35%
S94	Dejavnost članskih organizacij	691.997	0,02%
S95	Popravila računalnikov in izdelkov za široko rabo	925.394	0,02%
S96	Druge storitvene dejavnosti	11.386.587	0,27%
	SKUPAJ	4.180.980.907	100%

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPEŠ), lastni izračuni.

Priloga 5: Prihodki vseh gospodarskih družb po področjih dejavnosti v goriški regiji, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Število vseh gospodarskih družb	Vstopa celotnih prihodkov po družbah (EUR)	Struktura celotnih prihodkov (%)
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	26	14.840.946	0,42%
B Rudarstvo	2	4.073.774	0,12%
C Predelovalne dejavnosti	428	1.441.433.380	41,06%
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	51	199.510.470	5,68%
E Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja	10	33.138.930	0,94%
F Gradbeništvo	351	350.161.672	9,97%
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	768	714.982.656	20,37%
H Promet in skladiščenje	164	155.422.013	4,43%
I Gostinstvo	179	31.652.033	0,90%
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	107	27.218.489	0,78%
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	33	26.413.632	0,75%
L Poslovanje z nepremičninami	74	13.877.901	0,40%
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	491	291.253.688	8,30%
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	63	12.996.314	0,37%
O Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	1	/	/
P Izobraževanje	18	2.250.925	0,06%
Q Zdravstvo in socialno varstvo	37	6.232.521	0,18%
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	51	179.518.470	5,11%
S Druge dejavnosti	44	5.820.910	0,17%
T Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo	0	/	/
U Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles	0	/	/
SKUPAJ	2.898	3.510.798.722	100%

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJ PES), lastni izračuni.

Priloga 6: Prihodki vseh gospodarskih družb po področjih dejavnosti v goriški regiji – podrobno, 2011

Šifra	Področje dejavnosti po SKD 2008	Celotni prihodki (vsota po družbah, v EUR)	Struktura celotnih prihodkov
A01	Kmetijska proizvodnja in lov ter z njima povezane storitve	1.783.033	0,05%
A02	Gozdarstvo	12.930.578	0,37%
A03	Ribištvo in gojenje vodnih organizmov	127.335	0,00%
B08	Pridobivanje rudnin in kamnin	4.073.773	0,12%
B09	Storitve za rudarstvo	0	0,00%
C10	Proizvodnja živil	169.520.782	4,83%
C11	Proizvodnja pijač	10.710.233	0,31%
C13	Proizvodnja tekstilij	27.467.832	0,78%
C14	Proizvodnja oblačil	613.547	0,02%
C15	Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov	12.199.630	0,35%
C16	Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in	12.119.280	0,35%
C17	Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	2.317.632	0,07%
C18	Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa	6.659.161	0,19%
C20	Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov	48.799.975	1,39%
C22	Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	40.900.652	1,16%
C23	Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov	107.262.654	3,06%
C24	Proizvodnja kovin	13.007.526	0,37%
C25	Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav	72.684.231	2,07%
C26	Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	1.245.212	0,04%
C27	Proizvodnja električnih naprav	481.165.910	13,71%
C28	Proizvodnja drugih strojev in naprav	96.625.627	2,75%
C29	Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic	259.490.773	7,39%
C30	Proizvodnja drugih vozil in plovil	9.509.486	0,27%
C31	Proizvodnja pohištva	45.827.951	1,31%
C32	Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti	14.597.610	0,42%
C33	Popravila in montaža strojev in naprav	8.707.682	0,25%
D35	Oskrba z električno energijo, plinom in paro	199.510.474	5,68%
E36	Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	17.965.149	0,51%
E38	Zbiranje in odvoz odpadkov ter ravnanje z njimi, pridobivanje sekundarnih	15.173.776	0,43%
E39	Saniranje okolja in drugo ravnanje z odpadki	0	0,00%
F41	Gradnja stavb	41.940.946	1,19%
F42	Gradnja inženirskih objektov	201.347.535	5,74%
F43	Specializirana gradbena dela	106.873.202	3,04%
G45	Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil	74.549.870	2,12%
G46	Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili	481.149.643	13,70%
G47	Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili	159.283.125	4,54%
H49	Kopenski promet, cevovodni transport	119.925.411	3,42%

H50	Vodni promet	114.815	0,00%
H51	Zračni promet	14	0,00%
H52	Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti	35.381.770	1,01%
H53	Poštna in kurirska dejavnost	0	0,00%
I55	Gostinske nastanitvene dejavnosti	13.680.071	0,39%
I56	Dejavnost strežbe jedi in pijač	17.971.960	0,51%
J58	Založništvo	584.001	0,02%
J59	Dejavnosti v zvezi s filmi, video- in zvočnimi zapisi	372.223	0,01%
J60	Radijska in televizijska dejavnost	1.131.101	0,03%
J61	Telekomunikacijske dejavnosti	1.139.906	0,03%
J62	Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti	23.686.939	0,67%
J63	Druge informacijske dejavnosti	304.320	0,01%
K64	Dejavnosti finančnih storitev, razen zavarovalništva in dejavnosti pokojninskih skladov	24.980.250	0,71%
K66	Pomožne dejavnosti za finančne in zavarovalniške storitve	1.433.382	0,04%
L68	Poslovanje z nepremičninami	13.877.903	0,40%
M69	Pravne in računovodske dejavnosti	29.793.049	0,85%
M70	Dejavnost uprav podjetij, podjetniško in poslovno svetovanje	160.300.084	4,57%
M71	Arhitekturno in tehnično projektiranje, tehnično preizkušanje in analiziranje	71.277.838	2,03%
M72	Znanstvena raziskovalna in razvojna dejavnost	20.795.598	0,59%
M73	Oglaševanje in raziskovanje trga	3.690.713	0,11%
M74	Druge strokovne in tehnične dejavnosti	3.071.191	0,09%
M75	Veterinarstvo	2.325.226	0,07%
N77	Dajanje v najem in zakup	1.080.006	0,03%
N78	Zaposlovalne dejavnosti	4.700.019	0,13%
N79	Dejavnost potovalnih agencij, organizatorjev potovanj in s potovanji povezan	3.004.693	0,09%
N80	Varovanje in poizvedovalne dejavnosti	1.522.377	0,04%
N81	Dejavnost oskrbe stavb in okolice	1.047.541	0,03%
N82	Pisarniške in spremljajoče poslovne storitvene dejavnosti	1.641.681	0,05%
O84	Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	0	0,00%
P85	Izobraževanje	2.250.926	0,06%
Q86	Zdravstvo	6.232.518	0,18%
Q87	Socialno varstvo z nastanitvijo	2	0,00%
Q88	Socialno varstvo brez nastanitve	0	0,00%
R90	Kulturne in razvedrilne dejavnosti	299.741	0,01%
R91	Dejavnost knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne dejavnosti	373.855	0,01%
R92	Priglasitve iger na srečo	174.628.401	4,97%
R93	Športne in druge dejavnosti za prosti čas	4.216.462	0,12%
S94	Dejavnost članskih organizacij	4.034	0,00%

S95	Popravila računalnikov in izdelkov za široko rabo	940.799	0,03%
S96	Druge storitvene dejavnosti	4.876.075	0,14%
	SKUPAJ	3.510.798.720	100,00%

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Priloga 7: Izvozna usmerjenost gospodarskih družb po področjih dejavnosti, 2011

Področje dejavnosti po SKD 2008	Goriška	Obalno-kraška
	Prihodki od prodaje na tujem trgu (% čistih prihodkov od prodaje)	
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo (A)	54,4	24,5
Industrija (B,C,D,E)	50,8	62,2
Rudarstvo (B)	0,1	13,6
Predelovalne dejavnosti (C)	58,5	66,5
Proizvodnja živil (10)	26,3	16,3
Proizvodnja pijač (11)	11,8	1,4
Proizvodnja tobaknih izdelkov (12)	0,0	0,0
Proizvodnja tekstilij (13)	81,2	34,2
Proizvodnja oblačil (14)	14,2	71,8
Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov (15)	68,2	0,0
Obdelava in predelava lesa; proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva (16)	58,4	39,8
Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja (17)	41,0	3,0
Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa (18)	5,6	13,3
Proizvodnja koka in naftnih derivatov (19)	0,0	0,0
Proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov (20)	76,2	23,5
Proizvodnja farmacevtskih surovin in preparatov (21)	0,0	0,0
Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas (22)	32,6	61,2
Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov (23)	33,1	51,8
Proizvodnja kovin (24)	57,4	31,5
Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (25)	17,3	49,9
Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov (26)	55,5	24,1
Proizvodnja električnih naprav (27)	62,2	24,7
Proizvodnja drugih strojev in naprav (28)	68,0	68,6
Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (29)	90,2	97,3
Proizvodnja drugih vozil in plovil (30)	91,1	73,8
Proizvodnja pohištva (31)	66,8	54,2
Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti (32)	68,8	80,9
Popravila in montaža strojev in naprav (33)	6,3	28,9
Oskrba z električno energijo, plinom in paro (D)	4,1	0,0
Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje (E)	3,4	14,2
Gradbeništvo (F)	10,6	4,8
Storitve (od G do S)	29,4	35,5
Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil (G)	25,1	28,5
Promet in skladiščenje (H)	35,2	63,0
Gostinstvo (I)	1,7	18,4
Informacijske in komunikacijske dejavnosti (J)	21,6	11,3
Finančne in zavarovalniške dejavnosti (K)	0,4	34,3
Poslovanje z nepremičninami (L)	9,9	1,3
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (M)	62,6	27,5
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti (N)	7,3	28,2

Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti (O)	0,0	0,0
Izobraževanje (P)	2,3	8,0
Zdravstvo in socialno varstvo (Q)	0,7	0,2
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti (R)	1,4	1,0
Druge dejavnosti (S)	13,2	23,1
Gospodarstvo regije SKUPAJ (od A do S)	37,8	39,9

Vir: AJPES, Letno poročilo o poslovanju gospodarskih družb za leto 2011, izračuni UMAR.

Priloga 8: Število in poslovanje gospodarskih družb v storitvenih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011

		Število aktivnih družb	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih, %	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih, %	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih, %	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR
G45	Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil	88	1.134.596	52,6%	36,6%	5,1%	1.414.476	1.392.816	1.381.895
G46	Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili	552	718.056	40,4%	24,0%	5,1%	985.839	962.711	957.132
G47	Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili	203	1.783.061	31,4%	30,0%	2,0%	3.841.901	3.834.926	3.814.311
H49	Kopenski promet, cevovodni transport	137	712.258	53,0%	48,4%	4,4%	1.242.207	1.220.264	1.121.826
H50	Vodni promet	19	3.341.244	75,7%	40,5%	11,0%	1.858.612	1.681.718	1.662.613
H51	Zračni promet	2	1.652.591	23,6%	23,5%	5,5%	6.067.320	6.058.288	6.055.788
H52	Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti	137	7.102.753	78,6%	56,6%	4,5%	4.901.198	4.795.799	4.755.963
H53	Poštna in kurirska dejavnost	4	64.051	7,5%	7,3%	15,7%	48.329	47.358	47.358
I55	Gostinske nastanitvene dejavnosti	47	9.609.908	94,2%	77,0%	1,2%	2.172.251	2.082.706	2.029.677
I56	Dejavnost strežbe jedi in pijač	145	505.744	83,3%	68,4%	2,9%	246.780	241.615	238.794
J58	Založništvo	10	539.354	44,7%	27,2%	7,5%	843.254	832.651	831.483
J59	Dejavnosti v zvezi s filmi, video- in zvočnimi zapisi	7	34.268	45,2%	45,2%	1,9%	17.395	17.394	16.863
J60	Radijska in televizijska dejavnost	7	744.328	55,2%	6,5%	8,3%	389.228	300.653	274.353
J61	Telekomunikacijske dejavnosti	10	419.431	62,2%	58,5%	7,9%	347.791	344.801	337.501
J62	Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti	76	265.476	51,2%	24,0%	11,8%	304.946	303.893	299.664
J63	Druge informacijske dejavnosti	11	73.836	33,7%	26,8%	6,6%	263.322	263.156	261.173
K64	Dejavnosti finančnih storitev, razen zavarovalništva in dejavnosti pokojninskih skladov	18	35.002.448	76,1%	9,5%	1,2%	5.195.276	1.056.164	963.446
K66	Pomožne dejavnosti za finančne in zavarovalniške storitve	24	530.067	72,7%	5,8%	4,7%	165.093	153.788	152.585
L68	Poslovanje z nepremičninami	103	973.962	62,1%	18,0%	3,1%	202.819	200.316	191.276
M69	Pravne in računovodske dejavnosti	149	154.668	46,5%	31,9%	7,4%	130.649	128.411	127.981

M70	Dejavnost uprav podjetij, podjetniško in poslovno svetovanje	179	597.522	66,2%	15,5%	5,3%	163.168	148.962	142.656
M71	Arhitekturno in tehnično projektiranje, tehnično preizkušanje in analiziranje	182	678.733	26,9%	20,5%	4,8%	406.247	425.593	396.401
M72	Znanstvena raziskovalna in razvojna dejavnost	21	1.032.124	53,8%	8,6%	1,6%	679.689	730.418	685.236
M73	Oglaševanje in raziskovanje trga	28	304.882	40,0%	33,6%	16,3%	255.258	253.070	250.348
M74	Druge strokovne in tehnične dejavnosti	28	66.155	43,6%	40,1%	6,6%	93.189	92.525	92.362
M75	Veterinarstvo	4	118.373	41,8%	32,3%	31,2%	348.236	347.194	346.824
N77	Dajanje v najem in zakup	27	724.141	63,8%	53,4%	1,5%	529.430	521.294	512.622
N78	Zaposlovalne dejavnosti	9	336.399	16,5%	8,9%	24,7%	703.619	702.345	699.190
N79	Dejavnost potovalnih agencij, organizatorjev potovanj in s potovanji povezanih dejavnosti	22	157.533	23,7%	20,2%	8,1%	431.070	429.697	428.764
N80	Varovanje in poizvedovalne dejavnosti	6	538.909	16,2%	15,5%	1,8%	1.277.738	1.274.527	1.262.482
N81	Dejavnost oskrbe stavb in okolice	29	103.138	28,5%	21,2%	5,8%	147.698	145.010	135.578
N82	Pisarniške in spremljajoče poslovne storitvene dejavnosti	12	146.701	43,3%	42,9%	6,1%	184.196	177.531	176.618
O84	Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti								
P85	Izobraževanje	23	143.360	62,2%	43,3%	4,6%	108.864	106.903	98.821
Q86	Zdravstvo	45	190.177	62,5%	59,0%	15,8%	149.408	148.327	145.575
Q87	Socialno varstvo z nastanitvijo	2	7.735.553	94,8%	90,7%	1,2%	1.796.648	1.750.880	1.726.262
Q88	Socialno varstvo brez nastanitve	2	8.883	6,4%	6,4%	3,3%	25.457	25.457	25.457
R90	Kulturne in razvedrilne dejavnosti	9	139.489	45,7%	32,4%	17,0%	99.217	97.685	97.204
R91	Dejavnost knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne dejavnosti	1	386.085	88,5%	47,3%	2,9%	9.072	8.340	8.340
R92	Prirejanje iger na srečo	10	5.831.070	82,3%	73,4%	5,6%	4.004.084	3.924.510	3.870.935
R93	Športne in druge dejavnosti za prosti čas	18	5.568.655	68,5%	44,0%	0,3%	806.948	732.369	725.222
S94	Dejavnost članskih organizacij	5	17.389	14,6%	13,5%	15,4%	138.399	138.041	32.687
S95	Popravila računalnikov in izdelkov za široko rabo	7	101.169	28,3%	24,3%	1,4%	132.199	132.065	130.920
S96	Druge storitvene dejavnosti	40	590.917	48,7%	36,6%	1,2%	284.663	276.148	272.242

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Priloga 9: Število in poslovanje gospodarskih družb v storitvenih dejavnostih na Obalno-kraškem, 2011 (nadaljevanje)

		Čisti poslovni izid na aktivno družbo, EUR	EBIT na aktivno družbo, EUR	EBITDA na aktivno družbo, EUR	Donosnost sredstev, %	Donosnost kapitala, %	Gospodarnost poslovanja	Delež dolga v virih sredstev, %	Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, %	Kapitalska pokritost dolgoročnih sredstev, %
G45	Trgovina z motornimi vozili in popravila mot. vozil	-34.149	-16.011	12.485	-3,01%	-8,98%	0,982	66,5%	43,6%	63,7%
G46	Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili	20.619	15.265	33.263	2,87%	8,46%	1,017	66,0%	49,2%	84,1%
G47	Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili	68.094	89.107	151.815	3,82%	6,59%	1,024	42,0%	37,3%	184,6%
H49	Kopenski promet, cevovodni transport	-130	12.961	108.929	-0,02%	-0,14%	1,011	86,5%	52,6%	25,4%
H50	Vodni promet	-46.205	-108.449	98.422	-1,38%	-2,55%	0,939	45,8%	24,4%	71,6%
H51	Zračni promet	64.612	88.854	185.686	3,91%	26,70%	1,015	85,4%	84,9%	62,1%
H52	Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti	124.730	407.866	679.972	1,76%	4,33%	1,093	59,4%	33,8%	51,6%
H53	Poštna in kurirska dejavnost	-1.731	-1.716	-79	-2,70%	-11,31%	0,965	76,1%	73,7%	317,7%
I55	Gostinske nastanitvene dejavnosti	-557.392	-20.469	330.772	-5,80%	-10,44%	0,986	44,4%	27,4%	59,0%
I56	Dejavnost strežbe jedi in pijač	-9.739	-3.942	19.421	-1,93%	-8,51%	0,984	77,4%	22,3%	27,2%
J58	Založništvo	-51.110	-42.815	-15.430	-9,48%	-24,65%	0,949	61,6%	46,4%	86,0%
J59	Dejavnosti v zvezi s filmi, video- in zvočnimi zapisi	-3.807	-3.433	-69	-11,11%	56,50%	0,835	119,7%	100,2%	-43,5%
J60	Radijska in televizijska dejavnost	25.035	-47.869	-27.738	3,36%	9,28%	0,863	63,7%	28,2%	65,7%
J61	Telekomunikacijske dejavnosti	42.447	58.385	96.751	10,12%	27,39%	1,204	63,1%	38,8%	59,4%
J62	Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti	15.747	21.752	43.333	5,93%	17,84%	1,088	66,7%	42,5%	65,0%
J63	Druge informacijske dejavnosti	-2.502	-1.531	1.788	-3,39%	-14,96%	0,994	77,4%	69,8%	67,3%
K64	Dejavnosti finančnih storitev, razen zavarovalništva in dejavnosti pokojninskih skladov	1.370.232	-243.665	-25.771	3,91%	20,16%	0,813	80,6%	17,6%	25,5%
K66	Pomožne dejavnosti za finančne in zavarovalniške storitve	-34.868	-4.154	1.239	-6,58%	-8,04%	0,974	18,2%	12,1%	112,5%
L68	Poslovanje z nepremičninami	-20.195	-9.714	32.630	-2,07%	-7,79%	1,010	73,4%	37,2%	42,8%

M69	Pravne in računovodske dejavnosti	6.042	8.147	13.686	3,91%	8,44%	1.068	53,7%	27,8%	99,5%
M70	Dejavnost uprav podjetij, podjetniško in poslovno svetovanje	9.399	4.905	20.977	1,57%	3,45%	1.030	54,4%	38,7%	68,9%
M71	Arhitekturno in tehnično projektiranje, tehnično preizkušanje in analiziranje	9.511	19.784	38.000	1,40%	5,24%	1.115	73,3%	48,8%	99,2%
M72	Znanstvena raziskovalna in razvojna dejavnost	49.460	83.260	139.781	4,79%	12,78%	1.238	62,5%	16,7%	69,7%
M73	Oglaševanje in raziskovanje trga	20.253	27.320	37.418	6,64%	18,13%	1.121	63,4%	41,0%	91,7%
M74	Druge strokovne in tehnične dejavnosti	-2.398	-1.439	2.024	-3,62%	-16,04%	0,984	77,4%	53,2%	51,8%
M75	Veterinarstvo	3.691	4.099	13.082	3,12%	4,55%	1.012	31,5%	28,5%	163,8%
N77	Dajanje v najem in zakup	1.585	14.864	86.762	0,22%	1,65%	1.029	86,7%	39,4%	20,8%
N78	Zaposlovalne dejavnosti	25.713	35.643	45.008	7,64%	21,40%	1.053	64,3%	55,6%	216,5%
N79	Dejavnost potovalnih agencij, organizatorjev potovanj in s potovanji povezanih dejavnosti	767	3.950	7.954	0,49%	4,47%	1.009	89,1%	74,6%	45,9%
N80	Varovanje in poizvedovalne dejavnosti	-285.340	-220.272	-132.692	-52,95%	138,22%	0,853	138,3%	134,9%	-236,4%
N81	Dejavnost oskrbe stavb in okolice	314	279	12.060	0,30%	1,42%	1.002	78,5%	57,7%	75,3%
N82	Pisarniške in spremljajoče poslovne stor. dejavnosti	-8.804	-2.355	9.866	-6,00%	-38,86%	0,987	84,6%	64,9%	35,7%
O84	Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P85	Izobraževanje	3.170	5.251	12.004	2,21%	5,37%	1.052	58,8%	37,3%	66,3%
Q86	Zdravstvo	7.882	9.609	19.985	4,14%	6,25%	1.069	33,7%	16,6%	106,1%
Q87	Socialno varstvo z nastanitvijo	38.353	248.631	502.751	0,50%	3,89%	1.166	87,3%	13,4%	13,4%
Q88	Socialno varstvo brez nastanitve	-6.832	-6.791	-6.791	-76,92%	544,60%	0,789	114,1%	114,1%	-221,1%
R90	Kulturne in razvedrilne dejavnosti	2.581	4.056	13.809	1,85%	4,19%	1.043	55,9%	43,4%	96,7%
R91	Dejavnost knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne dejavnosti	2.399	2.163	6.410	0,62%	0,63%	1.350	2,0%	2,0%	110,7%
R92	Prيرهanje iger na srečo	-598.019	-419.920	233.877	-10,26%	-55,26%	0,903	81,4%	51,5%	22,5%
R93	Športne in druge dejavnosti za prosti čas	69.387	82.891	179.325	1,25%	1,97%	1.124	36,7%	17,4%	92,4%
S94	Dejavnost članskih organizacij	-4.724	-3.444	-2.516	-27,17%	11,90%	0,976	328,3%	295,6%	-1559,7%
S95	Popravila računalnikov in izdelkov za široko rabo	-869	1.405	6.405	-0,86%	-3,26%	1.011	73,6%	54,1%	93,1%
S96	Druge storitvene dejavnosti	-1.589	2.858	41.497	-0,27%	-1,03%	1.008	74,0%	45,4%	53,3%

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Priloga 10: Število in poslovanje gospodarskih družb v storitvenih dejavnostih na Goriškem, 2011

		Število aktivnih družb	Sredstva na aktivno družbo, v EUR	Delež dolgoročnih sredstev v celotnih sredstvih, %	Delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih, %	Delež denarnih sredstev v celotnih sredstvih, %	Celotni prihodki na aktivno družbo, EUR	Poslovni prihodki na aktivno družbo, EUR	Čisti prihodki od prodaje na aktivno družbo, EUR
G45	Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil	70	638.721	54,8%	47,5%	2,3%	1.064.996	1.057.146	1.044.778
G46	Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili	455	793.127	30,6%	18,7%	4,8%	1.056.878	1.037.943	1.032.474
G47	Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili	130	762.670	50,8%	40,4%	3,7%	1.225.094	1.205.422	1.198.351
H49	Kopenski promet, cevovodni transport	120	660.699	54,2%	49,8%	4,5%	999.352	986.806	953.782
H50	Vodni promet	1	66.199	75,4%	75,4%	8,5%	114.815	114.698	111.206
H51	Zračni promet	0	0	0	0	0	0	0	0
H52	Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti	26	721.054	15,8%	11,0%	4,6%	1.360.752	1.350.349	1.347.824
H53	Poštna in kurirska dejavnost	0	0	0	0	0	0	0	0
I55	Gostinske nastanitvene dejavnosti	40	1.452.273	94,1%	90,7%	1,1%	342.001	336.168	329.472
I56	Dejavnost strežbe jedi in pijač	111	266.044	79,8%	71,7%	4,6%	161.909	160.342	156.536
J58	Založništvo	7	72.650	13,8%	5,0%	6,2%	83.429	83.132	82.723
J59	Dejavnosti v zvezi s filmi, video- in zvočnimi zapisi	4	121.976	67,2%	59,3%	5,2%	93.056	91.027	81.797
J60	Radijska in televizijska dejavnost	6	222.852	50,7%	44,9%	7,2%	188.517	174.994	159.046
J61	Telekomunikacijske dejavnosti	8	83.964	41,9%	37,9%	4,5%	142.488	141.364	138.816
J62	Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti	65	325.156	42,8%	28,6%	9,3%	364.410	355.528	342.607
J63	Druge informacijske dejavnosti	8	48.545	69,9%	53,8%	9,0%	38.040	35.983	29.324
K64	Dejavnosti finančnih storitev, razen zavarovalništva in dejavnosti pokojninskih skladov	11	24.199.447	69,7%	2,7%	3,0%	1.903.705	563.681	426.551
K66	Pomožne dejavnosti za finančne in zavarovalniške storitve	11	99.100	34,7%	33,1%	28,5%	130.278	127.873	127.821
L68	Poslovanje z nepremičninami	55	1.188.059	73,7%	52,9%	3,1%	215.968	224.167	215.424

M69	Pravne in računovodske dejavnosti	86	210.618	31,1%	16,2%	7,4%	346.219	343.965	342.419
M70	Dejavnost uprav podjetij, podjetniško in poslovno svetovanje	87	2.137.659	65,7%	11,5%	4,8%	1.829.842	1.703.100	1.675.789
M71	Arhitekturno in tehnično projektiranje, tehnično preizkušanje in analiziranje	162	571.270	39,5%	22,2%	6,4%	439.589	429.266	417.948
M72	Znanstvena raziskovalna in razvojna dejavnost	28	1.122.954	61,1%	55,6%	13,1%	742.635	744.113	657.950
M73	Oglaševanje in raziskovanje trga	19	105.408	48,1%	38,9%	10,4%	194.248	193.246	191.469
M74	Druge strokovne in tehnične dejavnosti	28	174.209	26,5%	15,6%	4,6%	108.467	104.526	94.006
M75	Veterinarstvo	4	358.434	60,2%	60,2%	26,9%	581.307	571.118	568.246
N77	Dajanje v najem in zakup	9	275.157	57,8%	57,7%	0,5%	120.001	116.885	112.194
N78	Zaposlovalne dejavnosti	4	268.232	7,6%	6,7%	14,8%	1.175.005	1.172.919	1.170.649
N79	Dejavnost potovalnih agencij, organizatorjev potovanj in s potovanji povezanih dejavnosti	16	152.225	60,0%	57,9%	7,7%	187.793	185.191	184.627
N80	Varovanje in poizvedovalne dejavnosti	2	309.422	44,5%	24,4%	11,5%	761.189	757.461	757.305
N81	Dejavnost oskrbe stavb in okolice	16	37.310	20,0%	14,1%	4,0%	65.471	65.080	64.947
N82	Pisarniške in spremljajoče poslovne storitvene dejavnosti	9	186.102	63,3%	39,2%	6,3%	182.399	181.330	180.987
O84	Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	0	0	0	0	0	0	0	0
P85	Izobraževanje	16	105.525	43,1%	41,9%	7,6%	140.683	138.722	83.536
Q86	Zdravstvo	33	235.340	63,9%	58,5%	8,0%	188.855	186.647	185.596
Q87	Socialno varstvo z nastanitvijo	0	0	0	0	0	0	0	0
Q88	Socialno varstvo brez nastanitve	0	0	0	0	0	0	0	0
R90	Kulturne in razvedrilne dejavnosti	10	21.291	25,1%	25,1%	8,6%	29.974	29.787	29.787
R91	Dejavnost knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne dejavnosti	2	201.971	30,2%	22,1%	43,7%	186.928	183.120	177.049
R92	Prirejanje iger na srečo	8	32.858.376	82,4%	49,3%	7,3%	21.827.275	21.524.979	21.097.510
R93	Športne in druge dejavnosti za prosti čas	24	558.451	87,9%	87,6%	2,5%	175.685	173.953	165.229
S94	Dejavnost članskih organizacij	1	2.456	0,0%	0,0%	60,5%	2.599	2.599	2.599
S95	Popravila računalnikov in izdelkov za široko rabo	7	87.710	27,7%	27,0%	15,4%	134.400	134.056	132.936
S96	Druge storitvene dejavnosti	28	108.988	45,7%	43,8%	10,7%	174.138	172.640	170.925

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.

Priloga 11: Število in poslovanje gospodarskih družb v storitvenih dejavnostih na Goriškem, 2011 (nadaljevanje)

		Čisti poslovni izid na aktivno družbo, EUR	EBIT na aktivno družbo, EUR	EBITDA na aktivno družbo, EUR	Donosnost sredstev, %	Donosnost kapitala, %	Gospoda- rnost poslovanja	Delež dolga v virih sredstev, %	Delež kratko- ročnih obveznosti v virih sredstev, %	Kapitalska pokritost dolgoro- čnih sredstev, %
G45	Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil	84	14.769	35.054	0,01%	0,05%	1,014	74,7%	44,8%	46,2%
G46	Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili	12.620	28.303	52.911	1,59%	5,44%	1,018	70,7%	59,2%	95,5%
G47	Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili	16.611	11.877	48.335	2,18%	7,90%	1,011	72,4%	46,8%	54,2%
H49	Kopenski promet, cevovodni transport	19.649	25.672	96.805	2,97%	9,82%	1,027	69,7%	44,5%	55,9%
H50	Vodni promet	6.700	7.007	11.147	10,12%	13,14%	1,065	23,0%	23,0%	102,2%
H51	Zračni promet									
H52	Skladiščenje in spremljajoče prometne dejavnosti	34.481	39.553	62.145	4,78%	12,19%	1,030	60,8%	57,6%	248,5%
H53	Poštna in kurirska dejavnost	-46.388	-34.579	28.308	-3,19%	-6,95%	0,907	54,0%	25,8%	48,9%
I55	Gostinske nastanitvene dejavnosti									
I56	Dejavnost strežbe jedi in pijač	-16.039	-13.211	2.500	-6,03%	-22,40%	0,930	73,1%	38,2%	33,7%
J58	Založništvo	-2.913	-2.133	1.094	-4,01%	-10,41%	0,972	61,5%	54,8%	278,2%
J59	Dejavnosti v zvezi s filmi, video- in zvočnimi zapisi	-7.538	2.246	7.852	-6,18%	-23,28%	1,007	73,5%	42,0%	39,5%
J60	Radijska in televizijska dejavnost	-39.648	-44.631	-25.735	-17,79%	-2350,00%	0,797	99,2%	83,8%	1,5%
J61	Telekomunikacijske dejavnosti	3.965	5.819	10.760	4,72%	13,20%	1,043	64,2%	55,6%	85,4%
J62	Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti	15.316	14.515	31.512	4,71%	8,58%	1,042	45,1%	27,8%	128,3%
J63	Druge informacijske dejavnosti	-1.096	-2.833	-579	-2,26%	-19,92%	0,927	88,7%	49,9%	16,2%
K64	Dejavnosti finančnih storitev, razen zavarovalništva in dejavnosti pokojninskih skladov	-1.619.247	132.444	199.525	-6,69%	-12,74%	1,307	47,5%	36,9%	75,3%
K66	Pomožne dejavnosti za finančne in zavarovalniške storitve	8.596	10.409	14.415	8,67%	15,78%	1,089	45,0%	42,6%	158,6%

L68	Poslovanje z nepremičninami	4.272	13.873	45.791	0,36%	1,38%	1.166	73,8%	29,7%	35,5%
M69	Pravne in računovodske dejavnosti	6.136	8.511	12.487	2,91%	9,20%	1.025	68,3%	51,7%	101,8%
M70	Dejavnost uprav podjetij, podjetniško in poslovno svetovanje	70.348	43.227	84.454	3,29%	6,48%	1.027	49,2%	30,2%	77,3%
M71	Arhitekturno in tehnično projektiranje, tehnično preizkušanje in analiziranje	1.182	5.713	25.279	0,21%	0,59%	1.014	65,0%	44,3%	88,5%
M72	Znanstvena raziskovalna in razvojna dejavnost	-14.615	4.415	81.431	-1,30%	-4,89%	1.021	73,4%	47,9%	43,6%
M73	Oglaševanje in raziskovanje trga	6.085	8.049	11.173	5,77%	17,49%	1.043	67,0%	59,2%	68,6%
M74	Druge strokovne in tehnične dejavnosti	2.027	3.652	10.423	1,16%	2,14%	1.035	45,7%	27,6%	204,6%
M75	Veterinarstvo	7.969	4.313	28.834	2,22%	3,63%	1.008	38,8%	18,8%	101,6%
N77	Dajanje v najem in zakup	-1.938	608	32.500	-0,70%	-3,10%	1.005	77,3%	34,8%	39,3%
N78	Zaposlovalne dejavnosti	14.363	18.973	22.133	5,35%	48,81%	1.016	89,0%	87,1%	145,2%
N79	Dejavnost potovalnih agencij, organizatorjev potovanj in s potovanji povezanih dejavnosti	-870	2.960	17.338	-0,57%	-2,46%	1.016	76,8%	57,5%	38,8%
N80	Varovanje in poizvedovalne dejavnosti	-14.742	-13.247	-3.018	-4,76%	-141,79%	0,983	96,6%	66,5%	7,6%
N81	Dejavnost oskrbe stavb in okolice	-7.020	-6.997	741	-18,81%	-643,63%	0,903	97,1%	89,8%	14,6%
N82	Pisarniške in spremljajoče poslovne storitvene dejavnosti	6.371	11.087	23.768	3,42%	8,05%	1.065	57,5%	28,8%	67,2%
O84	Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti									
P85	Izobraževanje	-5.184	-5.865	1.313	-4,91%	-9,72%	0,959	49,5%	38,1%	117,3%
Q86	Zdravstvo	20.522	28.001	46.037	8,72%	13,40%	1.176	34,9%	13,8%	101,8%
Q87	Socialno varstvo z nastanitvijo									
Q88	Socialno varstvo brez nastanitve									
R90	Kulturne in razvedrilne dejavnosti	-1.321	-1.070	144	-6,20%	-39,57%	0,960	84,3%	79,9%	62,4%
R91	Dejavnost knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne dejavnosti	699	-2.673	6.217	0,35%	0,40%	0,986	13,6%	13,6%	286,6%
R92	Prirejanje iger na srečo	658.218	1.865.187	4.433.379	2,00%	4,97%	1.095	59,7%	27,3%	48,9%
R93	Športne in druge dejavnosti za prosti čas	-12.563	2.902	31.695	-2,25%	-10,83%	1.017	79,2%	27,2%	23,6%
S94	Dejavnost članskih organizacij	284	904	904	11,56%	23,30%	1.533	50,4%	50,4%	#DEL/0!
S95	Popravila računalnikov in izdelkov za široko rabo	-854	4.008	8.272	-0,97%	-2,19%	1.031	55,5%	32,9%	160,9%

S96	Druge storitvene dejavnosti	5.117	6.442	11.035	4,69%	16,63%	1.039	71,8%	50,9%	61,7%
------------	-----------------------------	-------	-------	--------	-------	--------	-------	-------	-------	-------

Vir: GVIN (primarni vir mikropodatkov je AJPES), lastni izračuni.